

Službeni list

Europske unije

L 152

Hrvatsko izdanje

Zakonodavstvo

Godište 65.

3. lipnja 2022.

Sadržaj

I. Zakonodavni akti

UREDBE

- ★ Uredba (EU) 2022/868 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2022. o europskom upravljanju podacima i izmjeni Uredbe (EU) 2018/1724 (Akt o upravljanju podacima) ⁽¹⁾ 1
- ★ Uredba (EU) 2022/869 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2022. o smjernicama za transeuropsku energetska infrastrukturu, izmjeni uredaba (EZ) br. 715/2009, (EU) 2019/942 i (EU) 2019/943 i direktiva 2009/73/EZ i (EU) 2019/944 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 347/2013 45
- ★ Uredba (EU) 2022/870 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2022. o privremenim mjerama liberalizacije trgovine kojima se dopunjuju trgovinske povlastice koje se primjenjuju na ukrajinske proizvode na temelju Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te njihovih država članica, s jedne strane, i Ukrajine, s druge strane 103

ODLUKE

- ★ Odluka (EU) 2022/871 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2022. o izmjeni Odluke Vijeća 2003/17/EZ u pogledu njezina razdoblja primjene i u pogledu jednakovrijednosti pregleda usjeva na terenu koji se provode u Boliviji na sjemenskim usjevima žitarica i sjemenskim usjevima uljarica i predivog bilja te jednakovrijednosti sjemena žitarica i sjemena uljarica i predivog bilja proizvedenog u Boliviji ⁽¹⁾ 109

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP.

Akti čiji su naslovi tiskani običnim slovima su oni koji se odnose na svakodnevno upravljanje poljoprivrednim pitanjima, a općenito vrijede ograničeno razdoblje.

Naslovi svih drugih akata tiskani su masnim slovima, a prethodi im zvjezdica.

II. Nezakonodavni akti

MEĐUNARODNI SPORAZUMI

- ★ Informacije o stupanju na snagu Sporazuma između Europske unije i Republike Cabo Verdea o izmjeni Sporazuma između Europske unije i Republike Cabo Verdea o pojednostavljenju izdavanja viza za kratkotrajni boravak građanima Republike Cabo Verde i Europske unije 112

UREDBE

- ★ Provedbena uredba Komisije (EU) 2022/872 od 1. lipnja 2022. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 288/2014 u pogledu izmjene modela za operativne programe u okviru cilja ulaganja u rast i radna mjesta i modela za programe suradnje u okviru cilja europske teritorijalne suradnje u vezi s djelovanjem kohezijske politike za izbjeglice u Europi (CARE) 113
- ★ Provedbena uredba Komisije (EU) 2022/873 od 2. lipnja 2022. o 331. izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 881/2002 o uvođenju određenih posebnih mjera ograničavanja protiv određenih osoba i subjekata povezanih s organizacijama ISIL-om (Da'esh) i Al-Qaidom 184

ODLUKE

- ★ Provedbena odluka Komisije (EU) 2022/874 od 1. lipnja 2022. o uvjetima odobrenja biocidnog proizvoda koji sadržava N-(triklormetil)ftalimid (folpet) na koje je uputila Nizozemska u skladu s člankom 36. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (priopćeno pod brojem dokumenta C(2022) 3465) ⁽¹⁾ 187
- ★ Provedbena odluka Komisije (EU) 2022/875 od 1. lipnja 2022. o određenim privremenim hitnim mjerama povezanim s afričkom svinjskom kugom u Italiji (priopćeno pod brojem dokumenta C(2022) 3727) ⁽¹⁾ 190

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP.

I.

(Zakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2022/868 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 30. svibnja 2022.

o europskom upravljanju podacima i izmjeni Uredbe (EU) 2018/1724 (Akt o upravljanju podacima)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Ugovorom o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđena je uspostava unutarnjeg tržišta i sustava kojim se osigurava nenarušavanje tržišnog natjecanja. Uspostavom zajedničkih pravila i praksi u državama članicama povezanih s razvojem okvira za upravljanje podacima trebalo bi se doprinijeti ostvarivanju tih ciljeva, uz potpuno poštovanje temeljnih prava. Njome bi se također trebalo zajamčiti jačanje otvorene strateške autonomije Unije uz istodobno poticanje međunarodnog slobodnog protoka podataka.
- (2) Tijekom posljednjeg desetljeća digitalne tehnologije preobrazile su gospodarstvo i društvo i pritom utjecale na sve sektore gospodarske djelatnosti i aspekte svakodnevnog života. Podaci čine samu srž te preobrazbe: građani Unije i gospodarstvo imat će velike koristi od inovacija utemeljenih na podacima, kao što su poboljšanje i personalizacija zdravstva, osiguranje novih oblika mobilnosti i doprinosi Komunikaciji Komisije od 11. prosinca 2019. o europskom zelenom planu. Kako bi gospodarstvo utemeljeno na podacima bilo uključivo za sve građane Unije, posebna pozornost mora se posvetiti smanjenju digitalnog jaza, povećanju sudjelovanja žena u podatkovnom gospodarstvu i poticanju vrhunskog europskog stručnog znanja u tehnološkom sektoru. Podatkovno gospodarstvo mora se izgraditi na način koji poduzećima, a posebno mikropoduzećima te malim i srednjim poduzećima (MSP-ovi) kako su definirana u Prilogu Preporuci Komisije 2003/361/EZ ⁽³⁾, kao i start-up poduzećima, omogućuje da se razvijaju uz osiguravanje neutralnog pristupa podacima i prenosivosti podataka i interoperabilnosti te izbjegavanje situacija zavisnost. Komisija je u svojoj Komunikaciji od 19. veljače 2020. o Europskoj strategiji za podatke („Europska strategija za podatke”) opisala viziju zajedničkog europskog podatkovnog prostora, u smislu unutarnjeg tržišta podataka na kojem bi se podaci mogli upotrebljavati bez obzira na fizičku lokaciju pohrane u Uniji, u skladu s primjenjivim pravom, što bi među ostalim moglo biti ključno za brzi razvoj tehnologija umjetne inteligencije.

⁽¹⁾ SL C 286, 16.7.2021., str. 38.⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 6. travnja 2022. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 16. svibnja 2022.⁽³⁾ Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

Komisija je pozvala i na slobodan i siguran protok podataka prema trećim zemljama, uz iznimke i ograničenja u pogledu javne sigurnosti, javnog reda i drugih legitimnih ciljeva javne politike Unije, u skladu s međunarodnim obvezama, među ostalim u pogledu temeljnih prava. Kako bi se ta vizija pretvorila u stvarnost, Komisija je predložila uspostavu zajedničkih europskih podatkovnih prostora specifičnih za pojedina područja, za razmjenu i objedinjavanje podataka. Kako je predloženo u Europskoj strategiji za podatke, takvi bi zajednički europski podatkovni prostori mogli obuhvaćati područja kao što su zdravlje, mobilnost, proizvodnja, financijske usluge, energetika ili poljoprivreda, ili kombinaciju takvih područja, na primjer energetika i klima, kao i tematska područja kao što su europski zeleni plan ili europski podatkovni prostori za javnu upravu ili vještine. Zajednički europski podatkovni prostori trebali bi podatke učiniti vidljivima, dostupnima, interoperabilnima i ponovno upotrebljivima („načela za podatke FAIR”) te istodobno osigurati visoku razinu kibersigurnosti. Ako postoje jednaki uvjeti tržišnog natjecanja u podatkovnom gospodarstvu, poduzetnici se natječu kvalitetom usluga, a ne količinom podataka koju kontroliraju. U svrhe oblikovanja, stvaranja i održavanja jednakih uvjeta tržišnog natjecanja u podatkovnom gospodarstvu potrebno je dobro upravljanje, u kojem relevantni dionici zajedničkog europskog podatkovnog prostora trebaju sudjelovati i biti zastupljeni.

- (3) Potrebno je poboljšati uvjete za razmjenu podataka na unutarnjem tržištu stvaranjem usklađenog okvira za razmjenu podataka i utvrđivanjem određenih osnovnih zahtjeva za upravljanje podacima, uz posvećivanje posebne pozornosti olakšavanju suradnje među državama članicama. Ovom bi se Uredbom trebalo nastojati dodatno razvijati digitalno unutarnje tržište bez granica te pouzdano i sigurno podatkovno društvo i gospodarstvo usmjereno na ljude. Sektorsko pravo Unije može razvijati, prilagođavati i predlagati nove i komplementarne elemente, ovisno o posebnostima sektora, kao što je predviđeno pravo Unije o europskom prostoru za zdravstvene podatke i pristupu podacima o vozilima. Nadalje, određeni gospodarski sektori već su uređeni sektorskim pravom Unije koje uključuje pravila koja se odnose na prekograničnu razmjenu podataka ili pristup podacima odnosno razmjenu podataka ili pristup podacima na razini Unije, primjerice Direktivom 2011/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ u kontekstu europskog prostora za zdravstvene podatke i relevantnim zakonodavnim aktima u području prometa poput uredba (EU) 2019/1239 ⁽⁵⁾ i (EU) 2020/1056 ⁽⁶⁾ te Direktive 2010/40/EU ⁽⁷⁾ Europskog parlamenta i Vijeća u kontekstu europskog prostora za podatke o mobilnosti.

⁽⁴⁾ Direktiva 2011/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2011. o primjeni prava pacijenata u prekograničnoj zdravstvenoj skrbi (SL L 88, 4.4.2011., str. 45.).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2019/1239 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o uspostavi europskog okružja jedinstvenog pomorskog sučelja i stavljanju izvan snage Direktive 2010/65/EU (SL L 198, 25.7.2019, str. 64).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2020/1056 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2020. o elektroničkim informacijama o prijevozu tereta (SL L 249, 31.7.2020., str. 33.).

⁽⁷⁾ Direktiva 2010/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2010. o okviru za uvođenje inteligentnih prometnih sustava u cestovnom prometu i za veze s ostalim vrstama prijevoza (SL L 207, 6.8.2010., str. 1.).

Ovom Uredbom stoga ne bi trebalo dovoditi u pitanje uredbe (EZ) br. 223/2009 ⁽⁸⁾, (EU) 2018/858 ⁽⁹⁾ i (EU) 2018/1807 ⁽¹⁰⁾ ni direktive 2000/31/EZ ⁽¹¹⁾, 2001/29/EZ ⁽¹²⁾, 2004/48/EZ ⁽¹³⁾, 2007/2/EZ ⁽¹⁴⁾, 2010/40/EU, (EU) 2015/849 ⁽¹⁵⁾, (EU) 2016/943 ⁽¹⁶⁾, (EU) 2017/1132 ⁽¹⁷⁾, (EU) 2019/790 ⁽¹⁸⁾ i (EU) 2019/1024 ⁽¹⁹⁾ Europskog parlamenta i Vijeća ni bilo koje drugo sektorsko pravo Unije kojim se uređuje pristup podacima i njihova ponovna uporaba. Ovom Uredbom ne bi trebalo dovoditi u pitanje pravo Unije ni nacionalno pravo o pristupu podacima i njihovoj uporabi u svrhu sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija, kao i međunarodne suradnje u tom kontekstu.

Ovom Uredbom ne bi se trebale dovoditi u pitanje nadležnosti država članica u pogledu aktivnosti koje se odnose na javnu sigurnost, obranu i nacionalnu sigurnost. Ponovna uporaba podataka zaštićenih iz takvih razloga i u posjedu tijela javnog sektora, uključujući podatke iz postupaka nabave koji su obuhvaćeni područjem primjene Direktive 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁰⁾, ne bi trebala biti obuhvaćena ovom Uredbom. Trebalo bi uspostaviti horizontalni režim za ponovnu uporabu određenih kategorija zaštićenih podataka u posjedu tijela javnog sektora te pružanje usluga podatkovnog posredovanja i usluga utemeljenih na podatkovnom altruizmu u Uniji. Posebne značajke različitih sektora mogu zahtijevati projektiranje sektorskih sustava temeljenih na podacima, oslanjajući se na zahtjeve ove Uredbe. Pružatelji usluga podatkovnog posredovanja koji ispunjavaju zahtjeve utvrđene u ovoj Uredbi trebali bi moći upotrebljavati oznaku „pružatelj usluga podatkovnog posredovanja priznat u Uniji”. Pravne osobe koje nastoje podupirati ciljeve od općeg interesa stavljanjem na raspolaganje relevantnih podataka na temelju podatkovnog altruizma u dostatnim razmjerima i koji ispunjavaju zahtjeve utvrđene u ovoj Uredbi trebale bi se moći registrirati kao i upotrebljavati oznaku „organizacija za podatkovni altruizam priznata u Uniji”. Ako se sektorskim pravom Unije ili nacionalnim pravom od tijela javnog sektora, takvih pružatelja usluga podatkovnog posredovanja ili takvih pravnih osoba (priznate organizacije za podatkovni altruizam) zahtijeva da se usklade s posebnim dodatnim tehničkim, administrativnim ili organizacijskim zahtjevima, među ostalim putem sustava ovlašćivanja ili certificiranja, trebale bi se primjenjivati i te odredbe tog sektorskog prava Unije ili nacionalnog prava.

⁽⁸⁾ Uredba (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ, Euratom) br. 1101/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o dostavi povjerljivih statističkih podataka Statističkom uredu Europskih zajednica, Uredbe Vijeća (EZ) br. 322/97 o statistici Zajednice i Odluke Vijeća 89/382/EEZ, Euratom o osnivanju Odbora za statistički program Europskih zajednica (SL L 87, 31.3.2009., str. 164.).

⁽⁹⁾ Uredba (EU) 2018/858 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o homologaciji i nadzoru tržišta motornih vozila i njihovih prikolica te sustavâ, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica namijenjenih za takva vozila, o izmjeni uredaba (EZ) br. 715/2007 i (EZ) br. 595/2009 te o stavljanju izvan snage Direktive 2007/46/EZ (SL L 151, 14.6.2018., str. 1.).

⁽¹⁰⁾ Uredba (EU) 2018/1807 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o okviru za slobodan protok neosobnih podataka u Europskoj uniji (SL L 303, 28.11.2018., str. 59.).

⁽¹¹⁾ Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini) (SL L 178, 17.7.2000., str. 1.).

⁽¹²⁾ Direktiva 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu (SL L 167, 22.6.2001., str. 10.).

⁽¹³⁾ Direktiva 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva (SL L 157, 30.4.2004., str. 45.).

⁽¹⁴⁾ Direktiva 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE) (SL L 108, 25.4.2007., str. 1.).

⁽¹⁵⁾ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

⁽¹⁶⁾ Direktiva (EU) 2016/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zaštiti neotkrivenih znanja i iskustva te poslovnih informacija (poslovne tajne) od nezakonitog pribavljanja, korištenja i otkrivanja (SL L 157, 15.6.2016., str. 1.).

⁽¹⁷⁾ Direktiva (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava (SL L 169, 30.6.2017., str. 46.).

⁽¹⁸⁾ Direktiva (EU) 2019/790 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o autorskom i srodnim pravima na jedinstvenom digitalnom tržištu i izmjeni direktiva 96/9/EZ i 2001/29/EZ (SL L 130, 17.5.2019., str. 92.).

⁽¹⁹⁾ Direktiva (EU) 2019/1024 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o otvorenim podacima i ponovnoj uporabi informacija javnog sektora (SL L 172, 26.6.2019., str. 56.).

⁽²⁰⁾ Direktiva 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju postupaka nabave za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama koje sklapaju javni naručitelji ili naručitelji u području obrane i sigurnosti te izmjeni direktiva 2004/17/EZ i 2004/18/EZ (SL L 216, 20.8.2009., str. 76.).

- (4) Ovom Uredbom ne bi trebalo dovoditi u pitanje uredbe (EU) 2016/679 ⁽²¹⁾ i (EU) 2018/1752 ⁽²²⁾ Europskog parlamenta i Vijeća, direktive 2002/58/EZ ⁽²³⁾ i (EU) 2016/680 ⁽²⁴⁾ Europskog parlamenta i Vijeća ni odgovarajuće odredbe nacionalnog prava, među ostalim ako su osobni i neosobni podaci u skupu podataka neraskidivo povezani. Ovu Uredbu osobito ne bi trebalo tumačiti kao da se njome uspostavlja nova pravna osnova za obradu osobnih podataka za bilo koju od reguliranih aktivnosti ili kao da se njome mijenjaju zahtjevi u pogledu informacija utvrđeni u Uredbi (EU) 2016/679. Provedba ove Uredbe ne bi trebala spriječiti prekogranične prijenose podataka u skladu s poglavljem V. Uredbe (EU) 2016/679. U slučaju proturječnosti između ove Uredbe i prava Unije o zaštiti osobnih podataka ili nacionalnog prava donesenog u skladu s takvim pravom Unije, prednost bi trebalo imati relevantno pravo Unije ili nacionalno pravo o zaštiti osobnih podataka. Tijela za zaštitu podataka trebalo bi moći smatrati nadležnim tijelima na temelju ove Uredbe. U slučaju da druga tijela djeluju kao nadležna tijela na temelju ove Uredbe, ona pritom ne bi trebala dovoditi u pitanje nadzorne ovlasti i nadležnosti tijela za zaštitu podataka na temelju Uredbe (EU) 2016/679.
- (5) Djelovanje na razini Unije potrebno je kako bi se povećalo povjerenje u razmjenu podataka uspostavom odgovarajućih mehanizama za kontrolu od strane ispitanika i imatelja podataka nad podacima koji se na njih odnose te kako bi se uklonile druge prepreke konkurentnom gospodarstvu utemeljenom na podacima koje dobro funkcionira. Tim se djelovanjem ne bi trebalo dovoditi u pitanje obveze i odgovornosti iz međunarodnih trgovinskih sporazuma koje je sklopila Unija. Okvir za upravljanje na razini Unije trebao bi za cilj imati izgradnju povjerenja među pojedincima i poduzećima u odnosu na pristup podacima i njihovu kontrolu, razmjenu, uporabu i ponovnu uporabu, posebno uspostavom odgovarajućih mehanizama kojima se ispitanicima omogućuje da poznaju svoja prava te ih smisleno ostvaruju, kao i u pogledu ponovne uporabe određenih vrsta podataka u posjedu tijela javnog sektora, pružanja usluga pružatelja usluga podatkovnog posredovanja ispitanicima, imateljima podataka i korisnicima podataka te prikupljanja i obrade podataka koje fizičke i pravne osobe stavljaju na raspolaganje u altruističke svrhe. Veća transparentnost u pogledu svrhe uporabe podataka i uvjeta pod kojima poduzeća pohranjuju podatke osobito može doprinijeti povećanju povjerenja.
- (6) Ideja da bi podaci koje su stvorila ili prikupila tijela javnog sektora ili drugi subjekti na račun javnih proračuna trebali koristiti društvu već je dugo dio politike Unije. Direktivom (EU) 2019/1024 i sektorskim pravom Unije osigurava se da tijela javnog sektora učine više podataka koje proizvode lako dostupnima za uporabu i ponovnu uporabu. Međutim, određene kategorije podataka kao što su poslovno povjerljivi podaci, podaci koji podliježu statističkoj povjerljivosti i podaci zaštićeni pravima intelektualnog vlasništva trećih strana, uključujući poslovne tajne i osobne podatke, u javnim bazama podataka često nisu dostupne, čak ni za istraživačke ili inovacijske aktivnosti u javnom interesu, iako je takva dostupnost moguća u skladu s primjenjivim pravom Unije, posebno Uredbom (EU) 2016/679 i direktivama 2002/58/EZ i (EU) 2016/680. Zbog osjetljivosti takvih podataka prije njihova stavljanja na raspolaganje moraju se ispuniti određeni tehnički i pravni postupovni zahtjevi, osobito kako bi se osiguralo poštovanje prava koje druge osobe imaju u odnosu na takve podatke ili kako bi se ograničio negativan učinak na temeljna prava, načelo nediskriminacije i zaštitu podataka. Ispunjenje takvih zahtjeva obično zahtijeva mnogo vremena i znanja. To je dovelo do nedovoljne uporabe tih podataka. Iako neke države članice uspostavljaju strukture, postupke ili zakonodavstvo da bi olakšale tu vrstu ponovne uporabe, to nije slučaj u cijeloj Uniji. Kako bi se privatnim i javnim subjektima olakšala uporaba podataka za europska istraživanja i inovacije, diljem Unije potrebni su jasni uvjeti za pristup takvim podacima i njihovu uporabu.

⁽²¹⁾ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

⁽²²⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

⁽²³⁾ Direktiva 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) (SL L 201, 31.7.2002., str. 37.).

⁽²⁴⁾ Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119, 4.5.2016., str. 89.).

- (7) Postoje tehnike koje omogućuju analize baza podataka koje sadržavaju osobne podatke, kao što su anonimizacija, diferencijalna privatnost, generalizacija, uklanjanje i randomizacija, uporaba sintetičkih podataka ili slične metode i druge najsuvremenije metode za zaštitu privatnosti koje bi mogle doprinijeti obradi podataka koja više pogoduje privatnosti. Države članice trebale bi pružiti potporu tijelima javnog sektora u pogledu optimalne upotrebe takvih tehnika, kako bi se na taj način što više podataka stavilo na raspolaganje za razmjenu. Primjenom takvih tehnika, uz sveobuhvatne procjene učinka u pogledu zaštite podataka i druge zaštitne mjere, može se doprinijeti sigurnijoj uporabi i ponovnoj uporabi osobnih podataka te bi se trebala osigurati sigurna ponovna uporaba poslovno povjerljivih podataka u istraživačke, inovacijske i statističke svrhe. U mnogim slučajevima primjena takvih tehnika, procjena učinka i drugih zaštitnih mjera znači da se podaci mogu upotrebljavati i ponovno upotrebljavati samo u sigurnom okruženju za obradu koje osigurava ili nadzire tijelo javnog sektora. Na razini Unije postoji iskustvo s takvim sigurnim okruženjima za obradu koja se upotrebljavaju za istraživanje statističkih mikropodataka na temelju Uredbe Komisije (EU) br. 557/2013 ⁽²⁵⁾. Općenito, kad je riječ o osobnim podacima, njihova bi se obrada trebala temeljiti na jednoj ili više pravnih osnova za obradu predviđenih u člancima 6. i 9. Uredbe (EU) 2016/679.
- (8) U skladu s Uredbom (EU) 2016/679 načela zaštite podataka ne bi se trebala primjenjivati na anonimne informacije, odnosno informacije koje se ne odnose na pojedinca čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi ili na osobne podatke koji su učinjeni anonimnima na način da se identitet ispitanika ne može ili više ne može utvrditi. Trebalo bi zabraniti ponovnu identifikaciju ispitanika iz anonimiziranih skupova podataka. Time ne bi trebalo dovoditi u pitanje mogućnost istraživanja tehnika anonimizacije, osobito u svrhu osiguravanja sigurnosti informacija, poboljšanja postojećih tehnika anonimizacije i doprinosa općoj stabilnosti anonimizacije, koja se provode u skladu s Uredbom (EU) 2016/679.
- (9) Kako bi se olakšala zaštita osobnih podataka i povjerljivih podataka i ubrzao proces stavljanja takvih podataka na raspolaganje za ponovnu uporabu na temelju ove Uredbe, države članice trebale bi poticati tijela javnog sektora na izradu i stavljanje na raspolaganje podataka u skladu s načelom „integrirane i zadane otvorenosti” iz članka 5. stavka 2. Direktive (EU) 2019/1024 te u tom pogledu promicati izradu i nabavu podataka u formatima i strukturama kojima se olakšava brza anonimizacija.
- (10) Kategorije podataka u posjedu tijela javnog sektora koje bi trebale podlijevati ponovnoj uporabi na temelju ove Uredbe nisu obuhvaćene područjem primjene Direktive (EU) 2019/1024 kojom se isključuju podaci koji nisu dostupni zbog poslovne i statističke povjerljivosti i podaci uključeni u djela ili druge predmete zaštite na koje treće strane imaju prava intelektualnog vlasništva. Poslovno povjerljivi podaci uključuju podatke zaštićene poslovnom tajnom, zaštićeno znanje i iskustvo te sve druge informacije čije bi nepotrebno otkrivanje utjecalo na položaj na tržištu ili financijsko zdravlje poduzeća. Ova bi se Uredba trebala primjenjivati na osobne podatke koji nisu obuhvaćeni područjem primjene Direktive (EU) 2019/1024 u mjeri u kojoj režim pristupa isključuje ili ograničava pristup takvim podacima zbog zaštite podataka, privatnosti i integriteta pojedinca, posebno u skladu s pravilima o zaštiti podataka. Ponovna uporaba podataka, koji mogu sadržavati poslovne tajne, trebala bi se odvijati ne dovodeći u pitanje Direktivu (EU) 2016/943, kojom se utvrđuje okvir za zakonito pribavljanje, uporabu ili otkrivanje poslovnih tajni.
- (11) Ovom Uredbom ne bi trebala nastati obveza da se dopusti ponovna uporaba podataka u posjedu tijela javnog sektora. Svaka država članica trebala bi stoga osobito moći odlučivati o tome stavljaju li se podaci na raspolaganje za ponovnu uporabu, među ostalim i u smislu svrha i opsega takvog pristupa. Ovom Uredbom trebalo bi nadopunjavati te ne bi trebalo dovoditi u pitanje specifičnije obveze tijela javnog sektora u pogledu dopuštanja ponovne uporabe podataka utvrđenih sektorskim pravom Unije ili nacionalnim pravom. Može se smatrati da je javni pristup službenim dokumentima u javnom interesu. Uzimajući u obzir ulogu javnog pristupa službenim dokumentima i transparentnosti u demokratskom društvu, ovom se Uredbom ne bi trebalo dovoditi u pitanje ni pravo Unije ili nacionalno pravo o odobravanju pristupa službenim dokumentima i o njihovu otkrivanju. Pristup službenim dokumentima može se posebno odobriti u skladu s nacionalnim pravom bez postavljanja posebnih uvjeta ili postavljanjem posebnih uvjeta koji nisu predviđeni ovom Uredbom.

⁽²⁵⁾ Uredba Komisije (EU) br. 557/2013 od 17. lipnja 2013. o provedbi Uredbe (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj statistici u pogledu pristupa povjerljivim podacima u znanstvene svrhe i o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 831/2002 (SL L 164, 18.6.2013., str. 16.).

- (12) Režim ponovne uporabe predviđen ovom Uredbom trebao bi se primjenjivati na podatke koje dotična tijela javnog sektora isporučuju kao dio svojih javnih zadaća na temelju zakona ili drugih obvezujućih pravila u državama članicama. Ako takva pravila ne postoje, javne zadaće trebalo bi definirati u skladu s uobičajenom administrativnom praksom u državama članicama, pod uvjetom da je opseg javnih zadaća transparentan i podložan preispitivanju. Javne zadaće mogle bi se definirati općenito ili, kad je riječ o pojedinačnim tijelima javnog sektora, za svaki slučaj posebno. Budući da javna poduzeća nisu obuhvaćena definicijom tijela javnog sektora, podaci u posjedu javnih poduzeća ne bi trebali biti obuhvaćeni ovom Uredbom. Podaci u posjedu kulturnih ustanova, kao što su knjižnice, arhivi i muzeji, kao i orkestri, opere, baletni ansambli i kazališta, i obrazovnih ustanova ne bi trebali biti obuhvaćeni ovom Uredbom jer su djela i drugi dokumenti koje posjeduju uglavnom obuhvaćeni pravima intelektualnog vlasništva trećih strana. Istraživačke organizacije i organizacije koje financiraju istraživanja moglo bi se organizirati i kao tijela javnog sektora ili javnopravna tijela.

Ova bi se Uredba trebala primjenjivati na takve hibridne organizacije samo u njihovu svojstvu istraživačkih organizacija. Ako istraživačka organizacija posjeduje podatke kao dio posebnog javno-privatnog udruženja s organizacijama privatnog sektora ili drugim tijelima javnog sektora, javnopravnim tijelima ili hibridnim istraživačkim organizacijama, tj. organiziranim kao tijela javnog sektora ili kao javna poduzeća, čija je glavna svrha istraživanje, ti podaci također ne bi trebali biti obuhvaćeni ovom Uredbom. Prema potrebi, države članice trebale bi moći primjenjivati ovu Uredbu na javna poduzeća ili privatna poduzeća koja obavljaju dužnosti javnog sektora ili pružaju usluge od općeg interesa. Razmjena podataka, isključivo radi obavljanja njihovih javnih zadaća, među tijelima javnog sektora u Uniji ili između tijela javnog sektora u Uniji i tijela javnog sektora u trećim zemljama ili međunarodnih organizacija, kao i razmjena podataka među istraživačima u nekomercijalne svrhe znanstvenog istraživanja, ne bi trebala podliježati odredbama ove Uredbe o ponovnoj uporabi određenih kategorija zaštićenih podataka u posjedu tijela javnog sektora.

- (13) Tijela javnog sektora trebala bi poštovati pravo tržišnog natjecanja pri utvrđivanju načelâ za ponovnu uporabu podataka koje posjeduju, izbjegavajući sklapanje sporazuma čiji bi cilj ili učinak moglo biti stvaranje isključivih prava za ponovnu uporabu određenih podataka. Takvi bi sporazumi trebali biti mogući samo ako je to opravdano i potrebno za pružanje usluge ili isporuku proizvoda u općem interesu. To može biti slučaj ako je isključiva uporaba podataka jedini način da se maksimalno povećaju društvene koristi od dotičnih podataka, na primjer ako postoji samo jedan subjekt (koji je specijaliziran za obradu određenog skupa podataka) koji je sposoban pružiti uslugu ili isporučiti proizvod koji tijelu javnog sektora omogućuje pružanje usluge ili isporuku proizvoda u općem interesu. Međutim, takvi aranžmani trebali bi biti sklopljeni u skladu s primjenjivim pravom Unije ili nacionalnim pravom te podložni redovitom preispitivanju na temelju analize tržišta kako bi se utvrdilo je li takva isključivost i dalje potrebna. Osim toga, takvi bi aranžmani prema potrebi trebali biti u skladu s relevantnim pravilima o državnim potporama i trebali bi se sklapati na ograničeno trajanje koje ne bi trebalo biti dulje od 12 mjeseci. Kako bi se osigurala transparentnost, takvi isključivi sporazumi trebali bi se objavljivati na internetu, u obliku koji je u skladu s relevantnim pravom Unije o javnoj nabavi. Ako isključivo pravo na ponovnu uporabu podataka nije u skladu s ovom Uredbom, to isključivo pravo trebalo bi biti nevaljano.
- (14) Zabranjeni isključivi sporazumi i druge prakse ili aranžmani koji se odnose na ponovnu uporabu podataka u posjedu tijela javnog sektora kojima se izričito ne dodjeljuju isključiva prava, ali za koje se može opravdano očekivati da će ograničiti dostupnost podataka za ponovnu uporabu, a koji su sklopljeni ili su već bili na snazi prije datuma stupanja na snagu ove Uredbe, ne bi se trebali obnavljati nakon isteka. U slučaju sporazuma na neodređeno ili duže razdoblje, trebali bi prestati u roku od 30 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe.
- (15) Ovom Uredbom trebalo bi utvrditi uvjete za ponovnu uporabu zaštićenih podataka koji se primjenjuju na tijela javnog sektora imenovana kao nadležna na temelju nacionalnog prava za odobravanje ili odbijanje pristupa za ponovnu uporabu, i kojima se ne dovode u pitanje prava ili obveze u pogledu pristupa takvim podacima. Ti bi uvjeti trebali biti nediskriminirajući, transparentni, razmjerni i objektivno opravdani te se njima ne bi trebalo ograničavati tržišno natjecanje, uz poseban naglasak na promicanje pristupa MSP-ova i start-up poduzeća takvim podacima. Uvjeti za ponovnu uporabu trebali bi biti osmišljeni na način kojim se promiču znanstvena istraživanja tako da bi se, na primjer, davanje prednosti znanstvenim istraživanjima trebalo u pravilu smatrati nediskriminirajućim. Tijela javnog sektora koja dopuštaju ponovnu uporabu trebala bi imati tehnička sredstva potrebna za osiguravanje zaštite prava i interesa trećih strana te bi trebala biti ovlaštena zatražiti potrebne informacije od ponovnog korisnika. Uvjeti povezani s ponovnom uporabom podataka trebali bi biti ograničeni na ono što je potrebno za očuvanje prava i interesa trećih strana u pogledu podataka i integriteta informacijskih tehnologija i komunikacijskih sustava tijela javnog sektora. Tijela javnog sektora trebala bi primjenjivati uvjete koji najbolje služe

interesima ponovnog korisnika, a da to pritom ne dovede do nerazmjernog opterećenja tijela javnog sektora. Trebalo bi osmisliti uvjete povezane s ponovnom uporabom podataka kako bi se osigurale djelotvorne zaštitne mjere s obzirom na zaštitu osobnih podataka. Osobni bi podaci prije prijenosa trebali biti anonimizirani kako bi se onemogućila identifikacija ispitanika, a podaci koji sadržavaju poslovno povjerljive informacije trebali bi biti izmijenjeni tako da se povjerljive informacije ne otkrivaju. Ako pružanje anonimiziranih ili izmijenjenih podataka ne bi odgovaralo potrebama ponovnog korisnika, podložno ispunjenju svih zahtjeva za provedbu procjene učinka u pogledu zaštite osobnih podataka i za savjetovanje s nadzornim tijelom na temelju članaka 35. i 36. Uredbe (EU) 2016/679 te ako se utvrdilo da su rizici za prava i interese ispitanika minimalni, mogla bi se dopustiti ponovna uporaba podataka na licu mjesta ili na daljinu u sigurnom okruženju za obradu.

To bi mogao biti prikladan aranžman za ponovnu uporabu pseudonimiziranih podataka. Analize podataka u takvim sigurnim okruženjima za obradu trebalo bi nadzirati tijelo javnog sektora kako bi se zaštitila prava i interesi trećih strana. Posebno, osobne podatke trebalo bi prosljediti trećoj strani na ponovnu uporabu samo ako postoji pravna osnova na temelju prava o zaštiti podataka kojom se dopušta takav prijenos. Neosobni podaci trebali bi se prenositi samo ako nema razloga vjerovati da bi kombinacija skupova neosobnih podataka dovela do identifikacije ispitanika. To bi se trebalo primjenjivati i na pseudonimizirane podatke koji zadržavaju svoj status osobnih podataka. U slučaju ponovne identifikacije ispitanika, obveza obavješćivanja tijela javnog sektora o takvoj povredi podataka trebala bi se primjenjivati uz obvezu obavješćivanja nadzornog tijela i ispitanika o takvoj povredi podataka u skladu s Uredbom (EU) 2016/679. Prema potrebi, tijela javnog sektora trebala bi olakšati ponovnu uporabu podataka na temelju privole ispitanika ili dopuštenja imateljâ podataka o ponovnoj uporabi podataka koji se na njih odnose putem odgovarajućih tehničkih sredstava. U tom bi pogledu tijelo javnog sektora trebalo uložiti sve napore kako bi pružilo pomoć potencijalnim ponovnim korisnicima u traženju takve privole ili dopuštenja uspostavom tehničkih mehanizama kojima se omogućuje slanje zahtjeva ponovnih korisnika za privolu ili dopuštenje, ako je to izvedivo u praksi. Ne bi trebalo davati nikakve informacije za kontakt koje bi ponovnim korisnicima omogućile da izravno stupe u kontakt s ispitanicima ili imateljima podataka. Ako tijelo javnog sektora prosljeđuje zahtjev za privolu ili dopuštenje, trebalo bi osigurati da je ispitanik ili imatelj podataka jasno obaviješten o mogućnosti odbijanja davanja privole ili dopuštenja.

- (16) Kako bi se olakšala i potaknula uporaba podataka u posjedu tijela javnog sektora za potrebe znanstvenog istraživanja, tijela javnog sektora potiču se na razvoj usklađenog pristupa i usklađenih postupaka kako bi ti podaci postali lako dostupni za potrebe znanstvenog istraživanja u javnom interesu. To bi, među ostalim, moglo podrazumijevati stvaranje pojednostavnjenih administrativnih postupaka, standardiziranog formatiranja podataka, informativnih metapodataka o odabiru metodologije i načina prikupljanja podataka te standardiziranih polja podataka koja omogućuju jednostavno povezivanje skupova podataka iz različitih izvora podataka javnog sektora ako je to relevantno za potrebe analize. Cilj tih praksi trebao bi biti promicanje javno financiranih i proizvedenih podataka za potrebe znanstvenog istraživanja u skladu s načelom „otvoreni koliko je to moguće, zatvoreni koliko je to potrebno”.
- (17) Ovom Uredbom ne bi se trebalo utjecati na prava intelektualnog vlasništva trećih osoba. Njome ne bi trebalo utjecati na postojanje prava intelektualnog vlasništva tijela javnog sektora ili na njihovo vlasništvo nad tim pravima niti bi njome trebalo ograničiti ostvarivanje tih prava na bilo koji način. Obveze utvrđene u skladu s ovom Uredbom trebale bi se primjenjivati samo u mjeri u kojoj su usklađene s međunarodnim sporazumima o zaštiti prava intelektualnog vlasništva, a posebno Bernskom konvencijom za zaštitu književnih i umjetničkih djela (Bernska konvencija), Sporazumom o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (Sporazum o TRIPS-u) i Ugovorom o autorskom pravu Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo, te pravom Unije ili nacionalnim pravom u području intelektualnog vlasništva. Međutim, tijela javnog sektora trebala bi ostvarivati svoje autorsko pravo na način kojim se olakšava ponovna uporaba.
- (18) Podaci koji podliježu pravima intelektualnog vlasništva i poslovne tajne trebali bi se prenositi trećoj strani samo ako je takav prijenos zakonit na temelju prava Unije ili nacionalnog prava ili uz suglasnost nositelja prava. Ako su tijela javnog sektora nositelji prava stvaratelja baze podataka predviđenog u članku 7. stavku 1. Direktive 96/9/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁶⁾, ona ne bi trebala ostvarivati to pravo da bi spriječila ponovnu uporabu podataka ili ograničila ponovnu uporabu izvan ograničenja utvrđenih ovom Uredbom.

⁽²⁶⁾ Direktiva 96/9/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 1996. o pravnoj zaštiti baza podataka (SL L 77, 27.3.1996., str. 20.).

- (19) Poduzeća i ispitanici trebali bi moći imati povjerenja u to da će se ponovna uporaba određenih kategorija zaštićenih podataka u posjedu tijela javnog sektora odvijati uz poštovanje njihovih prava i interesa. Stoga bi trebalo uvesti dodatne zaštitne mjere za situacije u kojima se ponovna uporaba takvih podataka javnog sektora odvija na temelju obrade podataka izvan javnog sektora, kao što je zahtjev da tijela javnog sektora osiguravaju potpunu zaštitu prava i interesa fizičkih i pravnih osoba, osobito u vezi s osobnim podacima, poslovno osjetljivim podacima i pravima intelektualnog vlasništva, u svim slučajevima, također i ako se takvi podaci prenose u treće zemlje. Tijela javnog sektora ne bi trebala dopustiti društvima za osiguranje ili bilo kojem drugom pružatelju usluga ponovnu uporabu informacija pohranjenih u aplikacijama e-zdravstva u svrhu diskriminacije u određivanju cijena jer bi to bilo u suprotnosti s temeljnim pravom na pristup zdravstvenoj zaštiti.
- (20) Nadalje, da bi se očuvalo pošteno tržišno natjecanje i otvoreno tržišno gospodarstvo ključno je zaštititi zaštićene podatke neosobne prirode, osobito poslovne tajne, ali i neosobne podatke koji predstavljaju sadržaj zaštićen pravima intelektualnog vlasništva od neovlaštenog pristupa koji može dovesti do krađe intelektualnog vlasništva ili industrijske špijunaže. Kako bi se osigurala zaštita prava ili interesa imatelja podataka, neosobne podatke koje treba zaštititi od nezakonitog ili neovlaštenog pristupa u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom i koji su u posjedu tijela javnog sektora trebalo bi biti moguće prenijeti u treće zemlje, ali samo ako su osigurane odgovarajuće zaštitne mjere za uporabu podataka. Takve odgovarajuće zaštitne mjere trebale bi uključivati zahtjev prema kojem tijelo javnog sektora prenosi zaštićene podatke ponovnom korisniku samo ako taj ponovni korisnik preuzme ugovorne obveze u interesu zaštite podataka. Ponovni korisnik koji namjerava prenijeti zaštićene podatke u treću zemlju trebao bi poštovati obveze utvrđene u ovoj Uredbi čak i nakon što su podaci preneseni u treću zemlju. Kako bi se osiguralo pravilno izvršavanje takvih obveza, ponovni korisnik trebao bi također prihvatiti nadležnost, za sudske rješavanje sporova, države članice u kojoj se nalazi tijelo javnog sektora koje je dopustilo ponovnu uporabu.
- (21) Trebalo bi također smatrati da se odgovarajuće zaštitne mjere provode ako u trećoj zemlji u koju se prenose neosobni podaci postoje jednakovrijedne mjere kojima se osigurava da su podaci zaštićeni na razini sličnoj onoj koja se primjenjuje na temelju prava Unije, posebno u pogledu zaštite poslovnih tajni i prava intelektualnog vlasništva. U tu svrhu Komisija bi provedbenim aktima trebala moći izjaviti, ako je to opravdano zbog znatnog broja zahtjeva diljem Unije u vezi s ponovnom uporabom neosobnih podataka u određenim trećim zemljama, da treća zemlja pruža razinu zaštite koja je u osnovi jednakovrijedna u odnosu na onu koja se pruža pravom Unije. Komisija bi trebala procijeniti potrebu za takvim provedbenim aktima na temelju informacija koje su države članice dostavile putem Europskog odbora za inovacije u području podataka. Takvim provedbenim aktima tijela javnog sektora uvjerila bi se da se ponovnom uporabom podataka u posjedu tijela javnog sektora u dotičnoj trećoj zemlji ne bi ugrozila zaštićena priroda tih podataka. Pri procjeni razine zaštite koja se pruža u dotičnoj trećoj zemlji posebno bi trebalo uzeti u obzir relevantno opće i sektorsko pravo, uključujući ono koje se odnosi na javnu sigurnost, obranu, nacionalnu sigurnost i kazneno pravo, u vezi s pristupom neosobnim podacima i njihovom zaštitom, svaki pristup tijela javnog sektora te treće zemlje prenesenim podacima, postojanje i djelotvorno funkcioniranje jednog ili više neovisnih nadzornih tijela u trećoj zemlji odgovornih za osiguravanje i provedbu usklađenosti s pravnim okvirom kojim se osigurava pristup takvim podacima, međunarodne obveze koje je treća zemlja preuzela u pogledu zaštite podataka, ili druge obveze koje proizlaze iz pravno obvezujućih konvencija ili instrumenata te iz njezina sudjelovanja u multilateralnim ili regionalnim sustavima.

Postojanje djelotvornih pravnih sredstava za imatelje podataka, tijela javnog sektora ili pružatelje usluga podatkovnog posredovanja u dotičnoj trećoj zemlji posebno je važno u kontekstu prijenosa neosobnih podataka u tu treću zemlju. Stoga bi takve zaštitne mjere trebale uključivati dostupnost ostvarivih prava i djelotvornih pravnih sredstava. Takvim provedbenim aktima ne bi se trebala dovoditi u pitanje nijedna pravna obveza ili ugovorni aranžmani koje je ponovni korisnik već preuzeo u interesu zaštite neosobnih podataka, osobito industrijskih podataka, ni pravo tijela javnog sektora da ponovne korisnike obvežu na poštovanje uvjeta za ponovnu uporabu, u skladu s ovom Uredbom.

- (22) Neke treće zemlje donose zakone, druge propise i druge pravne akte čiji je cilj izravan prijenos neosobnih podataka ili omogućavanje pristupa vlada neosobnim podacima u Uniji pod nadzorom fizičkih i pravnih osoba koje podliježu nadležnosti država članica. Odluke i presude sudova treće zemlje ili odluke upravnih tijela treće zemlje kojima se zahtijeva takav prijenos neosobnih podataka ili pristup neosobnim podacima trebale bi biti izvršive ako se temelje na međunarodnom sporazumu, poput ugovora o uzajamnoj pravnoj pomoći, koji je na snazi između treće zemlje koja je podnijela zahtjev i Unije ili države članice. U nekim slučajevima mogu nastati situacije u kojima je obveza prijenosa neosobnih podataka ili pružanja pristupa neosobnim podacima koja proizlazi iz prava treće zemlje u suprotnosti s obvezom zaštite takvih podataka na temelju prava Unije ili nacionalnog prava, posebno u pogledu zaštite temeljnih prava pojedinca ili temeljnih interesa države članice u vezi s nacionalnom sigurnošću ili obranom, kao i zaštite poslovno osjetljivih podataka i zaštite prava intelektualnog vlasništva, uključujući njezine ugovorne

obveze u pogledu povjerljivosti u skladu s takvim pravom. Ako ne postoje međunarodni sporazumi kojima se uređuju takva pitanja, prijenos neosobnih podataka ili pristup neosobnim podacima trebalo bi dopustiti samo ako je, osobito, potvrđeno da pravni sustav treće zemlje zahtijeva navođenje razloga i razmjernosti odluke ili presude, da su odluka ili presuda specifični te da obrazloženi prigovor adresata podliježe preispitivanju od strane nadležnog suda treće zemlje koji je ovlašten uzeti u obzir relevantne pravne interese pružatelja takvih podataka.

Nadalje, tijela javnog sektora, fizičke ili pravne osobe kojima je dodijeljeno pravo na ponovnu uporabu podataka, pružatelji usluga podatkovnog posredovanja i priznate organizacije za podatkovni altruizam trebali bi osigurati, ako potpisuju ugovorne sporazume s drugim privatnim stranama, da se neosobnim podacima u posjedu u Uniji u trećim zemljama pristupa ili da se ti podaci u treće zemlje prenose samo u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom relevantne države članice.

- (23) Kako bi se potaknulo dodatno povjerenje u podatkovno gospodarstvo Unije, ključno je da se provode zaštitne mjere u odnosu na građane Unije, javni sektor i poduzeća kojima se osigurava kontrola nad njihovim strateškim i osjetljivim podacima te da se poštuju pravo, vrijednosti i standardi Unije, među ostalim u smislu sigurnosti, zaštite podataka i zaštite potrošača. Kako bi se spriječio nezakonit pristup neosobnim podacima, tijela javnog sektora, fizičke ili pravne osobe kojima je dodijeljeno pravo na ponovnu uporabu podataka, pružatelji usluga podatkovnog posredovanja i priznate organizacije za podatkovni altruizam trebali bi poduzeti sve razumne mjere za sprečavanje pristupa sustavima u kojima su pohranjeni neosobni podaci, uključujući šifriranje podataka ili poslovne politike. U tu svrhu trebalo bi osigurati da se tijela javnog sektora, fizičke ili pravne osobe kojima je dodijeljeno pravo na ponovnu uporabu podataka, pružatelji usluga podatkovnog posredovanja i priznate organizacije za podatkovni altruizam pridržavaju svih relevantnih tehničkih normi, kodeksa ponašanja i certifikacija na razini Unije.
- (24) Kako bi se izgradilo povjerenje u mehanizme ponovne uporabe, možda će biti potrebno postaviti strože uvjete za određene vrste neosobnih podataka za koje bi se budućim posebnim zakonodavnim aktima Unije moglo utvrditi da su vrlo osjetljivi u pogledu prijenosa u treće zemlje ako bi takav prijenos mogao ugroziti ciljeve javne politike Unije, u skladu s međunarodnim obvezama. Na primjer, u području zdravstva određeni skupovi podataka koje posjeduju akteri u sustavu javnog zdravstva, kao što su javne bolnice, mogli bi se utvrditi kao vrlo osjetljivi zdravstveni podaci. Drugi relevantni sektori uključuju promet, energetiku, okoliš i financije. Kako bi se osigurale usklađene prakse diljem Unije, takve vrste vrlo osjetljivih neosobnih javnih podataka trebale bi biti definirane pravom Unije, na primjer u kontekstu europskog prostora za zdravstvene podatke, ili drugim sektorskim pravom. Uvjete povezane s prijenosom takvih podataka u treće zemlje trebalo bi utvrditi delegiranim aktima. Takvi uvjeti trebali bi biti razmjerni, nediskriminirajući i potrebni za zaštitu utvrđenih legitimnih ciljeva javne politike Unije, kao što su zaštita javnog zdravlja, sigurnost, okoliš, javni moral, zaštita potrošača, privatnost i zaštita osobnih podataka. Takvi uvjeti trebali bi odgovarati rizicima utvrđenima u odnosu na osjetljivost takvih podataka, među ostalim u pogledu rizika ponovne identifikacije pojedinaca. Takvi bi uvjeti mogli uključivati uvjete primjenjive na prijenos ili tehničke aranžmane, kao što su zahtjev za uporabu sigurnog okruženja za obradu, ograničenja u pogledu ponovne uporabe podataka u trećim zemljama ili u pogledu kategorija osoba koje imaju pravo prenijeti takve podatke u treće zemlje ili koje mogu pristupiti podacima u trećoj zemlji. U iznimnim slučajevima takvi uvjeti mogli bi uključivati i ograničenja prijenosa podataka u treće zemlje radi zaštite javnog interesa.
- (25) Tijela javnog sektora trebala bi moći naplaćivati naknade za ponovnu uporabu podataka, ali bi trebala moći i dopuštati ponovnu uporabu uz sniženu naknadu ili bez naknade, na primjer za određene kategorije ponovne uporabe kao što su nekomercijalna ponovna uporaba u svrhe znanstvenog istraživanja ili ponovna uporaba koju obavljaju MSP-ovi i start-up poduzeća, civilna društva i obrazovne ustanove, kako bi se potaknula takva ponovna uporaba radi poticanja istraživanja i inovacija te podupiranja poduzeća koja su važan izvor inovacija i kojima je obično teže samima prikupiti relevantne podatke, u skladu s pravilima o državnim potporama. U tom specifičnom kontekstu svrhe znanstvenog istraživanja trebalo bi tumačiti tako da uključuju bilo koju vrstu svrhe povezane s

istraživanjem bez obzira na organizacijsku ili financijsku strukturu dotične istraživačke institucije, uz iznimku istraživanja koje provodi poduzeće s ciljem razvoja, poboljšanja ili optimizacije proizvoda ili usluga. Takve naknade trebale bi biti transparentne, nediskriminirajuće i ograničene na nastale nužne troškove te se njima ne bi smjelo ograničavati tržišno natjecanje. Trebalo bi objaviti popis kategorija ponovnih korisnika na koje se primjenjuje snižena naknada ili ukidanje naknade, zajedno s kriterijima korištenima za uspostavu takvog popisa.

- (26) Da bi se potaknula ponovna uporaba posebnih kategorija podataka u posjedu tijela javnog sektora, države članice trebale bi uspostaviti jedinstvenu informacijsku točku koja bi djelovala kao sučelje za ponovne korisnike koji žele ponovno upotrebljavati te podatke. Ona bi trebala imati međusektorsku nadležnost i prema potrebi nadopunjavati aranžmane na sektorskoj razini. Jedinstvena informacijska točka trebala bi se moći osloniti na automatizirana sredstva pri prijenosu upita ili zahtjeva za ponovnu uporabu. U postupku prijenosa trebalo bi osigurati dostatan ljudski nadzor. U tu bi se svrhu mogli upotrijebiti postojeći praktični aranžmani kao što su portali otvorenih podataka. Jedinstvena informacijska točka trebala bi imati popis izvora koji sadržava pregled svih dostupnih izvora podataka, uključujući, prema potrebi, izvore podataka koji su dostupni putem sektorskih, regionalnih ili lokalnih informacijskih točaka, s relevantnim informacijama koje opisuju dostupne podatke. Osim toga, države članice trebale bi imenovati, uspostaviti ili olakšati osnivanje nadležnih tijela za potporu aktivnostima tijela javnog sektora kojima se dopušta ponovna uporaba određenih kategorija zaštićenih podataka. Njihove zadaće mogu uključivati odobravanje pristupa podacima ako je to propisano sektorskim pravom Unije ili nacionalnim pravom. Ta bi nadležna tijela trebala pružiti pomoć tijelima javnog sektora primjenom najsuvremenijih tehnika, među ostalim u pogledu toga kako najbolje strukturirati i pohraniti podatke da bi podaci bili lako dostupni, posebno putem programskih sučelja aplikacija, te da bi podaci bili interoperabilni, prenosivi i pretraživi, uzimajući u obzir najbolje prakse za obradu podataka, kao i sve postojeće regulatorne i tehničke norme te sigurna okruženja za obradu podataka, koji omogućuju analizu podataka na način kojim se čuva privatnost informacija.

Nadležna tijela trebala bi postupati u skladu s uputama dobivenima od tijela javnog sektora. Takva struktura pomoći mogla bi pružiti pomoć ispitanicima i imateljima podataka u upravljanju privolom ili dopuštenjem za ponovnu uporabu, uključujući privolu i dopuštenje u pogledu određenih područja znanstvenog istraživanja uz poštovanje priznatih etičkih standarda za znanstvena istraživanja. Nadležna tijela ne bi trebala imati nadzornu funkciju, koja je rezervirana za nadzorna tijela na temelju Uredbe (EU) 2016/679. Ne dovodeći u pitanje nadzorne ovlasti tijela za zaštitu podataka, obrada podataka trebala bi se provoditi pod nadležnošću tijela javnog sektora odgovornog za registar koji sadržava te podatke, a koje ostaje voditelj obrade podataka kako je definiran u Uredbi (EU) 2016/679 u pogledu osobnih podataka. Države članice trebale bi moći imati jedno ili više nadležnih tijela, koja bi mogla djelovati u različitim sektorima. Unutarnje službe tijela javnog sektora također bi mogle djelovati kao nadležna tijela. Nadležno tijelo moglo bi biti tijelo javnog sektora koje pruža pomoć drugim tijelima javnog sektora u dopuštanju ponovne uporabe podataka, prema potrebi, ili tijelo javnog sektora koje dopušta samu ponovnu uporabu. Pružanje pomoći drugim tijelima javnog sektora trebalo bi podrazumijevati njihovo obavješćivanje, na zahtjev, o najboljim praksama za ispunjavanje zahtjeva utvrđenih u ovoj Uredbi, kao što su tehnička sredstva za pružanje sigurnog okruženja za obradu ili tehnička sredstva za osiguravanje privatnosti i povjerljivosti pri pružanju pristupa ponovnoj uporabi podataka obuhvaćenih područjem primjene ove Uredbe.

- (27) Očekuje se da će usluge podatkovnog posredovanja imati ključnu ulogu u podatkovnom gospodarstvu, osobito u podupiranju i promicanju praksi dobrovoljne razmjene podataka među poduzećima ili olakšavanju razmjene podataka u kontekstu obveza utvrđenih pravom Unije ili nacionalnim pravom. Mogle bi postati alat za olakšavanje razmjene znatnih količina relevantnih podataka. Pružatelji usluga podatkovnog posredovanja, među kojima mogu biti i tijela javnog sektora, koji nude usluge za povezivanje različitih aktera imaju potencijal doprinijeti učinkovitom objedinjavanju podataka i olakšavanju dvostrane razmjene podataka. Specijalizirane usluge podatkovnog posredovanja koje su neovisne o ispitanicima, imateljima podataka i korisnicima podataka mogle bi olakšati nastanak novih ekosustava utemeljenih na podacima koji su neovisni o bilo kojem sudioniku sa značajnom tržišnom snagom i pritom omogućiti nediskriminirajući pristup podatkovnom gospodarstvu za poduzeća svih veličina, posebno za MSP-ove i start-up poduzeća s ograničenim financijskim, pravnim ili administrativnim sredstvima. To će biti osobito važno u kontekstu uspostave zajedničkih europskih podatkovnih prostora, to jest interoperabilnih okvira specifičnih za određenu namjenu ili sektor ili međusektorskih interoperabilnih okvira zajedničkih standarda i praksi za razmjenu ili zajedničku obradu podataka radi, među ostalim, razvoja novih proizvoda i usluga, znanstvenog istraživanja ili inicijativa civilnog društva. Usluge podatkovnog posredovanja mogle bi obuhvaćati dvostrane ili višestranu razmjenu podataka ili stvaranje platformi ili baza podataka koje omogućuju razmjenu ili zajedničku uporabu podataka, kao i uspostavu posebne infrastrukture za međusobno povezivanje ispitanika i imatelja podataka s korisnicima podataka.

- (28) Ovom Uredbom trebale bi biti obuhvaćene usluge čiji je cilj uspostava poslovnih odnosa u svrhu razmjene podataka između neutvrđenog broja ispitanika i imatelja podataka, s jedne strane, i korisnika podataka, s druge strane, tehničkim, pravnim ili drugim sredstvima, među ostalim u svrhu ostvarivanja prava ispitanika u vezi s osobnim podacima. Ako poduzeća ili drugi subjekti nude višestruke usluge povezane s podacima, ovom bi Uredbom trebale biti obuhvaćene samo aktivnosti koje se izravno odnose na pružanje usluga podatkovnog posredovanja. Pružanje pohrane u oblaku, analitike, softvera za razmjenu podataka, internetskih preglednika, priključaka na preglednike ili usluga e-pošte ne bi trebalo smatrati uslugama podatkovnog posredovanja u smislu ove Uredbe, pod uvjetom da takve usluge ispitanicima ili imateljima podataka pružaju samo tehničke alate za razmjenu podataka s drugima, ali se pružanjem takvih alata ne nastoji uspostaviti poslovni odnos između imatelja podataka i korisnika podataka, niti se pružatelju usluga podatkovnog posredovanja omogućuje da stekne informacije o uspostavi poslovnih odnosa u svrhu razmjene podataka. Primjeri usluga podatkovnog posredovanja uključuju tržišta podataka na kojima bi poduzeća mogla staviti podatke na raspolaganje drugima, voditelje ekosustava razmjene podataka koji su otvoreni svim zainteresiranim stranama, na primjer u kontekstu zajedničkih europskih podatkovnih prostora, kao i skupove podataka koje je zajednički uspostavilo nekoliko pravnih ili fizičkih osoba s namjerom licenciranja uporabe takvih skupova podataka svim zainteresiranim stranama na način da svi sudionici koji doprinose skupovima podataka prime naknadu za svoj doprinos.

Time bi se isključile usluge koje dobivaju podatke od imatelja podataka te agregiraju, obogaćuju ili mijenjaju podatke da bi im se dodala znatna vrijednost i licenciraju uporabu dobivenih podataka korisnicima podataka bez uspostavljanja poslovnog odnosa između imatelja podataka i korisnika podataka. Time bi se također isključile usluge koje isključivo upotrebljava jedan imatelj podataka kako bi se omogućila uporaba podataka koje posjeduje taj imatelj podataka, ili usluge koje upotrebljava više pravnih osoba u zatvorenoj skupini, uključujući odnose s dobavljačem ili klijentima ili suradnje utvrđene ugovorom, posebno one čiji je glavni cilj osiguravanje funkcionalnosti predmeta i uređaja povezanih s internetom stvari.

- (29) Usluge usmjerene na posredovanje u odnosu na sadržaj zaštićen autorskim pravom, kao što su pružatelji usluga dijeljenja sadržaja putem interneta kako su definirani u članku 2. točki 6. Direktive (EU) 2019/790, ne bi trebale biti obuhvaćene ovom Uredbom. Pružatelje konsolidiranih podataka o trgovanju kako su definirani u članku 2. stavku 1. točki 35. Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁷⁾ i pružatelje usluge pružanja informacija o računu kako su definirani u članku 4. točki 19. Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁸⁾ ne bi trebalo smatrati pružateljima usluga podatkovnog posredovanja za potrebe ove Uredbe. Ova se Uredba ne bi trebala primjenjivati na usluge koje nude tijela javnog sektora kako bi se olakšala ponovna uporaba zaštićenih podataka u posjedu tijela javnog sektora u skladu s ovom Uredbom ili uporaba bilo kojih drugih podataka, u mjeri u kojoj cilj tih usluga nije uspostava poslovnih odnosa. Ne bi se trebalo smatrati da organizacije za podatkovni altruizam uređene ovom Uredbom nude usluge podatkovnog posredovanja pod uvjetom da se tim uslugama ne uspostavlja poslovni odnos između potencijalnih korisnika podataka, s jedne strane, i ispitanika i imatelja podataka koji podatke stavljaju na raspolaganje u altruističke svrhe, s druge strane. Druge usluge čiji cilj nije uspostava poslovnih odnosa, kao što su repozitoriji namijenjeni omogućavanju ponovne uporabe podataka o znanstvenom istraživanju u skladu s načelima otvorenog pristupa, ne bi se trebale smatrati uslugama podatkovnog posredovanja u smislu ove Uredbe.
- (30) Posebna kategorija usluga podatkovnog posredovanja uključuje pružatelje usluga koji nude svoje usluge ispitanicima. Takvi pružatelji usluga podatkovnog posredovanja nastoje poboljšati sposobnost djelovanja ispitanika i posebno kontrolu pojedinaca nad podacima koji se na njih odnose. Takvi bi pružatelji pomagali pojedincima u ostvarivanju njihovih prava na temelju Uredbe (EU) 2016/679, posebno u davanju i povlačenju privole za obradu podataka te u ostvarivanju prava na pristup vlastitim podacima, prava na ispravak netočnih osobnih podataka, prava na brisanje ili prava „na zaborav”, prava na ograničavanje obrade i prava na prenosivost podataka, čime se ispitanicima omogućuje da svoje osobne podatke prenesu s jednog voditelja obrade podataka na drugog. U tom je kontekstu važno da se poslovnim modelom takvih pružatelja osigura da ne postoje neusklađeni poticaji pojedincima da upotrebljavaju takve usluge kojima se stavlja na raspolaganje za obradu više podataka povezanih s njima nego što bi to bilo u njihovu interesu. To bi moglo uključivati savjetovanje pojedinaca o mogućim uporabama njihovih podataka i provedbu dubinske analize korisnika podataka prije nego što im se omogući da stupe u kontakt s ispitanicima kako bi se izbjegle prijevorne prakse. U određenim situacijama moglo bi biti poželjno razvrstavati

⁽²⁷⁾ Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.).

⁽²⁸⁾ Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.).

stvarne podatke unutar prostora za osobne podatke kako bi se obrada mogla odvijati unutar tog prostora bez prijenosa osobnih podataka trećim stranama, čime bi se maksimalno povećala zaštita osobnih podataka i privatnosti. Takvi prostori za osobne podatke mogli bi sadržavati statične osobne podatke kao što su ime, adresa ili datum rođenja te dinamične podatke koje pojedinac generira, na primjer, upotrebom internetske usluge ili predmeta povezanog s internetom stvari. Mogli bi se upotrebljavati i za pohranu provjerenih identifikacijskih podataka kao što su brojevi putovnica ili informacije o socijalnoj sigurnosti, kao i vjerodajnica kao što su vozačke dozvole, diplome ili informacije o bankovnim računima.

- (31) Podatkovne zadruge nastoje postići niz ciljeva, a posebno ojačati položaj pojedinaca pri donošenju informiranih odluka prije davanja privole za uporabu podataka, utječući na uvjete pod kojima djeluju organizacije korisnika podataka, a koji su povezani s uporabom podataka, tako da se osiguravaju bolji izbori za pojedinačne članove skupine ili potencijalno rješavajući sukobljena stajališta pojedinačnih članova skupine o tome kako se podaci mogu upotrebljavati ako se oni odnose na nekoliko ispitanika unutar te skupine. U tom je kontekstu potrebno uvažiti da su prava na temelju Uredbe (EU) 2016/679 osobna prava ispitanika i da se ispitanici ne mogu odreći tih prava. Podatkovne zadruge također bi mogle biti korisno sredstvo za poduzeća s jednom osobom i MSP-ove koji su u smislu znanja o razmjeni podataka često usporedivi s pojedincima.
- (32) Kako bi se povećalo povjerenje u takve usluge podatkovnog posredovanja, posebno u vezi s uporabom podataka i usklađenošću s uvjetima koje nameću ispitanici i imatelji podataka, potrebno je uspostaviti regulatorni okvir na razini Unije kojim se utvrđuju visoko usklađeni zahtjevi povezani s pouzdanim pružanjem takvih usluga podatkovnog posredovanja i koji provode nadležna tijela. Tim okvirom doprinijet će se osiguravanju toga da ispitanici i imatelji podataka, kao i korisnici podataka, imaju bolju kontrolu nad pristupom svojim podacima i njihovom uporabom, u skladu s pravom Unije. Komisija bi također mogla poticati i olakšati izradu kodeksa ponašanja na razini Unije, uključujući relevantne dionike, posebno u pogledu interoperabilnosti. U situacijama u kojima se razmjena podataka odvija među poduzećima kao i u situacijama u kojima se ona odvija između poduzeća i potrošača, pružatelji usluga podatkovnog posredovanja trebali bi ponuditi nov „europski” način upravljanja podacima tako što bi u podatkovnom gospodarstvu osigurali odijeljenost pružanja podataka, podatkovnog posredovanja i uporabe podataka. Pružatelji usluga podatkovnog posredovanja mogli bi staviti na raspolaganje i posebnu tehničku infrastrukturu za međusobno povezivanje ispitanika i imatelja podataka s korisnicima podataka. U tom pogledu, posebno je važno oblikovati tu infrastrukturu tako da MSP-ovi i start-up poduzeća ne nailaze na tehničke ili druge prepreke svojem sudjelovanju u podatkovnom gospodarstvu.

Pružateljima usluga podatkovnog posredovanja trebalo bi omogućiti da imateljima podataka ili ispitanicima nude posebne alate i usluge u posebnu svrhu olakšavanja razmjene podataka, kao što su privremena pohrana, održavanje, pretvorba, anonimizacija i pseudonimizacija. Ti bi se alati i usluge trebali upotrebljavati isključivo na izričit zahtjev ili uz odobrenje imatelja podataka ili ispitanika, pri čemu alati trećih strana koji se nude u tom kontekstu ne bi trebali upotrebljavati podatke u druge svrhe. Istodobno, pružateljima usluga podatkovnog posredovanja trebalo bi omogućiti da prilagode razmijenjene podatke radi poboljšanja njihove upotrebljivosti za korisnika podataka, ako to korisnik podataka želi, ili radi poboljšanja interoperabilnosti, na primjer, pretvaranjem podataka u posebne formate.

- (33) Važno je omogućiti konkurentno okruženje za razmjenu podataka. Neutralnost pružatelja usluga podatkovnog posredovanja u pogledu podataka razmijenjenih između imatelja podataka ili ispitanika i korisnika podataka ključan je element za povećanje povjerenja i kontrole od strane imatelja podataka, ispitanika i korisnika podataka u odnosu na usluge podatkovnog posredovanja. Stoga je potrebno da pružatelji usluga podatkovnog posredovanja djeluju samo kao posrednici u transakcijama i da ne upotrebljavaju razmijenjene podatke ni u koju drugu svrhu. Komercijalni uvjeti, uključujući cijene, za pružanje usluga podatkovnog posredovanja ne bi smjeli ovisiti o tome koristi li se potencijalni imatelj podataka ili korisnik podataka drugim uslugama, uključujući pohranu podataka, analitiku, umjetnu inteligenciju ili druge aplikacije utemeljene na podacima, koje pruža isti pružatelj usluga podatkovnog posredovanja ili povezani subjekt te, ako se koristi, o tome u kojoj se mjeri imatelj podataka ili korisnik podataka koristi takvim drugim uslugama. To će također zahtijevati strukturnu podjelu između usluge podatkovnog posredovanja i svih drugih pruženih usluga kako bi se izbjegli sukobi interesa. To znači da bi usluge podatkovnog posredovanja trebala pružati pravna osoba koja je odvojena od drugih aktivnosti tog pružatelja usluga podatkovnog posredovanja. Međutim, pružatelji usluga podatkovnog posredovanja trebali bi moći upotrebljavati podatke koje je dostavio imatelj podataka za poboljšanje svojih usluga podatkovnog posredovanja.

Pružatelji usluga podatkovnog posredovanja trebali bi moći imateljima podataka, ispitanicima ili korisnicima podataka staviti na raspolaganje vlastite alate ili alate trećih strana u svrhu olakšavanja razmjene podataka, na primjer alate za pretvorbu ili održavanje podataka, samo na izričit zahtjev ili uz odobrenje ispitanika ili imatelja podataka. Alati treće strane koji se nude u tom kontekstu ne bi se smjeli podacima koristiti u druge svrhe osim onih koje su povezane s uslugama podatkovnog posredovanja. Pružatelji usluga podatkovnog posredovanja koji

posređuju u razmjeni podataka između pojedinaca kao ispitanika i pravnih osoba kao korisnika podataka trebali bi, osim toga, biti nositelji fiducije prema pojedincima kako bi osigurali djelovanje u najboljem interesu ispitanika. Pitanja odgovornosti za svu materijalnu i nematerijalnu štetu koja proizlazi iz postupanja pružatelja usluga podatkovnog posredovanja mogla bi se riješiti relevantnim ugovorom na temelju nacionalnih sustava odgovornosti.

- (34) Pružatelji usluga podatkovnog posredovanja trebali bi poduzeti razumne mjere za osiguravanje interoperabilnosti unutar sektora i među različitim sektorima kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Razumne mjere mogle bi uključivati poštovanje postojećih, uobičajeno korištenih normi u sektoru u kojem djeluje pružatelj usluga podatkovnog posredovanja. Europski odbor za inovacije u području podataka trebao bi prema potrebi olakšati uvođenje dodatnih poslovnih normi. Pružatelji usluga podatkovnog posredovanja trebali bi pravodobno provesti mjere za interoperabilnost među uslugama podatkovnog posredovanja koje je donio Europski odbor za inovacije u području podataka.
- (35) Ovom Uredbom ne bi se trebala dovoditi u pitanje obveza pružatelja usluga podatkovnog posredovanja da poštuju Uredbu (EU) 2016/679 i odgovornost nadzornih tijela da osiguraju usklađenost s tom uredbom. Ako pružatelji usluga podatkovnog posredovanja obrađuju osobne podatke, ova Uredba ne bi trebala utjecati na zaštitu osobnih podataka. Ako su pružatelji usluga podatkovnog posredovanja voditelji obrade podataka ili izvršitelji obrade kako su definirani u Uredbi (EU) 2016/679, obvezuju ih pravila te uredbe.
- (36) Očekuje se da pružatelji usluga podatkovnog posredovanja imaju uspostavljene postupke i mjere za izricanje sankcija za prijevare ili zloporabe u vezi sa stranama koje traže pristup putem njihovih usluga podatkovnog posredovanja, među ostalim mjerama kao što je isključenje korisnika podataka koji krše uvjete usluge ili postojeće pravo.
- (37) Pružatelji usluga podatkovnog posredovanja također bi trebali poduzeti mjere za osiguravanje usklađenosti s pravom tržišnog natjecanja i uspostaviti postupke u tu svrhu. To se posebno odnosi na situacije u kojima razmjena podataka omogućuje poduzećima da otkriju tržišne strategije svojih postojećih ili potencijalnih konkurenata. Tržišno osjetljive informacije obično uključuju podatke o klijentima i informacije o budućim cijenama, troškovima proizvodnje, količinama, prometu, prodaji ili kapacitetima.
- (38) Trebalo bi uspostaviti postupak obavješćivanja za usluge podatkovnog posredovanja kako bi se osiguralo da se upravljanje podacima unutar Unije temelji na pouzdanoj razmjeni podataka. Prednosti pouzdanog okruženja najbolje bi se ostvarile propisivanjem niza zahtjeva za pružanje usluga podatkovnog posredovanja, ali ne zahtijevajući pritom od nadležnog tijela za usluge podatkovnog posredovanja donošenje izričite odluke ili upravnog akta o pružanju takvih usluga. Postupkom obavješćivanja ne bi trebalo postaviti nepotrebne prepreke MSP-ovima, start-up poduzećima i organizacijama civilnog društva te bi on trebao biti u skladu s načelom nediskriminacije.
- (39) Kako bi se poduprlo učinkovito prekogranično pružanje usluga, od pružatelja usluga podatkovnog posredovanja trebalo bi zatražiti da pošalje obavijest samo nadležnom tijelu za usluge podatkovnog posredovanja iz države članice u kojoj se nalazi njegov glavni poslovni nastan ili u kojoj se nalazi njegov pravni zastupnik. Takva obavijest ne bi trebala uključivati više od pukog iskazivanja namjere pružanja takvih usluga i trebala bi biti dovršena samo pružanjem informacija utvrđenih u ovoj Uredbi. Nakon odgovarajuće obavijesti pružatelj usluga podatkovnog posredovanja trebao bi moći početi poslovati u bilo kojoj državi članici bez dodatnih obveza obavješćivanja.
- (40) Postupkom obavješćivanja utvrđenim u ovoj Uredbi ne bi se trebala dovoditi u pitanje posebna dodatna pravila za pružanje usluga podatkovnog posredovanja koja su primjenjiva na temelju sektorskog prava.
- (41) Glavni poslovni nastan pružatelja usluga podatkovnog posredovanja u Uniji trebalo bi biti mjesto njegove središnje uprave u Uniji. Glavni poslovni nastan pružatelja usluga podatkovnog posredovanja u Uniji trebalo bi utvrditi u skladu s objektivnim kriterijima te bi on trebao podrazumijevati učinkovito i stvarno obavljanje aktivnosti upravljanja. Aktivnosti pružatelja usluga podatkovnog posredovanja također bi trebale biti u skladu s nacionalnim pravom države članice u kojoj ima glavni poslovni nastan.

- (42) Kako bi se osigurala usklađenost pružatelja usluga podatkovnog posredovanja s ovom Uredbom, oni bi trebali imati glavni poslovni nastan u Uniji. Ako pružatelj usluga podatkovnog posredovanja koji nema poslovni nastan u Uniji nudi usluge unutar Unije, trebao bi imenovati pravnog zastupnika. U takvim je slučajevima imenovanje pravnog zastupnika potrebno jer takvi pružatelji usluga podatkovnog posredovanja rade s osobnim podacima i poslovnim povjerljivim podacima, što zahtijeva pomno praćenje usklađenosti pružatelja usluga podatkovnog posredovanja s ovom Uredbom. Kako bi se utvrdilo nudi li takav pružatelj usluga podatkovnog posredovanja usluge unutar Unije, trebalo bi utvrditi je li očito da pružatelj usluga podatkovnog posredovanja ima namjeru ponuditi usluge osobama u jednoj ili više država članica. Sama dostupnost u Uniji internetskih stranica ili e-adrese i drugih podataka za kontakt pružatelja usluga podatkovnog posredovanja ili uporaba jezika koji se obično upotrebljava u trećoj zemlji u kojoj pružatelj usluga podatkovnog posredovanja ima poslovni nastan trebali bi se smatrati nedovoljnima za utvrđivanje takve namjere. Međutim, čimbenici kao što su korištenje jezikom ili valutom koji su općenito u uporabi u jednoj ili više država članica s mogućnošću naručivanja usluga na tom jeziku ili spominjanje korisnika koji se nalaze u Uniji mogli bi učiniti očitim da pružatelj usluga podatkovnog posredovanja ima namjeru ponuditi usluge unutar Unije.

Imenovani pravni zastupnik trebao bi djelovati u ime pružatelja usluga podatkovnog posredovanja te bi se nadležna tijela za usluge podatkovnog posredovanja trebala moći obratiti pravnom zastupniku osim ili umjesto pružatelju usluga podatkovnog posredovanja, uključujući u slučaju povrede, kako bi se pokrenuo postupak izvršenja protiv neusklađenog pružatelja usluga podatkovnog posredovanja koji nema poslovni nastan u Uniji. Pružatelj usluga podatkovnog posredovanja trebao bi imenovati pravnog zastupnika pisanim ovlaštenjem za djelovanje u njegovo ime s obzirom na njegove obveze na temelju ove Uredbe.

- (43) Kako bi se ispitanicima i imateljima podataka pomoglo da lako identificiraju pružatelje usluga podatkovnog posredovanja koji su priznati u Uniji i time povećaju svoje povjerenje u njih, trebalo bi uspostaviti zajednički logotip prepoznatljiv diljem Unije, uz oznaku „pružatelj usluga podatkovnog posredovanja priznat u Uniji”.
- (44) Nadležna tijela za usluge podatkovnog posredovanja imenovana za praćenje usklađenosti pružatelja usluga podatkovnog posredovanja sa zahtjevima iz ove Uredbe trebala bi se odabrati na temelju njihovih kapaciteta i stručnosti u pogledu horizontalne ili sektorske razmjene podataka. Ona bi trebala biti neovisna o bilo kojem pružatelju usluga podatkovnog posredovanja te transparentna i nepristrana pri izvršavanju svojih zadaća. Države članice trebale bi obavijestiti Komisiju o identitetu tih nadležnih tijela za usluge podatkovnog posredovanja. Ovlaсти i nadležnosti nadležnih tijela za usluge podatkovnog posredovanja ne bi trebale dovoditi u pitanje ovlaști tijela za zaštitu podataka. Posebno, za svako pitanje za koje je potrebna procjena usklađenosti s Uredbom (EU) 2016/679 nadležno tijelo za usluge podatkovnog posredovanja trebalo bi, prema potrebi, tražiti mišljenje ili odluku nadležnog nadzornog tijela osnovanog na temelju te uredbe.
- (45) Postoji velik potencijal za ciljeve od općeg interesa u uporabi podataka koje ispitanici dobrovoljno stavljaju na raspolaganje na temelju svoje informirane privole ili, ako se radi o neosobnim podacima, koje imatelji podataka stavljaju na raspolaganje. Takvi bi ciljevi uključivali zdravstvenu skrb, borbu protiv klimatskih promjena, poboljšanje mobilnosti, olakšavanje razvoja, proizvodnje i diseminacije službene statistike, poboljšanje pružanja javnih usluga ili oblikovanje javnih politika. Potpora znanstvenom istraživanju također bi se trebala smatrati ciljem od općeg interesa. Ovom Uredbom trebalo bi se nastojati doprinijeti stvaranju skupova podataka koji su dovoljno veliki te koji se stavljaju na raspolaganje na temelju podatkovnog altruizma da bi se njima omogućila analitika podataka i strojno učenje, uključujući diljem Unije. Kako bi se postigao taj cilj, države članice trebale bi moći uspostaviti organizacijske ili tehničke aranžmane, ili i jedne i druge, kojima bi se olakšao podatkovni altruizam. Takvi aranžmani mogli bi uključivati dostupnost lako upotrebljivih alata za ispitanike ili imatelje podataka za davanje privole ili dopuštenja za altruističku uporabu njihovih podataka, organizaciju kampanja za podizanje svijesti ili strukturiranu razmjenu među nadležnim tijelima o tome kako javne politike, kao što je poboljšanje prometa i javnog zdravlja te borba protiv klimatskih promjena, imaju koristi od podatkovnog altruizma. U tu bi svrhu države članice trebale moći uspostaviti nacionalne politike za podatkovni altruizam. Ispitanici bi trebali moći dobiti naknadu koja se odnosi samo na troškove koje snose zbog stavljanja svojih podataka na raspolaganje za ciljeve od općeg interesa.
- (46) Očekuje se da će registracija priznatih organizacija za podatkovni altruizam i uporaba oznake „organizacija za podatkovni altruizam priznata u Uniji” dovesti do uspostave repozitorija podataka. Registracija u jednoj državi članici bila bi valjana u cijeloj Uniji te se očekuje da će ona olakšati prekograničnu uporabu podataka unutar Unije i stvaranje skupova podataka koji obuhvaćaju nekoliko država članica. Imatelji podataka mogli bi dati dopuštenje za obradu svojih neosobnih podataka u niz svrha koje nisu utvrđene u trenutku davanja dopuštenja. Usklađenost

takvih priznatih organizacija za podatkovni altruizam sa skupom zahtjeva utvrđenih u ovoj Uredbi trebala bi potaknuti povjerenje u činjenicu da podaci koji se stavljaju na raspolaganje u altruističke svrhe služe cilju od općeg interesa. Takvo bi se povjerenje osobito trebalo temeljiti na činjenici da se mjesto poslovnog nastana ili pravni zastupnik nalazi unutar Unije, kao i na zahtjevu da su priznate organizacije za podatkovni altruizam neprofitne organizacije, na zahtjevima u pogledu transparentnosti i na tome da postoje posebne zaštitne mjere za zaštitu prava i interesa ispitanika i poduzeća.

Dodatne zaštitne mjere trebale bi obuhvaćati mogućnost obrade relevantnih podataka u sigurnom okruženju za obradu kojim upravlja priznata organizacija za podatkovni altruizam, mehanizme nadzora kao što su etička vijeća ili odbori, uključujući predstavnike iz civilnog društva, kako bi se osiguralo da voditelj obrade podataka poštuje visoke standarde znanstvene etike i zaštite temeljnih prava, djelotvorna i jasno priopćena tehnička sredstva za povlačenje ili izmjenu privole u bilo kojem trenutku, na temelju obveza informiranja izvršitelja obrade podataka u skladu s Uredbom (EU) 2016/679, kao i načine stalnog informiranja ispitanika o uporabi podataka koje su stavili na raspolaganje. Registracija kao priznata organizacija za podatkovni altruizam ne bi trebala biti preduvjet za obavljanje aktivnosti podatkovnog altruizma. Komisija bi delegiranim aktima trebala izraditi pravilnik u bliskoj suradnji s organizacijama za podatkovni altruizam i relevantnim dionicima. Usklađenost s tim pravilnikom trebala bi biti zahtjev za registraciju kao priznata organizacija za podatkovni altruizam.

- (47) Kako bi se ispitanicima i imateljima podataka pomoglo da lako identificiraju priznate organizacije za podatkovni altruizam i time povećaju povjerenje u njih, trebalo bi uspostaviti zajednički logotip prepoznatljiv diljem Unije. Zajednički logotip trebao bi biti popraćen QR kodom s poveznicom na javni Unijin registar priznatih organizacija za podatkovni altruizam.
- (48) Ovom Uredbom ne bi se trebalo dovoditi u pitanje osnivanje, organizacija i funkcioniranje subjekata koji žele sudjelovati u podatkovnom altruizmu na temelju nacionalnog prava te bi se trebala temeljiti na zahtjevima nacionalnog prava o zakonitom djelovanju u obliku neprofitne organizacije u državi članici.
- (49) Ovom Uredbom ne bi se trebalo dovoditi u pitanje osnivanje, organizacija i funkcioniranje subjekata koji nisu tijela javnog sektora, a sudjeluju u razmjeni podataka i sadržaja na temelju otvorenih licenci, čime doprinose stvaranju svima dostupnih zajedničkih resursa. To bi trebalo uključivati otvorene platforme za suradničku razmjenu znanja, znanstvene i akademske repozitorije sa slobodnim pristupom, platforme za razvoj softvera otvorenog koda i platforme za agregiranje sadržaja sa slobodnim pristupom.
- (50) Priznate organizacije za podatkovni altruizam trebale bi moći prikupljati relevantne podatke izravno od fizičkih i pravnih osoba ili obrađivati podatke koje su prikupili drugi. Organizacije za podatkovni altruizam mogle bi obrađivati prikupljene podatke u svrhe koje same utvrde ili bi, prema potrebi, mogle trećim stranama omogućiti obradu u te svrhe. Ako su priznate organizacije za podatkovni altruizam voditelji obrade podataka ili izvršitelji obrade kako su definirani u Uredbi (EU) 2016/679, trebale bi biti usklađene s tom uredbom. Podatkovni altruizam obično bi se oslanjao na privolu ispitanika u smislu članka 6. stavka 1. točke (a) i članka 9. stavka 2. točke (a) Uredbe (EU) 2016/679 koja bi trebala biti u skladu sa zahtjevima za zakonitu privolu u skladu s člancima 7. i 8. te uredbe. U skladu s Uredbom (EU) 2016/679 svrhe znanstvenog istraživanja mogle bi se poduprijeti privolom za određena područja znanstvenog istraživanja ako su u skladu s priznatim etičkim standardima za znanstvena istraživanja ili samo za određena područja istraživanja ili dijelove istraživačkih projekata. U članku 5. stavku 1. točki (b) Uredbe (EU) 2016/679 utvrđuje se da se daljnja obrada u svrhe znanstvenog ili povijesnog istraživanja ili u statističke svrhe, u skladu s člankom 89. stavkom 1. Uredbe (EU) 2016/679, ne bi trebala smatrati neusklađenom s prvotnim svrhama. U slučaju neosobnih podataka, ograničenja uporabe trebala bi se nalaziti u dopuštenju koje daje imatelj podataka.
- (51) Nadležna tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam imenovana za praćenje usklađenosti priznatih organizacija za podatkovni altruizam sa zahtjevima iz ove Uredbe trebala bi se odabrati na temelju njihovih kapaciteta i stručnosti. Ona bi trebala biti neovisna o bilo kojoj organizaciji za podatkovni altruizam te transparentna i nepristrana pri izvršavanju svojih zadaća. Države članice trebale bi obavijestiti Komisiju o identitetu tih nadležnih tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam. Ovlasti i nadležnosti nadležnih tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam ne bi trebale dovoditi u pitanje ovlasti tijela za zaštitu podataka. Posebno, za svako pitanje za koje je potrebna procjena usklađenosti s Uredbom (EU) 2016/679 nadležno tijelo za registraciju organizacija za podatkovni altruizam trebalo bi, prema potrebi, tražiti mišljenje ili odluku nadležnog nadzornog tijela osnovanog na temelju te uredbe.

- (52) Kako bi se poticalo povjerenje i osigurala dodatna pravna sigurnost i prilagođenost korisnicima u postupku izdavanja i povlačenja privole, posebno u kontekstu znanstvenog istraživanja i statističke uporabe podataka koji su dostupni na altruističkoj osnovi, trebalo bi izraditi i upotrebljavati europski obrazac za pristanak na podatkovni altruizam u kontekstu altruističke razmjene podataka. Takav obrazac trebao bi doprinijeti dodatnoj transparentnosti za ispitanike u vezi s tim da će se njihovim podacima pristupiti i da će se oni upotrebljavati u skladu s njihovom privolom i uz potpuno poštovanje pravila o zaštiti podataka. Njime bi se također trebalo olakšati izdavanje i povlačenje privole te bi ga se moglo upotrebljavati za pojednostavnjenje podatkovnog altruizma koji provode poduzeća i osiguravanje mehanizma kojim bi se tim poduzećima omogućilo da povuku dopuštenje za uporabu podataka. Kako bi se uzele u obzir posebnosti pojedinih sektora, uključujući sa stajališta zaštite podataka, u europskom obrascu za pristanak na podatkovni altruizam trebao bi se upotrebljavati modularni pristup kojim se omogućuje prilagodba za određene sektore i za različite svrhe.
- (53) Kako bi se uspješno provodio okvir za upravljanje podacima, trebalo bi osnovati Europski odbor za inovacije u području podataka u obliku stručne skupine. Europski odbor za inovacije u području podataka trebao bi se sastojati od predstavnika nadležnih tijela za usluge podatkovnog posredovanja i nadležnih tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam svih država članica, Europskog odbora za zaštitu podataka, Europskog nadzornika za zaštitu podataka, Agencije Europske unije za kibersigurnost (ENISA), Komisije, izaslanika EU-a za MSP-ove ili predstavnika kojeg imenuje mreža izaslanika za MSP-ove i drugih predstavnika relevantnih tijela u određenim sektorima te tijela sa posebnim stručnim znanjem. Europski odbor za inovacije u području podataka trebao bi se sastojati od nekoliko podskupina, uključujući podskupinu za sudjelovanje dionika koju čine relevantni predstavnici industrije, kao što su zdravstvo, okoliš, poljoprivreda, promet, energetika, industrijska proizvodnja, mediji, kulturni i kreativni sektori i statistika, kao i predstavnici istraživanja, akademske zajednice, civilnog društva, organizacija za normizaciju, relevantnih zajedničkih europskih podatkovnih prostora i drugih relevantnih dionika i trećih strana, među ostalim tijela s posebnim stručnim znanjem, kao što su nacionalni statistički uredi.
- (54) Europski odbor za inovacije u području podataka trebao bi pružati pomoć Komisiji u koordiniranju nacionalnih praksi i politika na temama obuhvaćenima ovom Uredbom i u podupiranju međusektorske uporabe podataka poštujući načela Europskog okvira za interoperabilnost i uporabom europskih i međunarodnih normi i specifikacija, među ostalim u okviru platforme EU-a s više dionika o normizaciji IKT-a, osnovnih rječnika (eng. core vocabularies) i sastavnih dijelova Instrumenta za povezivanje Europe (CEF), te bi trebao uzeti u obzir rad na normizaciji koji se odvija u određenim sektorima ili područjima. Rad na tehničkoj normizaciji mogao bi uključivati utvrđivanje prioriteta za razvoj normi te utvrđivanje i održavanje niza tehničkih i pravnih normi za prijenos podataka između dva okruženja za obradu što omogućuje organizaciju podatkovnih prostora, posebno tako što će se razjasniti i utvrditi razlika između međusektorskih i sektorskih normi i praksi. Europski odbor za inovacije u području podataka trebao bi surađivati sa sektorskim tijelima, mrežama ili stručnim skupinama ili drugim međusektorskim organizacijama koje se bave ponovnom uporabom podataka. Kad je riječ o podatkovnom altruizmu, Europski odbor za inovacije u području podataka trebao bi pomagati Komisiji u izradi obrasca za pristanak na podatkovni altruizam, nakon savjetovanja s Europskim odborom za zaštitu podataka. Predlaganjem smjernica o zajedničkim europskim podatkovnim prostorima Europski odbor za inovacije u području podataka trebao bi podupirati razvoj funkcionalnog europskog podatkovnog gospodarstva na temelju tih podatkovnih prostora, kako je utvrđeno u Europskoj strategiji za podatke.
- (55) Države članice trebale bi utvrditi pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja ove Uredbe te bi trebale poduzeti sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene sankcije trebale bi biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Velike razlike u pravilima o sankcijama mogle bi dovesti do narušavanja tržišnog natjecanja na digitalnom jedinstvenom tržištu. Usklađivanje takvih pravila moglo bi biti korisno u tom pogledu.
- (56) Kako bi se osigurala učinkovita provedba ove Uredbe i osiguralo da pružatelji usluga podatkovnog posredovanja i subjekti koji se žele registrirati kao priznate organizacije za podatkovni altruizam mogu u potpunosti putem interneta i na prekogranični način pristupiti postupcima obavješćivanja i registracije te ih dovršiti, takvi bi se postupci trebali pružati putem jedinstvenog digitalnog pristupnika uspostavljenog na temelju Uredbe (EU) 2018/1724 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁹⁾. Te bi postupke trebalo dodati na popis postupaka iz Priloga II. Uredbi (EU) 2018/1724.
- (57) Uredbu (EU) 2018/1724 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.

⁽²⁹⁾ Uredba (EU) 2018/1724 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. listopada 2018. o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika za pristup informacijama, postupcima, uslugama podrške i rješavanja problema te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 (SL L 295, 21.11.2018., str. 1.).

- (58) Kako bi se osigurala djelotvornost ove Uredbe, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u svrhu dopune ove Uredbe utvrđivanjem posebnih uvjeta primjenjivih na prijenose u treće zemlje određenih kategorija neosobnih podataka koje se u posebnim zakonodavnim aktima Unije smatraju vrlo osjetljivima te utvrđivanjem pravilnika za priznate organizacije za podatkovni altruizam koji te organizacije moraju poštovati i kojim se predviđaju zahtjevi u pogledu informacija, tehnički i sigurnosni zahtjevi te komunikacijski planovi i standardi interoperabilnosti. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ⁽³⁰⁾ Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kao i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (59) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za pružanje pomoći tijelima javnog sektora i ponovnim korisnicima u njihovoj usklađenosti s uvjetima za ponovnu uporabu utvrđenima u ovoj Uredbi utvrđivanjem oglednih ugovornih klauzula za prijenos neosobnih podataka u treću zemlju koji obavljaju ponovni korisnici, za davanje izjave da su pravni, nadzorni i provedbeni aranžmani treće zemlje istovjetni zaštiti koja se osigurava pravom Unije, za izradu dizajna zajedničkog logotipa za pružatelje usluga podatkovnog posredovanja i zajedničkog logotipa za priznate organizacije za podatkovni altruizam te za uspostavu i izradu europskog obrasca za pristanak na podatkovni altruizam, te. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³¹⁾.
- (60) Ova Uredba ne bi smjela utjecati na primjenu pravila o tržišnom natjecanju, osobito članaka 101. i 102. UFEU-a. Mjere predviđene ovom Uredbom ne bi se smjele upotrebljavati za ograničavanje tržišnog natjecanja na način koji je suprotan UFEU-u. To se posebno odnosi na pravila o razmjeni osjetljivih informacija u području tržišnog natjecanja između postojećih ili potencijalnih konkurenata putem usluga podatkovnog posredovanja.
- (61) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka i Europskim odborom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 te su oni dali svoje mišljenje 10. ožujka 2021.
- (62) U ovoj se Uredbi kao vodeća načela upotrebljavaju poštovanje temeljnih prava i načela posebno priznatih u Povelji Europske unije o temeljnim pravima, uključujući pravo na privatnost, zaštitu osobnih podataka, slobodu poduzetništva, pravo na vlasništvo i integraciju osoba s invaliditetom. U kontekstu potonjeg, tijela javnog sektora i usluge na temelju ove Uredbe trebali bi, prema potrebi, biti usklađeni s direktivama (EU) 2016/2102 ⁽³²⁾ i (EU) 2019/882 ⁽³³⁾ Europskog parlamenta i Vijeća. Nadalje, trebalo bi uzeti u obzir „dizajn za sve” u kontekstu informacijske i komunikacijske tehnologije, odnosno svjesno i sustavno nastojanje da se proaktivno primjenjuju načela, metode i alati za promicanje univerzalnog dizajna u računalnim tehnologijama, uključujući internetske tehnologije, čime se izbjegava potreba za naknadnim prilagodbama ili specijaliziranim dizajnom.
- (63) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, to jest ponovnu uporabu, unutar Unije, određenih kategorija podataka u posjedu tijela javnog sektora kao i uspostavu okvira za obavješćivanje i nadzor za pružanje usluga podatkovnog posredovanja i okvira za dobrovoljnu registraciju subjekata koji podatke stavljaju na raspolaganje u altruističke svrhe te okvira za uspostavljanje Europskog odbora za inovacije u području podataka, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog svojeg opsega i učinaka oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva,

⁽³⁰⁾ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

⁽³¹⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

⁽³²⁾ Direktiva (EU) 2016/2102 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o pristupačnosti internetskih stranica i mobilnih aplikacija tijela javnog sektora (SL L 327, 2.12.2016., str. 1.).

⁽³³⁾ Direktiva (EU) 2019/882 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o zahtjevima za pristupačnost proizvoda i usluga (SL L 151, 7.6.2019., str. 70.).

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

Opće odredbe

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Uredbom utvrđuju:

- (a) uvjeti za ponovnu uporabu, unutar Unije, određenih kategorija podataka u posjedu tijela javnog sektora;
- (b) okvir za obavješćivanje i nadzor za pružanje usluga podatkovnog posredovanja;
- (c) okvir za dobrovoljnu registraciju subjekata koji prikupljaju i obrađuju podatke stavljene na raspolaganje u altruističke svrhe; i
- (d) okvir za uspostavljanje Europskog odbora za inovacije u području podataka.

2. Ovom se Uredbom tijelima javnog sektora ne nameću nikakve obveze prema kojima moraju dopustiti ponovnu uporabu podataka niti se njome tijela javnog sektora oslobađaju svojih obveza povjerljivosti na temelju prava Unije ili nacionalnog prava.

Ovom se Uredbom ne dovode u pitanje:

- (a) posebne odredbe u pravu Unije ili nacionalnom pravu u pogledu pristupa određenim kategorijama podataka ili njihove ponovne uporabe, posebno u pogledu odobravanja pristupa službenim dokumentima i njihova otkrivanja; i
- (b) obveze tijela javnog sektora na temelju prava Unije ili nacionalnog prava da dopuste ponovnu uporabu podataka ni zahtjevi povezani s obradom neosobnih podataka.

Ako se sektorskim pravom Unije ili nacionalnim pravom od tijela javnog sektora, pružatelja usluga podatkovnog posredovanja ili priznatih organizacija za podatkovni altruizam zahtijeva da se usklade s posebnim dodatnim tehničkim, administrativnim ili organizacijskim zahtjevima, među ostalim putem sustava ovlašćivanja ili certificiranja, primjenjuju se i te odredbe tog sektorskog prava Unije ili nacionalnog prava. Svi takvi posebni dodatni zahtjevi moraju biti nediskriminirajući, razmjerni i objektivno opravdani.

3. Na sve osobne podatke koji se obrađuju u vezi s ovom Uredbom primjenjuju se pravo Unije i nacionalno pravo o zaštiti osobnih podataka. Ovom se Uredbom osobito ne dovode u pitanje uredbe (EU) 2016/679 i (EU) 2018/1725 ni direktive 2002/58/EZ i (EU) 2016/680, uključujući u pogledu ovlasti i nadležnosti nadzornih tijela. U slučaju proturječnosti između ove Uredbe i prava Unije o zaštiti osobnih podataka ili nacionalnog prava donesenog u skladu s takvim pravom Unije, prednost ima relevantno pravo Unije ili nacionalno pravo o zaštiti osobnih podataka. Ovom se Uredbom ne stvara pravna osnova za obradu osobnih podataka niti se njome utječe na prava i obveze utvrđene u uredbama (EU) 2016/679 ili (EU) 2018/1725 ili direktivama 2002/58/EZ ili (EU) 2016/680.

4. Ovom Uredbom ne dovodi se u pitanje primjena prava tržišnog natjecanja.

5. Ovom Uredbom ne dovode se u pitanje nadležnosti država članica u pogledu njihovih aktivnosti koje se odnose na javnu sigurnost, obranu i nacionalnu sigurnost.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „podaci” znači svaki digitalni prikaz akata, činjenica ili informacija i svaka kompilacija tih akata, činjenica ili informacija, uključujući u obliku zvučnog, vizualnog ili audiovizualnog zapisa;
2. „ponovna uporaba” znači uporaba, od strane fizičkih ili pravnih osoba, podataka u posjedu tijela javnog sektora, za komercijalne ili nekomercijalne namjene koje nisu početna namjena u okviru javne zadaće za koju su podaci bili izrađeni, osim za razmjenu podataka među tijelima javnog sektora isključivo radi obavljanja njihovih javnih zadaća;
3. „osobni podaci” znači osobni podaci kako su definirani u članku 4. točki 1. Uredbe (EU) 2016/679;
4. „neosobni podaci” znači podaci koji nisu osobni podaci;
5. „privola” znači privola kako je definirana u članku 4. točki 11. Uredbe (EU) 2016/679;
6. „dopuštenje” znači davanje prava korisnicima podataka na obradu neosobnih podataka;
7. „ispitanik” znači ispitanik kako se na njega upućuje u članku 4. točki 1. Uredbe (EU) 2016/679;
8. „imatelj podataka” znači pravna osoba, uključujući tijela javnog sektora i međunarodne organizacije, ili fizička osoba koja nije ispitanik u pogledu dotičnih određenih podataka, a koja, u skladu s primjenjivim pravom Unije ili nacionalnim pravom, ima pravo odobriti pristup određenim osobnim podacima ili neosobnim podacima ili ih razmjenjivati;
9. „korisnik podataka” znači fizička ili pravna osoba koja ima zakonit pristup određenim osobnim ili neosobnim podacima i ima pravo, među ostalim na temelju Uredbe (EU) 2016/679 u slučaju osobnih podataka, upotrebljavati te podatke u komercijalne ili nekomercijalne svrhe;
10. „razmjena podataka” znači pružanje podataka korisniku podataka od strane ispitanika ili imatelja podataka u svrhu zajedničke ili pojedinačne uporabe takvih podataka, na temelju dobrovoljnih sporazuma ili prava Unije ili nacionalnog prava, izravno ili putem posrednika, primjerice u skladu s otvorenim ili komercijalnim licencijama, uz naknadu ili bez naknade;
11. „usluga podatkovnog posredovanja” znači usluga čiji je cilj uspostava poslovnih odnosa u svrhu razmjene podataka između neutvrđenog broja ispitanika i imatelja podataka, s jedne strane, i korisnika podataka, s druge strane, tehničkim, pravnim ili drugim sredstvima, među ostalim u svrhu ostvarivanja prava ispitanika u vezi s osobnim podacima, pritom isključujući barem sljedeće:
 - (a) usluge kojima se dobivaju podaci od imatelja podataka te kojima se podaci agregiraju, obogaćuju ili mijenjaju kako bi im se dodala znatna vrijednost i licencirala uporaba dobivenih podataka korisnicima podataka, bez uspostavljanja poslovnog odnosa između imatelja podataka i korisnika podataka;
 - (b) usluge koje su usmjerene na posredovanje u odnosu na sadržaj zaštićen autorskim pravom;
 - (c) usluge koje isključivo upotrebljava jedan imatelj podataka kako bi se omogućila uporaba podataka koje posjeduje taj imatelj podataka, ili usluge koje upotrebljava više pravnih osoba u zatvorenoj skupini, uključujući odnose s dobavljačem ili klijentima ili suradnje utvrđene ugovorom, posebno one čiji je glavni cilj osiguravanje funkcionalnosti predmeta i uređaja povezanih s internetom stvari;
 - (d) usluge razmjene podataka koje tijela javnog sektora nude bez namjere uspostave poslovnih odnosa;
12. „obrada” znači obrada kako je definirana u članku 4. točki 2. Uredbe (EU) 2016/679 u pogledu osobnih podataka ili u članku 3. točki 2. Uredbe (EU) 2018/1807 u pogledu neosobnih podataka;
13. „pristup” znači uporaba podataka u skladu s posebnim tehničkim, pravnim ili organizacijskim zahtjevima, što nužno ne podrazumijeva prijenos ili preuzimanje podataka;
14. „glavni poslovni nastan” pravne osobe znači mjesto njezine središnje uprave u Uniji;

15. „usluge podatkovnih zadruga” znači usluge podatkovnog posredovanja koje nudi organizacijska struktura koju čine ispitanici, poduzeća s jednom osobom ili MSP-ovi koji su članovi te strukture, a čiji su glavni ciljevi pružiti potporu svojim članovima u ostvarivanju njihovih prava u odnosu na određene podatke, među ostalim u vezi s donošenjem informiranih odluka prije nego što daju privolu za obradu podataka, razmjenjivati mišljenja o svrhama i uvjetima obrade podataka koji bi bili u najboljem interesu njezinih članova u vezi s njihovim podacima te dogovarati uvjete za obradu podataka u ime svojih članova prije davanja dopuštenja za obradu neosobnih podataka ili prije nego što daju privolu za obradu osobnih podataka;
16. „podatkovni altruizam” znači dobrovoljna razmjena podataka na temelju privole ispitanika za obradu osobnih podataka koji se odnose na njih ili dopuštenja imatelja podataka kojima oni omogućuju uporabu svojih neosobnih podataka bez traženja ili primanja naknade koja nadilazi naknadu povezanu s troškovima stavljanja njihovih podataka na raspolaganje za ciljeve od općeg interesa kako su predviđeni u nacionalnom pravu, kao što su zdravstvena skrb, borba protiv klimatskih promjena, poboljšanje mobilnosti, olakšavanje razvoja, proizvodnje i diseminacije službene statistike, poboljšanje pružanja javnih usluga, oblikovanje javnih politika ili svrhe znanstvenog istraživanja u općem interesu;
17. „tijelo javnog sektora” znači državna, regionalna ili lokalna tijela, javnopravna tijela ili udruge koje je osnovalo jedno ili nekoliko takvih tijela ili jedno ili nekoliko takvih javnopravnih tijela;
18. „javnopravna tijela” znači tijela koja imaju sljedeće značajke:
 - (a) uspostavljena su posebno u svrhu zadovoljavanja potreba od općeg interesa i nisu industrijske ili komercijalne naravi;
 - (b) imaju pravnu osobnost;
 - (c) većim dijelom financiraju ih državna, regionalna ili lokalna tijela ili druga javnopravna tijela, u pogledu upravljanja podliježu nadzoru tih tijela ili imaju upravni, upravljački ili nadzorni odbor u kojem su više od polovice članova imenovala državna, regionalna ili lokalna tijela, ili druga javnopravna tijela;
19. „javno poduzeće” znači svako poduzeće nad kojim tijela javnog sektora mogu izvršavati, izravno ili neizravno, prevladavajući utjecaj na temelju svojeg vlasništva u njemu, svojeg financijskog sudjelovanja u njemu ili na temelju pravila kojima je ono uređeno; za potrebe ove definicije smatra se da postoji prevladavajući utjecaj tijela javnog sektora u bilo kojem od sljedećih slučajeva u kojima ta tijela izravno ili neizravno:
 - (a) drže većinu upisanog kapitala poduzeća;
 - (b) raspolazu većinom glasova povezanih s dionicama koje je izdalo poduzeće;
 - (c) mogu imenovati više od polovice članova upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela poduzeća;
20. „sigurno okruženje za obradu” znači fizičko ili virtualno okruženje i organizacijska sredstva kojima se osigurava usklađenost s pravom Unije, kao što je Uredba (EU) 2016/679, posebno u pogledu prava ispitanika, prava intelektualnog vlasništva te poslovne i statističke povjerljivosti, cjelovitosti i pristupačnosti, kao i s primjenjivim nacionalnim pravom, te kojima se subjektu koji pruža sigurno okruženje za obradu omogućuje da odredi i nadzire sve radnje obrade podataka, uključujući prikazivanje, pohranu, preuzimanje i izvoz podataka te izračun izvedenih podataka s pomoću računalnih algoritama;
21. „pravni zastupnik” znači fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Uniji koja je izričito imenovana da djeluje u ime pružatelja usluga podatkovnog posredovanja ili subjekta koji prikuplja podatke za ciljeve od općeg interesa koje su na raspolaganje stavile fizičke ili pravne osobe bez poslovnog nastana u Uniji na temelju podatkovnog altruizma, a kojoj se nadležna tijela za usluge podatkovnog posredovanja i nadležna tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam mogu obratiti osim ili umjesto pružatelju usluga podatkovnog posredovanja ili subjektu u vezi s obvezama na temelju ove Uredbe, među ostalim u vezi s pokretanjem postupka izvršenja protiv neusklađenog pružatelja usluga podatkovnog posredovanja ili subjekta koji nemaju poslovni nastan u Uniji.

POGLAVLJE II.

Ponovna uporaba određenih kategorija zaštićenih podataka u posjedu tijela javnog sektora

Članak 3.

Kategorije podataka

1. Ovo se poglavlje primjenjuje na podatke u posjedu tijela javnog sektora zaštićene na temelju:
 - (a) poslovne povjerljivosti, uključujući poslovne i profesionalne tajne te tajne trgovačkih društava;
 - (b) statističke povjerljivosti;
 - (c) zaštite prava intelektualnog vlasništva trećih strana; ili
 - (d) zaštite osobnih podataka, ako takvi podaci nisu obuhvaćeni područjem primjene Direktive (EU) 2019/1024.
2. Ovo se poglavlje ne primjenjuje na:
 - (a) podatke u posjedu javnih poduzeća;
 - (b) podatke u posjedu javnih radiotelevizija i njihovih društava kćeri te drugih tijela ili njihovih društava kćeri za obavljanje djelatnosti javne radiodifuzije;
 - (c) podatke u posjedu kulturnih i obrazovnih ustanova;
 - (d) podatke u posjedu tijela javnog sektora koji su zaštićeni radi javne sigurnosti, obrane ili nacionalne sigurnosti; ili
 - (e) podatke čija je isporuka izvan opsega javne zadaće dotičnih tijela javnog sektora kako je to definirano zakonom ili drugim obavezujućim pravilima dotične države članice ili, ako takva pravila ne postoje, kako je to definirano u skladu s uobičajenom administrativnom praksom te države članice, pod uvjetom da je opseg javnih zadaća transparentan i podložan preispitivanju.
3. Ovim poglavljem ne dovode se u pitanje:
 - (a) pravo Unije i nacionalno pravo te međunarodni sporazumi kojih su Unija ili države članice stranke o zaštiti kategorija podataka iz stavka 1.; i
 - (b) pravo Unije i nacionalno pravo o pristupu dokumentima.

Članak 4.

Zabrana isključivih dogovora

1. Zabranjeni su sporazumi ili druge prakse koji se odnose na ponovnu uporabu podataka u posjedu tijela javnog sektora koji sadržavaju kategorije podataka iz članka 3. stavka 1., a kojima se dodjeljuju isključiva prava ili čiji je cilj ili učinak dodjela takvih isključivih prava ili ograničavanje dostupnosti podataka za ponovnu uporabu subjektima koji nisu stranke takvih sporazuma ili drugih praksi.
2. Odstupajući od stavka 1., isključivo pravo na ponovnu uporabu podataka iz tog stavka može se dodijeliti u mjeri potrebnoj za pružanje usluge ili isporuku proizvoda od općeg interesa, koje u protivnom ne bi bilo moguće.
3. Isključivo pravo, kako je navedeno u stavku 2., dodjeljuje se upravnim aktom ili ugovornim aranžmanom u skladu s primjenjivim pravom Unije ili nacionalnim pravom te u skladu s načelima transparentnosti, jednakog postupanja i nediskriminacije.
4. Trajanje isključivog prava na ponovnu uporabu podataka ne smije biti dulje od 12 mjeseci. Ako je sklopljen ugovor, trajanje ugovora mora biti jednako trajanju isključivog prava.

5. Dodjela isključivog prava na temelju stavaka 2., 3. i 4., uključujući razloge zašto je potrebno dodijeliti takvo pravo, mora biti transparentna i javno dostupna na internetu, u obliku koji je u skladu s relevantnim pravom Unije o javnoj nabavi.
6. Sporazumi ili druge prakse obuhvaćeni zabranom iz stavka 1. koji ne ispunjavaju uvjete utvrđene u stavcima 2. i 3. te koji su sklopljeni prije 23. lipnja 2022. prestaju istekom primjenjivog ugovora, a u svakom slučaju najkasnije 24. prosinca 2024.

Članak 5.

Uvjeti za ponovnu uporabu

1. Tijela javnog sektora koja su na temelju nacionalnog prava nadležna za odobravanje ili odbijanje pristupa za ponovnu uporabu jedne ili više kategorija podataka iz članka 3. stavka 1. javno objavljuju uvjete za dopuštanje takve ponovne uporabe i postupak za traženje ponovne uporabe putem jedinstvene informacijske točke iz članka 8. Pri odobravanju ili odbijanju pristupa za ponovnu uporabu mogu im pomagati nadležna tijela iz članka 7. stavka 1.

Države članice osiguravaju da tijela javnog sektora budu opremljena resursima potrebnima za usklađenost s ovim člankom.

2. Uvjeti za ponovnu uporabu moraju biti nediskriminirajući, transparentni, razmjerni i objektivno opravdani s obzirom na kategorije podataka i svrhe ponovne uporabe te prirodu podataka čija je ponovna uporaba dopuštena. Tim uvjetima ne smije se koristiti za ograničavanje tržišnog natjecanja.

3. Tijela javnog sektora, u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom, osiguravaju očuvanje zaštićene prirode podataka. Ona mogu predvidjeti sljedeće zahtjeve:

- (a) pristup za ponovnu uporabu podataka odobrava se samo ako je tijelo javnog sektora ili nadležno tijelo, slijedom zahtjeva za ponovnu uporabu, osiguralo da su podaci:
 - i. anonimizirani, u slučaju osobnih podataka; i
 - ii. izmijenjeni, agregirani ili obrađeni bilo kojom drugom metodom kontrole otkrivanja podataka, u slučaju poslovno povjerljivih informacija, uključujući poslovne tajne ili sadržaj zaštićen pravima intelektualnog vlasništva;
- (b) pristup podacima i njihova ponovna uporaba provode se na daljinu u sigurnom okruženju za obradu koje osigurava ili nadzire tijelo javnog sektora;
- (c) pristup podacima i njihova ponovna uporaba provode se u fizičkim prostorima u kojima se nalazi sigurno okruženje za obradu u skladu s visokim sigurnosnim standardima, pod uvjetom da se pristup na daljinu ne može dopustiti bez ugrožavanja prava i interesa trećih strana.

4. U slučaju da je dopuštena ponovna uporaba u skladu sa stavkom 3. točkama (b) i (c), tijela javnog sektora propisuju uvjete kojima se čuva cjelovitost funkcioniranja tehničkih sustava korištenog sigurnog okruženja za obradu. Tijelo javnog sektora zadržava pravo provjere postupka, sredstava i svih rezultata obrade podataka koju je obavio ponovni korisnik radi očuvanja cjelovitosti zaštite podataka i zadržava pravo zabrane uporabe rezultata koji sadržavaju informacije koje ugrožavaju prava i interese trećih strana. Odluka o zabrani uporabe rezultata mora biti razumljiva i transparentna ponovnom korisniku.

5. Osim ako nacionalno pravo predviđa posebne zaštitne mjere u pogledu primjenjivih obveza povjerljivosti koje se odnose na ponovnu uporabu podataka iz članka 3. stavka 1., tijelo javnog sektora uvjetuje ponovnu uporabu podataka pruženih u skladu sa stavkom 3. ovog članka time da ponovni korisnik poštuje obvezu povjerljivosti kojom se zabranjuje otkrivanje bilo kakvih informacija kojima se ugrožavaju prava i interesi trećih strana koje je ponovni korisnik možda pribavio unatoč uspostavljenim zaštitnim mjerama. Ponovnim korisnicima zabranjuje se ponovno identificiranje svih ispitanika na koje se podaci odnose te oni poduzimaju tehničke i operativne mjere kako bi spriječili ponovnu identifikaciju i obavijestili tijelo javnog sektora o svakoj povredi podataka koja dovodi do ponovne identifikacije dotičnih ispitanika. U slučaju neovlaštene ponovne uporabe neosobnih podataka ponovni korisnik bez odgode, prema potrebi uz pomoć tijela javnog sektora, obavješćuje pravne osobe na čija bi prava i interese takva ponovna uporaba mogla utjecati.

6. Ako se ponovna uporaba podataka ne može dopustiti u skladu s obvezama utvrđenima u stavcima 3. i 4. ovog članka te ako ne postoji pravna osnova za prijenos podataka na temelju Uredbe (EU) 2016/679, tijelo javnog sektora ulaže sve napore, u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom, kako bi pružilo pomoć potencijalnim ponovnim korisnicima da zatraže privolu ispitanika ili dopuštenje imatelja podataka na čija bi prava i interese takva ponovna uporaba mogla utjecati, ako je to izvedivo bez nerazmjernog opterećenja tijela javnog sektora. Pri pružanju takve pomoći tijelu javnog sektora mogu pomagati nadležna tijela iz članka 7. stavka 1.

7. Ponovna uporaba podataka dopuštena je samo u skladu s pravima intelektualnog vlasništva. Tijela javnog sektora ne smiju ostvarivati pravo stvaratelja baze podataka kako je predviđeno u članku 7. stavku 1. Direktive 96/9/EZ da bi spriječila ponovnu uporabu podataka ili ograničila ponovnu uporabu izvan ograničenja utvrđenih ovom Uredbom.

8. Ako se zatraženi podaci smatraju povjerljivima, u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom o poslovnoj ili statističkoj povjerljivosti, tijela javnog sektora osiguravaju da se povjerljivi podaci ne otkrivaju kao rezultat dopuštanja ponovne uporabe, osim ako je takva ponovna uporaba dopuštena u skladu sa stavkom 6.

9. Ako ponovni korisnik namjerava u treću zemlju prenijeti neosobne podatke zaštićene na temelju razloga utvrđenih u članku 3. stavku 1., u trenutku podnošenja zahtjeva za ponovnu uporabu takvih podataka obavještuje tijelo javnog sektora o namjeri prijenosa takvih podataka i o svrsi takvog prijenosa. U slučaju ponovne uporabe u skladu sa stavkom 6. ovog članka ponovni korisnik, prema potrebi uz pomoć tijela javnog sektora, o toj namjeri, svrsi i odgovarajućim zaštitnim mjerama obavještuje pravnu osobu na čija bi prava i interese takva ponovna uporaba mogla utjecati. Tijelo javnog sektora ne dopušta ponovnu uporabu osim ako pravna osoba da dopuštenje za prijenos.

10. Tijela javnog sektora prenose neosobne povjerljive podatke ili podatke zaštićene pravima intelektualnog vlasništva ponovnom korisniku koji namjerava prenijeti te podatke u treću zemlju koja nije zemlja određena u skladu sa stavkom 12. samo ako se ponovni korisnik ugovorom obveže:

- (a) ispuniti obveze utvrđene u skladu sa stavcima 7. i 8. čak i nakon što se podaci prenesu u treću zemlju; i
- (b) prihvatiti nadležnost sudova države članice u kojoj se nalazi tijelo javnog sektora koje prenosi podatke u pogledu svih sporova povezanih s pridržavanjem stavaka 7. i 8.

11. Tijela javnog sektora, prema potrebi i u okviru svojih mogućnosti, pružaju smjernice i pomoć ponovnim korisnicima u ispunjavanju obveza iz stavka 10. ovog članka.

Kako bi pružila pomoć tijelima javnog sektora i ponovnim korisnicima, Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju ogledne ugovorne klauzule za ispunjavanje obveza iz stavka 10. ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 33. stavka 3.

12. Ako je to opravdano zbog znatnog broja zahtjeva diljem Unije u vezi s ponovnom uporabom neosobnih podataka u određenim trećim zemljama, Komisija može donijeti provedbene akte kojima se izjavljuje da pravni, nadzorni i provedbeni aranžmani treće zemlje:

- (a) osiguravaju zaštitu intelektualnog vlasništva i poslovnih tajni na način koji je u osnovi jednakovrijedan zaštiti koja se osigurava pravom Unije;
- (b) učinkovito se primjenjuju i provode; i
- (c) osiguravaju učinkovitu sudsku zaštitu.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 33. stavka 3.

13. U posebnim zakonodavnim aktima Unije može se utvrditi da se određene kategorije neosobnih podataka u posjedu tijela javnog sektora smatraju vrlo osjetljivima za potrebe ovog članka ako bi se njihovim prijenosom u treće zemlje mogli ugroziti ciljevi javne politike Unije, poput sigurnosti i javnog zdravlja, ili ako bi njihov prijenos u treće zemlje mogao dovesti do rizika od ponovne identifikacije neosobnih anonimiziranih podataka. Ako se takav akt donese, Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 32. kojima se ova Uredba dopunjuje utvrđivanjem posebnih uvjeta primjenjivih na prijenose takvih podataka u treće zemlje.

Ti posebni uvjeti temelje se na prirodi kategorija neosobnih podataka utvrđenih u posebnom zakonodavnom aktu Unije i na razlozima zbog kojih se te kategorije smatra vrlo osjetljivima, uzimajući u obzir rizike ponovne identifikacije neosobnih anonimiziranih podataka. Oni moraju biti nediskriminirajući i ograničeni na ono što je potrebno za postizanje ciljeva javne politike Unije utvrđenih tom aktu.

Ako se to zahtijeva posebnim zakonodavnim aktima Unije iz prvog podstavka, takvi posebni uvjeti mogu uključivati uvjete primjenjive na prijenos ili tehničke aranžmane u tom pogledu, ograničenja u pogledu ponovne uporabe podataka u trećim zemljama ili kategorija osoba koje imaju pravo prenijeti takve podatke u treće zemlje ili, u iznimnim slučajevima, ograničenja u pogledu prijenosa u treće zemlje.

14. Fizička ili pravna osoba kojoj je dodijeljeno pravo na ponovnu uporabu neosobnih podataka može prenijeti podatke samo u one treće zemlje za koje su ispunjeni zahtjevi iz stavaka 10., 12. i 13.

Članak 6.

Naknade

1. Tijela javnog sektora koja dopuštaju ponovnu uporabu kategorija podataka iz članka 3. stavka 1. mogu naplaćivati naknade za dopuštanje ponovne uporabe takvih podataka.

2. Sve naknade naplaćene na temelju stavka 1. moraju biti transparentne, nediskriminirajuće, razmjerne i objektivno opravdane te ne smiju ograničavati tržišno natjecanje.

3. Tijela javnog sektora osiguravaju da se sve naknade mogu platiti i na internetu putem široko dostupnih prekograničnih platnih usluga, bez diskriminacije na temelju mjesta poslovnog nastana pružatelja platnih usluga, mjesta izdavanja platnog instrumenta ili lokacije računa za plaćanje unutar Unije.

4. Ako tijela javnog sektora naplaćuju naknade, ona poduzimaju mjere za poticanje ponovne uporabe kategorija podataka iz članka 3. stavka 1. u nekomercijalne svrhe, kao što su svrhe znanstvenog istraživanja, te od strane MSP-ova i start-up poduzeća u skladu s pravilima o državnim potporama. U tom pogledu tijela javnog sektora mogu podatke staviti na raspolaganje i uz sniženu naknadu ili bez naknade, posebno MSP-ovima, start-up poduzećima, civilnom društvu i obrazovnim ustanovama. Tijela javnog sektora u tu svrhu mogu utvrditi popis kategorija ponovnih korisnika kojima se podaci stavljaju na raspolaganje za ponovnu uporabu uz sniženu naknadu ili bez naknade. Taj se popis objavljuje, zajedno s kriterijima upotrijebljenima za njegovu izradu.

5. Sve naknade temelje se na troškovima provedbe postupka u vezi sa zahtjevima za ponovnu uporabu kategorija podataka iz članka 3. stavka 1. i ograničene su na nužne troškove u vezi sa sljedećim:

- (a) reprodukcijom, pružanjem i širenjem podataka;
- (b) stjecanjem prava;
- (c) anonimizacijom ili drugim oblicima pripreme osobnih podataka i poslovno povjerljivih podataka kako je predviđeno u članku 5. stavku 3.;
- (d) održavanjem sigurnog okruženja za obradu;
- (e) stjecanjem prava na dopuštanje ponovne uporabe u skladu s ovim poglavljem od trećih strana izvan javnog sektora; i
- (f) pružanjem pomoći ponovnim korisnicima u traženju privole ispitanika i dopuštenja imatelja podataka na čija bi prava i interese takva ponovna uporaba mogla utjecati.

6. Kriterije i metodologiju za izračun naknada utvrđuju države članice te se oni objavljuju. Tijelo javnog sektora objavljuje opis glavnih kategorija troškova i pravila za raspodjelu troškova.

Članak 7.

Nadležna tijela

1. Za potrebe provedbe zadaća iz ovog članka svaka država članica imenuje jedno ili više nadležnih tijela, koja mogu biti nadležna za određene sektore, kao pomoć tijelima javnog sektora koja odobravaju ili odbijaju pristup za ponovnu uporabu kategorija podataka iz članka 3. stavka 1. Države članice mogu osnovati jedno ili više novih nadležnih tijela ili se osloniti na postojeća tijela javnog sektora ili na unutarnje službe tijela javnog sektora koje ispunjavaju uvjete utvrđene ovom Uredbom.
2. Nadležna tijela može se ovlastiti za odobravanje pristupa za ponovnu uporabu kategorija podataka iz članka 3. stavka 1. na temelju prava Unije ili nacionalnog prava kojima se predviđa odobravanje takvog pristupa. Pri odobravanju ili odbijanju pristupa za ponovnu uporabu na ta se nadležna tijela primjenjuju članci 4., 5., 6. i 9.
3. Nadležna tijela moraju raspolagati odgovarajućim pravnim, financijskim, tehničkim i ljudskim resursima za obavljanje zadaća koje su im povjerene, među ostalim potrebnim tehničkim znanjem kako bi mogla djelovati u skladu s relevantnim pravom Unije ili nacionalnim pravom koje se odnosi na režime pristupa za kategorije podataka iz članka 3. stavka 1.
4. Pomoć predviđena stavkom 1. obuhvaća, prema potrebi:
 - (a) pružanje tehničke potpore stavljanjem na raspolaganje sigurnog okruženja za obradu kako bi se omogućio pristup za ponovnu uporabu podataka;
 - (b) pružanje smjernica i tehničke potpore o tome kako najbolje strukturirati i pohraniti podatke kako bi ti podaci bili lako dostupni;
 - (c) pružanje tehničke potpore za pseudonimizaciju i osiguravanje obrade podataka na način kojim se djelotvorno čuva privatnost, povjerljivost, cjelovitost i dostupnost informacija sadržanih u podacima za koje je dopuštena ponovna uporaba, uključujući tehnike kao što su anonimizacija, generalizacija, uklanjanje i randomizacija osobnih podataka ili druge najsuvremenije metode za zaštitu privatnosti, te brisanje poslovno povjerljivih informacija, uključujući poslovne tajne ili sadržaj zaštićen pravima intelektualnog vlasništva;
 - (d) pomoć tijelima javnog sektora, prema potrebi, u pružanju potpore ponovnim korisnicima pri traženju privole za ponovnu uporabu od ispitanika ili dopuštenja od imatelja podataka u skladu s njihovim posebnim odlukama, među ostalim o nadležnosti u okviru koje se namjerava provesti obrada podataka, te pružanje pomoći tijelima javnog sektora u uspostavi tehničkih mehanizama kojima se omogućuje slanje zahtjeva ponovnih korisnika za privolu ili dopuštenje, ako je to izvedivo u praksi;
 - (e) pružanje pomoći tijelima javnog sektora u procjeni primjerenosti ugovornih obveza koje je ponovni korisnik preuzeo, na temelju članka 5. stavka 10.
5. Svaka država članica obavješćuje Komisiju o identitetu nadležnih tijela imenovanih na temelju stavka 1. do 24. rujna 2023. Svaka država članica obavješćuje Komisiju i o svim naknadnim izmjenama identiteta tih nadležnih tijela.

Članak 8.

Jedinstvene informacijske točke

1. Države članice osiguravaju dostupnost i laku pristupačnost svih relevantnih informacija o primjeni članaka 5. i 6. putem jedinstvene informacijske točke. Države članice uspostavljaju novo tijelo ili imenuju postojeće tijelo ili strukturu kao jedinstvenu informacijsku točku. Jedinstvena informacijska točka može biti povezana sa sektorskim, regionalnim ili lokalnim informacijskim točkama. Funkcije jedinstvene informacijske točke mogu se automatizirati pod uvjetom da tijelo javnog sektora osigura odgovarajuću potporu.

2. Jedinstvena informacijska točka nadležna je za primanje upita ili zahtjeva za ponovnu uporabu kategorija podataka iz članka 3. stavka 1. i prenosi ih, po mogućnosti i ako je primjereno automatiziranim putem, nadležnim tijelima javnog sektora ili, prema potrebi, nadležnim tijelima iz članka 7. stavka 1. S pomoću jedinstvene informacijske točke elektroničkim se putem stavlja na raspolaganje pretraživi popis izvora koji sadržava pregled svih dostupnih izvora podataka, uključujući, prema potrebi, one izvore podataka koji su dostupni putem sektorskih, regionalnih ili lokalnih informacijskih točaka, s relevantnim informacijama koje opisuju dostupne podatke, uključujući barem format i veličinu podataka te uvjete za njihovu ponovnu uporabu.

3. Jedinstvena informacijska točka može uspostaviti odvojen, pojednostavnjen i dobro dokumentiran informacijski kanal za MSP-ove i start-up poduzeća u svrhu odgovaranja na njihove potrebe i kapacitete u pogledu podnošenja zahtjeva za ponovnu uporabu kategorija podataka iz članka 3. stavka 1.

4. Komisija uspostavlja europsku jedinstvenu pristupnu točku koja pruža pretraživi elektronički registar podataka dostupnih putem nacionalnih jedinstvenih informacijskih točaka i daljnje informacije o načinu na koji se podaci mogu zatražiti putem tih nacionalnih jedinstvenih informacijskih točaka.

Članak 9.

Postupak povodom zahtjeva za ponovnu uporabu

1. Nadležna tijela javnog sektora ili nadležna tijela iz članka 7. stavka 1. donose odluku o zahtjevu za ponovnu uporabu kategorija podataka iz članka 3. stavka 1. u roku od dva mjeseca od datuma primitka zahtjeva, osim ako su u skladu s nacionalnim pravom utvrđeni kraći rokovi.

U slučaju iznimno opsežnih i složenih zahtjeva za ponovnu uporabu taj se rok od dva mjeseca može produljiti za najviše 30 dana. U takvim slučajevima nadležna tijela javnog sektora ili nadležna tijela iz članka 7. stavka 1. obavješćuju podnositelja zahtjeva što je prije moguće o tome da je potrebno više vremena za provedbu postupka te o razlozima za kašnjenje.

2. Svaka fizička ili pravna osoba na koju odluka iz stavka 1. izravno utječe ima pravo na djelotvornu pravnu zaštitu u državi članici u kojoj se nalazi relevantno tijelo. Takvo pravo na pravnu zaštitu utvrđuje se nacionalnim pravom i uključuje mogućnost preispitivanja koje provodi nepristrano tijelo s odgovarajućim stručnim znanjem, kao što je nacionalno tijelo za tržišno natjecanje, relevantno tijelo za pristup dokumentima, nadzorno tijelo uspostavljeno u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 ili nacionalno pravosuđno tijelo, čije su odluke obvezujuće za dotično tijelo javnog sektora ili nadležno tijelo.

POGLAVLJE III.

Zahtjevi koji se primjenjuju na usluge podatkovnog posredovanja

Članak 10.

Usluge podatkovnog posredovanja

Pružanje sljedećih usluga podatkovnog posredovanja mora biti u skladu s člankom 12. i podliježe postupku obavješćivanja:

- (a) usluge posredovanja između imatelja podataka i potencijalnih korisnika podataka, uključujući stavljanje na raspolaganje tehničkih ili drugih sredstava kojima se omogućuje pružanje takvih usluga; te usluge mogu obuhvaćati dvostrane ili višestrane razmjene podataka ili stvaranje platformi ili baza podataka koje omogućuju razmjenu ili zajedničku uporabu podataka, kao i uspostavu druge posebne infrastrukture za međusobno povezivanje imatelja podataka s korisnicima podataka;
- (b) usluge posredovanja između ispitanika koji svoje osobne podatke žele staviti na raspolaganje ili fizičkih osoba koje žele staviti na raspolaganje neosobne podatke i potencijalnih korisnika podataka, uključujući stavljanje na raspolaganje tehničkih ili drugih sredstava kojima se omogućuje pružanje takvih usluga, a posebno omogućavanje ostvarivanja prava ispitanika predviđenih u Uredbi (EU) 2016/679;
- (c) usluge podatkovnih zadruga.

*Članak 11.***Obavijest pružatelja usluga podatkovnog posredovanja**

1. Svaki pružatelj usluga podatkovnog posredovanja koji namjerava pružati usluge podatkovnog posredovanja iz članka 10. dostavlja obavijest nadležnom tijelu za usluge podatkovnog posredovanja.

2. Za potrebe ove Uredbe smatra se da je pružatelj usluga podatkovnog posredovanja s poslovnim nastanima u više država članica u nadležnosti one države članice u kojoj ima glavni poslovni nastan, ne dovodeći u pitanje pravo Unije kojim se uređuju prekogranične tužbe za naknadu štete i povezani postupci.

3. Pružatelj usluga podatkovnog posredovanja koji nema poslovni nastan u Uniji, ali unutar Unije nudi usluge podatkovnog posredovanja iz članka 10., imenuje pravnog zastupnika u jednoj od država članica u kojima se te usluge nude.

Za potrebe osiguravanja usklađenosti s ovom Uredbom, pružatelj usluga podatkovnog posredovanja ovlašćuje pravnog zastupnika kako bi se osim ili umjesto njemu nadležna tijela za usluge podatkovnog posredovanja ili ispitanici i imatelji podataka obraćali tom pravnom zastupniku u pogledu svih pitanja u vezi s pruženim uslugama podatkovnog posredovanja. Pravni zastupnik surađuje s nadležnim tijelima za usluge podatkovnog posredovanja i na njihov zahtjev sveobuhvatno im prikazuje djelovanja koje je pružatelj usluga podatkovnog posredovanja poduzeo i odredbe koje je uspostavio kako bi osigurao usklađenost s ovom Uredbom.

Smatra se da je pružatelj usluga podatkovnog posredovanja u nadležnosti one države članice u kojoj se nalazi njegov pravni zastupnik. Imenovanjem pravnog zastupnika od strane pružatelja usluga podatkovnog posredovanja ne dovode se u pitanje pravni postupci koji bi mogli biti pokrenuti protiv pružatelja usluga podatkovnog posredovanja.

4. Nakon dostave obavijesti u skladu sa stavkom 1., pružatelj usluga podatkovnog posredovanja može započeti s obavljanjem aktivnosti podložno uvjetima utvrđenima u ovom poglavlju.

5. Na temelju obavijesti iz stavka 1. pružatelj usluga podatkovnog posredovanja stječe pravo na pružanje usluga podatkovnog posredovanja u svim državama članicama.

6. Obavijest iz stavka 1. obuhvaća sljedeće informacije:

- (a) naziv pružatelja usluga podatkovnog posredovanja;
- (b) pravni status, oblik, vlasničku strukturu i relevantna društva kćeri pružatelja usluga podatkovnog posredovanja te, ako je pružatelj usluga podatkovnog posredovanja registriran u trgovačkom ili drugom sličnom javnom nacionalnom registru, njegov broj registracije;
- (c) adresu glavnog poslovnog nastana pružatelja usluga podatkovnog posredovanja u Uniji, ako postoji, i, ako je to primjenjivo, adresu podružnica u drugoj državi članici ili adresu pravnog zastupnika;
- (d) javne internetske stranice s potpunim i ažuriranim informacijama o pružatelju usluga podatkovnog posredovanja i aktivnostima, uključujući barem informacije iz točaka (a), (b), (c) i (f);
- (e) osobe i podatke za kontakt pružatelja usluga podatkovnog posredovanja;
- (f) opis usluge podatkovnog posredovanja koju pružatelj usluga podatkovnog posredovanja namjerava pružati i naznaku kojoj od kategorija navedenih u članka 10. takva usluga podatkovnog posredovanja pripada;
- (g) predviđeni datum početka aktivnosti, ako se on razlikuje od datuma obavijesti.

7. Nadležno tijelo za usluge podatkovnog posredovanja osigurava da je postupak obavješćivanja nediskriminirajući i ne narušava tržišno natjecanje.

8. Na zahtjev pružatelja usluga podatkovnog posredovanja, nadležno tijelo za usluge podatkovnog posredovanja u roku od tjedan dana od propisno i potpuno provedene obavijesti izdaje standardiziranu izjavu kojom se potvrđuje da je pružatelj usluga podatkovnog posredovanja dostavio obavijest iz stavka 1. i da ta obavijest sadržava informacije iz stavka 6.

9. Nadležno tijelo za usluge podatkovnog posredovanja na zahtjev pružatelja usluga podatkovnog posredovanja potvrđuje da se pružatelj usluga podatkovnog posredovanja pridržava ovog članka i članka 12. Nakon primitka takve potvrde pružatelj usluga podatkovnog posredovanja može u svojoj pisanoj i usmenoj komunikaciji upotrebljavati oznaku „pružatelj usluga podatkovnog posredovanja priznat u Uniji” i zajednički logotip.

Kako bi se osiguralo da su pružatelji usluga podatkovnog posredovanja priznati u Uniji lako prepoznatljivi u cijeloj Uniji, Komisija provedbenim aktima utvrđuje dizajn zajedničkog logotipa. Pružatelji usluga podatkovnog posredovanja priznati u Uniji jasno prikazuju zajednički logotip na svakoj publikaciji na internetu i izvan njega koja se odnosi na njihove aktivnosti podatkovnog posredovanja.

Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 33. stavka 2.

10. Nadležno tijelo za usluge podatkovnog posredovanja bez odgode elektroničkim putem obavješćuje Komisiju o svakoj novoj obavijesti. Komisija vodi i redovito ažurira javni registar svih pružatelja usluga podatkovnog posredovanja koji pružaju usluge u Uniji. Informacije iz stavka 6. točaka (a), (b), (c), (d), (f) i (g) objavljuju se u javnom registru.

11. Nadležno tijelo za usluge podatkovnog posredovanja može naplaćivati naknade za obavješćivanje u skladu s nacionalnim pravom. Takve naknade moraju biti razmjerne i objektivne te se temeljiti na administrativnim troškovima povezanim s praćenjem usklađenosti i drugim aktivnostima nadzora tržišta koje nadležna tijela za usluge podatkovnog posredovanja provode u vezi s obavijestima pružatelja usluga podatkovnog posredovanja. U slučaju MSP-ova i start-up poduzeća nadležno tijelo za usluge podatkovnog posredovanja može naplaćivati sniženu naknadu ili ukinuti naknadu.

12. Pružatelji usluga podatkovnog posredovanja obavješćuju nadležno tijelo za usluge podatkovnog posredovanja o svim promjenama informacija dostavljenih na temelju stavka 6. u roku od 14 dana od dana promjene.

13. Ako pružatelj usluga podatkovnog posredovanja prestane obavljati svoje aktivnosti, on o tome u roku od 15 dana obavješćuje relevantno nadležno tijelo za usluge podatkovnog posredovanja određeno na temelju stavaka 1., 2. i 3.

14. Nadležno tijelo za usluge podatkovnog posredovanja bez odgode elektroničkim putem obavješćuje Komisiju o svakoj obavijesti iz stavaka 12. i 13. Komisija u skladu s time ažurira javni registar pružatelja usluga podatkovnog posredovanja u Uniji.

Članak 12.

Uvjeti za pružanje usluga podatkovnog posredovanja

Pružanje usluga podatkovnog posredovanja iz članka 10. podliježe sljedećim uvjetima:

- (a) pružatelj usluga podatkovnog posredovanja ne smije upotrebljavati podatke za koje pruža usluge podatkovnog posredovanja u druge svrhe osim u svrhu njihova stavljanja na raspolaganje korisnicima podataka, a usluge podatkovnog posredovanja pruža putem zasebne pravne osobe;
- (b) komercijalni uvjeti, uključujući cijene, za pružanje usluga podatkovnog posredovanja imatelju podataka ili korisniku podataka ne smiju ovisiti o tome koristi li se imatelj podataka ili korisnik podataka drugim uslugama koje pruža isti pružatelj usluga podatkovnog posredovanja ili povezani subjekt te, ako se koristi, o tome u kojoj se mjeri imatelj podataka ili korisnik podataka koristi takvim drugim uslugama;

- (c) podaci prikupljeni s obzirom na bilo koju aktivnost fizičke ili pravne osobe u svrhu pružanja usluge podatkovnog posredovanja, uključujući datum, vrijeme i geolokaciju, trajanje aktivnosti te veze s drugim fizičkim ili pravnim osobama koje je uspostavila osoba koja se koristi uslugom podatkovnog posredovanja, upotrebljavaju se samo za razvoj te usluge podatkovnog posredovanja, što može obuhvaćati uporabu podataka za otkrivanje prijevare ili kibersigurnost, te se na zahtjev stavlja na raspolaganje imateljima podataka;
- (d) pružatelj usluga podatkovnog posredovanja olakšava razmjenu podataka u formatu u kojem ih prima od ispitanika ili imatelja podataka, pretvara podatke u posebne formate isključivo radi poboljšanja interoperabilnosti unutar sektora i među sektorima ili na zahtjev korisnika podataka, ili ako je to propisano pravom Unije ili radi osiguranja usklađenosti s međunarodnim ili europskim standardima za podatke, te ispitanicima ili imateljima podataka nudi mogućnost izuzeća u pogledu tih pretvorbi, osim ako je pretvorba propisana pravom Unije;
- (e) usluge podatkovnog posredovanja mogu obuhvaćati ponudu dodatnih posebnih alata i usluga imateljima podataka ili ispitanicima u posebnu svrhu olakšavanja razmjene podataka, kao što su privremena pohrana, održavanje, pretvorba, anonimizacija i pseudonimizacija, pri čemu se takvi alati upotrebljavaju isključivo na izričit zahtjev ili uz odobrenje imatelja podataka ili ispitanika, a alati trećih strana koji se nude u tom kontekstu ne upotrebljavaju se u druge svrhe;
- (f) pružatelj usluga podatkovnog posredovanja osigurava pravedan, transparentan i nediskriminirajući postupak za pristup njegovoj usluzi i za ispitanike i za imatelje podataka, kao i za korisnike podataka, među ostalim u odnosu na cijene i uvjete pružanja usluga;
- (g) pružatelj usluga podatkovnog posredovanja uspostavlja postupke za sprečavanje prijevare ili zloporabe u vezi sa stranama koje traže pristup putem njegovih usluga podatkovnog posredovanja;
- (h) pružatelj usluge podatkovnog posredovanja u slučaju svoje nesolventnosti osigurava razuman kontinuitet pružanja svojih usluga podatkovnog posredovanja, a ako se takvim uslugama podatkovnog posredovanja osigurava pohrana podataka, on raspolaže mehanizmima kojima se imateljima podataka i korisnicima podataka omogućuje pristup njihovim podacima, njihov prijenos ili dohvrat te, ako se takve usluge podatkovnog posredovanja pružaju između ispitanika i korisnika podataka, kojima se ispitanicima omogućuje ostvarivanje njihovih prava;
- (i) pružatelj usluga podatkovnog posredovanja poduzima odgovarajuće mjere kako bi osigurao interoperabilnost s drugim uslugama podatkovnog posredovanja, među ostalim s pomoću uobičajenih otvorenih standarda u sektoru u kojem djeluje pružatelj usluga podatkovnog posredovanja;
- (j) pružatelj usluga podatkovnog posredovanja provodi odgovarajuće tehničke, pravne i organizacijske mjere kako bi se spriječio prijenos neosobnih podataka ili pristup takvim podacima, koji je na temelju prava Unije ili nacionalnog prava relevantne države članice nezakonit;
- (k) pružatelj usluga podatkovnog posredovanja bez odgode obavješćuje imatelje podataka u slučaju neovlaštenog prijenosa neosobnih podataka koje je razmijenio, neovlaštenog pristupa tim podacima ili njihove neovlaštene uporabe;
- (l) pružatelj usluga podatkovnog posredovanja poduzima potrebne mjere kako bi osigurao odgovarajuću razinu sigurnosti za pohranu, obradu i prijenos neosobnih podataka te on povrh toga osigurava najvišu razinu sigurnosti za pohranu i prijenos tržišno osjetljivih informacija;
- (m) pružatelj usluga podatkovnog posredovanja koji ispitanicima nudi usluge pri olakšavanju ostvarivanja njihovih prava djeluje u njihovu najboljem interesu, posebno sažetim, transparentnim, razumljivim i lako dostupnim obavješćivanjem i, prema potrebi, savjetovanjem ispitanika o planiranim uporabama podataka od strane korisnika podataka i standardnim uvjetima povezanim s takvim uporabama, prije nego što ispitanici daju privolu;
- (n) ako pružatelj usluga podatkovnog posredovanja omogućuje alate za dobivanje privole od ispitanika ili dopuštenja za obradu podataka koje su imatelji podataka stavili na raspolaganje, on, prema potrebi, navodi nadležnost treće zemlje u okviru koje se podaci namjeravaju upotrebljavati te ispitanicima omogućuje alate za davanje i povlačenje privole, a imateljima podataka alate za davanje i povlačenje dopuštenja za obradu podataka;
- (o) pružatelj usluga podatkovnog posredovanja vodi evidenciju aktivnosti podatkovnog posredovanja.

*Članak 13.***Nadležna tijela za usluge podatkovnog posredovanja**

1. Svaka država članica imenuje jedno ili više nadležnih tijela za obavljanje zadaća povezanih s postupkom obavješćivanja za usluge podatkovnog posredovanja i obavješćuje Komisiju o identitetu tih nadležnih tijela do 24. rujna 2023. Svaka država članica obavješćuje Komisiju i o svim naknadnim izmjenama identiteta tih nadležnih tijela.
2. Nadležna tijela za usluge podatkovnog posredovanja moraju ispunjavati zahtjeve utvrđene u članku 26.
3. Ovlastima nadležnih tijela za usluge podatkovnog posredovanja ne dovode se u pitanje ovlasti tijela za zaštitu podataka, nacionalnih tijela za tržišno natjecanje, tijela nadležnih za kibersigurnost i drugih relevantnih sektorskih tijela. U skladu s njihovim nadležnostima na temelju prava Unije i nacionalnog prava, ta tijela uspostavljaju čvrstu suradnju i razmjenjuju informacije u mjeri u kojoj je to potrebno za obavljanje njihovih zadaća povezanih s pružateljima usluga podatkovnog posredovanja te nastoje osigurati dosljednost odluka donesenih u okviru primjene ove Uredbe.

*Članak 14.***Praćenje usklađenosti**

1. Nadležna tijela za usluge podatkovnog posredovanja prate i nadziru usklađenost pružatelja usluga podatkovnog posredovanja sa zahtjevima iz ovog poglavlja. Nadležna tijela za usluge podatkovnog posredovanja također mogu pratiti i nadzirati usklađenost pružatelja usluga podatkovnog posredovanja na temelju zahtjeva fizičke ili pravne osobe.
2. Nadležna tijela za usluge podatkovnog posredovanja ovlaštena su zatražiti od pružatelja usluga podatkovnog posredovanja ili njihovih pravnih zastupnika sve informacije koje su potrebne za provjeru usklađenosti sa zahtjevima iz ovog poglavlja. Svaki zahtjev za informacije mora biti razmjeran izvršenju te zadaće i opravdan.
3. Ako nadležno tijelo za usluge podatkovnog posredovanja utvrdi da pružatelj usluga podatkovnog posredovanja ne ispunjava jedan ili više zahtjeva iz ovog poglavlja, ono obavješćuje tog pružatelja usluga podatkovnog posredovanja o svojim nalazima i daje mu mogućnost da se očituje u roku od 30 dana od primitka obavijesti.
4. Nadležno tijelo za usluge podatkovnog posredovanja ovlašteno je zahtijevati prestanak povrede iz stavka 3. u razumnom roku ili odmah u slučaju teške povrede te donosi odgovarajuće i razmjerne mjere u cilju osiguravanja usklađenosti. Nadležno tijelo za usluge podatkovnog posredovanja u tom pogledu ovlašteno je, prema potrebi:
 - (a) izreći, putem administrativnih postupaka, odvrćajuće financijske sankcije, koje mogu uključivati periodične sankcije i sankcije s retroaktivnim učinkom, ili pokrenuti sudske postupke za izricanje novčanih kazni, ili oboje;
 - (b) zahtijevati odgodu početka ili suspenziju pružanja usluge podatkovnog posredovanja dok se ne izmijene njezini uvjeti, u skladu sa zahtjevom nadležnog tijela za usluge podatkovna posredovanja; ili
 - (c) zahtijevati prestanak pružanja usluge podatkovnog posredovanja u slučaju da teške ili ponovljene povrede nisu ispravljene unatoč prethodnoj obavijesti u skladu sa stavkom 3.

Nadležno tijelo za usluge podatkovnog posredovanja traži od Komisije da ukloni pružatelja usluge podatkovnog posredovanja iz registra pružatelja usluga podatkovnog posredovanja nakon što naloži prestanak usluge podatkovnog posredovanja u skladu s prvim podstavkom točkom (c).

Ako pružatelj usluge podatkovnog posredovanja ispravi povrede, taj pružatelj usluge o tome ponovno obavješćuje nadležno tijelo za usluge podatkovnog posredovanja. Nadležno tijelo za usluge podatkovnog posredovanja obavješćuje Komisiju o svakoj novoj ponovnoj obavijesti.

5. Ako pružatelj usluga podatkovnog posredovanja koji nema poslovni nastan u Uniji ne imenuje pravnog zastupnika ili ako taj pravni zastupnik na zahtjev nadležnog tijela za usluge podatkovnog posredovanja ne dostavi potrebne informacije koje sveobuhvatno prikazuju usklađenost s ovom Uredbom, nadležno tijelo za usluge podatkovnog posredovanja ovlašteno je odgoditi početak pružanja ili suspendirati pružanje usluge podatkovnog posredovanja do imenovanja pravnog zastupnika ili dostavljanja potrebnih informacija.

6. Nadležna tijela za usluge podatkovnog posredovanja bez odgode obavješćuju dotičnog pružatelja usluga podatkovnog posredovanja o mjerama uvedenima na temelju stavaka 4. i 5. te razlozima na kojima se temelje, kao i o koracima koje je potrebno poduzeti za ispravljanje relevantnih nedostataka, te mu određuju razuman rok za usklađivanje s tim mjerama koji nije dulji od 30 dana.

7. Ako pružatelj usluga podatkovnog posredovanja ima glavni poslovni nastan ili pravnog zastupnika u jednoj državi članici, ali pruža usluge u drugim državama članicama, nadležno tijelo za usluge podatkovnog posredovanja države članice u kojoj se nalazi glavni poslovni nastan ili pravni zastupnik i nadležna tijela za usluge podatkovnog posredovanja tih drugih država članica surađuju i međusobno si pomažu. Takva pomoć i suradnja mogu obuhvaćati razmjenu informacija između dotičnih nadležnih tijela za usluge podatkovnog posredovanja za potrebe njihovih zadaća na temelju ove Uredbe i obrazložene zahtjeve za poduzimanje mjera iz ovog članka.

Ako nadležno tijelo za usluge podatkovnog posredovanja u jednoj državi članici traži pomoć od nadležnog tijela za usluge podatkovnog posredovanja u drugoj državi članici, ono podnosi obrazložen zahtjev. Nadležno tijelo za usluge podatkovnog posredovanja na takav zahtjev daje odgovor bez odgode i u roku razmjernom hitnosti zahtjeva.

Sve informacije razmijenjene u kontekstu pomoći zatražene i pružene na temelju ovog stavka upotrebljavaju se samo u vezi s pitanjem radi kojeg su zatražene.

Članak 15.

Iznimke

Ovo poglavlje ne primjenjuje se na priznate organizacije za podatkovni altruizam ni druge neprofitne subjekte u mjeri u kojoj njihove aktivnosti obuhvaćaju prikupljanje podataka za ciljeve od općeg interesa, koje su fizičke ili pravne osobe stavile na raspolaganje na temelju podatkovnog altruizma, osim ako te organizacije i subjekti za cilj imaju uspostaviti poslovne odnose između neutvrđenog broja ispitanika i imatelja podataka, s jedne strane, i korisnika podataka, s druge strane.

POGLAVLJE IV.

Podatkovni altruizam

Članak 16.

Nacionalni aranžmani za podatkovni altruizam

Države članice mogu uspostaviti organizacijske ili tehničke aranžmane, ili i jedne i druge aranžmane, za olakšavanje podatkovnog altruizma. U tu svrhu države članice mogu utvrditi i nacionalne politike za podatkovni altruizam. Tim se nacionalnim politikama može posebno pružiti pomoć ispitanicima pri dobrovoljnom stavljanju osobnih podataka koji se na njih odnose, a koji su u posjedu tijela javnog sektora, na raspolaganje za podatkovni altruizam te utvrditi potrebne informacije koje se moraju pružiti ispitanicima u vezi s ponovnom uporabom njihovih podataka u općem interesu.

Ako država članica izradi takve nacionalne politike, o tome obavješćuje Komisiju.

Članak 17.

Javni registri priznatih organizacija za podatkovni altruizam

1. Svako nadležno tijelo za registraciju organizacija za podatkovni altruizam vodi i redovito ažurira javni nacionalni registar priznatih organizacija za podatkovni altruizam.

2. Komisija u svrhu informiranja vodi javni Unijin registar priznatih organizacija za podatkovni altruizam. Ako je subjekt registriran u javnom nacionalnom registru priznatih organizacija za podatkovni altruizam u skladu s člankom 18., on može u pisanoj i usmenoj komunikaciji upotrebljavati oznaku „organizacija za podatkovni altruizam priznata u Uniji” te zajednički logotip.

Kako bi se osiguralo da su priznate organizacije za podatkovni altruizam lako prepoznatljive u cijeloj Uniji, Komisija provedbenim aktima utvrđuje dizajn zajedničkog logotipa. Priznate organizacije za podatkovni altruizam jasno prikazuju zajednički logotip na svakoj publikaciji na internetu i izvan njega koja se odnosi na njihove aktivnosti podatkovnog altruizma. Zajednički logotip popraćen je QR kodom s poveznicom na javni Unijin registar priznatih organizacija za podatkovni altruizam.

Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 33. stavka 2.

Članak 18.

Opći uvjeti registracije

Kako bi ispunio uvjete za registraciju u javnom nacionalnom registru priznatih organizacija za podatkovni altruizam, subjekt mora:

- (a) obavljati aktivnosti podatkovnog altruizma;
- (b) biti pravna osoba osnovana na temelju nacionalnog prava radi ispunjavanja ciljeva od općeg interesa kako su predviđeni u nacionalnom pravu, ako je to primjenjivo;
- (c) djelovati na neprofitnoj osnovi i biti pravno neovisan o bilo kojem subjektu koji djeluje na profitnoj osnovi;
- (d) obavljati aktivnosti podatkovnog altruizma putem strukture koja je funkcionalno odvojena od drugih aktivnosti koje obavlja;
- (e) biti usklađen s pravilnikom iz članka 22. stavka 1. najkasnije 18 mjeseci od datuma stupanja na snagu delegiranih akata iz tog stavka.

Članak 19.

Registracija priznatih organizacija za podatkovni altruizam

1. Subjekt koji ispunjava zahtjeve iz članka 18. može podnijeti zahtjev za upis u javni nacionalni registar priznatih organizacija za podatkovni altruizam u državi članici u kojoj ima poslovni nastan.

2. Subjekt koji ispunjava zahtjeve iz članka 18. i ima poslovni nastan u više država članica može podnijeti zahtjev za upis u javni nacionalni registar priznatih organizacija za podatkovni altruizam u državi članici u kojoj ima glavni poslovni nastan.

3. Subjekt koji ispunjava zahtjeve iz članka 18., ali koji nema poslovni nastan u Uniji, imenuje pravnog zastupnika u jednoj od država članica u kojoj se nude usluge podatkovnog altruizma.

Za potrebe osiguravanja usklađenosti s ovom Uredbom, subjekt ovlašćuje pravnog zastupnika kako bi se osim ili umjesto njemu nadzorna tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam ili ispitanici i imatelji podataka obraćali tom pravnom zastupniku u pogledu svih pitanja u vezi s tim subjektom. Pravni zastupnik surađuje s nadležnim tijelima za registraciju organizacija za podatkovni altruizam i na njihov zahtjev sveobuhvatno im prikazuje djelovanja koja je subjekt poduzeo i odredbe koje je uspostavio kako bi osigurao usklađenost s ovom Uredbom.

Smatra se da je subjekt u nadležnosti one države članice u kojoj se nalazi njegov pravni zastupnik. Takav subjekt može podnijeti zahtjev za upis u javni nacionalni registar priznatih organizacija za podatkovni altruizam u toj državi članici. Imenovanjem pravnog zastupnika od strane subjekta ne dovode se u pitanje pravni postupci koji bi mogli biti pokrenuti protiv subjekta.

4. Zahtjevi za registraciju iz stavaka 1., 2. i 3. sadržavaju sljedeće podatke:

- (a) naziv subjekta;
- (b) pravni status i oblik subjekta te, ako je subjekt registriran u javnom nacionalnom registru, njegov broj registracije;
- (c) statut subjekta, prema potrebi;
- (d) izvore prihoda subjekta;
- (e) adresu glavnog poslovnog nastana subjekta u Uniji, ako postoji, i, ako je to primjenjivo, adresu podružnica u drugoj državi članici ili adresu pravnog zastupnika;
- (f) javne internetske stranice s potpunim i ažuriranim informacijama o subjektu i aktivnostima, uključujući barem informacije iz točaka (a), (b), (d), (e) i (h);
- (g) osobe i podatke za kontakt subjekta;
- (h) ciljeve od općeg interesa koje namjerava promicati pri prikupljanju podataka;
- (i) prirodu podataka koje subjekt namjerava kontrolirati ili obrađivati te, u slučaju osobnih podataka, naznaku kategorija osobnih podataka;
- (j) druge dokumente kojima se dokazuje da su ispunjeni zahtjevi iz članka 18.

5. Ako je subjekt dostavio sve potrebne informacije na temelju stavka 4. i nakon što je nadležno tijelo za registraciju organizacija za podatkovni altruizam ocijenilo zahtjev za upis i utvrdilo da subjekt ispunjava zahtjeve iz članka 18., ono upisuje subjekt u javni nacionalni registar priznatih organizacija za podatkovni altruizam u roku od 12 tjedana od primitka zahtjeva za upis. Registracija je valjana u svim državama članicama.

Nadležno tijelo za registraciju organizacija za podatkovni altruizam obavješćuje Komisiju o svim registracijama. Komisija uključuje tu registraciju u javni Unijin registar priznatih organizacija za podatkovni altruizam.

6. Informacije iz stavka 4. točaka (a), (b), (f), (g) i (h) objavljuju se u relevantnom javnom nacionalnom registru priznatih organizacija za podatkovni altruizam.

7. Priznata organizacija za podatkovni altruizam obavješćuje relevantno nadležno tijelo za registraciju organizacija za podatkovni altruizam o svim promjenama informacija dostavljenih na temelju stavka 4. u roku od 14 dana od dana promjene.

Nadležno tijelo za registraciju organizacija za podatkovni altruizam bez odgode elektroničkim putem obavješćuje Komisiju o svakoj takvoj obavijesti. Na temelju takve obavijesti Komisija bez odgode ažurira javni Unijin registar priznatih organizacija za podatkovni altruizam.

*Članak 20.***Zahtjevi u pogledu transparentnosti**

1. Priznata organizacija za podatkovni altruizam vodi potpunu i točnu evidenciju o sljedećem:
 - (a) svim fizičkim ili pravnim osobama kojima je dana mogućnost obrade podataka u posjedu te priznate organizacije za podatkovni altruizam te njihovim podacima za kontakt;
 - (b) datumu ili trajanju obrade osobnih podataka ili uporabe neosobnih podataka;
 - (c) svrsi obrade koju je navela fizička ili pravna osoba kojoj je dana mogućnost obrade;
 - (d) naknadama koje su platile fizičke ili pravne osobe koje obrađuju podatke, ako postoje.
2. Priznata organizacija za podatkovni altruizam sastavlja i dostavlja relevantnom nadležnom tijelu za registraciju organizacija za podatkovni altruizam godišnje izvješće o radu koje sadržava barem sljedeće:
 - (a) informacije o aktivnostima priznate organizacije za podatkovni altruizam;
 - (b) opis načina na koji su se u određenoj financijskoj godini promicali ciljevi od općeg interesa zbog kojih su podaci prikupljeni;
 - (c) popis svih fizičkih i pravnih osoba kojima je dopuštena obrada podataka koje ona posjeduje, uključujući sažeti opis ciljeva od općeg interesa koji se nastoje ostvariti takvom obradom podataka i opis tehničkih sredstava koja su za to upotrijebljena, uključujući opis tehnika upotrijebljenih za očuvanje privatnosti i zaštitu podataka;
 - (d) sažetak rezultata obrade podataka koju je dopustila priznata organizacija za podatkovni altruizam, ako je to primjenjivo;
 - (e) informacije o izvorima prihoda priznate organizacije za podatkovni altruizam, posebno o svim prihodima ostvarenima od omogućavanja pristupa podacima, te o rashodima.

*Članak 21.***Posebni zahtjevi u svrhu zaštite prava i interesa ispitanika i imatelja podataka u odnosu na njihove podatke**

1. Priznata organizacija za podatkovni altruizam na jasan i lako razumljiv način ispitanike ili imatelje podataka prije obrade njihovih podataka obavješćuje o sljedećem:
 - (a) ciljevima od općeg interesa i, ako je primjenjivo, o određenoj, izričitoj i legitimnoj svrsi u koju će se osobni podaci obrađivati, a za koje korisniku podataka dopušta obradu njihovih podataka;
 - (b) lokaciji i ciljevima od općeg interesa za koje dopušta bilo kakvu obradu koja se provodi u trećoj zemlji, ako obradu provodi priznata organizacija za podatkovni altruizam.
2. Priznata organizacija za podatkovni altruizam ne upotrebljava podatke za druge ciljeve osim za one od općeg interesa za koje ispitanik ili imatelj podataka dopušta obradu. Priznata organizacija za podatkovni altruizam ne smije se služiti zavaravajućim marketinškim praksama kako bi ishodila pružanje podataka.
3. Priznata organizacija za podatkovni altruizam osigurava alate za dobivanje privole od ispitanika ili dopuštenja za obradu podataka koje su imatelji podataka stavili na raspolaganje. Priznata organizacija za podatkovni altruizam osigurava i alate za jednostavno povlačenje takve privole ili dopuštenja.
4. Priznata organizacija za podatkovni altruizam poduzima mjere kako bi osigurala odgovarajuću razinu sigurnosti za pohranu i obradu neosobnih podataka koje je prikupila na temelju podatkovnog altruizma.
5. Priznata organizacija za podatkovni altruizam bez odgode obavješćuje imatelje podataka u slučaju svakog neovlaštenog prijenosa neosobnih podataka koje je razmijenio, neovlaštenog pristupa tim podacima ili njihove neovlaštene uporabe.

6. Ako priznata organizacija za podatkovni altruizam olakšava obradu podataka trećim stranama, među ostalim osiguravanjem alata za dobivanje privole od ispitanika ili dopuštenja za obradu podataka koje su imatelji podataka stavili na raspolaganje, ona, prema potrebi, navodi nadležnost treće zemlje u okviru koje se podaci namjeravaju upotrebljavati.

Članak 22.

Pravilnik

1. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 32. kojima se ova Uredba dopunjuje uspostavom pravilnika kojim se utvrđuju:
 - (a) odgovarajući zahtjevi u pogledu informacija kako bi se osiguralo da ispitanici i imatelji podataka prije davanja privole ili dopuštenja za podatkovni altruizam dobiju dovoljno detaljne, jasne i transparentne informacije o uporabi podataka, alatima za davanje i povlačenje privole ili dopuštenja te mjerama poduzetima za izbjegavanje zlouporabe podataka razmijenjenih s organizacijom za podatkovni altruizam;
 - (b) odgovarajući tehnički i sigurnosni zahtjevi kako bi se osigurala odgovarajuća razina sigurnosti za pohranu i obradu podataka te za alate za davanje i povlačenje privole ili dopuštenja;
 - (c) komunikacijski planovi koji se temelje na multidisciplinarnom pristupu podizanju svijesti o podatkovnom altruizmu, o imenovanju „organizacijom za podatkovni altruizam priznatom u Uniji” i o pravilniku među relevantnim dionicima, posebno imateljima podataka i ispitanicima koji bi mogli razmjenjivati svoje podatke;
 - (d) preporuke o relevantnim standardima interoperabilnosti.
2. Pravilnik iz stavka 1. priprema se u bliskoj suradnji s organizacijama za podatkovni altruizam i relevantnim dionicima.

Članak 23.

Nadležna tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam

1. Svaka država članica imenuje jedno ili više nadležnih tijela odgovornih za njezin javni nacionalni registar priznatih organizacija za podatkovni altruizam.

Nadležna tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam moraju ispunjavati zahtjeve utvrđene u članku 26.
2. Svaka država članica obavješćuje Komisiju o identitetu svojih nadležnih tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam do 24. rujna 2023. Svaka država članica obavješćuje Komisiju i o svim naknadnim izmjenama identiteta tih nadležnih tijela.
3. Nadležno tijelo za registraciju organizacija za podatkovni altruizam države članice obavlja svoje zadaće u suradnji s relevantnim tijelom za zaštitu podataka, ako su te zadaće povezane s obradom osobnih podataka, te s relevantnim sektorskim tijelima te države članice.

Članak 24.

Praćenje usklađenosti

1. Nadležna tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam prate i nadziru usklađenost priznatih organizacija za podatkovni altruizam sa zahtjevima utvrđenima u ovom poglavlju. Nadležno tijelo za registraciju organizacija za podatkovni altruizam također može pratiti i nadzirati usklađenost takvih priznatih organizacija za podatkovni altruizam na temelju zahtjeva fizičke ili pravne osobe.
2. Nadležna tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam ovlaštena su zatražiti od priznatih organizacija za podatkovni altruizam informacije koje su potrebne za provjeru usklađenosti sa zahtjevima iz ovog poglavlja. Svaki zahtjev za informacije mora biti razmjernan izvršenju te zadaće i opravdan.

3. Ako nadležno tijelo za registraciju organizacija za podatkovni altruizam utvrdi da priznata organizacija za podatkovni altruizam ne ispunjava jedan ili više zahtjeva iz ovog poglavlja, ono obavješćuje priznatu organizaciju za podatkovni altruizam o svojim nalazima i daje joj mogućnost da se očituje u roku od 30 dana od primitka obavijesti.

4. Nadležno tijelo za registraciju organizacija za podatkovni altruizam ovlašteno je zahtijevati prestanak povrede iz stavka 3. odmah ili u razumnom roku te donosi odgovarajuće i razmjerne mjere u cilju osiguravanja usklađenosti.

5. Ako priznata organizacija za podatkovni altruizam ne ispunjava jedan ili više zahtjeva iz ovog poglavlja čak i nakon što ju je nadležno tijelo za registraciju organizacija za podatkovni altruizam obavijestilo u skladu sa stavkom 3., ta priznata organizacija za podatkovni altruizam:

- (a) gubi pravo na upotrebu oznake „organizacija za podatkovni altruizam priznata u Uniji” u pisanoj i usmenoj komunikaciji;
- (b) briše se iz relevantnog javnog nacionalnog registra priznatih organizacija za podatkovni altruizam i javnog registra Unije priznatih organizacija za podatkovni altruizam.

Nadležno tijelo za registraciju organizacija za podatkovni altruizam objavljuje svaku odluku kojom se opoziva pravo na upotrebu oznake „organizacija za podatkovni altruizam priznata u Uniji” iz prvog podstavka točke (a).

6. Ako priznata organizacija za podatkovni altruizam ima glavni poslovni nastan ili pravnog zastupnika u jednoj državi članici, ali je aktivna u drugim državama članicama, nadležno tijelo za registraciju organizacija za podatkovni altruizam države članice u kojoj se nalazi glavni poslovni nastan ili pravni zastupnik i nadležna tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam tih drugih država članica surađuju i međusobno si pomažu. Takva pomoć i suradnja mogu obuhvaćati razmjenu informacija između dotičnih nadležnih tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam za potrebe njihovih zadaća na temelju ove Uredbe i obrazložene zahtjeve za poduzimanje mjera iz ovog članka.

Ako nadležno tijelo za registraciju organizacija za podatkovni altruizam u jednoj državi članici traži pomoć od nadležnog tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam u drugoj državi članici, ono podnosi obrazložen zahtjev. Nadležno tijelo za registraciju organizacija za podatkovni altruizam na takav zahtjev daje odgovor bez odgode i u roku razmjernom hitnosti zahtjeva.

Sve informacije razmijenjene u kontekstu pomoći zatražene i pružene na temelju ovog stavka upotrebljavaju se samo u vezi s pitanjem radi kojeg su zatražene.

Članak 25.

Europski obrazac za pristanak na podatkovni altruizam

1. Kako bi se olakšalo prikupljanje podataka na temelju podatkovnog altruizma, Komisija donosi provedbene akte o uspostavi i izradi europskog obrasca za pristanak na podatkovni altruizam, nakon savjetovanja s Europskim odborom za zaštitu podataka, uzimajući u obzir savjete Europskog odbora za inovacije u području podataka i uz propisno uključivanje relevantnih dionika. Obrazac omogućuje prikupljanje pristanka ili dopuštenja u svim državama članicama u jedinstvenom formatu. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 33. stavka 2.

2. U europskom obrascu za pristanak na podatkovni altruizam upotrebljava se modularni pristup kojim se omogućuje prilagodba za određene sektore i za različite svrhe.

3. Ako se dostavljaju osobni podaci, europskim obrascem za pristanak na podatkovni altruizam osigurava se da ispitanici mogu dati i povući privolu na određeni postupak obrade podataka u skladu sa zahtjevima Uredbe (EU) 2016/679.

4. Obrazac je dostupan u obliku koji se može ispisati na papiru i koji je lako razumljiv te u elektroničkom, strojno čitljivom obliku.

POGLAVLJE V.

Nadležna tijela i postupovne odredbe

Članak 26.

Zahtjevi koji se odnose na nadležna tijela

1. Nadležna tijela za usluge podatkovnog posredovanja i nadležna tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam pravno su odvojena od bilo kojeg pružatelja usluga podatkovnog posredovanja ili priznate organizacije za podatkovni altruizam te su funkcionalno neovisna o njima. Funkcije nadležnih tijela za usluge podatkovnog posredovanja i nadležnih tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam može obavljati isto tijelo. Države članice mogu u tu svrhu osnovati jedno ili više novih tijela ili se osloniti na postojeće subjekte.
2. Nadležna tijela za usluge podatkovnog posredovanja i nadležna tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam izvršavaju svoje zadaće nepristrano, transparentno, dosljedno, pouzdano i pravodobno. Pri obavljanju svojih zadaća štite pošteno tržišno natjecanje i nediskriminaciju.
3. U sastavu najvišeg rukovodstva i osoblja odgovornih za izvršavanje relevantnih zadaća nadležnih tijela za usluge podatkovnog posredovanja i nadležnih tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam ne mogu se nalaziti projektant, proizvođač, dobavljač, ugraditelj, kupac, vlasnik, korisnik ili održavatelj usluga koje ocjenjuju kao ni ovlašteni zastupnik bilo koje od tih strana. To ne isključuje uporabu ocijenjenih usluga koje su potrebne za djelovanje nadležnog tijela za usluge podatkovnog posredovanja i nadležnog tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam ni uporabu tih usluga u osobne svrhe.
4. Najviše rukovodstvo i osoblje nadležnih tijela za usluge podatkovnog posredovanja i nadležnih tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam ne smiju sudjelovati ni u kakvoj aktivnosti koja bi mogla biti u sukobu s neovisnošću njihove prosudbe ili integritetom u odnosu na aktivnosti ocjenjivanja koje su im povjerene.
5. Nadležna tijela za usluge podatkovnog posredovanja i nadležna tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam moraju imati na raspolaganju odgovarajuće financijske i ljudske resurse za obavljanje zadaća koje su im povjerene, uključujući potrebno tehničko znanje i resurse.
6. Nadležna tijela za usluge podatkovnog posredovanja i nadležna tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam države članice dostavljaju Komisiji i nadležnim tijelima za usluge podatkovnog posredovanja i nadležnim tijelima za registraciju organizacija za podatkovni altruizam iz drugih država članica, na obrazloženi zahtjev i bez odgode, informacije potrebne za obavljanje njihovih zadaća na temelju ove Uredbe. Ako nadležno tijelo za usluge podatkovnog posredovanja ili nadležno tijelo za registraciju organizacija za podatkovni altruizam smatra da su zatražene informacije povjerljive u skladu s pravom Unije i nacionalnom pravom o poslovnoj i profesionalnoj povjerljivosti, Komisija i sva druga dotična nadležna tijela za usluge podatkovnog posredovanja ili nadležna tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam osiguravaju takvu povjerljivost.

Članak 27.

Pravo na podnošenje pritužbe

1. Fizičke i pravne osobe imaju pravo individualno ili, prema potrebi, kolektivno podnijeti pritužbu u vezi s bilo kojim pitanjem obuhvaćenim područjem primjene ove Uredbe relevantnom nadležnom tijelu za usluge podatkovnog posredovanja protiv pružatelja usluga podatkovnog posredovanja ili relevantnom nadležnom tijelu za registraciju organizacija za podatkovni altruizam protiv priznate organizacije za podatkovni altruizam.

2. Nadležno tijelo za usluge podatkovnog posredovanja ili nadležno tijelo za registraciju organizacija za podatkovni altruizam kojem je podnesena pritužba obavješćuje podnositelja pritužbe o sljedećem:

- (a) tijeku postupka i donesenoj odluci; i
- (b) sudskim pravnim lijekovima predviđenima u članku 28.

Članak 28.

Pravo na učinkovit sudski pravni lijek

1. Neovisno o upravnim ili drugim izvansudskim pravnim lijekovima, sve pogođene fizičke i pravne osobe imaju pravo na učinkoviti sudski pravni lijek u odnosu na pravno obvezujuće odluke iz članka 14. koje donesu nadležna tijela za usluge podatkovnog posredovanja u vezi s upravljanjem, kontrolom i provedbom sustava obavješćivanja za pružatelje usluga podatkovnog posredovanja te u odnosu na pravno obvezujuće odluke iz članaka 19. i 24. koje donesu nadležna tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam u vezi s praćenjem priznatih organizacija za podatkovni altruizam.

2. Postupci na temelju ovog članka vode se pred sudovima države članice nadležnog tijela za usluge podatkovnog posredovanja ili nadležnog tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam protiv kojeg je sudski pravni lijek podnesen, pojedinačno ili, prema potrebi, kolektivno putem zastupnikâ jedne fizičke ili pravne osobe ili više njih.

3. Ako nadležno tijelo za usluge podatkovnog posredovanja ili nadležno tijelo za registraciju organizacija za podatkovni altruizam ne postupi na temelju pritužbe, sve pogođene fizičke i pravne osobe, u skladu s nacionalnim pravom, imaju pravo na učinkovit sudski pravni lijek ili pristup preispitivanju koje provodi nepristrano tijelo s odgovarajućim stručnim znanjem.

POGLAVLJE VI.

Europski odbor za inovacije u području podataka

Članak 29.

Europski odbor za inovacije u području podataka

1. Komisija osniva Europski odbor za inovacije u području podataka u obliku stručne skupine koja se sastoji od predstavnika nadležnih tijela za usluge podatkovnog posredovanja i nadležnih tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam svih država članica, Europskog odbora za zaštitu podataka, Europskog nadzornika za zaštitu podataka, ENISA-e, Komisije, izaslanika EU-a za MSP-ove ili predstavnika kojeg imenuje mreža izaslanika za MSP-ove i drugih predstavnika relevantnih tijela u određenim sektorima te tijela sa posebnim stručnim znanjem. Pri imenovanju pojedinačnih stručnjaka Komisija nastoji postići rodnu i geografsku ravnotežu među članovima stručne skupine.

2. Europski odbor za inovacije u području podataka sastoji se od najmanje sljedećih triju podskupina:

- (a) podskupine koju čine nadležna tijela za usluge podatkovnog posredovanja i nadležna tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam radi izvršavanja zadaća na temelju članka 30. točaka (a), (c), (j) i (k);
- (b) podskupine za tehničke rasprave o normizaciji, prenosivosti i interoperabilnosti na temelju članka 30. točaka (f) i (g);

- (c) podskupine za sudjelovanje dionika koju čine relevantni predstavnici industrije, istraživanja, akademske zajednice, civilnog društva, organizacija za normizaciju, relevantnih zajedničkih europskih podatkovnih prostora te drugih relevantnih dionika i trećih strana koji savjetuju Europski odbor za inovacije u području podataka o zadaćama na temelju članka 30. točaka (d), (e), (f), (g) i (h).
3. Sastancima Europskog odbora za inovacije u području podataka predsjedava Komisija.
4. Europskom odboru za inovacije u području podataka pomaže tajništvo koje osigurava Komisija.

Članak 30.

Zadaće Europskog odbora za inovacije u području podataka

Europski odbor za inovacije u području podataka ima sljedeće zadaće:

- (a) savjetovanje i pružanje pomoći Komisiji u pogledu razvoja dosljedne prakse tijela javnog sektora i nadležnih tijela iz članka 7. stavka 1. u postupanju sa zahtjevima za ponovnu uporabu kategorija podataka iz članka 3. stavka 1.;
- (b) savjetovanje i pružanje pomoći Komisiji u pogledu razvoja dosljedne prakse za podatkovni altruizam diljem Unije;
- (c) savjetovanje i pružanje pomoći Komisiji u pogledu razvoja dosljedne prakse nadležnih tijela za usluge podatkovnog posredovanja i nadležnih tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam u primjeni zahtjeva kojima podliježu pružatelji usluga podatkovnog posredovanja i priznate organizacije za podatkovni altruizam;
- (d) savjetovanje i pružanje pomoći Komisiji u pogledu izrade dosljednih smjernica za najbolji način zaštite, u kontekstu ove Uredbe, poslovno osjetljivih neosobnih podataka, posebno poslovnih tajni, ali i neosobnih podataka koji predstavljaju sadržaj zaštićen pravima intelektualnog vlasništva od neovlaštenog pristupa koji dovodi do rizika od krađe intelektualnog vlasništva ili industrijske špijunaže;
- (e) savjetovanje i pružanje pomoći Komisiji u pogledu izrade dosljednih smjernica za zahtjeve u pogledu kibersigurnosti za razmjenu i pohranu podataka;
- (f) savjetovanje Komisije, posebno uzimajući u obzir doprinos organizacija za normizaciju, o određivanju prioriteta za međusektorske norme koje treba upotrebljavati i izraditi za uporabu podataka i međusektorsku razmjenu podataka između novonastalih zajedničkih europskih podatkovnih prostora, međusektorsku usporedbu i razmjenu najboljih praksi u pogledu sektorskih zahtjeva za sigurnost i postupke pristupa, uzimajući u obzir aktivnosti normizacije specifične za pojedine sektore, a posebno pojašnjavanje i razlikovanje međusektorskih normi i praksi od sektorskih;
- (g) pružanje pomoći Komisiji, posebno uzimajući u obzir doprinos organizacija za normizaciju, pri rješavanju problema rascjepkanosti unutarnjeg tržišta i podatkovnog gospodarstva na unutarnjem tržištu jačanjem prekogranične i međusektorske interoperabilnosti podataka i usluga razmjene podataka među različitim sektorima i domenama, nadovezujući se na postojeće europske, međunarodne ili nacionalne norme, među ostalim s ciljem poticanja uspostave zajedničkih europskih podatkovnih prostora;
- (h) predlaganje smjernica za zajedničke europske podatkovne prostore, to jest interoperabilne okvire specifične za određenu namjenu ili sektor ili međusektorske interoperabilne okvire zajedničkih standarda i praksi za razmjenu ili zajedničku obradu podataka radi, među ostalim, razvoja novih proizvoda i usluga, znanstvenog istraživanja ili inicijativa civilnog društva, pri čemu se takvim zajedničkim standardima i praksama uzimaju u obzir postojeći standardi, poštuju pravila tržišnog natjecanja i osigurava nediskriminirajući pristup za sve sudionike u svrhu olakšavanja razmjene podataka u Uniji i iskorištavanja potencijala postojećih i budućih podatkovnih prostora, a koje se smjernice, među ostalim, odnose na:
- međusektorske norme koje treba upotrebljavati i izraditi za uporabu podataka i međusektorsku razmjenu podataka, međusektorsku usporedbu i razmjenu najboljih praksi u pogledu sektorskih zahtjeva za sigurnost i postupke pristupa, uzimajući pritom u obzir aktivnosti normizacije specifične za pojedine sektore, a posebno pojašnjavanje i razlikovanje međusektorskih normi i praksi od sektorskih;
 - zahtjeve za uklanjanje prepreka ulasku na tržište i za izbjegavanje situacija zavisnosti u svrhu osiguravanja poštenog tržišnog natjecanja i interoperabilnosti;

- iii. odgovarajuću zaštitu za zakonite prijenose podataka u treće zemlje, uključujući zaštitne mjere protiv prijenosa koji su zabranjeni pravom Unije;
 - iv. odgovarajuću i nediskriminirajuću zastupljenost relevantnih dionika u upravljanju zajedničkim europskim podatkovnim prostorima;
 - v. poštovanje zahtjeva u pogledu kibersigurnosti u skladu s pravom Unije;
- (i) olakšavanje suradnje među državama članicama u vezi s uspostavom usklađenih uvjeta kojima se omogućuje ponovna uporaba kategorija podataka iz članka 3. stavka 1. u posjedu tijela javnog sektora na cijelom unutarnjem tržištu;
 - (j) olakšavanje suradnje između nadležnih tijela za usluge podatkovnog posredovanja i nadležnih tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam, izgradnjom kapaciteta i razmjenom informacija, posebno utvrđivanjem metoda za učinkovitu razmjenu informacija povezanih s postupkom obavješćivanja za pružatelje usluga podatkovnog posredovanja te registracijom i praćenjem priznatih organizacija za podatkovni altruizam, uključujući koordinaciju u pogledu određivanja naknada ili sankcija, te olakšavanje suradnje između nadležnih tijela za usluge podatkovnog posredovanja i nadležnih tijela za registraciju organizacija za podatkovni altruizam u pogledu međunarodnog pristupa podacima i njihova prijenosa;
 - (k) savjetovanje i pružanje pomoći Komisiji u pogledu ocjenjivanja toga treba li donijeti provedbene akte iz članka 5. stavaka 11. i 12.;
 - (l) savjetovanje i pružanje pomoći Komisiji u pogledu izrade europskog obrasca za pristanak na podatkovni altruizam u skladu s člankom 25. stavkom 1.;
 - (m) savjetovanje Komisije o poboljšanju međunarodnog regulatornog okruženja za neosobne podatke, uključujući normizaciju.

POGLAVLJE VII.

Međunarodni pristup i prijenos

Članak 31.

Međunarodni pristup i prijenos

1. Tijelo javnog sektora, fizička ili pravna osoba kojoj je dodijeljeno pravo na ponovnu uporabu podataka na temelju poglavlja II., pružatelj usluga podatkovnog posredovanja ili priznata organizacija za podatkovni altruizam poduzimaju sve razumne tehničke, pravne i organizacijske mjere, uključujući ugovorne aranžmane, kako bi se spriječio međunarodni prijenos neosobnih podataka u posjedu u Uniji ili međunarodni pristup vlada takvim podacima ako bi takav prijenos ili pristup bio protivan pravu Unije ili nacionalnom pravu relevantne države članice, ne dovodeći u pitanje stavak 2. ili 3.
2. Bilo koja odluka ili presuda suda treće zemlje te bilo koja odluka upravnog tijela treće zemlje kojima se od tijela javnog sektora, fizičke ili pravne osobe kojoj je dodijeljeno pravo na ponovnu uporabu podataka na temelju poglavlja II., pružatelja usluga podatkovnog posredovanja ili priznate organizacije za podatkovni altruizam zahtijeva prijenos neosobnih podataka obuhvaćenih područjem primjene ove Uredbe u posjedu u Uniji ili davanje pristupa takvim podacima, priznaje se ili je izvršiva na bilo koji način samo ako se temelji na nekom međunarodnom sporazumu, kao što je ugovor o uzajamnoj pravnoj pomoći, koji je na snazi između treće zemlje koja je podnijela zahtjev i Unije ili bilo kojem takvom sporazumu između treće zemlje koja je podnijela zahtjev i države članice.
3. Ako ne postoji međunarodni sporazum kako je naveden u stavku 2. ovog članka, a tijelo javnog sektora, fizička ili pravna osoba kojoj je dodijeljeno pravo na ponovnu uporabu podataka na temelju poglavlja II., pružatelj usluga podatkovnog posredovanja ili priznata organizacija za podatkovni altruizam adresat je odluke ili presude suda treće zemlje ili odluke upravnog tijela treće zemlje o prijenosu neosobnih podataka obuhvaćenih područjem primjene ove Uredbe u posjedu u Uniji ili davanju pristupa takvim podacima i ako bi postupanje u skladu s takvom odlukom moglo dovesti adresata u sukob s pravom Unije ili nacionalnim pravom relevantne države članice, tada do prijenosa takvih podataka ili pristupa takvim podacima od strane tog tijela treće zemlje dolazi samo:
 - (a) ako se u sustavu treće zemlje zahtijeva navođenje razloga i razmjernosti takve odluke ili presude te ako se zahtijeva da takva odluka ili presuda budu specifične prirode, na primjer, uspostavljanjem dostatne veze s određenim osumnjičenim osobama ili povredama;

- (b) ako obrazloženi prigovor adresata podliježe preispitivanju od strane nadležnog suda treće zemlje; i
- (c) ako je nadležni sud treće zemlje koji izdaje odluku ili presudu ili preispituje odluku upravnog tijela ovlašten na temelju prava te treće zemlje propisno uzeti u obzir relevantne pravne interese pružatelja podataka zaštićenih na temelju prava Unije ili nacionalnog prava relevantne države članice.

4. Ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u stavku 2. ili 3., tijelo javnog sektora, fizička ili pravna osoba kojoj je dodijeljeno pravo na ponovnu uporabu podataka na temelju poglavlja II., pružatelj usluga podatkovnog posredovanja ili priznata organizacija za podatkovni altruizam dostavlja minimalnu dopuštenu količinu podataka kao odgovor na zahtjev, na temelju razumnog tumačenja zahtjeva.

5. Tijelo javnog sektora, fizička ili pravna osoba kojoj je dodijeljeno pravo na ponovnu uporabu podataka na temelju poglavlja II., pružatelj usluga podatkovnog posredovanja i priznata organizacija za podatkovni altruizam obavješćuju imatelja podataka o postojanju zahtjeva upravnog tijela treće zemlje za pristup njegovim podacima prije nego što tom zahtjevu udovolje, osim ako zahtjev služi za potrebe kaznenog progona i sve dok je to potrebno kako bi se očuvala učinkovitost kaznenog progona.

POGLAVLJE VIII.

Delegiranje ovlasti i postupak odbora

Članak 32.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 5. stavka 13. i članka 22. stavka 1. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od 23. lipnja 2022.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 5. stavka 13. i članka 22. stavka 1. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 5. stavka 13. ili članka 22. stavka 1. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od tri mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za tri mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 33.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.
3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

POGLAVLJE IX.

Završne i prijelazne odredbe

Članak 34.

Sankcije

1. Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na povrede obveza u pogledu prijenosa neosobnih podataka u treće zemlje na temelju članka 5. stavka 14. i članka 31., obveze pružatelja usluga podatkovnog posredovanja na obavješćivanje na temelju članka 11., uvjetâ za pružanje usluga podatkovnog posredovanja na temelju članka 12. i uvjetâ za registraciju kao priznata organizacija za podatkovni altruizam na temelju članaka 18., 20., 21. i 22. te poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. U svojim pravilima o sankcijama države članice uzimaju u obzir preporuke Europskog odbora za inovacije u području podataka. Države članice do 24. rujna 2023. obavješćuju Komisiju o tim pravilima i tim mjerama te je bez odgode obavješćuju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.
2. Države članice za izricanje sankcija pružateljima usluga podatkovnog posredovanja i priznatim organizacijama za podatkovni altruizam u slučaju povreda ove Uredbe, prema potrebi, uzimaju u obzir sljedeće netaksativne i indikativne kriterije:
 - (a) narav, težinu, opseg i trajanje povrede;
 - (b) sve radnje koje su poduzeli pružatelj usluga podatkovnog posredovanja ili priznata organizacija za podatkovni altruizam kako bi ublažili ili popravili štetu prouzročenu povredom;
 - (c) sve prethodne povrede koje su počinili pružatelj usluga podatkovnog posredovanja ili priznata organizacija za podatkovni altruizam;
 - (d) financijsku dobit koju su pružatelj usluga podatkovnog posredovanja ili priznata organizacija za podatkovni altruizam ostvarili ili gubitke koje su izbjegli zbog povrede, u mjeri u kojoj se takva dobit ili gubici mogu pouzdano utvrditi;
 - (e) sve ostale otegotne ili olakotne okolnosti koje su primjenjive na slučaj.

Članak 35.

Evaluacija i preispitivanje

Komisija do 24. rujna 2025. provodi evaluaciju ove Uredbe i podnosi izvješće o svojim glavnim nalazima Europskom parlamentu i Vijeću te Europskom gospodarskom i socijalnom odboru. Tom se izvješću prema potrebi prilažu zakonodavni prijedlozi.

U tom se izvješću posebno ocjenjuju:

- (a) primjena i funkcioniranje pravila o sankcijama koja su države članice utvrdile na temelju članka 34.;
- (b) razina usklađenosti pravnih zastupnika pružatelja usluga podatkovnog posredovanja i priznatih organizacija za podatkovni altruizam koji nemaju poslovni nastan u Uniji s ovom Uredbom i razina izvršivosti sankcija izrečenih tim pružateljima i organizacijama;
- (c) vrsta organizacija za podatkovni altruizam registriranih na temelju poglavlja IV. te pregled ciljeva od općeg interesa za koje se podaci razmjenjuju radi utvrđivanja jasnih kriterija u tom pogledu.

Države članice dostavljaju Komisiji sve potrebne informacije za izradu tog izvješća.

Članak 36.

Izmjena Uredbe (EU) 2018/1724

U tablici u Prilogu II. Uredbi (EU) 2018/1724 unos „Pokretanje, vođenje i zatvaranje poduzeća” zamjenjuje se sljedećim::

Životni događaji	Postupci	Očekivani ishod koji podliježe ocjeni zahtjeva od strane nadležnih tijela u skladu s nacionalnim pravom, prema potrebi
Pokretanje, vođenje i zatvaranje poduzeća	Prijavljivanje poslovne aktivnosti, dozvole za poslovanje, promjene poslovne aktivnosti i prestanak poslovne aktivnosti bez postupaka u slučaju nesolventnosti ili postupka likvidacije, isključujući početnu registraciju poslovne aktivnosti u poslovnom registru i isključujući postupke u vezi s osnivanjem društava u smislu članka 54. drugog stavka UFEU-a ili u vezi s naknadnim podnošenjem dokumentacije	Potvrda o primitku prijave ili promjene ili zahtjeva za izdavanje dozvole za poslovanje
	Registracija poslodavca (fizička osoba) u obveznom mirovinskom i osiguravajućem fondu	Potvrda o registraciji ili broj socijalnog osiguranja
	Registracija zaposlenika u obveznom mirovinskom i osiguravajućem fondu	Potvrda o registraciji ili broj socijalnog osiguranja
	Prijava poreza na dobit	Potvrda o primitku prijave
	Obavješćivanje fondova socijalnog osiguranja o prestanku ugovora zaposlenika, isključujući postupke za kolektivni prestanak ugovora zaposlenika	Potvrda o primitku prijave
	Plaćanje socijalnih doprinosa za zaposlenike	Potvrda ili drugi oblik potvrde o uplati socijalnih doprinosa za zaposlenike
	Prijava pružatelja usluga podatkovnog posredovanja	Potvrda o primitku prijave
	Registracija kao organizacija za podatkovni altruizam priznata u Uniji	Potvrda o registraciji

Članak 37.

Prijelazna odredba

Subjekti koji 23. lipnja 2022. pružaju usluge podatkovnog posredovanja iz članka 10. moraju najkasnije 24. rujna 2025. ispunjavati obveze utvrđene u poglavlju III.

*Članak 38.***Stupanje na snagu i primjena**

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 24. rujna 2023.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 30. svibnja 2022

Za Europski parlament
Predsjednica
R. METSOLA

Za Vijeće
Predsjednik
B. LE MAIRE

UREDBA (EU) 2022/869 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 30. svibnja 2022.****o smjernicama za transeuropsku energetska infrastrukturu, izmjeni uredaba (EZ) br. 715/2009, (EU) 2019/942 i (EU) 2019/943 i direktiva 2009/73/EZ i (EU) 2019/944 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 347/2013**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 172.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽²⁾,u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Komisija je u svojoj Komunikaciji od 11. prosinca 2019. naslovljenoj „Europski zeleni plan” („europski zeleni plan”) iznijela novu strategiju rasta kojom se Uniju nastoji preobraziti u pravedno i prosperitetno društvo s modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom u kojem će se cilj klimatske neutralnosti postići najkasnije do 2050. i u kojem gospodarski rast neće biti povezan s iskorištavanjem resursa. U svojoj Komunikaciji od 17. rujna 2020. naslovljenoj „Povećanje klimatskih ambicija Europe za 2030. – Ulaganje u klimatski neutralnu budućnost za dobrobit naših građana” Komisija je predložila povećanje cilja smanjenja emisija stakleničkih plinova na najmanje 55 % do 2030. Europsko vijeće podržalo je tu ambiciju 11. prosinca 2020., a u procjeni učinka priloženoj toj komunikaciji potvrđuje se da će kombinacija izvora energije u budućnosti biti vrlo različita od današnje te se podupire potreba za preispitivanjem i, prema potrebi, revidiranjem energetske zakonodavstva. Postojeća ulaganja u energetska infrastrukturu očito su nedovoljna za preobrazbu i izgradnju energetske infrastrukture budućnosti. To također znači da je potrebno uspostaviti infrastrukturu za potporu europskoj energetske tranziciji, uključujući brzu elektrifikaciju, povećanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i bez upotrebe fosilnih goriva, porast upotrebe plinova iz obnovljivih izvora i niskougljičnih plinova, integraciju energetske sustava i veću primjenu inovativnih rješenja.
- (2) Postojeći obvezujući cilj na razini Unije za energiju iz obnovljivih izvora za 2030. od najmanje 32 % krajnje potrošnje energije i glavni cilj energetske učinkovitosti na razini Unije od najmanje 32,5 % revidirat će se u okviru veće ambicioznosti Unije iz Uredbe (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ i europskog zelenog plana.
- (3) Pariškim sporazumom donesenim u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime ⁽⁵⁾ („Pariški sporazum”), utvrđuje se dugoročni cilj da se povećanje globalne prosječne temperature zadrži na razini koja je znatno niža od 2 °C iznad razine u predindustrijskom razdoblju te da se ulažu naporu u ograničavanje povišenja temperature na od 1,5 °C iznad razine u predindustrijskom razdoblju, te se naglašava važnost prilagodbe

⁽¹⁾ SL C 220, 9.6.2021., str. 51.⁽²⁾ SL C 440, 29.10.2021., str. 105.⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta 5. travnja 2022. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 16. svibnja 2022.⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 „Europski zakon o klimi” (SL L 243, 9.7.2021., str. 1.).⁽⁵⁾ SL L 282, 19.10.2016., str. 4.

negativnim utjecajima klimatskih promjena i usklađivanja financijskih tokova s nastojanjima usmjerenima na niske emisije stakleničkih plinova i razvoj otporan na klimatske promjene. Europsko vijeće podržalo je 12. prosinca 2019. cilj postizanja klimatski neutralne Europske unije do 2050., u skladu s ciljevima Pariškog sporazuma.

- (4) Uredbom (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾ utvrđuju se smjernice za pravovremeni razvoj i interoperabilnost prioritarnih koridora i područja transeuropske energetske infrastrukture kako bi se postigli ciljevi energetske politike iz Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) o osiguravanju funkcioniranja unutarnjeg eneretskog tržišta, sigurnosti opskrbe i konkurentnih enerjetskih tržišta u Uniji, promicanju energetske učinkovitosti i ušteda energije te razvoja novih i obnovljivih oblika energije te o promicanju međusobnog povezivanja enerjetskih mreža. Uredbom (EU) br. 347/2013 uspostavlja se okvir za suradnju država članica i relevantnih dionika u regionalnom okruženju kako bi se izgradile bolje povezane energetske mreže u cilju povezivanja regija koje su sada izolirane od europskih enerjetskih tržišta, jačanja postojeće i promicanja nove prekogranične međupovezanosti i pomoći u integraciji energije iz obnovljivih izvora. Težeći postizanju tih ciljeva Uredba (EU) br. 347/2013 doprinosi pametnom, održivom i uključivom rastu te donosi koristi čitavoj Uniji u pogledu konkurentnosti te gospodarske, društvene i teritorijalne kohezije.
- (5) Evaluacija Uredbe (EU) br. 347/2013 jasno je pokazala da se tim okvirom poboljšala integracija mreža država članica i potaknula trgovina energijom, čime je povećana konkurentnost Unije. Projekti od zajedničkog interesa u području električne energije i plina bitno su doprinijeli sigurnosti opskrbe. Infrastruktura za plin sada je bolje povezana, a otpornost opskrbe znatno se poboljšala od 2013. Za omogućivanje provedbe projekata važna je regionalna suradnja u regionalnim skupinama i putem prekogranične raspodjele troškova. Međutim, prekogranična raspodjela troškova u mnogim slučajevima nije dovela do planiranog smanjenja nedostataka u financiranju projekata. Premda je većina postupaka izdavanja dozvola skraćena, u nekim su slučajevima oni i dalje dugotrajni. Financijska pomoć iz Instrumenta za povezivanje Europe uspostavljenog Uredbom (EU) br. 1316/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾ bila je važan čimbenik jer se bespovratnim sredstvima za studije pomoglo da se smanje rizici u ranim fazama razvoja projekata, dok su se bespovratnim sredstvima za radove poduprli projekti usmjereni na ključna uska grla koja se nisu mogla u dovoljnoj mjeri ukloniti financiranjem na tržištu.
- (6) U svojoj Rezoluciji od 10. srpnja 2020. o reviziji smjernica za transeuropsku energetska infrastrukturu ⁽⁸⁾ Europski parlament pozvao je na reviziju Uredbe (EU) br. 347/2013, posebno uzimajući u obzir energetske i klimatske ciljeve Unije za 2030. i njezine ciljeve klimatske neutralnosti do 2050. te načelo energetske učinkovitosti na prvom mjestu.
- (7) Politika transeuropskih enerjetskih mreža središnji je instrument za razvoj unutarnjeg enerjetskog tržišta i potrebna je za postizanje ciljeva europskog zelenog plana. Kako bi se veće smanjenje emisija stakleničkih plinova postiglo do 2030., a klimatska neutralnost najkasnije do 2050., Europi je potreban integriraniji enerjetski sustav koji će se oslanjati na više razine elektrifikacije iz dodatnih obnovljivih i niskougljičnih izvora energije i na dekarbonizaciju plinskog sektora. Politikom transeuropskih enerjetskih mreža može se osigurati da se razvojem energetske infrastrukture Unije podupre potrebna enerjetska tranzicija prema klimatskoj neutralnosti u skladu s načelom energetske učinkovitosti na prvom mjestu te s tehnološkom neutralnošću, uzimajući pritom u obzir potencijal za smanjenje emisija pri krajnjoj potrošnji. Njome se također može osigurati međupovezanost, enerjetska sigurnost, integracija tržišta i sustava, tržišno natjecanje u korist svih država članica te energija po pristupačnoj cijeni za kućanstva i poduzeća.

⁽⁶⁾ Uredba (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o smjernicama za transeuropsku energetska infrastrukturu te stavljanju izvan snage Odluke br. 1364/2006/EZ i izmjeni uredaba (EZ) br. 713/2009, (EZ) br. 714/2009 i (EZ) br. 715/2009 (SL L 115, 25.4.2013., str. 39.).

⁽⁷⁾ Uredba (EU) br. 1316/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi Instrumenta za povezivanje Europe, izmjeni Uredbe (EU) br. 913/2010 i stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 680/2007 i (EZ) br. 67/2010 (SL L 348, 20.12.2013., str. 129.).

⁽⁸⁾ SL C 371, 15.9.2021., str. 68.

- (8) Iako su ciljevi Uredbe (EU) br. 347/2013 i dalje uglavnom valjani, sadašnji okvir transeuropskih energetske mreže još u potpunosti ne odražava očekivane promjene energetske sustava koje će nastati uslijed novog političkog konteksta, a posebno zbog ažuriranih energetske i klimatske ciljeva Unije za 2030. i cilja klimatske neutralnosti do 2050. u okviru europskog zelenog plana. Stoga se, među ostalim aspektima, ciljevi ublažavanja klimatske promjena i prilagodbe klimatske promjenama trebaju na odgovarajući način odražavati u revidiranom okviru transeuropskih energetske mreže. Uz nov politički kontekst i ciljeve u proteklom je desetljeću tehnološki razvoj bio iznimno brz. Taj bi razvoj trebalo uzeti u obzir kad je riječ o kategorijama energetske infrastrukture obuhvaćenima ovom Uredbom, kriterijima odabira za projekte od zajedničkog interesa te prioritarnim koridorima i područjima. Istodobno se odredbama ove Uredbe ne bi smjelo utjecati na pravo države članice da utvrđuje uvjete za iskorištavanje svojih energetske resursa, svoj izbor među različitim izvorima energije i opću strukturu svoje opskrbe energijom, u skladu s člankom 194. UFEU-a.
- (9) Direktivama 2009/73/EZ ⁽⁹⁾ i (EU) 2019/944 ⁽¹⁰⁾ Europskog parlamenta i Vijeća uređuje se unutarnje tržište energije. Premda je u dovršenju tog tržišta postignut velik napredak, moguća su daljnja poboljšanja, koja bi se mogla ostvariti boljom upotrebom postojeće energetske infrastrukture, integracijom većih količina energije iz obnovljivih izvora i integracijom sustava.
- (10) Unijinu energetske infrastrukturu trebalo bi unaprijediti kako bi se spriječili tehnički kvarovi i povećala njezina otpornost na takve kvarove, prirodne nepogode ili nesreće izazvane ljudskim djelovanjem, negativne učinke klimatske promjena i prijetnje njezinoj sigurnosti, posebno u vezi s europskom kritičnom infrastrukturom u skladu s Direktivom Vijeća 2008/114/EZ ⁽¹¹⁾.
- (11) Unijinu energetske infrastruktura trebala bi biti otporna na neizbježne učinke za koje se očekuje da će ih klimatske promjene, unatoč nastojanjima da se ublaže, imati u Europi. Stoga je iznimno važno dodatno raditi na prilagodbi klimatske promjenama i ublažavanju klimatske promjena, povećanju otpornosti te na sprečavanju katastrofa i pripravnosti na katastrofe.
- (12) Pri razvoju transeuropske energetske infrastrukture trebalo bi, ako je to tehnički moguće i najučinkovitije, uzeti u obzir mogućnost prenamjene postojeće infrastrukture i opreme.
- (13) Sigurnost opskrbe, kao jedan od glavnih razloga donošenja Uredbe (EU) br. 347/2013, znatno je povećana projektima od zajedničkog interesa. Osim toga, prema Komisijinoj procjeni učinka priloženoj Komunikaciji Komisije od 17. rujna 2020. naslovljenoj „Povećanje klimatske ambicije Europe za 2030. – Ulaganje u klimatski neutralnu budućnost za dobrobit naših građana” očekuje se znatno smanjenje potrošnje prirodnog plina jer nesmanjeni intenzitet njegove upotrebe nije u skladu s postizanjem ugljične neutralnosti. S druge strane, očekuje se da će do 2050. znatno porasti potrošnja bioplina, vodika iz obnovljivih izvora i niskougljičnog vodika te sintetičkih plinovitih goriva. Infrastruktura za plin sada je bolje povezana, a otpornost opskrbe znatno se poboljšala od 2013. Te promjene u području plina trebalo bi uzeti u obzir pri planiranju energetske infrastrukture. Međutim, još uvijek nisu sve države članice dovoljno povezane na europsku plinsku mrežu, a posebno se otočne države članice i dalje suočavaju sa znatnim problemima u pogledu sigurnosti opskrbe i energetske izoliranosti. Iako se očekuje da će 78 % plinskih projekata koji su projekti od zajedničkog interesa biti pušteno u rad do kraja 2025., u nekima je došlo do znatnih kašnjenja, među ostalim zbog problema povezanih s izdavanjem dozvola. Ova Uredba stoga ne bi smjela negativno utjecati na projekte od zajedničkog interesa koji na datum njezina stupanja na snagu još nisu dovršeni. Stoga bi projekti od zajedničkog interesa koji su uvršteni na peti Unijin popis projekata od zajedničkog interesa, uspostavljen u skladu s Uredbom (EU) br. 347/2013, čiji je spis zahtjeva nadležno tijelo prihvatilo na pregled, trebali bi moći zadržati svoja prava i obveze u pogledu dozvola tijekom razdoblja od četiri godine od datuma stupanja na snagu ove Uredbe.

⁽⁹⁾ Direktiva 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanju izvan snage Direktive 2003/55/EZ (SL L 211, 14.8.2009., str. 94.).

⁽¹⁰⁾ Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (SL L 158, 14.6.2019., str. 125.).

⁽¹¹⁾ Direktiva Vijeća 2008/114/EZ od 8. prosinca 2008. o utvrđivanju i označavanju europske kritične infrastrukture i procjeni potrebe poboljšanja njezine zaštite (SL L 345, 23.12.2008., str. 75.).

- (14) Važnost pametnih elektroenergetskih mreža, koje ne uključuju uvijek prelazak fizičke granice, u postizanju ciljeva energetske i klimatske politike Unije prepoznata je u Komunikaciji Komisije od 8. srpnja 2020. naslovljenoj „Energija za klimatski neutralno gospodarstvo: strategija EU-a za integraciju energetskog sustava („strategija EU-a za integraciju energetskog sustava”). Kriteriji za tu kategoriju trebali bi se pojednostaviti, trebali bi uključivati tehnološki razvoj u pogledu inovacija i digitalnih aspekata te bi trebali omogućiti integraciju energetskog sustava. Nadalje, trebalo bi pojasniti ulogu nositelja projekata. S obzirom na očekivano znatno povećanje potražnje za električnom energijom u prometnom sektoru, posebno za električna vozila na autocestama i u gradskim područjima, tehnologije pametnih mreža trebale bi doprinijeti i poboljšanju potpore povezane s energetskom mrežom za prekogranično punjenje visokog kapaciteta kako bi se podržala dekarbonizacija prometnog sektora.
- (15) U strategiji EU-a za integraciju energetskog sustava naglašena je i potreba za integriranim planiranjem energetske infrastrukture među nositeljima energije, energetskim infrastrukturama i sektorima potrošnje energije. Polazište takve integracije sustava primjena je načela energetske učinkovitosti na prvom mjestu i zauzimanje holističkog pristupa u politici koji nadilazi pojedinačne sektore. Njome se ispunjavaju i potrebe za dekarbonizacijom sektora u kojima je teško smanjiti emisije, kao što su određene industrijske grane ili načini prijevoza, gdje je izravna elektrifikacija trenutačno tehnički ili ekonomski problematična. Takva ulaganja uključuju vodik i elektrolizatore, tehnologije s vrlo izglednom masovnom komercijalnom primjenom. U Komunikaciji Komisije od 8. srpnja 2020. naslovljenoj „Strategija za vodik za klimatski neutralnu Europu” („strategija za vodik”) prednost se daje proizvodnji vodika iz električne energije iz obnovljivih izvora, što je najčišće rješenje i ujedno najkompatibilnije s ciljem klimatske neutralnosti Unije. Međutim, u prijelaznoj fazi potrebni su drugi oblici niskougljičnog vodika kako bi se što brže dekarbonizirao vodik koji se trenutačno proizvodi, s naglaskom na raznolikom rasponu čistih tehnologija, te kako bi se pokrenula ekonomija razmjera.
- (16) Nadalje, u svojoj strategiji za vodik Komisija je zaključila da je rasprostranjena infrastrukturna mreža važan element za traženo uvođenje vodika, koji mogu osigurati samo Unija i unutarnje tržište. Namjenska infrastruktura za prekogranični transport vodika i prekograničnu trgovinu vodikom te za stvaranje dolina vodika danas je vrlo ograničena. Takva infrastruktura trebala bi, uz nove objekte namijenjene proizvodnji vodika, u znatnoj mjeri obuhvaćati i objekte prenamijenjene iz objekata za prirodni plin. Osim toga, strategijom za vodik utvrđen je strateški cilj povećanja instaliranog kapaciteta elektrolizatora na 40 gigavata (GW) do 2030. kako bi se povećala proizvodnja vodika iz obnovljivih izvora i olakšala dekarbonizacija sektora ovisnih o fosilnim gorivima, kao što je industrija ili promet. Stoga bi politika transeuropskih energetskih mreža trebala uključivati novu i prenamijenjenu infrastrukturu za transport i skladištenje vodika te objekte za elektrolizu. U desetogodišnji plan razvoja mreže na razini Unije trebalo bi uključiti i infrastrukturu za transport i skladištenje vodika kako bi se omogućila sveobuhvatna i dosljedna procjena njezinih troškova i koristi za energetski sustav, uključujući njezin doprinos integraciji sektora i dekarbonizaciji, pri čemu je cilj izgradnja infrastrukturne okosnice za vodik u Uniji.
- (17) Nadalje, trebalo bi uspostaviti novu kategoriju infrastrukture za pametne plinske mreže kako bi se poticalo ulaganje u integraciju niza niskougljičnih plinova u plinsku mrežu, a posebno plinova iz obnovljivih izvora, kao što su bioplina, biometan i vodik, te kako bi se olakšalo upravljanje nastalim složenijim sustavom, na temelju inovativnih digitalnih tehnologija.
- (18) Postizanje klimatske neutralnosti najkasnije do 2050. podrazumijeva da će i dalje postojati industrijski procesi koji emitiraju ugljikov dioksid. Takav se ugljikov dioksid smatra neizbježnim ako se njegova proizvodnja ne može izbjeći unatoč optimizaciji, primjerice energetskom učinkovitošću ili elektrifikacijom koja uključuje obnovljive izvore energije. U nedostatku razumnih alternativa, razvoj infrastrukture za ugljikov dioksid trebao bi dovesti do znatnog neto smanjenja inače neizbježnih emisija. Hvatanje ugljikova dioksida obuhvaćeno je Direktivom 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹²⁾ u svrhu tokova ugljikova dioksida iz postrojenja obuhvaćenih tom direktivom te u svrhu geološkog skladištenja u skladu s Direktivom 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹³⁾.
- (19) Prema Uredbi (EU) br. 347/2013, u postupku izrade Unijina popisa projekata od zajedničkog interesa bilo je potrebno dokazati da predloženi projekt od zajedničkog interesa znatno doprinosi najmanje jednom u nizu kriterija, što je moglo, ali nije moralo uključivati održivost. U skladu s posebnim potrebama na unutarnjem energetskom tržištu u tom trenutku, tim je zahtjevom omogućen razvoj projekata od zajedničkog interesa koji su se odnosili samo na rizike za sigurnost opskrbe, čak i ako nisu pokazali koristi u smislu održivosti. Međutim, s obzirom na razvoj infrastrukturnih potreba Unije, ciljeve dekarbonizacije te zaključke Europskog vijeća usvojene 21. srpnja 2020., prema kojima bi rashodi Unije trebali biti usklađeni s ciljevima Pariškog sporazuma i načelom nenanošenja štete iz europskog zelenog plana, trebalo bi procijenjivati održivost u smislu integracije obnovljivih izvora energije u

⁽¹²⁾ Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenog 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17.12.2010., str. 17.).

⁽¹³⁾ Direktiva 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o geološkom skladištenju ugljikova dioksida i o izmjeni Direktive Vijeća 85/337/EEZ, Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2000/60/EZ, 2001/80/EZ, 2004/35/EZ, 2006/12/EZ, 2008/1/EZ i Uredbe (EZ) br. 1013/2006 (SL L 140, 5.6.2009., str. 114.).

mrežu ili smanjenja emisija stakleničkih plinova, ovisno o slučaju, kako bi se osigurala usklađenost politike transeuropskih energetske mreže s energetske i klimatske ciljevima Unije te ciljevima klimatske neutralnosti do 2050., uzimajući u obzir posebnosti svake države članice u postizanju cilja klimatske neutralnosti. Mreže za transport ugljikova dioksida održive su zbog ukupnog očekivanog smanjenja emisija stakleničkih plinova tijekom životnog ciklusa projekta i nepostojanja alternativnih tehnoloških rješenja za postizanje jednake razine smanjenja emisija ugljikova dioksida.

- (20) Unija bi trebala olakšati razvoj infrastrukturnih projekata kojima se njezine mreže povezuju s mrežama trećih zemalja, ponajprije susjednih zemalja i zemalja s kojima je uspostavila posebnu energetske suradnju, a koji su uzajamno korisni i potrebni za energetske tranziciju i postizanje klimatske ciljeva te koji pritom ispunjavaju posebne kriterije relevantnih kategorija infrastrukture u skladu s ovom Uredbom. Stoga bi projekte od uzajamnog interesa trebalo uključiti u područje primjene ove Uredbe ako su održivi i ako mogu pokazati znatne neto socioekonomske koristi na razini Unije i za barem jednu treću zemlju. Takvi bi projekti trebali biti prihvatljivi za uvrštavanje na Unijin popis projekata od zajedničkog interesa i projekata od uzajamnog interesa („Unijin popis”), pod uvjetom da postoji visoka razina konvergencije okvira politike koji je poduprt provedbenim mehanizmima, te bi trebali pokazati doprinos općim ciljevima energetske i klimatske politike Unije i trećih zemalja u pogledu sigurnosti opskrbe i dekarbonizacije.

Trebalo bi pretpostaviti da postoji visoka razina konvergencije okvira politike za ugovorne stranke Europskog gospodarskog prostora ili Energetske zajednice ili se ona, u slučaju ostalih trećih zemalja, može dokazati bilateralnim sporazumima koji uključuju relevantne odredbe o ciljevima klimatske i energetske politike o dekarbonizaciji i dodatno ih je ocijenila odgovarajuća regionalna skupina uz potporu Komisije. Osim toga, treća zemlja s kojom Unija surađuje na razvoju projekata od uzajamnog interesa trebala bi omogućiti sličan vremenski okvir za ubranu provedbu i druge mjere potpore politikama, kako je utvrđeno u ovoj Uredbi. Stoga bi prema projektima od uzajamnog interesa trebalo postupati na isti način kao i projektima od zajedničkog interesa, odnosno ako nije drukčije navedeno, sve odredbe koje se odnose na projekte od zajedničkog interesa primjenjuju se i na projekte od uzajamnog interesa. Kao znatne neto socioekonomske koristi na razini Unije trebalo bi smatrati poboljšanje interoperabilnosti i funkcioniranja unutarnjeg tržišta koje nadilazi pojedinu državu članicu. Kad je riječ o projektima za skladištenje ugljikova dioksida, prihvatljivi bi trebali biti samo projekti koji su potrebni za omogućavanje prekograničnog transporta i skladištenja ugljikova dioksida, pod uvjetom da su standardi i zaštitne mjere kojima se sprječavaju curenja te koji se odnose na klimu, zdravlje ljudi i ekosustave u pogledu sigurnosti i učinkovitosti trajnog skladištenja ugljikova dioksida barem na istoj razini kao u Uniji. Trebalo bi pretpostaviti da Europski gospodarski prostor ispunjava te standarde i zaštitne mjere.

- (21) Projekti od uzajamnog interesa trebali bi se smatrati dodatnim alatom za proširenje područja primjene ove Uredbe na treće zemlje izvan onih projekata od zajedničkog interesa kojima se doprinosi provedbi prioritetnog koridora ili područja energetske infrastrukture kako je utvrđeno u Prilogu I. Stoga, ako projekt s trećom zemljom doprinosi provedbi prioritetnog koridora ili područja energetske infrastrukture, trebao bi moći zatražiti status projekta od zajedničkog interesa na temelju ove Uredbe. Jednako tako, projekti međusobne elektroenergetske povezanosti s trećim zemljama koji su stekli status projekta od zajedničkog interesa u skladu s Uredbom (EU) br. 347/2013 mogu biti odabrani kao projekti od zajedničkog interesa pod uvjetom da se podvrgnu postupku odabira i da ispunjavaju kriterije za projekte od zajedničkog interesa.
- (22) Nadalje, kako bi ostvarila energetske i klimatske ciljeve Unije za 2030. i njezin cilj klimatske neutralnosti do 2050., Unija treba znatno povećati proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora. Postojeće kategorije energetske infrastrukture za prijenos i skladištenje električne energije ključne su za integraciju znatnog porasta proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetsku mrežu. Za to je potrebno i povećanje ulaganja u energiju iz obnovljivih izvora na moru s ciljem postizanja najmanje 300 GW energije iz odobalnih vjetroelektrana, instaliranih u skladu sa strategijom Komisije za energiju iz obnovljivih izvora na moru utvrđenom u Komunikaciji Komisije od 19. studenoga 2020. naslovljenoj „Strategija EU-a za iskorištavanje potencijala energije iz obnovljivih izvora na moru za klimatski neutralnu budućnost”. Ta strategija obuhvaća radijalne veze koje povezuju nove odobalne vjetroelektrane te hibridne integrirane projekte. Trebalo bi razmotriti i koordinaciju dugoročnog planiranja i razvoja odobalnih i kopnenih elektroenergetskih mreža. Osobito, pri planiranju odobalne infrastrukture projekte ne bi trebalo razmatrati pojedinačno, nego bi trebalo usvojiti koordinirani sveobuhvatni pristup kojim se

osigurava održiv razvoj integriranih odobalnih mreža u skladu s potencijalom energije iz obnovljivih izvora na moru u svakom morskom bazenu te zaštitom okoliša i drugim načinima korištenja morem. Trebao bi postojati pristup koji se temelji na dobrovoljnoj suradnji među državama članicama. Države članice trebale bi i dalje biti odgovorne za odobravanje projekata od zajedničkog interesa koji se odnose na njihovo državno područje i povezanih troškova.

- (23) Relevantne države članice trebale bi moći procijeniti koristi i troškove prioritarnih koridora odobalnih mreža za energiju iz obnovljivih izvora i provesti preliminarnu analizu podjele troškova na razini prioritarnog koridora odobalne mreže kako bi se poduprle zajedničke političke obveze za razvoj energije iz obnovljivih izvora na moru. Komisija bi zajedno s državama članicama i relevantnim operatorima prijenosnih odnosno transportnih sustava (TSO-ovi) te nacionalnim regulatornim tijelima trebala razviti smjernice za posebne troškove i koristi te podjelu troškova radi provedbe planova razvoja integrirane odobalne mreže, što bi državama članicama trebalo omogućiti provedbu odgovarajuće procjene.
- (24) Postupak izrade desetogodišnjeg plana razvoja mreže na razini Unije kao temelj za utvrđivanje projekata od zajedničkog interesa u kategorijama električne energije i plina pokazao se djelotvornim. Međutim, iako Europska mreža operatora prijenosnih sustava za električnu energiju („ENTSO za električnu energiju”) i Europska mreža operatora transportnih sustava za plin („ENTSO za plin”) te TSO-ovi imaju važnu ulogu u tom postupku, potrebna je veća kontrola kako bi se povećalo povjerenje u njega, posebno u pogledu definiranja scenarija za budućnost, utvrđivanja dugoročnih infrastrukturnih nedostataka i uskih grla te procjene pojedinačnih projekata. Stoga bi zbog potrebe za neovisnim vrednovanjem Agencija za suradnju energetske regulatora („Agencija”) i Komisija trebale imati veću ulogu u postupku, među ostalim u postupku izrade desetogodišnjeg plana razvoja mreže na razini Unije u skladu s uredbama (EZ) br. 715/2009 ⁽¹⁴⁾ i (EU) 2019/943 ⁽¹⁵⁾ Europskog parlamenta i Vijeća. Postupak izrade desetogodišnjeg plana razvoja mreže na razini Unije trebao bi se temeljiti na objektivnom i znanstveno utemeljenom doprinosu neovisnog znanstvenog tijela kao što je Europski znanstveni savjetodavni odbor za klimatske promjene i trebao bi biti što učinkovitije organiziran.
- (25) Pri izvršavanju svojih zadaća koje prethode donošenju desetogodišnjih planova razvoja mreže na razini Unije ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin trebali bi provesti opsežan postupak savjetovanja koji uključuje sve relevantne dionike. Savjetovanje bi trebalo biti otvoreno i transparentno te bi trebalo biti organizirano pravodobno kako bi se omogućilo da dionici pruže povratne informacije tijekom pripreme ključnih faza desetogodišnjih planova razvoja mreže na razini Unije, kao što su razvoj scenarija, utvrđivanje infrastrukturnih nedostataka i metodologija analize troškova i koristi za procjenu projekata. ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin trebali bi uzeti u obzir informacije dobivene od dionika tijekom savjetovanja i objasniti kako su te informacije uzeli u obzir.
- (26) U skladu sa zaključcima Foruma za energetske infrastrukture 2020. potrebno je osigurati da se u postupcima planiranja cjelokupne kopnene i odobalne, prijenosne odnosno transportne i distribucijske infrastrukture na koordiniran način vodi računa o svim relevantnim sektorima, kao što su sektor plina, električne energije i prometa. Kako bi se poštovali Pariški sporazum i ostvarili klimatski ciljevi Unije do 2030., ciljevi razvoja energije na moru do 2040. te u skladu s ciljem Unije da postigne klimatsku neutralnost najkasnije do 2050., okvir transeuropskih energetskih mreža trebao bi se temeljiti na pametnijem, integriranijem, dugoročnijem i optimiziranijem pristupu „jedinstvenog energetskog sustava” zahvaljujući uvođenju okvira kojim se omogućuje bolja koordinacija planiranja infrastrukture u različitim sektorima i pruža prilika za optimalnu integraciju različitih rješenja za povezivanje koja uključuju različite mrežne elemente među različitim infrastrukturama. To bi trebalo osigurati razvojem modela postupne integracije koji omogućuje usklađenost metodologija za pojedine sektore na temelju zajedničkih pretpostavki te koji odražava međuovisnosti.

⁽¹⁴⁾ Uredba (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mrežama za transport prirodnog plina i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1775/2005 (SL L 211, 14.8.2009., str. 36.).

⁽¹⁵⁾ Uredba (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije (SL L 158, 14.6.2019., str. 54.).

- (27) Važno je osigurati da status projekta od zajedničkog interesa mogu dobiti samo infrastrukturni projekti za koje ne postoje razumna alternativna rješenja. U tu bi svrhu načelo energetske učinkovitosti na prvom mjestu trebalo uzeti u obzir u izvješću o utvrđivanju infrastrukturnih nedostataka izrađenom u skladu s ovom Uredbom te u radu regionalnih skupina pri sastavljanju regionalnih popisa predloženih projekata. U skladu s načelom energetske učinkovitosti na prvom mjestu trebalo bi razmotriti sve relevantne alternative novoj infrastrukturi za osiguravanje budućih infrastrukturnih potreba koje bi mogle doprinijeti rješavanju utvrđenih infrastrukturnih nedostataka.

Regionalne skupine trebale bi, uz pomoć nacionalnih regulatornih tijela, razmotriti pretpostavke i ishode procjene infrastrukturnih nedostataka razvijene u skladu s ovom Uredbom te osigurati da se načelo energetske učinkovitosti na prvom mjestu u potpunosti primjenjuje u postupku odabira projekata od zajedničkog interesa. Osim toga, nositelji projekata trebali bi tijekom njihove provedbe izvješćivati o usklađenosti sa zakonodavstvom o okolišu i pokazati da se projektima ne nanosi bitna šteta okolišu u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁶⁾. U slučaju postojećih projekata od zajedničkog interesa koji su dovoljno razvijeni, regionalne skupine će to uzeti u obzir pri odabiru projekata za sljedeći Unijin popis.

- (28) U cilju osiguravanja stabilnosti napona i frekvencije posebnu pozornost trebalo bi usmjeriti na stabilnost europske elektroenergetske mreže u promjenjivim uvjetima, posebno u pogledu rastućeg udjela opcija fleksibilnosti, kao što je održivo skladištenje energije, i električne energije iz obnovljivih izvora. Posebnu prednost trebalo bi dati nastojanjima da se održi i osigura zadovoljavajuća razina planirane niskougljične proizvodnje energije kako bi se osigurala sigurnost opskrbe za građane i poduzeća.
- (29) Nakon bliskog savjetovanja sa svim državama članicama i dionicima Komisija je utvrdila 14 prioriteta transeuropske energetske infrastrukture, čija je provedba ključna za postizanje energetske i klimatske ciljeve Unije za 2030. i njezina cilja klimatske neutralnosti do 2050. Ti prioriteti obuhvaćaju razna zemljopisna ili tematska područja povezana s prijenosom i skladištenjem električne energije, odobalnim mrežama za energiju iz obnovljivih izvora, transportom i skladištenjem vodika, elektrolizatorima, pametnim plinskim mrežama, pametnim elektroenergetskim mrežama te transportom i skladištenjem ugljikova dioksida.
- (30) Projekti od zajedničkog interesa trebali bi ispunjavati zajedničke, transparentne i objektivne kriterije u pogledu doprinosa ciljevima energetske politike. Da bi bili prihvatljivi za uvrštavanje na Unijine popise, projekti u području električne energije i vodika trebali bi biti dio posljednjeg dostupnog desetogodišnjeg plana razvoja mreže na razini Unije. Budući da infrastruktura za vodik zasad nije uključena u desetogodišnji plan razvoja mreže na razini Unije, taj bi se zahtjev za projekte u području vodika trebao primjenjivati tek od 1. siječnja 2024. za potrebe drugog Unijina popisa, koji će se sastaviti u skladu s ovom Uredbom.
- (31) Trebalo bi osnovati regionalne skupine koje bi predlagale i preispitivale projekte od zajedničkog interesa, čime bi se uspostavljali regionalni popisi projekata od zajedničkog interesa. Te bi regionalne skupine u cilju postizanja širokog konsenzusa trebale osigurati blisku suradnju između država članica, nacionalnih regulatornih tijela, nositelja projekata i relevantnih dionika. U kontekstu te suradnje nacionalna regulatorna tijela trebala bi, prema potrebi, savjetovati regionalne skupine, među ostalim o izvedivosti regulatornih aspekata predloženih projekata i predloženog vremenskog rasporeda za regulatorno odobrenje.
- (32) Kako bi se povećala učinkovitost tog procesa, trebalo bi ojačati i dodatno poticati suradnju među regionalnim skupinama. Komisija treba imati važnu ulogu u olakšavanju te suradnje radi rješavanja mogućih učinaka projekata na druge regionalne skupine.

⁽¹⁶⁾ Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).

- (33) Svake dvije godine trebalo bi sastaviti novi Unijin popis. Projekti od zajedničkog interesa koji su dovršeni ili više ne ispunjavaju relevantne kriterije i zahtjeve navedene u ovoj Uredbi ne bi trebali biti uvršteni na sljedeći Unijin popis. Zbog toga bi postojeći projekti od zajedničkog interesa prije uvrštavanja na sljedeći Unijin popis trebali proći isti postupak odabira za uspostavu regionalnih popisa i uspostavu Unijina popisa koji se primjenjuje na novopredložene projekte. Međutim, trebalo bi smanjiti administrativno opterećenje koliko je to moguće, na primjer upotrebom prethodno dostavljenih podataka i uzimanjem u obzir godišnjih izvješća nositelja projekata. U tu bi se svrhu na postojeće projekte od zajedničkog interesa s kojima se znatno napredovalo trebao primjenjivati pojednostavnjeni postupak uključivanja u desetogodišnji plan razvoja mreže na razini Unije.
- (34) Projekte od zajedničkog interesa trebalo bi provesti što prije te ih pomno pratiti i evaluirati, uz propisno poštovanje zahtjeva za sudjelovanje dionika i zakonodavstva o okolišu te minimalno administrativno opterećenje za njihove nositelje. Komisija bi trebala imenovati europske koordinate za projekte kod kojih su uočene posebne poteškoće ili kašnjenja. U postupku odabira konkretnih projekata za buduće popise Unije trebalo bi uzeti u obzir napredak u provedbi tih projekata te ispunjavanje obveza iz ove Uredbe.
- (35) Postupak izdavanja dozvola ne bi smio uzrokovati administrativno opterećenje nerazmjerno veličini ili složenosti projekta ni stvoriti prepreke razvoju transeuropskih mreža i pristupu tržištu.
- (36) Trebalo bi koordinirati planiranje i provedbu Unijinih projekata od zajedničkog interesa u područjima energetske, prometne i telekomunikacijske infrastrukture kako bi se stvorile sinergije kad je to izvedivo s cjelokupnoga gospodarskog, tehničkog, okolišnog i klimatskog stajališta ili stajališta prostornog planiranja, pri čemu treba voditi računa o relevantnim sigurnosnim aspektima. Tako bi pri planiranju raznih europskih mreža trebalo biti moguće dati prednost integraciji prometnih, komunikacijskih i energetskih mreža kako bi se osiguralo da se zauzima što manje zemljišta. Za integraciju energetskog sustava u raznim sektorima potrebna je zajednička vizija mreža, pri čemu treba osigurati da se, ako je to moguće, ponovno upotrebljavaju postojeći ili napušteni pravci radi što većeg smanjenja negativnih društvenih, gospodarskih, okolišnih, klimatskih i financijskih učinaka.
- (37) Projektima od zajedničkog interesa trebalo bi na nacionalnoj razini dodijeliti prioritetni status radi osiguravanja brze administrativne obrade i hitnog postupanja u svim sudskim postupcima i postupcima rješavanja sporova koji se na njih odnose. Nadležna tijela trebala bi ih smatrati projektima od javnog interesa. Projekti koji negativno utječu na okoliš trebali bi, zbog prevladavajućeg javnog interesa, dobiti odobrenje kada su zadovoljeni svi uvjeti iz Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁷⁾ i Direktive Vijeća 92/43/EEZ ⁽¹⁸⁾.
- (38) Kako bi se osigurao uspjeh projekata i ograničili prigovori na njih, nužno je dionicima, uključujući civilno društvo, pružiti informacije i s njima se savjetovati.
- (39) Kako bi se smanjila složenost, povećala učinkovitost i transparentnost te poboljšala suradnja među državama članicama, trebalo bi postojati nadležno tijelo ili nadležna tijela koja objedinjuju ili koordiniraju sve postupke izdavanja dozvola.
- (40) Kako bi se pojednostavnio i ubrzao postupak izdavanja dozvola za odobalne mreže za energiju iz obnovljivih izvora, trebalo bi odrediti jedinstvene kontaktne točke za prekogranične odobalne projekte na Unijinu popisu, čime bi se smanjilo administrativno opterećenje za nositelje projekata. Jedinstvene kontaktne točke trebale bi smanjiti složenost, povećati učinkovitost i ubrzati postupak izdavanja dozvola za odobalne prijenosne odnosno transportne objekte, koji su često u nadležnosti više država.

⁽¹⁷⁾ Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000., str. 1.).

⁽¹⁸⁾ Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL L 206, 22.7.1992., str. 7.).

- (41) Unatoč postojanju utvrđenih standarda kojima se osigurava sudjelovanje javnosti u postupcima donošenja odluka u području okoliša, a koji se u potpunosti primjenjuju na projekte od zajedničkog interesa, u okviru ove Uredbe još su uvijek potrebne dodatne mjere radi osiguravanja najviših mogućih standarda transparentnosti i sudjelovanja javnosti za sva relevantna pitanja u postupku izdavanja dozvola za projekte od zajedničkog interesa. Ako je već obuhvaćeno nacionalnim pravilima istih ili viših standarda nego u ovoj Uredbi, savjetovanje prije postupka izdavanja dozvola trebalo bi postati neobvezno kako ne bi bilo udvostručivanja pravnih zahtjeva.
- (42) Ispravnom i koordiniranom provedbom direktiva 2001/42/EZ ⁽¹⁹⁾ i 2011/92/EU ⁽²⁰⁾ Europskog parlamenta i Vijeća te, ako je primjenjivo, Konvencije Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša ⁽²¹⁾, potpisane u Aarhusu 25. lipnja 1998. („Aarhuška konvencija”) i Konvencije o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica ⁽²²⁾, potpisane u Espoou 25. veljače 1991. („Konvencija iz Espooa”), trebala bi se osigurati usklađenost glavnih načela procjene utjecaja na okoliš i klimu, među ostalim i u prekograničnom kontekstu. Komisija je izdala smjernice kojima se državama članicama pruža potpora u određivanju primjerenih zakonodavnih i nezakonodavnih mjera za pojednostavnjenje postupaka procjene utjecaja energetske infrastrukture na okoliš, a kojima se ujedno osigurava koherentna primjena postupaka procjene utjecaja na okoliš koji su prema pravu Unije obvezni za projekte od zajedničkog interesa. Države članice trebale bi koordinirati svoje procjene projekata od zajedničkog interesa i, ako je to moguće, provesti zajedničke procjene. Države članice trebalo bi poticati na razmjenu najboljih praksi i jačanje administrativne sposobnosti za postupke izdavanja dozvola.
- (43) Važno je pojednostavniti i poboljšati postupak izdavanja dozvola poštujući, u mjeri u kojoj je to moguće i uzimajući u obzir načelo supsidijarnosti, nacionalne ovlasti i postupke za izgradnju nove energetske infrastrukture. S obzirom na potrebu za hitnim razvojem energetske infrastrukture, u okviru pojednostavnjenja postupka izdavanja dozvola trebalo bi utvrditi jasan rok u kojem relevantna tijela donose odluku o izgradnji projekta. Tim rokom trebalo bi potaknuti učinkovitije definiranje i vođenje postupaka, pri čemu se ni u kojem slučaju ne bi smjeli ugroziti visoki standardi zaštite okoliša propisani zakonodavstvom o okolišu ni sudjelovanje javnosti. Ovom bi se Uredbom trebali utvrditi najdulji rokovi. Međutim, države članice mogu ih nastojati skratiti ako je to izvedivo, posebno u pogledu projekata kao što su pametne mreže, za koje možda neće biti potrebni toliko složen postupak izdavanja dozvola kao u slučaju prijenosne odnosno transportne infrastrukture. Za osiguravanje poštovanja tih rokova trebala bi biti odgovorna nadležna tijela.
- (44) Države članice trebale bi moći u sveobuhvatne odluke prema potrebi uvrstiti odluke donesene u kontekstu pregovora s pojedinačnim vlasnicima zemljišta o odobravanju pristupa, vlasništvu ili pravu na upotrebu zemljišta u kontekstu prostornog planiranja, kojim se određuje opća namjena zemljišta u određenoj regiji, uključujući druge razvojne projekte kao što su autoceste, željeznica, zgrade i prirodna zaštićena područja, a koji nisu izrađeni za posebne potrebe planiranog projekta, te izdavanja uporabnih dozvola. U kontekstu postupka izdavanja dozvola projekt od zajedničkog interesa trebao bi moći uključivati povezanu infrastrukturu u mjeri u kojoj je to bitno za njegovu izgradnju ili funkcioniranje. Ova Uredba, a posebno odredbe o izdavanju dozvola, sudjelovanju javnosti i provedbi projekata od zajedničkog interesa, trebala bi se primjenjivati ne dovodeći u pitanje pravo Unije ni međunarodno pravo, uključujući odredbe o zaštiti okoliša i zdravlja ljudi te odredbe donesene na temelju zajedničke ribarstvene politike i integrirane pomorske politike, posebno Direktive 2014/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²³⁾.
- (45) Troškove razvoja, izgradnje, funkcioniranja i održavanja projekata od zajedničkog interesa u pravilu bi trebali u potpunosti snositi korisnici infrastrukture. Pri raspodjeli troškova trebalo bi osigurati da krajnji korisnici ne budu nerazmjerno opterećeni, posebno ako bi to moglo dovesti do energetske siromaštva. Projekti od zajedničkog interesa trebali bi biti prihvatljivi za prekograničnu raspodjelu troškova ako procjena tržišne potražnje ili očekivanih učinaka na tarife ukazuje na to da se iznosima tarifa koje plaćaju korisnici infrastrukture neće moći pokriti troškovi.

⁽¹⁹⁾ Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš (SL L 197, 21.7.2001., str. 30.).

⁽²⁰⁾ Direktiva 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (SL L 26, 28.1.2012., str. 1.).

⁽²¹⁾ SL L 124, 17.5.2005., str. 4.

⁽²²⁾ SL C 104, 24.4.1992., str. 7.

⁽²³⁾ Direktiva 2014/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o uspostavi okvira za prostorno planiranje morskog područja (SL L 257, 28.8.2014., str. 135.).

- (46) Rasprava o odgovarajućoj raspodjeli troškova trebala bi se temeljiti na analizi troškova i koristi infrastrukturnog projekta koja se provodi na temelju usklađene metodologije analize energetskeg sustava i prema svim relevantnim scenarijima utvrđenima u okviru desetogodišnjih planova razvoja mreže na razini Unije, koji su izrađeni u skladu s uredbama (EZ) br. 715/2009 i (EU) 2019/943, a koje je preispitala Agencija, te dodatnim scenarijima za planiranje razvoja mreže, čime se omogućuje pouzdana analiza doprinosa projekta od zajedničkog interesa energetskeg politike Unije u pogledu dekarbonizacije, integracije tržišta, tržišnog natjecanja, održivosti i sigurnosti opskrbe. Tom se analizom za usporedbu jediničnih troškova ulaganja mogu uzeti u obzir pokazatelji i odgovarajuće referentne vrijednosti. Ako se primjenjuju dodatni scenariji, oni bi trebali biti u skladu s energetskim i klimatskim ciljevima Unije za 2030. i njezinim ciljem klimatske neutralnosti do 2050. te podložni sveobuhvatnom postupku savjetovanja i nadzora.
- (47) Jasna i transparentna pravila prekogranične raspodjele troškova potrebna su na sve integriranim unutarnjem energetskom tržištu kako bi se ubrzalo ulaganje u prekograničnu infrastrukturu i projekte s prekograničnim učinkom. Ključno je osigurati stabilan okvir financiranja razvoja projekata od zajedničkog interesa, ali pritom potrebu za financijskom potporom smanjiti na najmanju moguću mjeru te istodobno odgovarajućim poticajima i financijskim mehanizmima poticati zainteresirane ulagatelje. Pri odlučivanju o prekograničnoj raspodjeli troškova nacionalna regulatorna tijela trebala bi u potpunosti prekogranično raspodijeliti stvarno nastale troškove ulaganja, ovisno o svom nacionalnom pristupu i metodologijama za sličnu infrastrukturu, i uključiti ih u nacionalne tarife te zatim, ako je to relevantno, utvrditi bi li njihov učinak na nacionalne tarife mogao nerazmjerno opteretiti potrošače u njihovim državama članicama. Nacionalna regulatorna tijela trebala bi uzimati u obzir stvarne ili procijenjene pristojbe i prihode kako se ne bi dogodilo da projekti dobiju dvostruku potporu. Te bi pristojbe i prihode trebalo uzeti u obzir samo u mjeri u kojoj su povezani s tim projektima i namijenjeni pokrivanju predmetnih troškova.
- (48) Postoji potreba za prekograničnim projektima koji imaju pozitivan učinak na elektroenergetsku mrežu Unije, kao što su pametne elektroenergetske mreže ili elektrolizatori, bez zajedničke fizičke granice.
- (49) Zakonodavstvo o unutarnjem energetskom tržištu nalaže da se tarifama za pristup mrežama osiguravaju odgovarajući poticaji za ulaganja. Međutim, nekoliko će vrsta projekata od zajedničkog interesa vjerojatno imati vanjske učinke koji se u uobičajenom tarifnom sustavu možda neće moći u cijelosti iskazati, pa tako ni podmiriti. Pri primjeni zakonodavstva o unutarnjem energetskom tržištu nacionalna regulatorna tijela trebala bi osigurati stabilan i predvidiv regulatorni i financijski okvir s poticajima za projekte od zajedničkog interesa, uključujući dugoročne poticaje, koji su razmjerni razini specifičnog rizika projekta. Taj bi se okvir posebno trebao primjenjivati na prekogranične projekte, inovativne tehnologije prijenosa električne energije kojima se omogućuje opsežna integracija energije iz obnovljivih izvora, distribuiranih izvora energije ili upravljanja potrošnjom u međusobno povezanim mrežama te na projekte u području energetske tehnologije i digitalizacije čijom će provedbom vjerojatno nastati veći rizici nego provedbom sličnih projekata u jednoj državi članici ili čijom će provedbom Unija imati više koristi. Projekti s visokim operativnim troškovima trebali bi imati i pristup odgovarajućim poticajima za ulaganja. Osobito, odobalne mreže za energiju iz obnovljivih izvora koje istodobno služe kao interkonekcijski vodovi za električnu energiju i povezuju projekte za odobalnu proizvodnju energije iz obnovljivih izvora vjerojatno će dovesti do većih rizika od usporedivih infrastrukturnih projekata na kopnu zbog neraskidive povezanosti s proizvodnim objektima koja rezultira pojavom regulatornih rizika, financijskih rizika kao što su potreba za ulaganjima unaprijed, tržišnih rizika i rizika povezanih s upotrebom novih inovativnih tehnologija.
- (50) Ova bi se Uredba trebala primjenjivati samo na izdavanje dozvola za projekte od zajedničkog interesa, sudjelovanje javnosti u njima i njihov regulatorni tretman. Unatoč tome, države članice trebale bi moći donijeti nacionalne odredbe za primjenu istih ili sličnih pravila na druge projekte koji nemaju status projekata od zajedničkog interesa unutar područja primjene ove Uredbe. Kad je riječ o regulatornim poticajima, države članice trebale bi moći donijeti nacionalne odredbe za primjenu istih ili sličnih pravila na projekte od zajedničkog interesa koji pripadaju kategoriji skladištenja električne energije.
- (51) Države članice koje trenutačno u postupku izdavanja dozvola ne pripisuju najveću moguću nacionalnu važnost energetskim infrastrukturnim projektima trebalo bi potaknuti da razmotre uvođenje takve velike nacionalne važnosti, posebno nakon što evaluiraju bi li se time ubrzao postupak izdavanja dozvola.

- (52) Države članice koje trenutačno nemaju uspostavljene ubrzane ili hitne sudske postupke koji se primjenjuju na energetske infrastrukturne projekte trebalo bi potaknuti da razmotre uvođenje takvih postupaka, posebno nakon što evaluiraju bi li se time ubrzala provedba takvih projekata.
- (53) Iz provedbe Uredbe (EU) br. 347/2013 pokazalo se da je mobiliziranjem privatnog financiranja putem znatne financijske pomoći Unije ostvarena dodana vrijednost i tako omogućena provedba projekata važnih za Europu. S obzirom na gospodarsku i financijsku situaciju i proračunska ograničenja, unutar višegodišnjeg financijskog okvira trebalo bi nastaviti ciljanu potporu u obliku bespovratnih sredstava i financijskih instrumenata kako bi se postigle što veće koristi za građane Unije i privukli novi ulagatelji u prioritetne koridore i područja energetske infrastrukture utvrđene u prilogu ovoj Uredbi, pri čemu bi proračunski doprinos Unije trebao biti što manji.
- (54) Projekti od zajedničkog interesa trebali bi biti prihvatljivi za financijsku pomoć Unije za studije i, pod određenim uvjetima, za radove, u skladu s Uredbom (EU) 2021/1153 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁴⁾ u obliku bespovratnih sredstava ili inovativnih financijskih instrumenata kako bi se osiguralo da potporu po mjeri mogli dobiti projekti od zajedničkog interesa koji nisu održivi unutar postojećeg regulatornog okvira i u postojećim tržišnim uvjetima. Važno je izbjeći narušavanje tržišnog natjecanja, posebno između projekata kojima se doprinosi izgradnji istog prioritetnog koridora Unije. Takvom bi financijskom pomoći trebalo osigurati potrebne sinergije sa strukturnim fondovima kako bi se financirale pametne mreže za distribuciju energije, kao i sinergije s mehanizmom Unije za financiranje energije iz obnovljivih izvora uspostavljenim Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2020/1294 ⁽²⁵⁾, u skladu s člankom 33. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁶⁾.

Na ulaganja u projekte od zajedničkog interesa trebao bi se primjenjivati postupak u tri koraka. Prvo, tržište bi trebalo imati prednost pri ulaganju. Drugo, ako tržište ne ostvaruje ulaganja, trebalo bi istražiti regulatorna rješenja, prema potrebi prilagoditi odgovarajući regulatorni okvir i osigurati ispravnu primjenu odgovarajućeg regulatornog okvira. Treće, ako prva dva koraka nisu dovoljna za potrebna ulaganja u projekte od zajedničkog interesa, financijska pomoć Unije morala bi se moći dodijeliti ako projekt od zajedničkog interesa zadovoljava primjenjive kriterije prihvatljivosti. Projekti od zajedničkog interesa mogu biti prihvatljivi i u okviru programa InvestEU, kojim se nadopunjuje financiranje bespovratnim sredstvima.

- (55) Unija bi trebala olakšati energetske projekte u regijama u nepovoljnom položaju, slabije povezanim, rubnim, najudaljenijim ili izoliranim regijama kako bi se omogućio pristup transeuropskim energetskim mrežama te ubrzao proces dekarbonizacije i smanjila ovisnost o fosilnim gorivima.
- (56) Ako u državi članici ne postoji TSO, upućivanja na TSO-ove u ovoj Uredbi trebala bi se primjenjivati *mutatis mutandis* na operatore distribucijskih sustava (ODS-ovi).
- (57) Bespovratna sredstva za radove povezane s projektima od uzajamnog interesa trebala bi biti dostupna pod istim uvjetima kao i za druge kategorije ako doprinose općim ciljevima energetske i klimatske politike Unijete ako su ciljevi dekarbonizacije te treće zemlje u skladu s Pariškim sporazumom.

⁽²⁴⁾ Uredba (EU) 2021/1153 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2021. o uspostavi Instrumenta za povezivanje Europe i stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 1316/2013 i (EU) br. 283/2014 (SL L 249, 14.7.2021., str. 38.).

⁽²⁵⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2020/1294 od 15. rujna 2020. o mehanizmu Unije za financiranje energije iz obnovljivih izvora (SL L 303, 17.9.2020., str. 1.).

⁽²⁶⁾ Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018., str. 1.).

- (58) Uredbe (EZ) br. 715/2009, (EU) 2019/942 ⁽²⁷⁾ i (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća te direktive 2009/73/EZ i (EU) 2019/944 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (59) Prenamjenom infrastrukture za prirodni plin želi se postići dekarbonizacija plinskih mreža, i time omogućiti namjenska upotreba čistog vodika, a zahvaljujući prijelaznom razdoblju mogao bi se omogućiti transport ili skladištenje prethodno definirane mješavine vodika s prirodnim plinom ili biometanom. Miješanje vodika s prirodnim plinom ili biometanom moglo bi se upotrijebiti za povećanje kapaciteta za proizvodnju vodika i olakšavanje transporta vodika. Kako bi se osigurao prijelaz na vodik, nositelj projekta trebao bi dokazati, među ostalim putem komercijalnih ugovora, kako će do kraja prijelaznog razdoblja objekti za prirodni plin postati namjenski objekti za vodik i kako će se upotreba vodika tijekom prijelaznog razdoblja povećavati. U kontekstu praćenja Agencija bi trebala provjeriti da je projekt pravodobno postao namjenski objekt za vodik. Na svako financiranje tih projekata na temelju Uredbe (EU) 2021/1153 tijekom prijelaznog razdoblja trebao bi se primjenjivati uvjet iz sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava, u skladu s kojim se u slučaju kašnjenja pravodobnog prijelaza projekta u namjenski objekt za vodik financijska sredstva moraju vratiti, te odgovarajuće odredbe kojima se omogućuje provedba tog uvjeta.
- (60) U skladu sa zaključcima Europskog vijeća od 4. veljače 2011. da nijedna država članica nakon 2015. ne bi smjela biti izolirana iz europskih plinskih i elektroenergetskih mreža ili da njezina energetska sigurnost ne bi smjela biti ugrožena zbog nedostatka odgovarajućih veza, cilj je ove Uredbe osigurati pristup transeuropskim energetskim mrežama tako što će se okončati energetska izolacija Cipra i Malte, koji još nisu međupovezani s transeuropskom plinskom mrežom. Taj bi se cilj trebao postići tako da se dopusti da projekti u fazi razvoja ili planiranja kojima je dodijeljen status projekta od zajedničkog interesa u skladu s Uredbom (EU) br. 347/2013 zadrže svoj status sve dok Cipar i Malta ne budu međupovezani s transeuropskom plinskom mrežom. Osim doprinosa razvoju tržišta energije iz obnovljivih izvora, fleksibilnosti i otpornosti energetskog sustava te sigurnosti opskrbe, tim će se projektima osigurati pristup budućim energetskim tržištima, među ostalim i tržištu vodika, i doprinijeti postizanju općih ciljeva energetske i klimatske politike Unije.
- (61) Projekti od zajedničkog interesa ne bi smjeli biti prihvatljivi za financijsku pomoć Unije ako se nositelji projekata, operatori ili ulagatelji nalaze u nekoj od situacija za isključenje iz članka 136. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁸⁾, primjerice u slučajevima osude za prijevaru, korupciju ili postupanje u vezi sa zločinačkom organizacijom. Projekt od zajedničkog interesa trebalo bi moći ukloniti s Unijina popisa ako se njegovo uvrštavanje na taj popis temeljilo na netočnim informacijama koje su bile presudni čimbenik za takvo uvrštavanje ili ako projekt nije u skladu s pravom Unije. Za projekt od zajedničkog interesa koji se nalazi u državama članicama na koje se primjenjuje odstupanje iz ove Uredbe, te države članice trebale bi pri podupiranju zahtjeva za financiranje na temelju Uredbe (EU) 2021/1153 za takve projekte osigurati da od projekata izravno ili neizravno ne profitiraju osobe ili subjekti koji su u jednoj od situacija za isključenje iz članka 136. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.
- (62) Kako bi se osigurao pravovremeni razvoj projekata ključne energetske infrastrukture za Uniju, peti Unijin popis projekata od zajedničkog interesa trebao bi ostati na snazi do stupanja na snagu prvog Unijina popisa projekata od zajedničkog interesa i projekata od uzajamnog interesa utvrđenog u skladu s ovom Uredbom. Nadalje, kako bi se omogućio razvoj, praćenje i financiranje projekata od zajedničkog interesa s petog Unijina popisa, određene odredbe Uredbe (EU) br. 347/2013 također bi trebale ostati na snazi i proizvoditi učinke do stupanja na snagu prvog Unijina popisa projekata od zajedničkog interesa i projekata od uzajamnog interesa utvrđenog u skladu s ovom Uredbom.

⁽²⁷⁾ Uredba (EU) 2019/942 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o osnivanju Agencije Europske unije za suradnju energetskih regulatora (SL L 158, 14.6.2019., str. 22.).

⁽²⁸⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

- (63) Uredbu (EU) br. 347/2013 trebalo bi stoga staviti izvan snage.
- (64) Kako bi se osiguralo da se na Unijinu popisu nalaze samo projekti koji najviše doprinose provedbi prioritetnih koridora i područja strateške energetske infrastrukture utvrđenih u prilogu ovoj Uredbi, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a kako bi se izmijenili prilozi ovoj Uredbi radi uspostave i preispitivanja Unijina popisa, poštujući pritom pravo država članica da odobre projekte s Unijina popisa povezane sa svojim državnim područjem. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ⁽²⁹⁾ Pri pripremi i izradi delegiranih akata Komisija bi trebala osigurati da se relevantni dokumenti Europskom parlamentu i Vijeću šalju istodobno, na vrijeme i na odgovarajući način. Ako to smatraju potrebnim, Europski parlament i Vijeće mogu svaki pojedinačno poslati stručnjake na sastanke stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata i na koje su pozvani stručnjaci iz država članica.

Rasprave u regionalnim skupinama ključne su kako bi Komisija donijela delegirane akte kojima se utvrđuju Unijini popisi. Stoga je primjereno, u mjeri u kojoj je to moguće i u skladu s okvirom ove Uredbe, da Europski parlament i Vijeće budu obaviješteni o sastancima regionalnih skupina i da mogu poslati stručnjake na njihove sastanke u skladu s Međuinstitucijskim sporazumom o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. S obzirom na potrebu da se osigura postizanje ciljeva ove Uredbe i na dosadašnji broj projekata na Unijinim popisima, ukupno bi projekata na Unijinu popisu trebalo biti toliko da se njima može upravljati, odnosno ne puno više od 220.

- (65) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, to jest razvoj i interoperabilnost transeuropskih energetskih mreža i povezivanje s takvim mrežama koje doprinose osiguravanju ublažavanja klimatskih promjena, a posebno postizanju energetskih i klimatskih ciljeva Unije za 2030. i njezina cilja klimatske neutralnosti najkasnije do 2050., kao i osiguravanju međupovezanosti, energetske sigurnosti, integracije tržišta i sustava, tržišnog natjecanja u korist svih država članica i pristupačnih cijena energije, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinaka predloženog djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

Opće odredbe

Članak 1.

Predmet, ciljevi i područje primjene

1. Ovom se Uredbom utvrđuju smjernice za pravovremeni razvoj i interoperabilnost prioritetnih koridora i područja transeuropske energetske infrastrukture („prioritetni koridori i područja energetske infrastrukture”) iz Priloga I. kojima se doprinosi osiguravanju ublažavanja klimatskih promjena, a posebno postizanju energetskih i klimatskih ciljeva Unije za 2030. i njezina cilja klimatske neutralnosti najkasnije do 2050., kao i osiguravanju međupovezanosti, energetske sigurnosti, integracije tržišta i sustava, tržišnog natjecanja u korist svih država članica i pristupačnih cijena energije.

⁽²⁹⁾ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

2. Ovom se Uredbom posebno:

- (a) predviđa utvrđivanje projekata na Unijinu popisu projekata od zajedničkog interesa i projekata od uzajamnog interesa utvrđenog u skladu s člankom 3. (Unijin popis);
- (b) olakšava pravodobna provedba projekata s Unijina popisa, što se postiže pojednostavnjenjem, bliskijom koordinacijom i ubrzavanjem postupaka izdavanja dozvola te većom transparentnosti i sudjelovanjem javnosti;
- (c) predviđaju pravila za prekograničnu raspodjelu troškova i poticaje povezane s rizikom za projekte s Unijina popisa;
- (d) utvrđuju uvjeti prihvatljivosti projekata s Unijina popisa za financijsku pomoć Unije.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe, uz definicije iz uredaba (EZ) br. 715/2009, (EU) 2018/1999, (EU) 2019/942 i (EU) 2019/943 te direktiva 2009/73/EZ, (EU) 2018/2001 ⁽³⁰⁾ i (EU) 2019/944, primjenjuju se sljedeće definicije:

- 1. „energetska infrastruktura” znači svaka fizička oprema ili objekt koji pripada kategorijama energetske infrastrukture, a nalazi se unutar Unije ili je povezuje s jednom ili više trećih zemalja;
- 2. „usko grlo energetske infrastrukture” znači ograničenje fizičkih protoka u energetskom sustavu zbog nedostatnog kapaciteta prijenosa odnosno transporta uzrokovanog, među ostalim, nedostatkom infrastrukture;
- 3. „sveobuhvatna odluka” znači odluka ili niz odluka koje donosi tijelo ili tijela države članice, ne uključujući sudove, a kojom se određuje ima li nositelj projekta ovlaštenje za izgradnju energetske infrastrukture radi realizacije projekta od zajedničkog interesa ili projekta od uzajamnog interesa time što mu se omogućuje započinjanje ili ugovaranje i započinjanje potrebnih građevinskih radova („faza spremnosti”), ne dovodeći u pitanje nijednu odluku donesenu u kontekstu upravnog žalbenog postupka;
- 4. „projekt” znači jedan ili više vodova, cjevovoda, objekata, opremu ili instalacije koji pripadaju kategorijama energetske infrastrukture iz Priloga II.;
- 5. „projekt od zajedničkog interesa” znači projekt koji je potreban za provedbu prioritetnih koridora i područja energetske infrastrukture navedenih u Prilogu I. i koji se nalazi na Unijinu popisu;
- 6. „projekt od uzajamnog interesa” znači projekt koji Unija promiče u suradnji s trećim zemljama na temelju pisama potpore vlada zemalja na koje se on izravno odnosi ili drugih neobvezujućih sporazuma, koji pripada jednoj od kategorija energetske infrastrukture utvrđenih u točki 1. podtočki (a) ili (f), točki 3. podtočki (a) ili točki 5. podtočki (a) ili (c) Priloga II., koji doprinosi postizanju energetskih i klimatskih ciljeva Unije za 2030. i njezina cilja klimatske neutralnosti do 2050. te koji se nalazi na Unijinu popisu;
- 7. „konkurentni projekti” znači projekti koji se u potpunosti ili djelomično odnose na isti utvrđeni infrastrukturni nedostatak ili regionalnu infrastrukturnu potrebu.
- 8. „nositelj projekta” znači jedno od sljedećeg:
 - (a) operator prijenosnog odnosno transportnog sustava (TSO), operator distribucijskog sustava (ODS) ili drugi operator ili ulagatelj koji razvija projekt s Unijina popisa;
 - (b) ako postoji više od jednog takvog TSO-a, ODS-a, drugog operatora ili ulagatelja, ili skupina tih osoba, subjekt s pravnom osobnošću na temelju primjenjivog nacionalnog prava koji je određen njihovim ugovornim sporazumom i koji ima ovlasti preuzeti pravne obveze i snositi financijsku odgovornost u ime stranaka ugovornog sporazuma;
- 9. „pametna elektroenergetska mreža” znači elektroenergetska mreža, među ostalim na otocima koji nisu međusobno povezani ili nisu dovoljno povezani s transeuropskim energetskim mrežama, koja omogućuje troškovno učinkovitu integraciju i aktivnu kontrolu ponašanja i djelovanja svih korisnika koji su na nju priključeni, uključujući proizvođače,

⁽³⁰⁾ Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).

potrošače i proizvođače-potrošače, kako bi se osigurao gospodarski učinkovit i održiv energetska sustav s niskim gubicima i visokom razinom integracije obnovljivih izvora, sigurnosti opskrbe i sigurnosti, i u kojoj mrežni operator može digitalno pratiti aktivnosti korisnika koji su priključeni na nju te informacijske i komunikacijske tehnologije za komunikaciju s povezanim mrežnim operatorima, proizvođačima, objektima za skladištenje energije te potrošačima ili proizvođačima-potrošačima, pri čemu je cilj prijenos i distribucija električne energije na održiv, troškovno učinkovit i siguran način;

10. „pametna plinska mreža” znači plinska mreža u sklopu koje se, u skladu s potrebama potrošača i zahtjevima u pogledu kvalitete plina, primjenjuju inovativna i digitalna rješenja za troškovno učinkovitu integraciju niza niskougljičnih plinova, a posebno plinova iz obnovljivih izvora radi smanjivanja ugljičnog otiska povezane potrošnje plina, povećavanja udjela plinova iz obnovljivih izvora i niskougljičnih plinova te povezivanja s drugim nositeljima energije i sektorima, uključujući povezane fizičke nadogradnje ako su nužne za funkcioniranje opreme i instalacija za integraciju niskougljičnih plinova, a posebno plinova iz obnovljivih izvora;
11. „predmetno tijelo” znači tijelo koje je prema nacionalnom pravu nadležno za izdavanje različitih dozvola i ovlaštenja povezanih s planiranjem, projektiranjem i izgradnjom objekata, uključujući energetska infrastrukturu;
12. „nacionalno regulatorno tijelo” znači nacionalno regulatorno tijelo određeno u skladu s člankom 39. stavkom 1. Direktive 2009/73/EZ ili regulatorno tijelo na nacionalnoj razini određeno u skladu s člankom 57. Direktive (EU) 2019/944;
13. „relevantno nacionalno regulatorno tijelo” znači nacionalno regulatorno tijelo u državama članicama koje su domaćin projektima te u državama članicama na koje projekt pozitivno utječe u znatnoj mjeri;
14. „radovi” znači kupnja, nabava i upotreba sastavnih dijelova, sustava i usluga, uključujući softver, izrada nacrt, prenamjena te izvođenje građevinskih radova i montaža u vezi s projektom, prihvaćanje tehničkih uvjeta montaže i početak provedbe projekta;
15. „studije” znači aktivnosti potrebne za pripremu provedbe projekta, kao što su pripremne studije, studije izvedivosti, evaluacijske studije, studije ispitivanja i validacijske studije, uključujući softver, i sve ostale mjere tehničke podrške, uključujući prethodne aktivnosti utvrđivanja i razvoja projekta te odlučivanja o njegovu financiranju, kao što su izviđanje lokacija i priprema financijskog paketa;
16. „puštanje u rad” znači postupak puštanja projekta u rad nakon njegove izgradnje;
17. „namjenski objekti za vodik” znači infrastruktura spremna za smještaj čistog vodika bez daljnjih radova na prilagodbi, uključujući mreže plinovoda ili skladišne objekte koji su novoizgrađeni, prenamijenjeni iz objekata za prirodni plin ili oboje;
18. „prenamjena” znači tehnička nadogradnja ili izmjena postojeće infrastrukture za prirodni plin kako bi se osigurala njezina namjena za uporabu čistog vodika;
19. „prilagodba klimatskim promjenama” znači postupak kojim se osigurava da se otpornost energetske infrastrukture na moguće negativne učinke klimatskih promjena postiže procjenom osjetljivosti na klimatske promjene i rizika, među ostalim s pomoću relevantnih mjera prilagodbe.

POGLAVLJE II.

Projekti od zajedničkog interesa i projekti od uzajamnog interesa

Članak 3.

Unijin popis projekata od zajedničkog interesa i projekata od uzajamnog interesa

1. Regionalne skupine („skupine”) osnivaju se u skladu s postupkom iz odjeljka 1. Priloga III. Članstvo svake skupine temelji se na svakom prioritetnom koridoru i području te njihovoj geografskoj pokrivenosti kako je utvrđeno u Prilogu I. Ovlašt odlučivanja u skupinama ograničena je na države članice i Komisiju (tijelo odlučivanja) i temelji se na konsenzusu.

2. Svaka skupina donosi svoj poslovnik, uzimajući u obzir odredbe utvrđene u Prilogu III.
3. Tijelo odlučivanja svake skupine donosi regionalni popis projekata sastavljen u skladu s postupkom utvrđenim u odjeljku 2. Priloga III., doprinosom svakog projekta provedbi prioritetnih koridora i područja energetske infrastrukture iz Priloga I. te njihovim ispunjavanjem kriterija utvrđenih u članku 4.

Skupina pri sastavljanju svojeg regionalnog popisa:

- (a) za svaki pojedinačni prijedlog projekta zahtijeva odobrenje država članica na čije se državno područje projekt odnosi; ako država članica uskrati odobrenje, to obrazlaže predmetnoj skupini;
 - (b) uzima u obzir savjete Komisije kako bi projekata na Unijinu popisu bilo toliko da se njima može upravljati.
4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 20. ove Uredbe kako bi utvrdila Unijin popis, podložno članku 172. drugom stavku UFEU-a.

Komisija pri izvršavanju ovlasti osigurava da se Unijin popis utvrđuje svake dvije godine na temelju regionalnih popisa koje donose tijela odlučivanja skupina osnovanih na temelju odjeljka 1. točke 1. Priloga III. u skladu s postupkom iz stavka 3. ovog članka.

Komisija donosi delegirani akt o utvrđivanju prvog Unijina popisa u skladu s ovom Uredbom do 30. studenoga 2023.

Ako delegirani akt koji je Komisija donijela na temelju ovog stavka ne može stupiti na snagu zbog prigovora Europskog parlamenta ili Vijeća u skladu s člankom 20. stavkom 6., Komisija odmah saziva skupine kako bi sastavila nove regionalne popise uzimajući u obzir razloge za prigovor. Komisija donosi novi delegirani akt o utvrđivanju Unijina popisa što je moguće prije.

5. Pri utvrđivanju Unijina popisa kombiniranjem regionalnih popisa iz stavka 3. Komisija, uzimajući u obzir rasprave skupina:
 - (a) osigurava uvrštavanje samo projekata koji ispunjavaju kriterije iz članka 4.;
 - (b) osigurava dosljednost među regijama, uzimajući u obzir mišljenje Agencije iz odjeljka 2. točke 14. Priloga III.;
 - (c) uzima u obzir mišljenja država članica iz odjeljka 2. točke 10. Priloga III.;
 - (d) nastoji osigurati da je na Unijinu popisu toliko projekata da se njima može upravljati.

6. Projekti od zajedničkog interesa koji pripadaju kategorijama energetske infrastrukture utvrđenima u točki 1. podtočkama (a), (b), (c), (d) i (f) Priloga II. ovoj Uredbi postaju sastavni dio relevantnih regionalnih investicijskih planova na temelju članka 34. Uredbe (EU) 2019/943 i relevantnih nacionalnih desetogodišnjih planova razvoja mreže na temelju članka 51. Direktive (EU) 2019/944 te drugih nacionalnih infrastrukturnih planova, prema potrebi. Ti projekti od zajedničkog interesa dobivaju najveći mogući prioritet u okviru svakog od tih planova. Ovaj se stavak ne primjenjuje na konkurentne projekte, projekte koji nisu dovoljno razvijeni za provedbu analize troškova i koristi za pojedini projekt kako je navedeno u odjeljku 2. točki 1. podtočki (d) Priloga III. ni na projekte od uzajamnog interesa.

7. Projekti od zajedničkog interesa koji pripadaju kategorijama energetske infrastrukture utvrđenima u točki 1. podtočkama (a), (b), (c), (d) i (f) Priloga II. i koji su konkurentni projekti ili projekti koji nisu dovoljno razvijeni za provedbu analize troškova i koristi za pojedini projekt kako je navedeno u odjeljku 2. točki 1. podtočki (d) Priloga III. mogu se uključiti u relevantne regionalne planove ulaganja, nacionalne desetogodišnje planove razvoja mreže i druge nacionalne infrastrukturne planove, prema potrebi, kao projekti koji se razmatraju.

Članak 4.

Kriteriji za procjenu projekata od strane skupina

1. Projekt od zajedničkog interesa mora ispunjavati sljedeće opće kriterije:
 - (a) projekt je potreban za najmanje jedan od prioritetnih koridora i područja energetske infrastrukture iz Priloga I.;
 - (b) potencijalne cjelokupne koristi projekta, procijenjene u skladu s odgovarajućim posebnim kriterijima iz stavka 3., nadilaze njegove troškove, među ostalim i dugoročno;
 - (c) projekt ispunjava bilo koji od sljedećih kriterija:
 - i. uključuje najmanje dvije države članice tako što izravno ili neizravno, međupovezanošću s trećom zemljom, prelazi granicu dviju ili više država članica;
 - ii. nalazi se na državnom području jedne države članice, u unutrašnjosti ili na moru, uključujući otoke, i ima znatan prekogranični učinak kako je utvrđeno u točki 1. Priloga IV.
2. Projekt od uzajamnog interesa mora ispunjavati sljedeće opće kriterije:
 - (a) projekt znatno doprinosi ciljevima iz članka 1. stavka 1. i ciljevima treće zemlje, posebno neometanjem kapaciteta treće zemlje da postupno ukinе objekte za proizvodnju fosilnih goriva za domaću potrošnju te održivosti, među ostalim integracijom obnovljive energije u mrežu te prijenosom i distribucijom energije proizvedene iz obnovljivih izvora do glavnih centara potrošnje i skladišta;
 - (b) potencijalne cjelokupne koristi projekta na razini Unije, procijenjene u skladu s odgovarajućim posebnim kriterijima iz stavka 3., nadilaze njegove troškove u Uniji, među ostalim i dugoročno;
 - (c) projekt se nalazi na državnom području najmanje jedne države članice i na državnom području najmanje jedne treće zemlje te ima znatan prekogranični učinak kako je utvrđeno u točki 2. Priloga IV.;
 - (d) dio projekta koji se nalazi na državnom području države članice usklađen je s direktivama 2009/73/EZ i (EU) 2019/944 ako pripada kategorijama infrastrukture utvrđenima u točkama 1. i 3. Priloga II. ovoj Uredbi;
 - (e) postoji visoka razina konvergencije okvira politike treće zemlje ili uključenih zemalja i dokazani su pravni provedbeni mehanizmi kojima se podupiru ciljevi politike Unije, posebno kako bi se osigurali:
 - i. unutarnje energetske tržište koje dobro funkcionira;
 - ii. sigurnost opskrbe koja se, među ostalim, temelji na različitim izvorima, suradnji i solidarnosti;
 - iii. energetska sustav, uključujući proizvodnju, prijenos odnosno transport i distribuciju, koji se kreće prema cilju klimatske neutralnosti, u skladu s Pariškim sporazumom i energetska i klimatska ciljevima Unije za 2030. i njezinim ciljem klimatske neutralnosti do 2050., posebno izbjegavanje istjecanja ugljika;
 - (f) uključena treća zemlja ili zemlje podupiru prioritetni status projekta, kako je utvrđeno u članku 7., i obvezuju se poštovati sličan vremenski okvir za ubranu provedbu te druge mjere politike i regulatorne mjere potpore koje se primjenjuju na projekte od zajedničkog interesa u Uniji.

Kad je riječ o projektima za skladištenje ugljikova dioksida koji pripadaju kategoriji energetske infrastrukture utvrđenoj u točki 5. podtočki (c) Priloga II., projekt mora biti potreban kako bi se omogućio prekogranični transport i skladištenje ugljikova dioksida, a treća zemlja u kojoj se projekt nalazi mora imati odgovarajući pravni okvir koji se temelji na dokazanim učinkovitim provedbenim mehanizmima kako bi se osiguralo da se na projekt primjenjuju standardi i zaštitne mjere kojima se sprječava svako curenje ugljikova dioksida te koji se odnose na klimu, zdravlje ljudi i ekosustave u pogledu sigurnosti i učinkovitosti trajnog skladištenja ugljikova dioksida, koji su barem na istoj razini kao i oni predviđeni pravom Unije.

3. Sljedeći posebni kriteriji primjenjuju se na projekte od zajedničkog interesa koji pripadaju pojedinim kategorijama energetske infrastrukture:

- (a) kad je riječ o projektima prijenosa, distribucije i skladištenja električne energije koji pripadaju kategorijama energetske infrastrukture utvrđenima u točki 1. podtočkama (a), (b), (c), (d) i (f) Priloga II., projekt znatno doprinosi održivosti integracijom obnovljive energije u mrežu, prijenosom ili distribucijom energije proizvedene iz obnovljivih izvora do glavnih centara potrošnje i skladišta, kao i, prema potrebi, smanjenju ograničavanja energije te doprinosi najmanje jednom od sljedećih posebnih kriterija:
 - i. integraciji tržišta, među ostalim prestankom energetske izolacije najmanje jedne države članice i smanjenjem uskih grla energetske infrastrukture, tržišnom natjecanju, interoperabilnosti i fleksibilnosti sustava;
 - ii. sigurnosti opskrbe, među ostalim interoperabilnošću, fleksibilnošću sustava, kibersigurnošću, odgovarajućim priključcima te sigurnim i pouzdanim radom sustava;
- (b) kad je riječ o projektima pametnih elektroenergetskih mreža koji pripadaju kategoriji energetske infrastrukture utvrđenoj u točki 1. podtočki (e) Priloga II., projekt znatno doprinosi održivosti integracijom obnovljive energije u mrežu i doprinosi najmanje dvama sljedećim posebnim kriterijima:
 - i. sigurnosti opskrbe, među ostalim učinkovitošću i operabilnošću prijenosa i distribucije električne energije u svakodnevnom radu mreže, izbjegavanjem zagušenja te integracijom i uključivanjem korisnika mreže;
 - ii. integraciji tržišta, među ostalim učinkovitim upravljanjem sustavom i upotrebom interkonekcijskih vodova;
 - iii. sigurnosti mreže, fleksibilnosti i kvaliteti opskrbe, među ostalim većim uvođenjem inovacija u uravnoteženju, tržištima fleksibilnosti, kibersigurnosti, praćenju, kontroli sustava i ispravljanju pogrešaka.
 - iv. pametnoj integraciji sektora, bilo u energetske sustavu povezivanjem različitih nositelja energije i sektora, bilo, u širem smislu, davanjem prednosti sinergijama i koordinaciji između energetskog, prometnog i telekomunikacijskog sektora;
- (c) kad je riječ o projektima transporta i skladištenja ugljikova dioksida koji pripadaju kategorijama energetske infrastrukture utvrđenima u točki 5. Priloga II., projekt znatno doprinosi održivosti smanjenjem emisija ugljikova dioksida u povezanim industrijskim postrojenjima i doprinosi svim sljedećim posebnim kriterijima:
 - i. izbjegavanju emisija ugljikova dioksida uz održavanje sigurnosti opskrbe;
 - ii. povećanju otpornosti i sigurnosti transporta i skladištenja ugljikova dioksida;
 - iii. učinkovitim korištenju resursa, omogućivanjem povezivanja više izvora ugljikovih dioksida i skladišta putem zajedničke infrastrukture i smanjenjem opterećenja i rizika za okoliš na najmanju moguću mjeru;
- (d) kad je riječ o projektima u području vodika koji pripadaju kategorijama energetske infrastrukture utvrđenima u točki 3. Priloga II., projekt znatno doprinosi održivosti, među ostalim smanjenjem emisija stakleničkih plinova, poboljšanjem uvođenja obnovljivog ili niskougljičnog vodika, s naglaskom na vodik iz obnovljivih izvora posebno u primjenama u krajnjoj potrošnji, kao što su sektori u kojima je teško smanjiti emisije, u kojima energetske učinkovitije rješenja nisu izvediva, i podupiranjem proizvodnje energije iz varijabilnih obnovljivih izvora tako što nudi fleksibilnost, rješenja za skladištenje ili oboje te projekt znatno doprinosi najmanje jednom od sljedećih posebnih kriterija:
 - i. integraciji tržišta, među ostalim povezivanjem postojećih ili novih mreža vodika država članica ili na drugi način doprinosi nastanku mreže Unije za transport i skladištenje vodika te osigurava interoperabilnost povezanih sustava;
 - ii. sigurnosti opskrbe i fleksibilnosti, među ostalim putem odgovarajućih priključaka te olakšavanjem sigurnog i pouzdanog rada sustava;
 - iii. tržišnom natjecanju, među ostalim omogućivanjem pristupa većem broju izvora opskrbe i korisnika mreže na transparentnoj i nediskriminirajućoj osnovi;

- (e) kad je riječ o elektrolizatorima koji pripadaju kategorijama energetske infrastrukture utvrđenima u točki 4. Priloga II., projekt znatno doprinosi svim sljedećim posebnim kriterijima:
- i. održivosti, među ostalim smanjenjem emisija stakleničkih plinova i poboljšanjem uvođenja obnovljivog ili niskougljičnog vodika, posebno iz obnovljivih izvora, kao i sintetičkih goriva takvog podrijetla;
 - ii. sigurnosti opskrbe, među ostalim doprinosom sigurnom, učinkovitom i pouzdanom radu sustava ili ponudom rješenja za skladištenje ili rješenja za fleksibilnost, ili oboje, kao što su upravljanje potrošnjom i usluge uravnoteženja;
 - iii. omogućivanju usluga fleksibilnosti, kao što su upravljanje potrošnjom i skladištenje olakšavanjem pametne integracije energetskog sektora stvaranjem poveznica s drugim nositeljima energije i sektorima;
- (f) kad je riječ o projektima pametnih plinskih mreža koji pripadaju kategoriji energetske infrastrukture utvrđenoj u točki 2. Priloga II., projekt znatno doprinosi održivosti osiguravanjem integracije niza niskougljičnih plinova, a posebno plinova iz obnovljivih izvora, među ostalim i ako potječu iz lokalnih izvora, kao što je biometan ili obnovljivi vodik, u sustave za transport, distribuciju ili skladištenje plina kako bi se smanjile emisije stakleničkih plinova, te projekt znatno doprinosi najmanje jednom od sljedećih posebnih kriterija:
- i. sigurnosti mreže i kvaliteti opskrbe povećanjem učinkovitosti i interoperabilnosti sustavâ za transport, distribuciju ili skladištenje plina u svakodnevnom radu mreže, među ostalim hvatanjem u koštac s izazovima koji su rezultat puštanja plinova različite kvalitete u mrežu;
 - ii. funkcioniranju tržišta i uslugama za potrošače;
 - iii. olakšavanju pametne integracije energetskog sektora stvaranjem poveznica s drugim nositeljima energije i sektorima te omogućivanjem upravljanja potrošnjom.

4. Kad je riječ o projektima koji pripadaju kategorijama energetske infrastrukture utvrđenima u Prilogu II., kriteriji utvrđeni u stavku 3. ovog članka procjenjuju se u skladu s pokazateljima utvrđenima u točkama od 3. do 8. Priloga IV.

5. Kako bi se olakšala procjena svih projekata koji bi mogli biti prihvatljivi kao projekti od zajedničkog interesa i uvršteni na regionalni popis, svaka skupina transparentno i objektivno procjenjuje doprinos svakog projekta provedbi istog prioritetnog koridora ili područja energetske infrastrukture. Svaka skupina utvrđuje svoju metodu procjene na temelju ukupnog doprinosa kriterijima iz stavka 3. Na temelju te procjene projekti se rangiraju za internu uporabu skupine. Projekti se ne rangiraju ni na regionalnim popisima ni na Unijinu popisu niti u bilo koju naknadnu svrhu, osim kako je opisano u odjeljku 2. točki 16. Priloga III.

Kako bi se osigurala dosljedna metoda procjene među različitim skupinama, pri procjeni projekata svaka skupina uzima u obzir:

- (a) hitnost i doprinos svakog predloženog projekta kako bi se ostvarili energetski i klimatski ciljevi Unije za 2030. i njezin cilj klimatske neutralnosti do 2050., ciljevi integracije tržišta, tržišnog natjecanja, održivosti i sigurnosti opskrbe;
- (b) komplementarnost svakog predloženog projekta s drugim predloženim projektima, uključujući konkurentne ili potencijalno konkurentne projekte;
- (c) moguće sinergije s prioritetnim koridorima i tematskim područjima utvrđenima u okviru transeuropskih mreža za promet i telekomunikacije;
- (d) za predložene projekte koji su u trenutku procjene projekti s Unijina popisa, napredak u njihovoj provedbi i njihova usklađenost s obvezama izvješćivanja i transparentnosti.

Kad je riječ o projektima pametnih elektroenergetskih mreža i pametnih plinskih mreža koji pripadaju kategorijama energetske infrastrukture utvrđenima u točki 1. podtočki (e) i točki 2. Priloga II., rangiranje se provodi za projekte koji utječu na dvije iste države članice, pri čemu se u obzir uzima i broj korisnika na koje projekt utječe, godišnja potrošnja energije i udio proizvodnje iz izvora koji se ne mogu dispečirati na području koje pokrivaju ti korisnici.

Članak 5.

Provedba i praćenje projekata s Unijina popisa

1. Nositelji projekata izrađuju plan provedbe projekata s Unijina popisa, uključujući vremenski raspored za sve od navedenog:
 - (a) studije izvedivosti i projektne studije, među ostalim u pogledu prilagodbe klimatskim promjenama te usklađenosti sa zakonodavstvom o okolišu i načelom „ne nanosi bitnu štetu“;
 - (b) odobrenje od strane nacionalnog regulatornog tijela ili drugog predmetnog tijela;
 - (c) izgradnju i puštanje u rad;
 - (d) postupak izdavanja dozvola iz članka 10. stavka 6. točke (b).

2. TSO-ovi, ODS-ovi i drugi operatori surađuju u cilju olakšavanja razvoja projekata s Unijina popisa na svojem području.

3. Agencija i predmetne skupine prate napredak postignut u provedbi projekata s Unijina popisa i, prema potrebi, daju preporuke radi olakšavanja njihove provedbe. Skupine mogu zahtijevati dodatne informacije u skladu sa stavcima 4., 5. i 6., sazivati sastanke s relevantnim stranama i pozvati Komisiju da provjeri informacije dostavljene na terenu.

4. Do 31. prosinca svake godine nakon godine u kojoj je projekt uvršten na Unijin popis nositelji projekta nacionalnom nadležnom tijelu iz članka 8. stavka 1. podnose godišnje izvješće za svaki projekt koji pripada kategorijama energetske infrastrukture utvrđenima u Prilogu II.

U tom se izvješću navode pojedinosti o:

- (a) napretku postignutom u razvoju, izgradnji i puštanju u rad projekta, posebno u pogledu postupaka izdavanja dozvola i savjetovanja, usklađenosti sa zakonodavstvom o okolišu i s načelom da se ne nanosi bitna šteta okolišu te poduzetim mjerama prilagodbe klimatskim promjenama;
- (b) prema potrebi, kašnjenjima u odnosu na plan provedbe, razlozima takvih kašnjenja i drugim poteškoćama na koje se naišlo;
- (c) prema potrebi, revidiranom planu za prevladavanje kašnjenja.

5. Do 28. veljače svake godine nakon godine u kojoj nositelj projekta mora podnijeti izvješće iz stavka 4. ovog članka nadležna tijela iz članka 8. stavka 1. Agenciji i odgovarajućoj skupini podnose izvješće iz stavka 4. ovog članka dopunjeno informacijama o napretku i, prema potrebi, kašnjenjima u provedbi projekata s Unijina popisa koji se provode na njihovu državnom području u pogledu postupaka izdavanja dozvola te o razlozima za takva kašnjenja. Tekst koji potječe od nadležnih tijela mora u izvješću biti jasno označen kao takav, a pri njegovu se unošenju u izvješće ne smije mijenjati tekst koji potječe od nositelja projekta.

6. Do 30. travnja svake godine u kojoj bi trebalo donijeti novi Unijin popis Agencija skupinama podnosi konsolidirano izvješće za projekte s Unijina popisa koji su u nadležnosti nacionalnih regulatornih tijela te u njemu evaluira ostvareni napredak i očekivane promjene troškova projekta te, prema potrebi, daje preporuke o tome kako prevladati kašnjenja i poteškoće na koje se naišlo. U tom se konsolidiranom izvješću, u skladu s člankom 11. točkom (b) Uredbe (EU) 2019/942, evaluira i dosljedna provedba planova razvoja mreže na razini Unije u pogledu prioritetnih koridora i područja energetske infrastrukture iz Priloga I.

U opravdanim slučajevima Agencija može zatražiti dodatne informacije potrebne za obavljanje svojih zadaća utvrđenih u ovom stavku.

7. Ako puštanje u rad projekta s Unijina popisa kasni u odnosu na plan provedbe, osim zbog razloga koji su izvan kontrole nositelja projekta, primjenjuju se sljedeće mjere:

- (a) ako se u skladu s odgovarajućim nacionalnim pravom primjenjuju mjere iz članka 22. stavka 7. točke (a), (b) ili (c) Direktive 2009/73/EZ i članka 51. stavka 7. točke (a), (b) ili (c) Direktive (EU) 2019/944, nacionalna regulatorna tijela osiguravaju provedbu ulaganja;
- (b) ako se ne primjenjuju mjere nacionalnih regulatornih tijela u skladu s točkom (a), nositelj projekta u roku od 24 mjeseca od datuma puštanja u rad utvrđenog u provedbenom planu odabire treću stranu za financiranje ili izgradnju cijelog projekta ili njegova dijela;
- (c) ako treća strana nije odabrana u skladu s točkom (b), država članica ili, ako je država članica tako predvidjela, nacionalno regulatorno tijelo, može u roku od dva mjeseca od isteka razdoblja iz točke (b) imenovati treću stranu za financiranje ili izgradnju projekta, a nositelj projekta ju je dužan prihvatiti;
- (d) ako je kašnjenje u odnosu na datum puštanja u rad iz plana provedbe dulje od 26 mjeseci, Komisija, podložno dogovoru i uz punu suradnju predmetnih država članica, može objaviti poziv na podnošenje prijedloga za izgradnju projekta u skladu s dogovorenim vremenskim okvirom koji je otvoren svakoj trećoj strani koja je sposobna postati nositelj projekta;
- (e) u slučaju primjene mjera iz točke (c) ili (d), operator sustava na čijem se području nalazi ulaganje pruža provedbenim operatorima ili ulagateljima ili trećoj strani sve informacije potrebne za realizaciju ulaganja, priključuje nove objekte na prijenosnu odnosno transportnu mrežu ili, ako je primjenjivo, mrežu za distribuciju, te općenito postupi najbolje što može kako bi olakšao provedbu ulaganja te siguran, pouzdan i učinkovit rad i održavanje projekta s Unijina popisa.

8. Projekt s Unijina popisa može se ukloniti s Unijina popisa u skladu s postupkom utvrđenim u članku 3. stavku 4. ako se njegovo uvrštavanje na taj popis temeljilo na netočnim informacijama koje su bile presudne za to uvrštavanje ili ako projekt nije u skladu s pravom Unije.

9. Projekti koji više nisu na Unijinu popisu gube sva prava i obveze povezane sa statusom projekta od zajedničkog interesa ili projekta od uzajamnog interesa koji su predviđeni ovom Uredbom.

Međutim, prava i obveze koji su utvrđeni u poglavlju III. zadržavaju se za projekte koji više nisu na Unijinu popisu, ali čiji je spis zahtjeva nadležno tijelo prihvatilo na pregled, osim u slučaju da je projekt uklonjen s Unijina popisa zbog razloga navedenih u stavku 8. ovog članka.

10. Ovim člankom ne dovodi se u pitanje financijska pomoć Unije koja je odobrena bilo kojem projektu s Unijina popisa prije njegova uklanjanja s Unijina popisa.

Članak 6.

Europski koordinatori

1. Ako projekt od zajedničkog interesa naiđe na znatne poteškoće u provedbi, Komisija, u dogovoru s predmetnim državama članicama, može imenovati europskog koordinatora na razdoblje do godinu dana, koje se može dvaput obnoviti.

2. Europski koordinator:

- (a) promiče projekte za koje je imenovan europskim koordinatorom i prekogranični dijalog između nositelja projekata i svih predmetnih dionika;
- (b) pomaže svim stranama u savjetovanju s predmetnim dionicima, prema potrebi raspravi o alternativnim pravcima, i ishodu potrebnih dozvola za projekte;
- (c) prema potrebi savjetuje nositelje projekta o financiranju projekta;

- (d) osigurava da predmetne države članice odgovarajuće podupru i strateški usmjere pripremu i provedbu projekata;
- (e) svake godine i, prema potrebi, nakon završetka svojeg mandata, podnosi Komisiji izvješće o napretku projekata te o svim poteškoćama i preprekama zbog kojih bi puštanje projekata u rad moglo znatno kasniti.

Komisija prosljeđuje izvješće europskog koordinatora iz točke (e) Europskom parlamentu i predmetnim skupinama.

3. Europski koordinator odabire se u okviru otvorenog, nediskriminirajućeg i transparentnog postupka na temelju iskustva kandidata s obzirom na posebne zadaće koje mu se dodjeljuju za predmetne projekte.
4. U odluci o imenovanju europskog koordinatora utvrđuje se opis posla i detaljno navode trajanje mandata, posebne zadaće i odgovarajući rokovi te metodologija koja se treba poštovati. Rad na koordinaciji razmjernan je složenosti i procijenjenim troškovima projekata.
5. Predmetne države članice u potpunosti surađuju s europskim koordinatorom u izvršavanju zadaća iz stavaka 2. i 4.

POGLAVLJE III.

Izdavanje dozvola i sudjelovanje javnosti

Članak 7.

Prioritetni status projekata s Unijina popisa

1. Donošenjem Unijina popisa utvrđuje se, za potrebe svake odluke donesene u postupku izdavanja dozvola, nužnost projekata s Unijina popisa iz perspektive energetske i klimatske politike, ne dovodeći u pitanje točnu lokaciju, pravac ni tehnologiju projekta.

Ovaj se stavak ne primjenjuje na konkurentne projekte ni na projekte koji nisu dovoljno razvijeni za provedbu analize troškova i koristi za pojedini projekt kako je navedeno u odjeljku 2. točki 1. podtočki (d) Priloga III.

2. U svrhu osiguravanja učinkovite administrativne obrade spisi zahtjeva koji se odnose na projekte s Unijina popisa, nositelji projekata i sva predmetna tijela osiguravaju da se ti zahtjevi obrađuju na najbrži mogući način u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom.

3. Ne dovodeći u pitanje obveze predviđene pravom Unije, projektima s Unijina popisa dodjeljuje se status od najvećeg mogućeg nacionalnog značaja, ako takav status postoji u nacionalnom pravu, te ih se na odgovarajući način obrađuje u postupcima izdavanja dozvola, a ako je tako predviđeno nacionalnim pravom, i u prostornom planiranju, uključujući postupke u vezi s procjenom utjecaja na okoliš, na način na koji je takva obrada predviđena nacionalnim pravom primjenjivim na odgovarajuću vrstu energetske infrastrukture.

4. Svi postupci rješavanja sporova, parnični postupci, žalbeni postupci i pravna sredstva koji se odnose na projekte s Unijina popisa i vode pred nacionalnim sudovima i vijećima, uključujući posredovanje i arbitražu, ako postoje u nacionalnom pravu, provode se hitno, ako su te u mjeri u kojoj su takvi hitni postupci predviđeni nacionalnim pravom.

5. Države članice procjenjuju, uzimajući u obzir postojeće smjernice Komisije o pojednostavnjenju postupaka procjene utjecaja projekata s Unijina popisa na okoliš, koje su zakonodavne i nezakonodavne mjere potrebne za pojednostavnjenje postupaka procjene utjecaja na okoliš i osiguravanje njihove koherentne primjene te o rezultatima te procjene obavješćuju Komisiju.

6. Države članice do 24. ožujka 2023. poduzimaju nezakonodavne mjere koje su utvrdile u skladu sa stavkom 5.

7. Države članice do 24. lipnja 2023. poduzimaju zakonodavne mjere koje su utvrdile u skladu sa stavkom 5. Tim se zakonodavnim mjerama ne dovode u pitanje obveze predviđene pravom Unije.

8. Kad je riječ o utjecajima na okoliš navedenima u članku 6. stavku 4. Direktive 92/43/EEZ i članku 4. stavku 7. Direktive 2000/60/EZ, pod uvjetom da su ispunjeni svi uvjeti navedeni u tim direktivama, projekti s Unijina popisa smatraju se projektima od javnog interesa iz perspektive energetske politike, a mogu se smatrati i projektima od prevladavajućeg javnog interesa.

Ako je u skladu s Direktivom 92/43/EEZ potrebno mišljenje Komisije, Komisija i nacionalno nadležno tijelo iz članka 9. ove Uredbe osiguravaju da se odluka u pogledu prevladavajućeg javnog interesa projekta donese u rokovima utvrđenima u članku 10. stavcima 1. i 2. ove Uredbe.

Ovaj se stavak ne primjenjuje na konkurentne projekte ni na projekte koji nisu dovoljno razvijeni za provedbu analize troškova i koristi za pojedini projekt kako je navedeno u odjeljku 2. točki 1. podtočki (d) Priloga III.

Članak 8.

Organizacija postupka izdavanja dozvola

1. Svaka država članica do 23. lipnja 2022. prema potrebi ažurira imenovanje jednog nacionalnog nadležnog tijela koje je odgovorno za olakšavanje i koordinaciju postupka izdavanja dozvola za projekte s Unijina popisa.

2. Odgovornosti nacionalnog nadležnog tijela iz stavka 1. ili povezane zadaće mogu se dodijeliti drugom tijelu, ili ih drugo tijelo može izvršavati, za pojedini projekt s Unijina popisa ili za određenu kategoriju projekata s Unijina popisa, pod uvjetom:

- (a) da nacionalno nadležno tijelo obavijesti Komisiju o takvoj dodjeli i da nacionalno nadležno tijelo ili nositelj projekta objavi informaciju o tome ina internetskim stranicama iz članka 9. stavka 7.;
- (b) da je samo jedno tijelo odgovorno za pojedini projekt s Unijina popisa, da je ono jedina kontaktna točka za nositelja projekta u postupku donošenja sveobuhvatne odluke za određeni projekt s Unijina popisa i da koordinira podnošenje svih relevantnih dokumenata i informacija.

Nacionalno nadležno tijelo može zadržati odgovornost za utvrđivanje rokova, ne dovodeći u pitanje rokove utvrđene u članku 10. stavcima 1. i 2.

3. Ne dovodeći u pitanje odgovarajuće zahtjeve na temelju prava Unije i međunarodnog prava te, u mjeri u kojoj im se ono ne protivi, nacionalnog prava, nacionalno nadležno tijelo olakšava donošenje sveobuhvatne odluke. Sveobuhvatna odluka donosi se u rokovima utvrđenim u članku 10. stavcima 1. i 2. te u skladu s jednim od sljedećih sustava:

(a) integrirani sustav:

sveobuhvatnu odluku donosi nacionalno nadležno tijelo te je ona jedina pravno obvezujuća odluka koja proizlazi iz zakonskog postupka izdavanja dozvola. Druga tijela, kada se projekt odnosi na njih, mogu u skladu s nacionalnim pravom dati svoje mišljenje u postupku, koje nacionalno nadležno tijelo uzima u obzir;

(b) koordinirani sustav:

sveobuhvatna odluka sastoji se od više pojedinačnih pravno obvezujućih odluka koje je donijelo nekoliko predmetnih tijela, a koje koordinira nacionalno nadležno tijelo. Nacionalno nadležno tijelo može radi sastavljanja detaljnog rasporeda postupka izdavanja dozvola u skladu s člankom 10. stavkom 6. točkom (b) te praćenja i koordiniranja njegova odvijanja osnovati radnu skupinu u kojoj su zastupljena sva predmetna tijela. Nacionalno nadležno tijelo, nakon savjetovanja s drugim predmetnim tijelima, kad je to primjenjivo u skladu s nacionalnim pravom i ne dovodeći u pitanje rokove utvrđene u članku 10. stavcima 1. i 2., određuje zasebno za svaki slučaj razuman rok za donošenje pojedinačnih odluka. Nacionalno nadležno tijelo može donijeti pojedinačnu odluku u ime drugog predmetnog nacionalnog tijela ako je potonje ne donese u roku i ako se kašnjenje ne može primjereno opravdati; ili, ako je to

predviđeno nacionalnim pravom i u mjeri u kojoj je to u skladu s pravom Unije, nacionalno nadležno tijelo može smatrati da je drugo predmetno nacionalno tijelo odobrilo ili odbilo projekt ako odluku nije donijelo u roku. Ako je to predviđeno nacionalnim pravom, nacionalno nadležno tijelo može zanemariti pojedinačnu odluku drugog predmetnog nacionalnog tijela ako smatra da nije dovoljno potkrijepljena s obzirom na osnovne dokaze koje je iznijelo predmetno nacionalno tijelo; pri tome nacionalno nadležno tijelo osigurava poštovanje relevantnih zahtjeva na temelju prava Unije i međunarodnog prava te daje obrazloženje za svoju odluku;

(c) kolaborativni sustav:

sveobuhvatnu odluku koordinira nacionalno nadležno tijelo. Nacionalno nadležno tijelo nakon savjetovanja s drugim predmetnim tijelima, kad je to primjenjivo u skladu s nacionalnim pravom i ne dovodeći u pitanje rokove utvrđene u članku 10. stavcima 1. i 2., određuje zasebno za svaki slučaj razuman rok za donošenje pojedinačnih odluka. Ono prati poštuju li predmetna tijela rokove.

Države članice provode sustave na način koji, u skladu s nacionalnim pravom, doprinosi najučinkovitijem i najpravodobnijem donošenju sveobuhvatne odluke.

Nadležnost predmetnih tijela može se uključiti u nadležnost nacionalnog nadležnog tijela imenovanog u skladu sa stavkom 1. ili predmetna tijela u određenoj mjeri mogu zadržati svoju neovisnu nadležnost u skladu s odgovarajućim sustavom izdavanja dozvola koji je odabrala država članica u skladu s ovim stavkom u svrhu olakšavanja donošenja sveobuhvatne odluke i odgovarajuće suradnje s nacionalnim nadležnim tijelom.

Ako predmetno tijelo ne očekuje da će donijeti pojedinačnu odluku u zadanom roku, o tome odmah obavještuje nacionalno nadležno tijelo te daje obrazloženje kašnjenja. Nacionalno nadležno tijelo zatim određuje drugi rok za donošenje te pojedinačne odluke u skladu s ukupnim rokovima utvrđenima u članku 10. stavcima 1. i 2.

Države članice biraju jedan od triju sustava iz prvog podstavka točaka (a), (b) i (c) kako bi olakšale i koordinirale svoje postupke te provode sustav koji je za njih najdjelotvorniji s obzirom na nacionalne posebnosti u postupcima planiranja i izdavanja dozvola. Ako država članica odabere kolaborativni sustav, to obrazlaže Komisiji.

4. Države članice mogu na kopnene i odobalne projekte s Unijina popisa primijeniti sustave utvrđene u stavku 3.

5. Ako je za projekt s Unijina popisa potrebno donošenje odluka u dvjema ili više država članica, odgovarajuća nacionalna nadležna tijela poduzimaju sve potrebne korake za učinkovitu i djelotvornu međusobnu suradnju i komunikaciju, uključujući korake iz članka 10. stavka 6. Države članice nastoje osigurati zajedničke postupke, posebno za procjenu utjecaja na okoliš.

6. Relevantna nacionalna nadležna tijela država članica uključenih u projekt s Unijina popisa koji pripada jednom od prioritarnih koridora odobalne mreže iz odjeljka 2. Priloga I. za svaki projekt između sebe zajednički određuju jedinstvenu kontaktnu točku za nositelje projekata, koja je odgovorna za olakšavanje razmjene informacija među nacionalnim nadležnim tijelima o postupku izdavanja dozvola za projekt, u cilju olakšavanja tog postupka i donošenja odluka relevantnih nacionalnih nadležnih tijela. Jedinstvene kontaktne točke mogu djelovati kao repozitorij u kojem se objedinjuju postojeći dokumenti koji se odnose na projekte.

Članak 9.

Transparentnost i sudjelovanje javnosti

1. Država članica ili nacionalno nadležno tijelo, ako je primjenjivo, u suradnji s drugim predmetnim tijelima, do 24. listopada 2023. objavljuje ažurirani priručnik o postupanju u postupku izdavanja dozvola, koji se primjenjuje na projekte s Unijina popisa i sadržava barem informacije utvrđene u točki 1. Priloga VI. Priručnik nije pravno obvezujući, ali se u njemu upućuje na pravne odredbe ili se one navode. Nacionalna nadležna tijela prema potrebi surađuju i uspostavljaju sinergije s tijelima susjednih zemalja radi razmjene primjera dobre prakse i olakšavanja postupka izdavanja dozvola, posebno za razvoj priručnika o postupanju.

2. Ne dovodeći u pitanje pravo o okolišu ni zahtjeve na temelju Aarhuške konvencije, Konvencije iz Espooa i relevantnog prava Unije, sve strane uključene u postupak izdavanja dozvola poštuju načela sudjelovanja javnosti utvrđena u točki 3. Priloga VI.

3. U okvirnom razdoblju od tri mjeseca od početka postupka izdavanja dozvola na temelju članka 10. stavka 3. nositelj projekta izrađuje i nacionalnom nadležnom tijelu dostavlja koncept sudjelovanja javnosti, u skladu s postupkom opisanim u priručniku iz stavka 1. ovog članka i smjernicama utvrđenima u Prilogu VI. Nacionalno nadležno tijelo zahtijeva izmjene ili odobrava koncept sudjelovanja javnosti u roku od tri mjeseca od primitka koncepta, uzimajući pritom u obzir svaki oblik sudjelovanja javnosti i javnog savjetovanja provedenog prije početka postupka izdavanja dozvola, u mjeri u kojoj je takvo sudjelovanje javnosti i javno savjetovanje ispunilo zahtjeve iz ovog članka.

Ako nositelj projekta namjerava znatno izmijeniti odobreni koncept sudjelovanja javnosti, o tome obavješćuje nacionalno nadležno tijelo. U tom slučaju nacionalno nadležno tijelo može zatražiti izmjene.

4. Ako to već nije propisano nacionalnim pravom prema istim ili višim standardima, nositelj projekta ili, ako se to zahtijeva nacionalnim pravom, nacionalno nadležno tijelo provodi barem jedno javno savjetovanje prije nego što nositelj projekta podnese konačni i potpuni spis zahtjeva nacionalnom nadležnom tijelu u skladu s člankom 10. stavkom 7. Provedbom tog javnog savjetovanja ne dovodi se u pitanje nijedno javno savjetovanje koje je potrebno provesti nakon podnošenja zahtjeva za odobrenje za provedbu projekta u skladu s člankom 6. stavkom 2. Direktive 2011/92/EU. Javno savjetovanje služi tome da se dionici iz točke 3. podtočke (a) Priloga VI. u ranoj fazi obavijeste o projektu te pomaže u utvrđivanju najprikladnije lokacije, pravca razvoja ili tehnologije, među ostalim, ako je relevantno, i s obzirom na odgovarajuća razmatranja o prilagodbi projekta klimatskim promjenama, svih utjecaja relevantnih u okviru prava Unije i nacionalnog prava i relevantnih pitanja koja treba riješiti u spisu zahtjeva. Javno savjetovanje mora biti u skladu s minimalnim zahtjevima utvrđenima u točki 5. Priloga VI. Ne dovodeći u pitanje pravila o postupcima i transparentnosti u državama članicama, nositelj projekta na internetskim stranicama iz stavka 7. ovog članka objavljuje izvješće u kojem se navođenjem izmjena unesenih u pogledu lokacije, pravca razvoja i nacrtu projekta objašnjava kako su mišljenja izražena tijekom javnih savjetovanja uzeta u obzir ili obrazlaže zašto takva mišljenja nisu uzeta u obzir.

Nositelj projekta priprema izvješće sa sažetkom rezultata aktivnosti povezanih sa sudjelovanjem javnosti prije podnošenja spisa zahtjeva, uključujući aktivnosti provedene prije početka postupka izdavanja dozvola.

Nositelj projekta nacionalnom nadležnom tijelu uz spis zahtjeva podnosi izvješća iz prvog i drugog podstavka. Rezultati tih izvješća uzimaju se u obzir u sveobuhvatnoj odluci.

5. Kad je riječ o prekograničnim projektima koji uključuju dvije ili više država članica, javna savjetovanja provedena na temelju stavka 4. u svakoj se od predmetnih država članica provode u roku od najviše dva mjeseca od datuma početka prvog javnog savjetovanja.

6. Kad je riječ o projektima koji će vjerojatno imati znatan prekogranični učinak u jednoj ili više susjednih država članica, na koje se primjenjuje članak 7. Direktive 2011/92/EU i Konvencija iz Espooa, relevantne informacije stavljaju se na raspolaganje nacionalnim nadležnim tijelima predmetnih susjednih država članica. Nacionalna nadležna tijela predmetnih susjednih država članica navode, prema potrebi tijekom postupka obavješćivanja, žele li ona ili neko drugo predmetno tijelo sudjelovati u relevantnim postupcima javnog savjetovanja.

7. Nositelj projekta uspostavlja i redovito relevantnim informacijama ažurira posebne internetske stranice projekta od zajedničkog interesa, koje su povezane s internetskim stranicama Komisije i platformom za transparentnost iz članka 23. te ispunjavaju zahtjeve utvrđene u točki 6. Priloga VI. Poslovno osjetljive informacije su povjerljive.

Nositelji projekata objavljuju relevantne informacije i drugim odgovarajućim javno dostupnim sredstvima informiranja.

Članak 10.

Trajanje i provedba postupka izdavanja dozvola

1. Postupak izdavanja dozvola sastoji se od dvaju postupaka:
 - (a) postupka prije podnošenja zahtjeva, koji obuhvaća razdoblje od početka postupka izdavanja dozvola do trenutka kada nacionalno nadležno tijelo prihvati podneseni spis zahtjeva, a koji se provodi u okvirnom razdoblju od 24 mjeseca; i
 - (b) zakonskog postupka izdavanja dozvola, koji obuhvaća razdoblje od datuma prihvatanja podnesenog spisa zahtjeva do donošenja sveobuhvatne odluke, a koji traje najdulje 18 mjeseci.

U pogledu prvog podstavka točke (b), države članice mogu, prema potrebi, predvidjeti da zakonski postupak izdavanja dozvola traje kraće od 18 mjeseci.

2. Nacionalno nadležno tijelo osigurava da dva postupka iz stavka 1. ukupno traju najdulje 42 mjeseca.

Međutim, ako nacionalno nadležno tijelo smatra da jedan ili oba postupka neće biti okončani u rokovima utvrđenima u stavku 1., može prije njihova isteka i na pojedinačnoj osnovi produljiti jedan ili oba roka. Nacionalno nadležno tijelo može produljiti ukupno trajanje dvaju postupaka za najviše devet mjeseci, osim u iznimnim okolnostima.

Ako nacionalno nadležno tijelo produlji rokove, obavješćuje predmetnu skupinu i predstavlja joj mjere koje su poduzete ili će se poduzeti kako bi se postupak izdavanja dozvola okončao s najmanjim mogućim kašnjenjem. Skupina može zatražiti da je nacionalno nadležno tijelo redovito izvješćuje o napretku postignutom u tom pogledu i razlozima mogućih kašnjenja.

3. Za potrebe utvrđivanja početka postupka izdavanja dozvola nositelji projekata u pisanom obliku obavješćuju o projektu nacionalno nadležno tijelo svake predmetne države članice te dostavljaju razumno detaljan opis projekta.

Najkasnije tri mjeseca od primitka obavijesti nacionalno nadležno tijelo u pisanom obliku prihvata ili, ako smatra da projekt još nije dovoljno razvijen da se započne s postupkom izdavanja dozvola, odbija obavijest, među ostalim u ime drugih predmetnih tijela. U slučaju odbijanja nacionalno nadležno tijelo daje obrazloženje za svoju odluku, među ostalim u ime drugih predmetnih tijela. Datum na koji je nacionalno nadležno tijelo potpisalo primitak obavijesti označava početak postupka izdavanja dozvola. Ako su uključene dvije ili više država članica, postupak izdavanja dozvola započinje na datum na koji je predmetno nacionalno nadležno tijelo prihvatilo posljednju obavijest.

Nacionalna nadležna tijela osiguravaju da se postupak izdavanja dozvola ubrza u skladu s ovim poglavljem za svaku kategoriju projekata od zajedničkog interesa. U tu svrhu nacionalna nadležna tijela prilagođavaju svoje zahtjeve za početak postupka izdavanja dozvola i prihvatanje podnesenog spisa zahtjeva kako bi bili prikladni za projekte koji zbog svoje prirode, dimenzije ili odsustva zahtjeva za procjenu utjecaja na okoliš na temelju nacionalnog prava mogu zahtijevati manje odobrenja i dozvola za dostizanje faze spremnosti za izgradnju. Države članice mogu odlučiti da postupak prije podnošenja zahtjeva iz stavaka 1. i 6. ovog članka nije potreban za projekte iz ovog podstavka.

4. Nacionalna nadležna tijela u postupku izdavanja dozvola uzimaju u obzir sve valjane studije koje su provedene i dozvole ili odobrenja izdana za određeni projekt s Unijina popisa prije nego što je projekt ušao u postupak izdavanja dozvola u skladu s ovim člankom te ne zahtijevaju dvostruke studije i dozvole ili odobrenja.

5. U državama članicama u kojima se utvrđivanje pravca ili lokacije provedeno samo za posebne potrebe planiranog projekta, uključujući planiranje specifičnih koridora mrežnih infrastruktura, ne može uključiti u postupak koji dovodi do sveobuhvatne odluke, odgovarajuća odluka donosi se u zasebnom roku od šest mjeseci, počevši od datuma na koji je nositelj podnio konačnu i potpunu dokumentaciju zahtjeva.

U okolnostima opisanima u prvom podstavku ovog stavka produljenje iz stavka 2. drugog podstavka smanjuje se na šest mjeseci, osim u iznimnim okolnostima, uključujući za postupak iz ovog stavka.

6. Postupak prije podnošenja zahtjeva sastoji se od sljedećih koraka:

- (a) čim prije, a najkasnije šest mjeseci od obavijesti na temelju stavka 3. prvog podstavka, nacionalno nadležno tijelo, na temelju kontrolnog popisa iz točke 1. podtočke (e) Priloga VI. i u bliskoj suradnji s drugim predmetnim tijelima te, prema potrebi, na temelju prijedloga nositelja projekta, utvrđuje opseg izvješća i dokumenata te razinu pojedinosti informacija koje nositelj projekta treba dostaviti u okviru spisa zahtjeva za donošenje sveobuhvatne odluke;
- (b) nacionalno nadležno tijelo u bliskoj suradnji s nositeljem projekta i drugim predmetnim tijelima te uzimajući u obzir rezultate aktivnosti provedenih na temelju točke (a) ovog stavka izrađuje detaljan raspored za postupak izdavanja dozvola u skladu sa smjernicama utvrđenima u točki 2. Priloga VI.
- (c) po primitku nacrtu spisa zahtjeva nacionalno nadležno tijelo prema potrebi u svoje ime i u ime drugih predmetnih tijela zahtijeva od nositelja projekta dostavu informacija koje nedostaju, a odnose se na potrebne elemente iz točke (a).

Postupak prije podnošenja zahtjeva uključuje pripremu svih izvješća o utjecaju na okoliš koje će prema potrebi izraditi nositelji projekata, među ostalim dokumentacije o prilagodbi klimatskim promjenama.

U roku od tri mjeseca od dostave informacija koje nedostaju iz prvog podstavka točke (c) nadležno tijelo prihvaća na pregled zahtjev u pisanom obliku ili na digitalnim platformama, čime započinje zakonski postupak izdavanja dozvola iz stavka 1. točke (b). Dodatne informacije mogu se zatražiti samo ako je to opravdano novim okolnostima.

7. Nositelj projekta osigurava potpunost i prikladnost spisa zahtjeva te o tome traži mišljenje nacionalnog nadležnog tijela što prije tijekom postupka izdavanja dozvola. Nositelj projekta u potpunosti surađuje s nacionalnim nadležnim tijelom kako bi se poštovali rokovi utvrđeni u ovoj Uredbi.

8. Države članice nastoje osigurati da bilo kakve izmjene u nacionalnom pravu ne dovedu do produljenja postupka izdavanja dozvola započetog prije stupanja tih izmjena na snagu. U cilju zadržavanja ubrzanog postupka izdavanja dozvola za projekte s Unijina popisa, nacionalna nadležna tijela na odgovarajući način prilagođavaju raspored utvrđen u skladu sa stavkom 6. točkom (b) ovog članka kako bi se, u mjeri u kojoj je to moguće, osiguralo poštovanje rokova za postupak izdavanja dozvola utvrđenih u ovom članku.

9. Rokovima utvrđenima u ovom članku ne dovode se u pitanje obveze koje proizlaze iz prava Unije i međunarodnog prava, kao ni upravni žalbeni postupci i pravna sredstva pred sudom.

Rokovima utvrđenima u ovom članku za sve postupke izdavanja dozvola ne dovode se u pitanje bilo kakvi kraći rokovi koje utvrde države članice.

POGLAVLJE IV.

Međusektorsko planiranje infrastrukture

Članak 11.

Analiza troškova i koristi energetskeg sustava

1. ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin izrađuju nacрте dosljednih metodologija za pojedine sektore, uključujući modele energetske mreže i tržišta iz stavka 10. ovog članka, za usklađenu analizu troškova i koristi energetskeg sustava na razini Unije za projekte s Unijina popisa koji pripadaju kategorijama energetske infrastrukture utvrđenima u točki 1. podtočkama (a), (b), (d) i (f) i točki 3. Priloga II.

Metodologije iz prvog podstavka ovog stavka izrađuju se u skladu s načelima utvrđenima u Prilogu V., temelje se na zajedničkim pretpostavkama koje omogućavaju usporedbu projekata te su u skladu s energetske i klimatske ciljevima Unije za 2030. i njezinim ciljem klimatske neutralnosti do 2050., kao i pravilima i pokazateljima navedenima u Prilogu IV.

Metodologije iz prvog podstavka ovog stavka primjenjuju se za pripremu svakog sljedećeg desetogodišnjeg plana razvoja mreže na razini Unije koji ENTSO za električnu energiju izrađuje u skladu s člankom 30. Uredbe (EU) 2019/943 ili koji ENTSO za plin izrađuje u skladu s člankom 8. Uredbe (EZ) br. 715/2009.

Do 24. travnja 2023. ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin objavljuju i podnose državama članicama, Komisiji i Agenciji svoje nacрте dosljednih metodologija za pojedine sektore nakon prikupljanja doprinosa relevantnih dionika tijekom postupka savjetovanja iz stavka 2.

2. Prije podnošenja svojih nacрта metodologija državama članicama, Komisiji i Agenciji u skladu sa stavkom 1., ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin objavljuju preliminarne nacрте metodologija i provode opsežan postupak savjetovanja te traže preporuke država članica i barem organizacija koje predstavljaju sve relevantne dionike, uključujući tijelo za operatore distribucijskih sustava u Uniji, osnovano u skladu s člankom 52. Uredbe (EU) 2019/943 (tijelo EU-a za ODS-ove), udruženja uključene u tržišta električne energije, plina i vodika, grijanje i hlađenje, dionike u području hvatanja i skladištenja ugljika te hvatanja i upotrebe ugljika, neovisne agregatore, operatore za upravljanje potrošnjom, organizacije uključene u rješenja za energetske učinkovitost, udruženja potrošača energije, predstavnike civilnog društva te, kada je to primjereno, nacionalna regulatorna tijela i druga nacionalna tijela.

Bilo koji dionik iz prvog podstavka može podnijeti preporuku u roku od tri mjeseca od objave preliminarne nacрте metodologije na temelju tog podstavka.

Europski znanstveni savjetodavni odbor za klimatske promjene, osnovan na temelju članka 10.a Uredbe (EZ) br. 401/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³¹⁾, može na vlastitu inicijativu podnijeti mišljenje o nacrtima metodologija.

Kada je to primjenjivo, države članice i dionici navedeni u prvom podstavku podnose i javno objavljuju svoje preporuke, a Europski znanstveni savjetodavni odbor za klimatske promjene podnosi i javno objavljuje svoje mišljenje Agenciji i, kada je to primjenjivo, ENTSO-u za električnu energiju i ENTSO-u za plin.

Postupak savjetovanja mora biti otvoren, pravovremen i transparentan. ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin pripremaju i objavljuju izvješće o postupku savjetovanja.

⁽³¹⁾ Uredba (EZ) br. 401/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o Europskoj agenciji za okoliš i Europskoj informacijskoj i promatračkoj mreži za okoliš (SL L 126, 21.5.2009., str. 13.).

ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin daju obrazloženje u slučajevima u kojima nisu uzeli u obzir, ili su uzeli u obzir samo djelomično, preporuke država članica ili dionika, kao i nacionalnih tijela, ili mišljenje Europskog znanstvenog savjetodavnog odbora za klimatske promjene.

3. U roku od tri mjeseca od primitka nacrt metodologija, zajedno s informacijama dobivenima tijekom postupka savjetovanja i izvješćem o savjetovanju, Agencija daje svoje mišljenje ENTSO-u za električnu energiju i ENTSO-u za plin. Agencija priopćuje svoje mišljenje ENTSO-u za električnu energiju, ENTSO-u za plin, državama članicama i Komisiji te ga objavljuje na svojim internetskim stranicama.

4. U roku od tri mjeseca od primitka nacrt metodologija države članice mogu dostaviti svoja mišljenja ENTSO-u za električnu energiju i ENTSO-u za plin te Komisiji. Kako bi se olakšalo savjetovanje, Komisija može organizirati posebne sastanke skupina kako bi se raspravljalo o nacrtu metodologija.

5. U roku od tri mjeseca od primitka mišljenja Agencije i država članica, kako je navedeno u stavcima 3. i 4. ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin mijenjaju svoje metodologije kako bi u potpunosti uzeli u obzir mišljenja Agencije i država članica i podnose ih Komisiji na odobrenje, zajedno s mišljenjem Agencije. Komisija izdaje svoju odluku u roku od tri mjeseca od podnošenja metodologija od strane ENTSO-a za električnu energiju odnosno ENTSO-a za plin.

6. U roku od dva tjedna od odobrenja Komisije u skladu sa stavkom 5. ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin objavljuju svoje metodologije na svojim internetskim stranicama. Oni objavljuju odgovarajuće ulazne podatke i druge relevantne podatke o mreži, toku opterećenja i tržištu u dovoljno točnom obliku, podložno ograničenjima na temelju nacionalnog prava i relevantnih sporazuma o povjerljivosti. Komisija i Agencija osiguravaju povjerljivo postupanje s primljenim podacima, bilo da je riječ o postupanju njih samih ili bilo koje strane koja za njih obavlja analitički posao na temelju tih podataka.

7. Metodologije se redovito ažuriraju i poboljšavaju u skladu s postupkom opisanim u stavcima od 1. do 6. Posebice se mijenjaju nakon podnošenja modela energetske mreže i tržišta iz stavka 10. Agencija može, uz davanje obrazloženja i vremenskog rasporeda, zatražiti takva ažuriranja i poboljšanja na vlastitu inicijativu ili na obrazložen zahtjev nacionalnih regulatornih tijela ili dionika te nakon formalnog savjetovanja s organizacijama koje predstavljaju sve relevantne dionike iz stavka 2. prvog podstavka te s Komisijom. Agencija objavljuje zahtjeve nacionalnih regulatornih tijela ili dionika i sve relevantne poslovno neosjetljive dokumente koji su je naveli da zatraži ažuriranje ili poboljšanje.

8. Za projekte koji pripadaju kategorijama energetske infrastrukture iz točke 1. podtočaka (c) i (e) te točaka 2., 4. i 5. Priloga II., Komisija osigurava razvoj metodologija za usklađenu analizu troškova i koristi energetskeg sustava na razini Unije. Te metodologije moraju biti usklađene u pogledu koristi i troškova s metodologijama koje izrađuju ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin. Agencija uz potporu nacionalnih regulatornih tijela promiče usklađenost tih metodologija s metodologijama koje su razvili ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin. Metodologije se razvijaju na transparentan način, među ostalim uz opsežno savjetovanje s državama članicama i svim relevantnim dionicima.

9. Agencija svake tri godine utvrđuje i objavljuje skup pokazatelja i odgovarajuće referentne vrijednosti za usporedbu jediničnih troškova ulaganja za usporedive projekte iz kategorija energetske infrastrukture uvrštenih u Prilog II. Nositelji projekta dostavljaju tražene podatke nacionalnim regulatornim tijelima i Agenciji.

Agencija objavljuje prve pokazatelje za kategorije infrastrukture iz točaka 1., 2. i 3. Priloga II. do 24. travnja 2023. u mjeri u kojoj su dostupni podaci za izračun pouzdanih indikatora i referentnih vrijednosti. ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin mogu upotrebljavati navedene referentne vrijednosti za analize troškova i koristi koje se provode za naknadne desetogodišnje planove razvoja mreže na razini Unije.

Agencija objavljuje prve pokazatelje za kategorije energetske infrastrukture iz točaka 4. i 5. Priloga II. do 24. travnja 2025.

10. Do 24. lipnja 2025., nakon opsežnog postupka savjetovanja s dionicima iz stavka 2. prvog podstavka, ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin Komisiji i Agenciji zajednički podnose dosljedan i postupno integriran model koji će pružiti dosljednost među metodologijama za pojedine sektore temeljenima na zajedničkim pretpostavkama, uključujući infrastrukturu za prijenos električne energije odnosno transport plina i vodika, kao i objekte za skladištenje, ukapljeni prirodni plin i elektrolizatore, koji obuhvaća prioritetne koridore i područja energetske infrastrukture iz Priloga I., izrađen u skladu s načelima utvrđenima u Prilogu V.

11. Model iz stavka 10. obuhvaća najmanje međupovezanost odgovarajućih sektora u svim fazama planiranja infrastrukture, posebno scenarije, tehnologije i prostornu rezoluciju, utvrđivanje infrastrukturnih nedostataka, osobito u odnosu na prekogranične kapacitete, i procjenu projekata.

12. Nakon što ga Komisija odobri u skladu s postupkom utvrđenim u stavcima od 1. do 5., model iz stavka 10. uključuje se u metodologije iz stavka 1., koje se na odgovarajući način mijenjaju.

13. Najmanje svakih pet godina, počevši od njegova odobrenja u skladu sa stavkom 10., a i češće kada je to potrebno, model i dosljedne metodologije troškova i koristi za pojedine sektore ažuriraju se u skladu s postupkom iz stavka 7.

Članak 12.

Scenariji za desetogodišnje planove razvoja mreže

1. Do 24. siječnja 2023. Agencija, nakon što provede opsežan postupak savjetovanja koji uključuje Komisiju, države članice, ENTSO za električnu energiju, ENTSO za plin, tijelo EU-a za ODS-ove te, barem organizacije koje predstavljaju udruženja uključena u tržišta električne energije, plina i vodika, grijanje i hlađenje, dionike u području hvatanja i skladištenja ugljika te hvatanja i upotrebe ugljika, neovisne agregatore, operatore za upravljanje potrošnjom, organizacije uključene u rješenja za energetska učinkovitost, udruženja potrošača energije i predstavnike civilnog društva, objavljuje okvirne smjernice za zajedničke scenarije koje izrađuju ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin. Te se smjernice prema potrebi redovito ažuriraju.

Smjernicama se utvrđuju kriteriji za transparentnu, nediskriminirajuću i pouzdanu izradu scenarija, uzimajući u obzir najbolje prakse u području procjene infrastruktura i planiranja razvoja mreže. Smjernicama se također nastoji osigurati da su osnovni scenariji ENTSO-a za električnu energiju i ENTSO-a za plin u potpunosti u skladu s načelom energetska učinkovitost na prvom mjestu te energijskim i klimatskim ciljevima Unije za 2030. i njezinim ciljem klimatske neutralnosti do 2050., te se njima uzimaju u obzir posljednji dostupni scenariji Komisije kao i, kada je to relevantno, nacionalni energetska i klimatska planovi.

Europski znanstveni savjetodavni odbor za klimatske promjene može, na vlastitu inicijativu, dati mišljenje o tome kako osigurati usklađenost scenarija s energijskim i klimatskim ciljevima Unije za 2030. i njezinim ciljem klimatske neutralnosti do 2050. Agencija uzima u obzir to mišljenje u okvirnim smjernicama iz prvog podstavka.

Agencija daje obrazloženje u slučajevima u kojima nije uzela u obzir, ili je uzela u obzir samo djelomično, preporuke država članica, dionika i Europskog znanstvenog savjetodavnog odbora za klimatske promjene.

2. ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin slijede okvirne smjernice Agencije pri izradi zajedničkih scenarija koji će se upotrebljavati za desetogodišnje planove razvoja mreže na razini Unije.

Zajednički scenariji uključuju i dugoročnu perspektivu do 2050. te prema potrebi uključuju i prijelazne korake.

3. ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin pozivaju organizacije koje predstavljaju sve relevantne dionike, uključujući tijelo EU-a za ODS-ove, udruženja uključena u tržišta električne energije, plina i vodika, grijanje i hlađenje, dionike u području hvatanja i skladištenja ugljika te hvatanja i upotrebe ugljika, neovisne agregatore, operatore za upravljanje potrošnjom, organizacije uključene u rješenja za energetska učinkovitost, udruženja potrošača energije i predstavnike civilnog društva, da sudjeluju u postupku izrade scenarija, osobito kad je riječ o ključnim elementima kao što su pretpostavke i načini na koji se one odražavaju u podacima iz scenarija.

4. ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin objavljuju nacrt izvješća o zajedničkim scenarijima i podnose ga Agenciji, državama članicama i Komisiji kako bi dobili njihovo mišljenje.

Europski znanstveni savjetodavni odbor za klimatske promjene može, na vlastitu inicijativu, dati mišljenje o izvješću o zajedničkim scenarijima.

5. U roku od tri mjeseca od primitka nacrt izvješća o zajedničkim scenarijima, zajedno s informacijama dobivenima tijekom postupka savjetovanja i izvješćem o tome kako su uzete u obzir, Agencija podnosi svoje mišljenje o usklađenosti scenarijâ s okvirnim smjernicama iz stavka 1. prvog podstavka, uključujući moguće preporuke za izmjene, ENTSO-u za električnu energiju, ENTSO-u za plin, državama članicama i Komisiji.

U istom roku Europski znanstveni savjetodavni odbor za klimatske promjene može, na vlastitu inicijativu, dati mišljenje o usklađenosti scenarijâ s energetske i klimatske ciljevima Unije za 2030. i njezinim ciljem klimatske neutralnosti do 2050.

6. U roku od tri mjeseca od primitka mišljenja iz stavka 5. Komisija, uzimajući u obzir mišljenja Agencije i država članica, odobrava nacrt izvješća o zajedničkim scenarijima ili zahtijeva od ENTSO-a za električnu energiju ili ENTSO-a za plin da ga izmijene.

ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin daju obrazloženje o tome kako su odgovorili na bilo koje zahtjeve Komisije za izmjenom.

U slučaju da Komisija ne odobri izvješće o zajedničkim scenarijima, daje obrazloženo mišljenje ENTSO-u za električnu energiju i ENTSO-u za plin.

7. U roku od dva tjedna od odobrenja izvješća o zajedničkim scenarijima u skladu sa stavkom 6., ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin objavljuju ga na svojim internetskim stranicama. Osim toga, odgovarajuće ulazne i izlazne podatke objavljuju u dovoljno jasnom i točnom obliku, kako bi treća strana mogla ponoviti rezultate, uzimajući u obzir nacionalno pravo i relevantne sporazume o povjerljivosti te osjetljive informacije.

Članak 13.

Utvrđivanje infrastrukturnih nedostataka

1. U roku od šest mjeseci od odobrenja izvješća o zajedničkim scenarijima u skladu s člankom 12. stavkom 6. i svake dvije godine nakon toga ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin objavljuju izvješća o infrastrukturnim nedostacima izrađena u okviru desetogodišnjih planova razvoja mreže na razini Unije.

Pri procjeni infrastrukturnih nedostataka ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin temelje svoje analize na scenarijima utvrđenima na temelju članka 12., provode načelo energetske učinkovitost na prvom mjestu i prioritarno razmatraju sve relevantne alternative novoj infrastrukturi. Pri razmatranju novih infrastrukturnih rješenja u procjeni infrastrukturnih nedostataka u obzir se uzimaju svi relevantni troškovi, uključujući pojačanja mreže.

Pri procjeni infrastrukturnih nedostataka posebna se pozornost posvećuje onim infrastrukturnim nedostacima koji potencijalno utječu na ispunjenje klimatskih i energetske ciljeva Unije za 2030. i njezina cilja klimatske neutralnosti do 2050.

Prije nego što objave svoja izvješća, ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin provode opsežan postupak savjetovanja koji uključuje sve relevantne dionike, uključujući tijelo EU-a za ODS-ove, udruženja uključena u tržišta električne energije, plina i vodika, grijanje i hlađenje, dionike u području hvatanja i skladištenja ugljika te hvatanja i upotrebe ugljika, neovisne agregatore, operatore za upravljanje potrošnjom, organizacije uključene u rješenja za energetske učinkovitost, udruženja potrošača energije i predstavnike civilnog društva, Agenciju i sve predstavnike država članica koje su dio relevantnih prioritarnih koridora energetske infrastrukture utvrđenih u Prilogu I.

2. ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin svaki zasebno podnose svoj nacrt izvješća o infrastrukturnim nedostacima Agenciji, Komisiji i državama članicama kako bi dobili njihovo mišljenje.

3. U roku od tri mjeseca od primitka izvješća o infrastrukturnim nedostacima, zajedno s informacijama dobivenima tijekom postupka savjetovanja i izvješćem o tome kako su uzete u obzir, Agencija podnosi svoje mišljenje ENTSO-u za električnu energiju ili ENTSO-u za plin, Komisiji i državama članicama te ga javno objavljuje.
4. U roku od tri mjeseca od primitka mišljenja Agencije iz stavka 3. Komisija, uzimajući u obzir mišljenje Agencije te uz doprinos država članica, sastavlja svoje mišljenje i podnosi ga ENTSO-u za električnu energiju ili ENTSO-u za plin.
5. ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin prilagođavaju svoja izvješća o infrastrukturnim nedostacima uzimajući u obzir mišljenje Agencije i u skladu s mišljenjima Komisije i država članica te ih javno objavljuju.

POGLAVLJE V.

Odobalne mreže za integraciju energije iz obnovljivih izvora

Članak 14.

Planiranje odobalne mreže

1. Do 24. siječnja 2023. države članice, uz potporu Komisije, unutar svojih pojedinih prioritetnih koridora odobalne mreže utvrđenih u odjeljku 2. Priloga I., uzimajući u obzir posebnosti i razvoj svake regije, sklapaju neobvezujući sporazum o suradnji na ciljevima u pogledu energije proizvedene iz obnovljivih izvora na moru koja će se uvesti u svakom morskom bazenu do 2050., s međukoracima 2030. i 2040., u skladu sa svojim nacionalnim energetskim i klimatskim planovima te potencijalom energije iz obnovljivih izvora na moru u svakom morskom bazenu.

Taj se neobvezujući sporazum sastavlja u pisanom obliku za svaki morski bazen povezan s državnim područjem država članica i njime se ne dovodi u pitanje pravo država članica na razvoj projekata u svojem teritorijalnom moru i isključivom gospodarskom pojasu. Komisija pruža smjernice za rad u skupinama.

2. Do 24. siječnja 2024. i nakon toga u okviru svakog desetogodišnjeg plana razvoja mreže, ENTSO za električnu energiju, uz sudjelovanje relevantnih TSO-ove, nacionalnih regulatornih tijela, država članica i Komisije te u skladu s neobvezujućim sporazumom iz stavka 1. ovog članka, izrađuje i objavljuje, u zasebnom izvješću koje je dio desetogodišnjeg plana razvoja mreže na razini Unije, strateške planove razvoja integrirane odobalne mreže na visokoj razini za svaki morski bazen u skladu s prioritetnim koridorima odobalne mreže iz Priloga I., uzimajući u obzir zaštitu okoliša i druge načine korištenja morem.

Prilikom izrade strateških planova razvoja integrirane odobalne mreže na visokoj razini u skladu s rokom iz stavka 1., ENTSO za električnu energiju vodi računa o neobvezujućim sporazumima iz stavka 1. za izradu scenarija desetogodišnjeg plana razvoja mreže na razini Unije.

Strateški planovi razvoja integrirane odobalne mreže na visokoj razini pružaju pregled na visokoj razini potencijalnih kapaciteta odobalne proizvodnje te povezanih potreba za odobalnim mrežama, uključujući potencijalne potrebe za interkonekcijskim vodovima, hibridnim projektima, radijalnim vezama, pojačanjima i infrastrukturom za vodik.

3. Strateški planovi razvoja integrirane odobalne mreže na visokoj razini moraju biti u skladu s regionalnim investicijskim planovima koji su objavljeni u skladu s člankom 34. stavkom 1. Uredbe (EU) 2019/943 i integrirani u desetogodišnjim planovima razvoja mreže na razini Unije kako bi se osigurali koherentan razvoj planiranja kopnenih i odobalnih mreža i potrebna pojačanja.

4. Do 24. prosinca 2024. i svake dvije godine nakon toga države članice ažuriraju svoje neobvezujuće sporazume iz stavka 1. ovog članka, među ostalim uzimajući u obzir rezultate primjene troškova i koristi te podjele troškova na prioritetne koridore odobalne mreže kada ti rezultati postanu dostupni.

5. Nakon svakog ažuriranja neobvezujućih sporazuma u skladu sa stavkom 4. ENTSO za električnu energiju za svaki morski bazen ažurira strateški plan razvoja integrirane odobalne mreže na visokoj razini u okviru sljedećeg desetogodišnjeg plana razvoja mreže na razini Unije, kako je naveden u stavku 2.

Članak 15.

Prekogranična podjela troškova odobalnih mreža za energiju iz obnovljivih izvora

1. Do 24. lipnja 2024., Komisija, uz sudjelovanje država članica, relevantnih TSO-ova, Agencije i nacionalnih regulatornih tijela, izrađuje smjernice za posebne troškove i koristi te podjelu troškova radi provedbe planova razvoja integrirane odobalne mreže za morske bazene iz članka 14. stavka 2., u skladu s neobvezujućim sporazumima iz članka 14. stavka 1. Te smjernice moraju biti kompatibilne s člankom 16. stavkom 1. Komisija prema potrebi ažurira svoje smjernice, uzimajući u obzir rezultate njihove provedbe.

2. Do 24. lipnja 2025. ENTSO za električnu energiju, uz sudjelovanje relevantnih TSO-ova, Agencije, nacionalnih regulatornih tijela i Komisije, predstavlja rezultate primjene troškova i koristi te podjele troškova na prioritetne koridore odobalne mreže.

POGLAVLJE VI.

Regulatorni okvir

Članak 16.

Omogućivanje ulaganja s prekograničnim učinkom

1. Stvarno nastale troškove ulaganja, koji ne uključuju troškove održavanja, povezane s projektom od zajedničkog interesa koji pripada kategorijama energetske infrastrukture utvrđenima u točki 1. podtočkama (a), (b), (c), (d) i (f) Priloga II. te projektima od zajedničkog interesa koji pripadaju kategoriji energetske infrastrukture utvrđenoj u točki 3. Priloga II., a u nadležnosti su nacionalnih regulatornih tijela u svakoj predmetnoj državi članici, snose relevantni TSO ili nositelji projekata prijenosne odnosno transportne infrastrukture država članica u kojima projekt ima neto pozitivan učinak te ih, u mjeri u kojoj nisu pokriveni naknadama za zagušenje ili drugim naknadama, plaćaju korisnici mreže putem tarifa za pristup mreži u toj ili tim državama članicama.

2. Odredbe ovog članka primjenjuju se na projekt od zajedničkog interesa koji pripada kategorijama energetske infrastrukture utvrđenima u točki 1. podtočkama (a), (b), (c), (d) i (f) te točki 3. Priloga II. ako najmanje jedan nositelj projekta od relevantnih nacionalnih tijela zatraži njihovu primjenu na troškove projekta.

Odredbe ovog članka mogu se primjenjivati na projekte koji pripadaju kategoriji energetske infrastrukture utvrđenoj u točki 1. podtočki (e) i točki 2. Priloga II. ako to od relevantnih nacionalnih tijela zatraži najmanje jedan nositelj projekta.

Ako projekt ima nekoliko nositelja projekta, relevantna nacionalna regulatorna tijela bez odgode od svih nositelja projekta zahtijevaju da zajednički podnesu zahtjev za ulaganje u skladu sa stavkom 4.

3. Kad je riječ o projektu od zajedničkog interesa na koji se primjenjuje stavak 1., nositelji projekta o njegovu napretku te utvrđivanju povezanih troškova i učinka redovito, a najmanje jednom godišnje, obavješćuju sva relevantna nacionalna regulatorna tijela sve do puštanja projekta u rad.

4. Čim se takav projekt od zajedničkog interesa dovoljno razvije te se procijeni da će u sljedećih 36 mjeseci biti spreman za početak faze izgradnje, nositelji projekta podnose zahtjev za ulaganje nakon savjetovanja s TSO-ovima iz država članica u kojima projekt ima znatan neto pozitivan učinak. Taj zahtjev za ulaganje uključuje zahtjev za prekograničnu raspodjelu troškova i podnosi se svim relevantnim predmetnim nacionalnim regulatornim tijelima te mu se prilaže sve sljedeće:

- (a) ažurirana analiza troškova i koristi za pojedini projekt u skladu s metodologijom razvijenom na temelju članka 11., pri čemu se u obzir uzimaju koristi izvan granica država članica na čijem se državnom području projekt nalazi, uz razmatranje barem zajedničkih scenarija utvrđenih za planiranje razvoja mreže iz članka 12. Ako se primjenjuju dodatni scenariji, oni moraju biti u skladu s energetske i klimatske ciljevima Unije za 2030. i njezinim ciljem klimatske neutralnosti Unije do 2050. te podložni istoj razini savjetovanja i nadzora kao i postupak predviđen u članku 12. Agencija je odgovorna za procjenu dodatnih scenarija i osiguravanje njihove usklađenosti s ovim stavkom;
- (b) poslovni plan s evaluacijom financijske održivosti projekta, uključujući odabrano financijsko rješenje te, za projekt od zajedničkog interesa koji pripada kategoriji energetske infrastrukture iz točke 3. Priloga II., rezultati ispitivanja tržišta;
- (c) obrazloženi prijedlog prekogranične raspodjele troškova ako se s njim usuglase nositelji projekta.

Ako projekt ima više nositelja projekta, oni zajednički podnose zahtjev za ulaganje.

Relevantna nacionalna regulatorna tijela po primitku bez odgode šalju primjerak svakog zahtjeva za ulaganje Agenciji u svrhu informiranja.

Relevantna nacionalna regulatorna tijela i Agencija čuvaju povjerljivost poslovno osjetljivih informacija.

5. U roku od šest mjeseci od datuma na koji je posljednje relevantno nacionalno regulatorno tijelo primilo zahtjev za ulaganje, ta tijela nakon savjetovanja s predmetnim nositeljima projekta, zajednički donose koordinirane odluke o raspodjeli stvarno nastalih troškova ulaganja koje za projekt treba snositi svaki operator sustava, kao i o njihovu uključivanju u tarife, ili o odbijanju zahtjeva za ulaganje, u cijelosti ili djelomično, ako se zajedničkom analizom relevantnih nacionalnih regulatornih tijela dođe do zaključka da projekt ili jedan njegov dio ne donosi znatnu neto korist ni u jednoj državi članici relevantnih nacionalnih regulatornih tijela. Relevantna nacionalna regulatorna tijela uključuju relevantne stvarno nastale troškove ulaganja u tarife, kako je definirano u preporuci iz stavka 11., u skladu s raspodjelom troškova ulaganja koje za projekt treba snositi svaki operator sustava. Za projekte na državnim područjima njihovih država članica relevantna nacionalna regulatorna tijela potom procjenjuju, prema potrebi, može li uključivanje troškova ulaganja u tarife uzrokovati probleme u pogledu cjenovne pristupačnosti.

Pri raspodjeli troškova relevantna nacionalna regulatorna tijela uzimaju u obzir stvarne ili procijenjene:

- (a) naknade za zagušenje ili druge naknade;
- (b) prihode koji proizlaze iz mehanizma naknade među operatorima prijenosnih sustava uspostavljenog na temelju članka 49. Uredbe (EU) 2019/943.

Pri prekograničnoj raspodjeli troškova u obzir se uzimaju gospodarski, socijalni i okolišni troškovi i koristi projekata u predmetnim državama članicama te potreba da se za razvoj projekata od zajedničkog interesa osigura stabilan okvir financiranja, a da pritom potreba za financijskom potporom bude što manja.

Pri prekograničnoj raspodjeli troškova relevantna nacionalna regulatorna tijela nakon savjetovanja s predmetnim TSO-ovima nastoje postići zajednički dogovor na temelju, među ostalim, informacija navedenih u stavku 4. prvom podstavku točkama (a) i (b) ovog članka. U njihovoj procjeni uzimaju se u obzir svi relevantni scenariji iz članka 12. i drugi scenariji za planiranje razvoja mreže, čime se omogućuje pouzdana analiza doprinosa projekta od zajedničkog interesa energetske politici Unije u pogledu dekarbonizacije, integracije tržišta, tržišnog natjecanja, održivosti i sigurnosti opskrbe. Ako se primjenjuju dodatni scenariji, oni moraju biti u skladu s energetske i klimatske ciljevima Unije za 2030. i njezinim ciljem klimatske neutralnosti do 2050. te podložni istoj razini savjetovanja i nadzora kao i postupak predviđen u članku 12.

Ako se projektom od zajedničkog interesa ublažavaju negativni vanjski učinci, kao što su zaobilazni tokovi, i ako se taj projekt od zajedničkog interesa provodi u državi članici na mjestu nastanka tih vanjskih učinaka, takvo ublažavanje ne smatra se prekograničnom korišću i stoga nije temelj za raspodjelu troškova na TSO-ove država članica pogođenih tim negativnim vanjskim učincima.

6. Na temelju prekogranične raspodjele troškova iz stavka 5. ovog članka relevantna nacionalna regulatorna tijela pri određivanju ili odobravanju tarifa u skladu s člankom 41. stavkom 1. točkom (a) Direktive 2009/73/EZ i člankom 59. stavkom 1. točkom (a) Direktive (EU) 2019/944 uzimaju u obzir stvarne troškove koje TSO ili drugi nositelj projekta snosi kao rezultat ulaganja ako ti troškovi odgovaraju troškovima učinkovitog i strukturno usporedivog operatora.

Relevantna nacionalna regulatorna tijela bez odgode obavješćuju Agenciju o odluci o raspodjeli troškova i svim relevantnim informacijama koje se odnose na tu odluku. U odluci o raspodjeli troškova posebno se navode detaljni razlozi za raspodjelu troškova među državama članicama, uključujući:

- (a) evaluaciju utvrđenog učinka na svaku od predmetnih država članica, među ostalim u pogledu mrežnih tarifa;
- (b) evaluaciju poslovnog plana iz stavka 4. prvog podstavka točke (b);
- (c) pozitivne vanjske učinke projekta na regionalnoj razini ili razini Unije, kao što su sigurnost opskrbe, fleksibilnost sustava, solidarnost ili inovacije;
- (d) rezultate savjetovanja s predmetnim nositeljima projekta.

Odluka o raspodjeli troškova objavljuje se.

7. Ako relevantna nacionalna regulatorna tijela ne postignu dogovor o zahtjevu za ulaganje u roku od šest mjeseci od datuma na koji je ga je primilo posljednje relevantno nacionalno regulatorno tijelo, o tome bez odgode obavješćuju Agenciju.

U tom slučaju ili na zajednički zahtjev relevantnih nacionalnih regulatornih tijela odluku o zahtjevu za ulaganje, uključujući prekograničnu raspodjelu troškova iz stavka 5., donosi Agencija u roku od tri mjeseca od datuma na koji joj se uputi zahtjev.

Prije donošenja takve odluke Agencija se savjetuje s relevantnim nacionalnim regulatornim tijelima i nositeljima projekta. Tromjesečni rok iz drugog podstavka može se produljiti za dodatna dva mjeseca ako Agencija zatraži daljnje informacije. Taj dodatni rok počinje teći sljedećeg dana od dana primitka potpunih informacija.

U procjeni Agencije uzimaju se u obzir svi relevantni scenariji utvrđeni u skladu s člankom 12. i drugi scenariji za planiranje razvoja mreže, čime se omogućuje pouzdana analiza doprinosa projekta od zajedničkog interesa ciljevima energetske politike Unije u pogledu dekarbonizacije, integracije tržišta, tržišnog natjecanja, održivosti i sigurnosti opskrbe. Ako se primjenjuju dodatni scenariji, oni moraju biti u skladu s energetske i klimatskim ciljevima Unije za 2030. i njezinim ciljem klimatske neutralnosti do 2050. te podložni istoj razini savjetovanja i nadzora kao i postupak predviđen u članku 12.

U svojoj odluci o zahtjevu za ulaganje koji obuhvaća prekograničnu raspodjelu troškova Agencija relevantnim nacionalnim tijelima prepušta da u trenutku provedbe te odluke u skladu s nacionalnim pravom utvrde na koji će se način troškovi ulaganja uključiti u tarife u skladu s propisanom prekograničnom raspodjelom troškova.

Odluka o zahtjevu za ulaganje, uključujući prekograničnu raspodjelu troškova, objavljuje se. Primjenjuju se članak 25. stavak 3. te članci 28. i 29. Uredbe (EU) 2019/942.

8. Agencija Komisiji bez odgode dostavlja primjerak svih odluka o raspodjeli troškova zajedno sa svim relevantnim informacijama koje se odnose na svaku odluku. Te se informacije mogu dostaviti u agregiranom obliku. Komisija čuva povjerljivost poslovno osjetljivih informacija.

9. Odluke o raspodjeli troškova ne utječu na pravo TSO-ova da primijene naknade za pristup mrežama ni nacionalnih regulatornih tijela da ih odobre u skladu s člankom 13. Uredbe (EZ) br. 715/2009, člankom 18. stavkom 1. te stavcima od 3. do 6. Uredbe (EU) 2019/943, člankom 32. Direktive 2009/73/EZ i člankom 6. Direktive (EU) 2019/944.

10. Ovaj se članak ne primjenjuje na projekte od zajedničkog interesa koji su izuzeti od:

- (a) članka 32., 33. i 34. te članka 41. stavaka 6., 8. i 10. Direktive 2009/73/EZ, u skladu s člankom 36. te direktive;
- (b) članka 19. stavaka 2. i 3. Uredbe (EU) 2019/943 ili članka 6., članka 59. stavka 7. i članka 60. stavka 1. Direktive (EU) 2019/944, u skladu s člankom 63. Uredbe (EU) 2019/943;
- (c) pravila o razdvajanju ili o pristupu trećih strana, u skladu s člankom 17. Uredbe (EZ) br. 714/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³²⁾ ili s člankom 64. Uredbe (EU) 2019/943 i člankom 66. Direktive (EU) 2019/944.

11. Agencija do 24. lipnja 2023. donosi preporuku radi utvrđivanja dobrih praksi za postupanje sa zahtjevima za ulaganje u projekte od zajedničkog interesa. Ta se preporuka redovito ažurira kada je to potrebno, posebno radi osiguravanja dosljednosti s načelima o prekograničnoj podjeli troškova odobalnih mreža za energiju iz obnovljivih izvora iz članka 15. stavka 1. Pri donošenju ili izmjeni preporuke Agencija provodi opsežan postupak savjetovanja koji uključuje sve relevantne dionike.

12. Ovaj članak primjenjuje se *mutatis mutandis* na projekte od uzajamnog interesa.

Članak 17.

Regulatorni poticaji

1. Ako se nositelj projekta pri razvoju, radu ili održavanju projekta od zajedničkog interesa za koji su nadležna nacionalna regulatorna tijela suočava s rizicima većima od uobičajenih rizika za usporedivi infrastrukturni projekt, države članice i nacionalna regulatorna tijela mogu dodijeliti primjerene poticaje tom projektu u skladu s člankom 13. Uredbe (EZ) br. 715/2009, člankom 18. stavkom 1. te stavcima od 3. do 6. Uredbe (EU) 2019/943, člankom 41. stavkom 8. Direktive 2009/73/EZ i člankom 58. točkom (f) Direktive (EU) 2019/944.

Prvi podstavak ne primjenjuje se na projekte od zajedničkog interesa koji su izuzeti:

- (a) od članka 32., 33. i 34. te od članka 41. stavaka 6., 8. i 10. Direktive 2009/73/EZ, u skladu s člankom 36. te direktive;
- (b) od članka 19. stavaka 2. i 3. Uredbe (EU) 2019/943 ili od članka 6., članka 59. stavka 7. i članka 60. stavka 1. Direktive (EU) 2019/944, u skladu s člankom 63. Uredbe (EU) 2019/943;
- (c) u skladu s člankom 36. Direktive 2009/73/EZ;
- (d) u skladu s člankom 17. Uredbe (EZ) br. 714/2009.

2. U slučaju odluke o dodjeli poticaja iz stavka 1. ovoga članka nacionalna regulatorna tijela uzimaju u obzir rezultate analize troškova i koristi u skladu s metodologijom razvijenom na temelju članka 11., a posebno pozitivne vanjske učinke projekta na regionalnoj razini ili razini Unije. Nacionalna regulatorna tijela nadalje analiziraju posebne rizike s kojima se suočavaju nositelji projekta, poduzete mjere ublažavanja rizika i razloge za profil rizika s obzirom na neto pozitivan učinak projekta u usporedbi s manje rizičnom alternativom. Prihvatljivi su posebno rizici povezani s novim tehnologijama prijenosa odnosno transporta na kopnu i moru, rizici povezani s nedostatnim povratom troškova i rizici razvoja.

3. U odluci o dodjeli poticaja u obzir se uzima posebna priroda nastalog rizika te se mogu dodijeliti poticaji koji obuhvaćaju, među ostalim, jednu od sljedećih mjera ili više njih:

- (a) pravila o ulaganju unaprijed;
- (b) pravila o priznavanju stvarno nastalih troškova prije puštanja projekta u rad;

⁽³²⁾ Uredba (EZ) br. 714/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mreži za prekograničnu razmjenu električne energije i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1228/2003 (SL L 211, 14.8.2009., str. 15.).

- (c) pravila o postizanju dodatnog povrata na uloženi kapital za projekt;
- (d) sve druge mjere koje se smatraju potrebnima i primjerenima.

4. Svako nacionalno regulatorno tijelo do 24. siječnja 2023. Agenciji podnosi svoju metodologiju i kriterije koje upotrebljava za evaluaciju ulaganja u energetske infrastrukturne projekte i većih rizika tih projekata, ažurirane s obzirom na najnovija kretanja u području zakonodavstva, politike, tehnologije i tržišta. Tom metodologijom i kriterijima izričito se nastoji odgovoriti na posebne rizike kojima su izložene odobalne mreže za energiju iz obnovljivih izvora iz točke 1. podtočke (f) Priloga II. i projekti niskih kapitalnih, ali znatnih operativnih rashoda.

5. Uzimajući u obzir informacije primljene u skladu sa stavkom 4. ovog članka, Agencija do 24. lipnja 2023. olakšava razmjenu dobre prakse i daje preporuke u skladu s člankom 6. stavkom 2. Uredbe (EU) 2019/942 u pogledu obaju sljedećih aspekata:

- (a) poticaja iz stavka 1. na temelju usporedbe najbolje prakse nacionalnih regulatornih tijela;
- (b) zajedničke metodologije za evaluaciju nastalih većih rizika ulaganja u energetske infrastrukturne projekte.

6. Svako nacionalno regulatorno tijelo do 24. rujna 2023. objavljuje svoju metodologiju i kriterije za evaluaciju ulaganja u energetske infrastrukturne projekte i većih rizika tih projekata.

7. Ako mjere iz stavaka 5. i 6. nisu dovoljne za osiguravanje pravodobne provedbe projekata od zajedničkog interesa, Komisija može izdati smjernice za poticaje utvrđene u ovom članku.

POGLAVLJE VII.

Financiranje

Članak 18.

Prihvatljivost projekata za financijsku pomoć Unije u skladu s Uredbom (EU) 2021/1153

1. Projekti od zajedničkog interesa koji pripadaju kategorijama energetske infrastrukture utvrđenima u članku 24. i Prilogu II. prihvatljivi su za financijsku pomoć Unije u obliku bespovratnih sredstava za studije i financijskih instrumenata.
2. Projekti od zajedničkog interesa koji pripadaju kategorijama energetske infrastrukture utvrđenima u članku 24. i točki 1. podtočkama (a), (b), (c), (d) i (f) Priloga II i točki 3. Priloga II. također su prihvatljivi za financijsku pomoć Unije u obliku bespovratnih sredstava za radove ako ispunjavaju sve sljedeće kriterije:
 - (a) analiza troškova i koristi za pojedini projekt izrađena u skladu s člankom 16. stavkom 4. točkom (a) dokazuje postojanje znatnih pozitivnih vanjskih učinaka, kao što su sigurnost opskrbe, fleksibilnost sustava, solidarnost ili inovacije;
 - (b) za projekt je donesena odluka o prekograničnoj raspodjeli troškova u skladu s člankom 16. ili je, kad je riječ o projektima od zajedničkog interesa koji pripadaju kategoriji energetske infrastrukture utvrđenoj u točki 3. Priloga II. koji nisu u nadležnosti nacionalnih regulatornih tijela i za koje se stoga ne donosi odluka o prekograničnoj raspodjeli troškova, cilj projekta pružanje prekograničnih usluga, uvođenje tehnoloških inovacija i osiguravanje sigurnosti rada prekogranične mreže;
 - (c) projekt se ne može financirati na tržištu ili putem regulatornog okvira u skladu s poslovnim planom i drugim procjenama, posebno onima koje su proveli potencijalni ulagatelji, vjerovnici ili nacionalno regulatorno tijelo, uzimajući u obzir sve odluke o poticajima i razloge iz članka 17. stavka 2. pri procjeni potrebe projekta za financijskom pomoći Unije.

3. Projekti od zajedničkog interesa koji se provode u skladu s postupkom iz članka 5. stavka 7. točke (d) također su prihvatljivi za financijsku pomoć Unije u obliku bespovratnih sredstava za radove ako ispunjavaju kriterije utvrđene u stavku 2. ovog članka.

4. Projekti od zajedničkog interesa koji pripadaju kategorijama energetske infrastrukture utvrđenima u točki 1. podtočki (e) i točkama 2. i 5. Priloga II. također su prihvatljivi za financijsku pomoć Unije u obliku bespovratnih sredstava za radove ako predmetni nositelji projekata, u evaluaciji koju je provelo relevantno nacionalno tijelo ili, ako je primjenjivo, nacionalno regulatorno tijelo, mogu jasno pokazati znatne pozitivne vanjske učinke projekata, kao što su sigurnost opskrbe, fleksibilnost sustava, solidarnost ili inovacije, i pružiti jasne dokaze o njihovoj komercijalnoj neodrživosti, u skladu s analizom troškova i koristi, poslovnim planom i procjenama, posebno onima koje su proveli potencijalni ulagatelji ili vjerovnici ili, ako je primjenjivo, nacionalno regulatorno tijelo.

5. Ovaj članak primjenjuje se *mutatis mutandis* na projekte od uzajamnog interesa.

Projekti od uzajamnog interesa prihvatljivi su za financijsku pomoć Unije pod uvjetima utvrđenima u članku 5. stavku 2. Uredbe (EU) 2021/1153. Kad je riječ o bespovratnim sredstvima za radove, projekti od uzajamnog interesa prihvatljivi su za financijsku pomoć Unije ako ispunjavaju kriterije utvrđene u stavku 2. ovog članka i ako projekt doprinosi općim ciljevima energetske i klimatske politike Unije.

Članak 19.

Smjernice za kriterije za dodjelu financijske pomoći Unije

Posebni kriteriji utvrđeni u članku 4. stavku 3. ove Uredbe i parametri utvrđeni u članku 4. stavku 5. ove Uredbe primjenjuju se za potrebe utvrđivanja kriterija za dodjelu financijske pomoći Unije u Uredbi (EU) 2021/1153. Za projekte od zajedničkog interesa obuhvaćene člankom 24. ove Uredbe primjenjuju se kriteriji integracije tržišta, sigurnosti opskrbe, tržišnog natjecanja i održivosti.

POGLAVLJE VIII.

Završne odredbe

Članak 20.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 3. stavka 4. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od sedam godina počevši od 23. lipnja 2022. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od sedam godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 3. stavka 4. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.

5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

6. Delegirani akt donesen na temelju članka 3. stavka 4 stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 21.

Izvješćivanje i evaluacija

Komisija do 30. lipnja 2027. objavljuje izvješće o provedbi projekata s Unijina popisa i podnosi ga Europskom parlamentu i Vijeću. U tom se izvješću evaluira sljedeće:

- (a) napredak postignut u planiranju, razvoju, izgradnji i puštanju u rad projekata s Unijina popisa te, prema potrebi, kašnjenja u provedbi i druge poteškoće na koje se naišlo;
- (b) sredstva koja je Unija rezervirala i isplatila za projekte s Unijina popisa u odnosu na ukupnu vrijednost financiranih projekata s Unijina popisa;
- (c) napredak koji je u integraciji obnovljivih izvora energije, uključujući obnovljive izvore energije na moru, i smanjenju emisija stakleničkih plinova postignut planiranjem, razvojem, izgradnjom i puštanjem u rad projekata s Unijina popisa;
- (d) u sektorima električne energije i obnovljivih ili niskougljičnih plinova, uključujući sektor vodika, razvoj međupovezanosti država članica, odgovarajuće promjene cijena energije, kao i broj kvarova mrežnog sustava, njihovi uzroci i povezani gospodarski troškovi;
- (e) postupak izdavanja dozvola i sudjelovanje javnosti, a posebno:
 - i. prosječno i najdulje ukupno trajanje postupka izdavanja dozvola za projekte s Unijina popisa, uključujući trajanje svakog koraka postupka prije podnošenja zahtjeva, u odnosu na vrijeme predviđeno početnim glavnim ključnim etapama iz članka 10. stavka 6.;
 - ii. razina protivljenja projektima s Unijina popisa, osobito broj pisanih prigovora tijekom postupka javnog savjetovanja i broj postupaka za pravnu zaštitu;
 - iii. najbolje i inovativne prakse u vezi s uključivanjem dionika;
 - iv. najbolje i inovativne prakse u vezi s ublažavanjem utjecaja na okoliš, uključujući prilagodbu klimatskim promjenama, tijekom postupaka izdavanja dozvola i provedbe projekta;
 - v. djelotvornost sustava predviđenih člankom 8. stavkom 3. u pogledu poštovanja rokova utvrđenih u članku 10. stavcima 1. i 2.;
- (f) regulatorni tretman, a posebno:
 - i. broj projekata od zajedničkog interesa za koje je donesena odluka o prekograničnoj raspodjeli troškova u skladu s člankom 16.;
 - ii. broj i vrsta projekata od zajedničkog interesa kojima su dodijeljeni posebni poticaji u skladu s člankom 17.;
- (g) djelotvornost ove Uredbe u doprinosu energetske i klimatske politike Unije za 2030. te postizanju klimatske neutralnosti najkasnije do 2050.

Članak 22.

Preispitivanje

Komisija do 30. lipnja 2027. provodi preispitivanje ove Uredbe na temelju rezultata izvješćivanja i evaluacije predviđenih u članku 21. ove Uredbe, kao i praćenja, izvješćivanja i evaluacije koji se provode u skladu s člancima 22. i 23. Uredbe (EU) 2021/1153.

*Članak 23.***Informiranje i obavješćivanje javnosti**

Komisija uspostavlja i održava platformu za transparentnost koja je lako dostupna javnosti putem interneta. Platforma se redovito ažurira informacijama iz izvješća iz članka 5. stavka 4. te informacijama s internetskih stranica iz članka 9. stavka 7. Platforma sadržava sljedeće informacije:

- (a) ažurirane opće informacije, uključujući geografske informacije, za svaki projekt s Unijina popisa;
- (b) plan provedbe iz članka 5. stavka 1. za svaki projekt s Unijina popisa predstavljen tako da se u svakom trenutku može procijeniti napredak u provedbi;
- (c) glavne očekivane koristi i doprinos ostvarenju ciljeva iz članka 1. stavka 1. te troškove projekata, osim poslovno osjetljivih informacija;
- (d) Unijin popis;
- (e) sredstva koja je Unija dodijelila i isplatila za svaki projekt s Unijina popisa;
- (f) poveznice na nacionalni priručnik o postupanju iz članka 9.;
- (g) postojeće studije i planove za morske bazene za svaki prioritetni koridor odobalne mreže, a da se time ne krše nikakva prava intelektualnog vlasništva.

*Članak 24.***Odstupanje za međupovezanost u slučaju Cipra i Malte**

1. U slučaju Cipra i Malte, koji još nisu međupovezani s transeuropskom plinskom mrežom, primjenjuje se odstupanje od članka 3., članka 4. stavka 1. točaka (a) i (b), članka 4. stavka 5., članka 16. stavka 4. točke (a) te priloga I., II. i III., ne dovodeći u pitanje članak 32. stavak 2. Jedna međuveza za svaku od tih država članica zadržava status projekta od zajedničkog interesa u skladu s ovom Uredbom sa svim relevantnim pravima i obvezama ako ta međuveza ispunjava sljedeće uvjete:

- (a) nalazi se u fazi razvoja ili planiranja 23. lipnja 2022.;
- (b) dodijeljen joj je status projekta od zajedničkog interesa u skladu s Uredbom (EU) br. 347/2013; i
- (c) potrebna je da bi se osigurala trajna međupovezanost tih država članica s transeuropskom plinskom mrežom.

Tim se projektima u budućnosti osigurava mogućnost pristupa novim energetske tržištima, među ostalim i tržištu vodika.

2. Nositelji projekata dostavljaju dostatne dokaze o tome kako će međuveze iz stavka 1. omogućiti pristup novim energetske tržištima, među ostalim i tržištu vodika, u skladu s općim ciljevima energetske i klimatske politike Unije. Takvi dokazi uključuju procjenu ponude i potražnje za obnovljivi ili niskougljični vodik te izračun smanjenja emisija stakleničkih plinova koje projekt omogućuje.

Komisija redovito provjerava tu procjenu i taj izračun, kao i pravodobnu provedbu projekta.

3. Uz ispunjavanje posebnih kriterija utvrđenih u članku 19. za financijsku pomoć Unije, međuveze iz stavka 1. ovog članka moraju biti projektirane tako da osiguravaju pristup budućim energetske tržištima, među ostalim i tržištu vodika, ne smiju dovesti do produljenja životnog vijeka objekata za prirodni plin te moraju osiguravati prekograničnu interoperabilnost susjednih mreža. Svaka prihvatljivost za financijsku pomoć Unije na temelju članka 18. završava 31. prosinca 2027.

4. U svakom zahtjevu za financijsku pomoć Unije za radove mora se s pomoću plana koji sadržava precizan vremenski okvir jasno dokazati cilj pretvaranja objekta u namjenski objekt za vodik do 2036. ako to dopuštaju tržišni uvjeti.
5. Odstupanje iz stavka 1. primjenjuje se dok Cipar odnosno Malta ne budu izravno povezani s transeuropskom plinskom mrežom ili do 31. prosinca 2029., ovisno o tome što nastupi ranije.

Članak 25.

Izmjena Uredbe (EZ) br. 715/2009

U članku 8. stavku 10. Uredbe (EZ) br. 715/2009 prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„10. Svake dvije godine ENTSO za plin usvaja i objavljuje plan razvoja mreže na razini Zajednice iz stavka 3. točke (b). Plan razvoja mreže na razini Zajednice uključuje modeliranje integrirane mreže, uključujući mreže vodika, izradu scenarija, europsku prognozu dostatnosti opskrbe i procjenu otpornosti sustava.”.

Članak 26.

Izmjena Uredbe (EU) 2019/942

U članku 11. Uredbe (EU) 2019/942 točke (c) i (d) zamjenjuju se sljedećim:

- „(c) ispunjava obveze utvrđene u članku 5., članku 11. stavku 3., članku 11. stavcima od 6. do 9., člancima 12., 13. i 17. te u odjeljku 2. točki 12. Priloga III. Uredbi (EU) 2022/869 Europskog parlamenta i Vijeća (*);
- (d) donosi odluke o zahtjevima za ulaganje, uključujući prekograničnu raspodjelu troškova, u skladu s člankom 16. stavkom 7. Uredbe (EU) 2022/869.

(*) Uredba (EU) 2022/869 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2022. o smjernicama za transeuropsku energetska infrastrukturu, izmjeni uredaba (EZ) br. 715/2009, (EU) 2019/942 i (EU) 2019/943 i direktiva 2009/73/EZ i (EU) 2019/944 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 347/2013 (SL L 152, 3.6.2022., str. 45.).”.

Članak 27.

Izmjena Uredbe (EU) 2019/943

U članku 48. stavku 1. Uredbe (EU) 2019/943 prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„1. Plan razvoja mreže na razini Unije iz članka 30. stavka 1. točke (b) uključuje modeliranje integrirane mreže, među ostalim razvoj scenarija i procjenu otpornosti sustava. Relevantni ulazni parametri za modeliranje kao što su pretpostavke o cijenama goriva i ugljika ili postrojenjima povezanim s obnovljivim izvorima energije moraju biti potpuno u skladu s europskom procjenom adekvatnosti resursa izrađenom na temelju članka 23.”.

Članak 28.

Izmjena Direktive 2009/73/EZ

U članku 41. stavku 1. Direktive 2009/73/EZ dodaje se sljedeća točka:

„v. ispunjavanje obveza utvrđenih u članku 3., članku 5. stavku 7. te člancima od 14. do 17. Uredbe (EU) 2022/869 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

(*) Uredba (EU) 2022/869 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2022. o smjernicama za transeuropsku energetska infrastrukturu, izmjeni uredaba (EZ) br. 715/2009, (EU) 2019/942 i (EU) 2019/943 i direktiva 2009/73/EZ i (EU) 2019/944 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 347/2013 (SL L 152, 3.6.2022., str. 45.).”.

Članak 29.

Izmjena Direktive (EU) 2019/944

U članku 59. stavku 1. Direktive (EU) 2019/944 dodaje se sljedeća točka:

„(aa) ispunjavanje obveza utvrđenih u članku 3., članku 5. stavku 7. te člancima od 14. do 17. Uredbe (EU) 2022/869 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

(*) Uredba (EU) 2022/869 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2022. o smjernicama za transeuropsku energetska infrastrukturu, izmjeni uredaba (EZ) br. 715/2009, (EU) 2019/942 i (EU) 2019/943 i direktiva 2009/73/EZ i (EU) 2019/944 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 347/2013 (SL L 152, 3.6.2022., str. 45.).”.

Članak 30.

Prijelazne odredbe

Ova Uredba ne utječe na odobravanje, nastavak ni izmjenu financijske pomoći koju dodjeljuje Komisija u skladu s Uredbom (EU) br. 1316/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³³⁾.

Poglavlje III. ne primjenjuje se na projekte od zajedničkog interesa koji su uključeni u postupak izdavanja dozvola i za koje je nositelj projekta podnio spis zahtjeva prije 16. studenoga 2013.

Članak 31.

Prijelazno razdoblje

1. Tijekom prijelaznog razdoblja koje završava 31. prosinca 2029. namjenski objekti za vodik prenamijenjeni iz objekata za prirodni plin koji pripadaju kategoriji energetske infrastrukture utvrđenoj u točki 3. Priloga II. mogu se upotrebljavati za transport ili skladištenje prethodno definirane mješavine vodika s prirodnim plinom ili biometanom.

2. Tijekom prijelaznog razdoblja iz stavka 1. nositelji projekata blisko surađuju na projektiranju i provedbi projekata kako bi se osigurala interoperabilnost susjednih mreža.

3. Nositelj projekta dostavlja dostatne dokaze, među ostalim i putem komercijalnih ugovora, o tome kako će do kraja prijelaznog razdoblja objekti iz stavka 1. ovog članka prestati biti objekti za prirodni plin i postati namjenski objekti za vodik, kako je utvrđeno u točki 3. Priloga II., te kako će tijekom prijelaznog razdoblja biti omogućena veća upotreba vodika. Takvi dokazi uključuju procjenu ponude i potražnje za obnovljivi ili niskougljični vodik te izračun smanjenja emisija stakleničkih plinova koje projekt omogućuje. U kontekstu praćenja napretka postignutog u provedbi projekata od zajedničkog interesa Agencija provjerava je li pravodobno proveden prijelaz projekta na namjenski objekt za vodik kako je utvrđeno u točki 3. Priloga II.

⁽³³⁾ Uredba (EU) br. 1316/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi Instrumenta za povezivanje Europe, izmjeni Uredbe (EU) br. 913/2010 i stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 680/2007 i (EZ) br. 67/2010 (SL L 348, 20.12.2013., str. 129.).

4. Prihvatljivost projekata iz stavka 1. ovog članka za financijsku pomoć Unije na temelju članka 18. završava 31. prosinca 2027.

Članak 32.

Stavljanje izvan snage

1. Uredba (EU) br. 347/2013 stavlja se izvan snage od 23. lipnja 2022. Iz ove Uredbe ne proizlaze nikakva prava za projekte navedene u prilogima Uredbi (EU) br. 347/2013.

2. Neovisno o stavku 1. ovog članka, Prilog VII. Uredbi (EU) br. 347/2013, kako je izmijenjen Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2022/564 ⁽³⁴⁾, koji sadržava peti Unijin popis projekata od zajedničkog interesa, kao i članci od 2. do 10., članci 12., 13. i 14. te prilogi od I. do IV. i Prilog VI. Uredbi (EU) br. 347/2013, ostaju na snazi i proizvode učinke u pogledu projekata od zajedničkog interesa uvrštenih na peti Unijin popis do stupanja na snagu prvog Unijina popisa projekata od zajedničkog interesa i projekata od uzajamnog interesa utvrđenog u skladu s ovom Uredbom.

3. Neovisno o stavku 2. ovog članka, projekti koji su bili uvršteni na peti Unijin popis projekata od zajedničkog interesa utvrđen u skladu s Uredbom (EU) br. 347/2013 i čiji je spis zahtjeva nadležno tijelo prihvatilo na pregled uživaju prava i obveze koje proizlaze iz poglavlja III. ove Uredbe tijekom razdoblja od četiri godine od stupanja na snagu ove Uredbe.

Članak 33.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 30. svibnja 2022.

Za Europski parlament
Predsjednica
R. METSOLA

Za Vijeće
Predsjednik
B. LE MAIRE

⁽³⁴⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/564 od 19. studenoga 2021. o izmjeni Uredbe (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s popisom projekata od zajedničkog interesa Unije (SL L 109., 8.4.2022. str. 14.).

PRILOG I.

PRIORITETNI KORIDORI I PODRUČJA ENERGETSKE INFRASTRUKTURE

(kako je navedeno u članku 1. stavku 1.)

Ova se Uredba primjenjuje na sljedeće prioritetne koridore i područja transeuropske energetske infrastrukture:

1. PRIORITETNI ELEKTROENERGETSKI KORIDORI

1. Elektroenergetska međupovezanost sjevera i juga u zapadnoj Europi (NSI Zapad – elektroenergetika): međusobna povezivanja između država članica regije i s područjem Mediterana, uključujući Pirinejski poluotok, posebno radi integracije električne energije iz obnovljivih izvora energije i jačanja unutarnjih infrastruktura mreže s ciljem poticanja integracije tržišta u regiji te kako bi se okončala izoliranost Irske i osiguralo potrebno produljenje odobalnih mreža za energiju iz obnovljivih izvora na kopnu i pojačanje domaće mreže potrebno za osiguravanje odgovarajuće i pouzdane prijenosne mreže i opskrbu država članica bez izlaza na more električnom energijom proizvedenom na moru.

Predmetne države članice: Belgija, Danska, Njemačka, Irska, Španjolska, Francuska, Italija, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Austrija i Portugal.

2. Elektroenergetska međupovezanost sjevera i juga u srednjoistočnoj i jugoistočnoj Europi (NSI Istok – elektroenergetika): međusobna povezivanja i unutarnji dalekovodi u smjeru sjever-jug i istok-zapad s ciljem uspostave unutarnjeg tržišta i integracije proizvodnje iz obnovljivih izvora energije kako bi se okončala izolacija Cipra i osiguralo potrebno produljenje odobalnih mreža za energiju iz obnovljivih izvora na kopnu i pojačanje domaće mreže potrebno za osiguranje odgovarajuće i pouzdane prijenosne mreže i opskrbu država članica bez izlaza na more električnom energijom proizvedenom na moru.

Predmetne države članice: Bugarska, Češka, Njemačka, Hrvatska, Grčka, Cipar, Italija, Mađarska, Austrija, Poljska, Rumunjska, Slovenija i Slovačka.

3. Plan međupovezanosti baltičkog energetskog tržišta u području električne energije (BEMIP Elektroenergetika): međusobna povezivanja između država članica i unutarnji dalekovodi u baltičkoj regiji kako bi se potaknula integracija tržišta i integrirali sve veći udjeli obnovljivih izvora energije u regiji.

Predmetne države članice: Danska, Njemačka, Estonija, Latvija, Litva, Poljska, Finska i Švedska.

2. PRIORITETNI KORIDORI ODOBALNE MREŽE

4. Odobalne mreže sjevernih mora (NSOG): razvoj odobalne elektroenergetske mreže, razvoj integrirane odobalne elektroenergetske mreže te, prema potrebi, mreže vodika i povezani interkonekcijski vodovi u Sjevernom moru, Irskom moru, Keltskom moru, La Mancheu i susjednim vodama za prijenos električne energije ili, prema potrebi, transport vodika iz obnovljivih izvora energije na moru do centara potrošnje i skladišta ili u cilju povećanja prekogranične razmjene energije iz obnovljivih izvora.

Predmetne države članice: Belgija, Danska, Njemačka, Irska, Francuska, Luksemburg, Nizozemska i Švedska.

5. Odobalne mreže u okviru Plana međupovezanosti baltičkog energetskog tržišta (BEMIP odobalno): razvoj odobalne elektroenergetske mreže, razvoj integrirane odobalne elektroenergetske mreže, kao i, prema potrebi, razvoj mreže vodika i povezani interkonekcijski vodovi u Baltičkom moru i susjednim vodama za prijenos električne energije ili, prema potrebi, transport vodika iz obnovljivih izvora energije na moru do centara potrošnje i skladišta ili u cilju povećanja prekogranične razmjene energije iz obnovljivih izvora.

Predmetne države članice: Danska, Njemačka, Estonija, Latvija, Litva, Poljska, Finska i Švedska.

6. Južne i zapadne odobalne mreže (SW odobalno): razvoj odobalne elektroenergetske mreže, razvoj integrirane odobalne elektroenergetske mreže, kao i, prema potrebi, razvoj mreže vodika i povezani interkonekcijski vodovi u Sredozemnom moru, među ostalim u Kadiškom zaljevu, i susjednim vodama za prijenos električne energije ili, prema potrebi, transport vodika iz obnovljivih izvora energije na moru do centara potrošnje i skladišta ili u cilju povećanja prekogranične razmjene energije iz obnovljivih izvora.

Predmetne države članice: Grčka, Španjolska, Francuska, Italija, Malta i Portugal.

7. Južne i istočne odobalne mreže (SE odobalno): razvoj odobalne elektroenergetske mreže, razvoj integrirane odobalne elektroenergetske mreže, kao i, prema potrebi, razvoj mreže vodika i povezani interkonekcijski vodovi u Sredozemnom moru, Crnom moru i susjednim vodama za prijenos električne energije ili, prema potrebi, transport vodika iz obnovljivih izvora energije na moru do centara potrošnje i skladišta ili u cilju povećanja prekogranične razmjene energije iz obnovljivih izvora.

Predmetne države članice: Bugarska, Hrvatska, Grčka, Italija, Cipar, Rumunjska i Slovenija.

8. Atlantske odobalne mreže: razvoj odobalne elektroenergetske mreže ili razvoj integrirane odobalne elektroenergetske mreže i povezani interkonekcijski vodovi u vodama Sjevernog Atlantskog oceana za prijenos električne energije iz obnovljivih izvora energije na moru do centara potrošnje i skladišta te u cilju povećanja prekogranične razmjene električne energije.

Predmetne države članice: Irska, Španjolska, Francuska i Portugal.

3. PRIORITETNI KORIDORI ZA VODIK I ELEKTROLIZATORI

9. Međupovezanost infrastrukture za vodik u zapadnoj Europi (HI Zapad): infrastruktura za vodik i prenamjena infrastrukture za plin, čime se omogućuje stvaranje integrirane okosnice za vodik, izravno ili neizravno (međupovezanošću s trećom zemljom), kojom se povezuju zemlje u regiji i ispunjavaju njihove konkretne infrastrukturne potrebe za vodikom, čime se podupire stvaranje mreže za transport vodika na razini Unije te, osim toga, kad je riječ o otocima i otočnim sustavima, smanjuje energetska izoliranost, podupiru inovativna i druga rješenja koja uključuju najmanje dvije države članice sa znatnim pozitivnim učinkom na ciljeve energetske i klimatske ciljeve Unije za 2030. i njezin cilj klimatske neutralnosti do 2050. te znatno doprinosi održivosti otočnog energetskog sustava i Unije.

Elektrolizatori: podupiranje uvođenja aplikacija pretvaranja električne energije u plin kako bi se omogućilo smanjenje emisija stakleničkih plinova i doprinos sigurnom, učinkovitom i pouzdanom radu sustava i integraciji pametnog energetskog sustava te, osim toga, kad je riječ o otocima i otočnim sustavima, podupiranje inovativnih i drugih rješenja koja uključuju najmanje dvije države članice sa znatnim pozitivnim učinkom na energetske i klimatske ciljeve Unije za 2030. i njezin cilj klimatske neutralnosti do 2050. te znatno doprinosi održivosti otočnog energetskog sustava i energetskog sustava Unije.

Predmetne države članice: Belgija, Češka, Danska, Njemačka, Irska, Španjolska, Francuska, Italija, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Austrija i Portugal.

10. Međupovezanost infrastrukture za vodik u srednjoistočnoj i jugoistočnoj Europi (HI Istok): infrastruktura za vodik i prenamjena infrastrukture za plin, čime se omogućuje stvaranje integrirane okosnice za vodik, izravno ili neizravno (međupovezanošću s trećom zemljom), kojom se povezuju zemlje u regiji i ispunjavaju njihove posebne infrastrukturne potrebe za vodikom te se podupire stvaranje mreže za transport vodika na razini Unije te, osim toga, kad je riječ o otocima i otočnim sustavima, smanjuje energetska izoliranost, podupiru inovativna i druga rješenja koja uključuju najmanje dvije države članice sa znatnim pozitivnim učinkom na energetske i klimatske ciljeve Unije za 2030. i njezin cilj klimatske neutralnosti do 2050. te znatno doprinosi održivosti otočnog energetskog sustava i Unije.

Elektrolizatori: podupiranje uvođenja aplikacija pretvaranja električne energije u plin kako bi se omogućilo smanjenje emisija stakleničkih plinova i doprinos sigurnom, učinkovitom i pouzdanom radu sustava i integraciji pametnog energetskog sustava te, osim toga, kad je riječ o otocima i otočnim sustavima, podupiranje inovativnih i drugih rješenja koja uključuju najmanje dvije države članice sa znatnim pozitivnim učinkom na energetske i klimatske ciljeve Unije za 2030. i njezin cilj klimatske neutralnosti do 2050. te znatno doprinosi održivosti otočnog energetskog sustava i energetskog sustava Unije.

Predmetne države članice: Bugarska, Češka, Njemačka, Grčka, Hrvatska, Italija, Cipar, Mađarska, Austrija, Poljska, Rumunjska, Slovenija i Slovačka;

11. Plan međupovezanosti baltičkog energetskeg tržišta u području vodika (BEMIP Vodik): infrastruktura za vodik i prenamjena infrastrukture za plin, čime se omogućuje stvaranje integrirane okosnice za vodik, izravno ili neizravno (međupovezanošću s trećom zemljom), kojom se povezuju zemlje u regiji i ispunjavaju njihove posebne infrastrukturne potrebe za vodikom te se podupire stvaranje mreže za transport vodika na razini Unije te, osim toga, kad je riječ o otocima i otočnim sustavima, smanjuje energetska izoliranost, podupiru inovativna i druga rješenja koja uključuju najmanje dvije države članice sa znatnim pozitivnim učinkom na energetske i klimatske ciljeve Unije za 2030. i njezin cilj klimatske neutralnosti do 2050. te znatno doprinosi održivosti otočnog energetskeg sustava i Unije.

Elektrolizatori: podupiranje uvođenja aplikacija pretvaranja električne energije u plin kako bi se omogućilo smanjenje emisija stakleničkih plinova i doprinos sigurnom, učinkovitom i pouzdanom radu sustava i integraciji pametnog energetskeg sustava te, osim toga, kad je riječ o otocima i otočnim sustavima, podupiranje inovativna i druga rješenja koja uključuju najmanje dvije države članice sa znatnim pozitivnim učinkom na energetske i klimatske ciljeve Unije za 2030. i njezin cilj klimatske neutralnosti do 2050. te znatno doprinosi održivosti otočnog energetskeg sustava i energetskeg sustava Unije.

Predmetne države članice: Danska, Njemačka, Estonija, Latvija, Litva, Poljska, Finska i Švedska.

4. PRIORITETNA TEMATSKA PODRUČJA

12. Uvođenje pametnih elektroenergetskih mreža: usvajanje tehnologija pametnih mreža u Uniji kako bi se učinkovito integriralo ponašanja i djelovanja svih korisnika povezanih s elektroenergetskom mrežom, posebno proizvodnju velikih količina električne energije iz obnovljivih ili distribuiranih izvora energije i odgovor potrošača na potražnju, pohranu energije, električna vozila i ostale izvori fleksibilnosti te, osim toga, kad je riječ o otocima i otočnim sustavima, smanjenje energetske izoliranosti, podupiranje inovativnih i drugih rješenja koja uključuju najmanje dvije države članice sa znatnim pozitivnim učinkom na energetske i klimatske ciljeve Unije za 2030. i njezin cilj klimatske neutralnosti do 2050. te znatno doprinosi održivosti otočnog energetskeg sustava i energetskeg sustava Unije.

Predmetne države članice: sve.

13. Prekogranična mreža ugljikova dioksida: razvoj infrastrukture za transport i skladištenje ugljikova dioksida između država članica i sa susjednim trećim zemljama za hvatanje i skladištenje ugljikova dioksida uhvaćenog iz industrijskih postrojenja u svrhu trajnog geološkog skladištenja, kao i korištenja ugljikova dioksida za sintetičke ložive plinove, što dovodi do trajne neutralizacije ugljikova dioksida.

Predmetne države članice: sve.

14. Pametne plinske mreže: usvajanje tehnologija pametnih plinskih mreža diljem Unije kako bi se u plinsku mrežu učinkovito integrirao niz niskougljičnih plinova, a posebno plinova iz obnovljivih izvora, poduprlo uvođenje inovativnih i digitalnih rješenja za upravljanje mrežom i olakšala pametna integracija energetskeg sektora i upravljanje potrošnjom, uključujući povezane fizičke nadogradnje ako je to nužno za funkcioniranje opreme i instalacija za integraciju niskougljičnih plinova, a posebno plinova iz obnovljivih izvora.

Predmetne države članice: sve.

PRILOG II.

KATEGORIJE ENERGETSKE INFRASTRUKTURE

Kategorije energetske infrastrukture koje treba izraditi u cilju provedbe prioriteta energetske infrastrukture utvrđenih u Prilogu I. jesu sljedeće:

1. za električnu energiju:

- (a) nadzemni prijenosni vodovi visokog i iznimno visokog napona koji prelaze granicu ili se nalaze unutar državnog područja države članice, uključujući isključiv gospodarski pojas, ako su projektirani za napon od 220 kV ili veći te podzemni i podmorski prijenosni kabeli ako su projektirani za napon od 150 kV ili veći; Za države članice i male izolirane sustave s općim prijenosnim sustavom nižeg napona ti su pragovi napona jednaki najvišoj razini napona u njihovim elektroenergetskim sustavima;
- (b) svaka oprema ili instalacija koja pripada kategoriji energetske infrastrukture iz točke (a), a kojom se omogućava prijenos električne energije iz obnovljivih izvora na moru s lokacija za odobalnu proizvodnju energije (energetska infrastruktura za električnu energiju iz obnovljivih izvora na moru);
- (c) pojedinačni ili zajednički objekti za skladištenje energije za trajno ili privremeno skladištenje energije u nadzemnoj ili podzemnoj infrastrukturi ili na geološkim lokacijama, pod uvjetom da su izravno povezani s visokonaponskim prijenosnim vodovima i distribucijskim vodovima projektiranim za napon od 110 kV ili veći. Za države članice i male izolirane sustave s općim prijenosnim sustavom nižeg napona ti su pragovi napona jednaki najvišoj razini napona u njihovim elektroenergetskim sustavima;
- (d) svaka oprema ili instalacija bitna za zaštićen, siguran i učinkovit rad sustava navedenih u točkama (a), (b) i (c), uključujući sustave zaštite, praćenja i kontrole za sve razine napona i trafostanice;
- (e) pametne elektroenergetske mreže: sva oprema ili instalacije, digitalni sustavi i komponente kojima se integriraju informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) putem operativnih digitalnih platformi, kontrolnih sustava i senzorskih tehnologija na razini prijenosa te srednjenaponske i visokonaponske distribucije, s ciljem osiguravanja učinkovitije i inteligentnije mreže za prijenos i distribuciju električne energije, povećanog kapaciteta za integraciju novih oblika proizvodnje, skladištenja i potrošnje energije te olakšavanja novih poslovnih modela i tržišnih struktura, uključujući ulaganja u otoke i otočne sustave radi smanjenja energetske izoliranosti, podupiranja inovativnih i drugih rješenja koja uključuju najmanje dvije države članice sa znatnim pozitivnim učinkom na energetske i klimatske ciljeve Unije za 2030. i njezin cilj klimatske neutralnosti do 2050. te kako bi se znatno doprinijelo održivosti otočnog energetskog sustava i Unije;
- (f) sva oprema i instalacije koje pripadaju kategoriji energetske infrastrukture iz točke (a) i imaju dvojnju funkciju: međupovezanost i sustav za priključivanje na odobalnu mrežu na lokaciji za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na moru u dvjema državama članicama ili više njih i trećim zemljama koje sudjeluju u projektima na Unijinu popisu, uključujući produžetke te opreme do prve podstanice prijenosnog sustava na kopnu, kao i svaka odobalna oprema ili instalacija koja je nužna za zaštićeno, sigurno i učinkovito funkcioniranje, uključujući sustave zaštite, praćenja i kontrole, te potrebne trafostanice ako se njima također osigurava interoperabilnost tehnologije, među ostalim, kompatibilnost sučelja među različitim tehnologijama (odobalne mreže za obnovljivu energiju);

- 2. za pametne plinske mreže: sva oprema ili instalacije u nastavku čiji je cilj omogućivanje i olakšavanje integracije niza niskoguljičnih plinova, a posebno plinova iz obnovljivih izvora, uključujući biometan ili vodik, u plinsku mrežu: digitalni sustavi i komponente koji integriraju IKT, kontrolne sustave i senzorske tehnologije kako bi se omogućilo interaktivno i inteligentno praćenje, mjerenje, kontrola kvalitete i upravljanje proizvodnjom, transportom, distribucijom, skladištenjem i potrošnjom plina unutar plinske mreže. Nadalje, takvi projekti mogu uključivati i opremu kojom se omogućuju obrnuti tokovi, od distribucije do razine transporta, uključujući povezanu fizičku nadogradnju ako je nužna za rad opreme i instalacija radi integracije niskoguljičnih plinova, a posebno plinova iz obnovljivih izvora;

3. za vodik:

- (a) cjevovodi za transport vodika, uglavnom pod visokim tlakom, uključujući prenamjenu infrastrukture za prirodni plin, koji na transparentnoj i nediskriminirajućoj osnovi omogućuju pristup većem broju korisnika mreže;
- (b) skladišni objekti koji su povezani s visokotlačnim cjevovodima za vodik iz točke (a);
- (c) objekti za prihvrat, skladištenje i uplinjavanje ili dekompresiju ukapljenog vodika ili vodika ugrađenog u druge kemijske tvari u cilju ubrizgavanja vodika, ako je primjenjivo, u mrežu;
- (d) sva oprema ili instalacije koji su bitni za zaštićen, siguran i učinkovit rad sustava vodika ili omogućivanje dvosmjernog kapaciteta, uključujući kompresorske stanice;
- (e) sva oprema ili instalacije kojima se omogućuje upotreba vodika ili goriva dobivenih iz vodika u prometnom sektoru u okviru osnovne mreže TEN-T utvrđene u skladu s poglavljem III. Uredbe (EU) br. 1315/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

Svi objekti navedeni u točkama od (a) do (d) mogu biti novoizgrađeni ili prenamijenjeni iz objekata za prirodni plin u objekte za vodik, ili njihova kombinacija;

4. za objekte za elektrolizu:

- (a) elektrolizatori:
 - i. koji imaju kapacitet od najmanje 50 MW, koji osigurava jedan elektrolizator ili skup elektrolizatora koji čine jedan koordinirani projekt;
 - ii. čija je proizvodnja u skladu sa zahtjevom uštede emisija stakleničkih plinova u životnom vijeku od 70 % u odnosu na usporedno fosilno gorivo od 94 g CO₂eq/MJ, kako je utvrđeno u članku 25. stavku 2. i Prilogu V. Direktivi (EU) 2018/2001. Uštede emisija stakleničkih plinova u životnom vijeku izračunavaju se primjenom metodologije iz članka 28. stavka 5. Direktive (EU) 2018/2001 ili, alternativno, primjenom norme ISO 14067 ili ISO 14064-1. Emisije stakleničkih plinova u životnom ciklusu moraju uključivati neizravne emisije. Kvantificirane uštede emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu provjeravaju se u skladu s člankom 30. Direktive (EU) 2018/2001, ako je primjenjivo, ili ih provjerava neovisna treća strana; i
 - iii. koji imaju funkciju povezanu s mrežom, posebno s obzirom na sveukupnu fleksibilnost sustava i sveukupnu učinkovitost sustava elektroenergetskih mreža i mreža vodika;
- (b) pripadajuća oprema, uključujući priključivanje cjevovoda na plinsku mrežu;

5. za ugljikov dioksid:

- (a) namjenski cjevovodi, osim mreže proizvodnih plinova, koji se upotrebljavaju za transport ugljikova dioksida iz više od jednog izvora, za potrebe trajnog geološkog skladištenja ugljikova dioksida na temelju Direktive 2009/31/EZ;
- (b) fiksni objekti za ukapljivanje i privremeno skladištenje ugljikova dioksida i pretvarači ugljikova dioksida radi njegova daljnjeg transporta cjevovodima i namjenskim načinima prijevoza kao što su brodovi, teglenice, kamioni i vlakovi;
- (c) ne dovodeći u pitanje bilo kakvu zabranu geološkog skladištenja ugljikova dioksida u državi članici, postrojenja na površini i postrojenja za utiskivanje povezana s infrastrukturom unutar geološke formacije koji se u skladu s Direktivom 2009/31/EZ koriste za trajno geološko skladištenje ugljikova dioksida, ako ne uključuju korištenje ugljikova dioksida za poboljšano prikupljanje ugljikovodika i ako su potrebni za omogućavanje prekograničnog transporta i skladištenja ugljikova dioksida;
- (d) sva oprema ili instalacije bitne za zaštićen, siguran i učinkovit rad predmetnog sustava, uključujući sustave zaštite, praćenja i kontrole.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1315/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o smjernicama Unije za razvoj transeuropske prometne mreže i stavljanju izvan snage Odluke br. 661/2010/EU (SL L 348, 20.12.2013., str. 1.).

PRILOG III.

REGIONALNI POPISI PROJEKATA

1. PRAVILA ZA SKUPINE

1. Kad je riječ o energetskej infrastrukturi koja je u nadležnosti nacionalnih regulatornih tijela, svaka se skupina sastoji od predstavnika država članica, nacionalnih regulatornih tijela, TSO-ova, kao i Komisije, Agencije, tijela EU-a za ODS-ove te ENTSO-a za električnu energiju ili ENTSO-a za plin.

Za ostale kategorije energetske infrastrukture svaka se skupina sastoji od Komisije i predstavnika država članica, nositelja projekata na koje se odnosi svaki od relevantnih prioriteta utvrđenih u Prilogu I..

2. Ovisno o broju predloženih projekata za Unijin popis, regionalnim infrastrukturnim nedostacima i razvoju tržišta, skupine i tijela odlučivanja skupina mogu se prema potrebi podijeliti, spojiti ili sastati u različitim sastavima kako bi raspravljali o pitanjima koja su zajednička svim skupinama ili koja se odnose isključivo na određene regije. Takva pitanja mogu, među ostalim, biti povezana s dosljednošću među regijama ili s potencijalno prevelikim brojem predloženih projekata uvrštenih u nacrt regionalnih popisa.
3. Svaka skupina organizira svoj rad u skladu s aktivnostima regionalne suradnje na temelju članka 12. Uredbe (EZ) br. 715/2009, članka 34. Uredbe (EU) 2019/943, članka 7. Direktive 2009/73/EZ i članka 61. Direktive (EU) 2019/944 te u okviru drugih postojećih struktura za regionalnu suradnju.
4. U svrhu provedbe relevantnih prioritetnih koridora i područja energetske infrastrukture navedenih u Prilogu I., svaka skupina prema potrebi poziva nositelje projekta koji bi mogao biti prihvatljiv za odabir kao projekt od zajedničkog interesa, kao i predstavnike nacionalnih uprava, regulatornih tijela, civilnog društva i TSO-ove iz trećih zemalja. Odluka o pozivanju predstavnika trećih zemalja donosi se konsenzusom.
5. Za prioritetne koridore energetske infrastrukture utvrđene u odjeljku 2. Priloga I. svaka skupina prema potrebi poziva predstavnike država članica bez izlaza na more, nadležnih tijela, nacionalnih regulatornih tijela i TSO-ova.
6. Svaka skupina prema potrebi poziva organizacije koje predstavljaju relevantne dionike, uključujući predstavnike iz trećih zemalja, i, ako se to smatra prikladnim, izravno dionike, uključujući proizvođače, ODS-ove, dobavljače, potrošače, lokalno stanovništvo i organizacije za zaštitu okoliša iz Unije da podijele svoje konkretne stručno znanje. Svaka skupina organizira rasprave ili savjetovanja kada je to potrebno za provedbu svojih zadaća.
7. Kad je riječ o sastancima skupina, Komisija na platformi dostupnoj dionicima objavljuje interna pravila, ažurirani popis organizacija članica, redovito ažurirane informacije o napretku rada, dnevne redove sastanaka te zapisnike sastanaka, ako su dostupni. Rasprave tijela odlučivanja skupina i rangiranje projekata u skladu s člankom 4. stavkom 5. povjerljivi su. Sve odluke koje se odnose na funkcioniranje i rad regionalnih skupina donose se konsenzusom između država članica i Komisije.
8. Komisija, Agencija i skupine teže ka dosljednosti između skupina. Stoga Komisija i Agencija osiguravaju, prema potrebi, razmjenu informacija između predmetnih skupina o radu od međuregionalnog interesa.
9. Sudjelovanje nacionalnih regulatornih tijela i Agencije u skupinama ne smije ugroziti izvršenje njihovih ciljeva i dužnosti na temelju ove Uredbe ili Uredbe (EU) 2019/942, članaka 40. i 41. Direktive 2009/73/EZ i članaka 58., 59. i 60. Direktive (EU) 2019/944.

2. POSTUPAK UTVRĐIVANJA REGIONALNIH POPISA

1. Nositelji projekta potencijalno prihvatljivog za odabir kao projekta s Unijina popisa koji žele dobiti taj status podnose skupini zahtjev za odabir kao projekta s Unijina popisa koji uključuje:
 - (a) procjenu njihovih projekata s obzirom na doprinos provedbi prioriteta navedenih u Prilogu I.;
 - (b) navođenje relevantne kategorije projekta utvrđene u Prilogu II.;
 - (c) analizu ispunjenja relevantnih kriterija utvrđenih u članku 4.;
 - (d) za projekte koji su dovoljno razvijeni, analizu troškova i koristi za pojedini projekt koja je u skladu s metodologijama izrađenima u skladu s člankom 11.;
 - (e) za projekte od uzajamnog interesa, pisma potpore vlada zemalja na koje se on izravno odnosi u kojima izražavaju svoju potporu projektu ili drugim neobavezujućim dogovorima;
 - (f) sve druge relevantne informacije za evaluaciju projekta.
2. Svi primatelji osiguravaju povjerljivost poslovno osjetljivih informacija.
3. Predloženi projekti prijenosa i skladištenja električne energije od zajedničkog interesa koji pripadaju kategorijama energetske infrastrukture utvrđenima u točki 1. podtočkama (a), (b), (c), (d) i (f) Priloga II. ovoj Uredbi projekti su koji su dio posljednjeg dostupnog desetogodišnjeg plana razvoja mreže na razini Unije za električnu energiju, koji je izradio ENTSO za električnu energiju u skladu s člankom 30. Uredbe (EU) 2019/943. Predloženi projekti prijenosa električne energije od zajedničkog interesa koji pripadaju kategorijama energetske infrastrukture utvrđenima u točki 1. podtočkama (b) i (f) Priloga II. ovoj Uredbi projekti su koji proizlaze iz razvoja integrirane odobalne mreže i pojačanja mreže iz članka 14. stavka 2. ove Uredbe i u skladu su s njima.
4. Od 1. siječnja 2024. predloženi projekti od zajedničkog interesa u području vodika koji pripadaju kategorijama energetske infrastrukture utvrđenima u točki 3. Priloga II. ovoj Uredbi projekti su koji su dio posljednjeg dostupnog desetogodišnjeg plana razvoja mreže za plin na razini Zajednice, koji je izradio ENTSO za plin u skladu s člankom 8. Uredbe (EZ) br. 715/2009.
5. Do 30. lipnja 2022. i potom za svaki desetogodišnji plan razvoja mreže na razini Unije, ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin izdaju ažurirane smjernice za uključivanje projekata u svoj desetogodišnji plan razvoja mreže na razini Unije iz točaka 3. i 4. kako bi se osiguralo jednako postupanje i transparentnost postupka. Za sve projekte na Unijinu popisu koji je u to vrijeme na snazi smjernicama se uspostavlja pojednostavljeni postupak uključivanja u desetogodišnje planove razvoja mreže na razini Unije, pri čemu se u obzir uzimaju dokumentacija i podaci koji su već dostavljeni tijekom prethodnih postupaka izrade desetogodišnjih planova razvoja mreže na razini Unije pod uvjetom da su dokumentacija i dostavljeni podaci i dalje valjani.

ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin savjetuju se s Komisijom i Agencijom o svojim nacrtima smjernica za uključivanje projekata u desetogodišnje planove razvoja mreže na razini Unije i uzimaju u obzir njihove preporuke prije objave konačnih smjernica.
6. Predloženi projekti za transport i skladištenje ugljikova dioksida koji pripadaju kategoriji energetske infrastrukture iz točke 5. Priloga II. predstavljaju se kao dio plana za razvoj prekogranične infrastrukture za transport i skladištenje ugljikova dioksida koji izrađuju najmanje dvije države članice, a Komisiji ga predstavljaju predmetne države članice ili subjekti koje su odredile te države članice.
7. ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin pružaju informacije skupinama o tome kako su primjenjivali smjernice za evaluaciju uključivanja u desetogodišnje planove razvoja mreže na razini Unije.

8. Za projekte koji su u njihovoj nadležnosti, nacionalna regulatorna tijela i, prema potrebi, Agencija, ako je to moguće u kontekstu regionalne suradnje na temelju članka 7. Direktive 2009/73/EZ i članka 61. Direktive (EU) 2019/944, provjeravaju dosljednu primjenu kriterija i metodologije analize troškova i koristi te evaluiraju njihovu prekograničnu važnost. Svoju procjenu predstavljaju skupini. Komisija osigurava da se kriteriji i metodologije iz članka 4. ove Uredbe i Priloga IV. primjenjuju na usklađen način kako bi se osigurala dosljednost u svim regionalnim skupinama.
 9. Za sve projekte koji nisu obuhvaćeni točkom 8. ovog Priloga Komisija evaluira primjenu kriterija iz članka 4. ove Uredbe. Komisija uzima u obzir i mogućnost budućeg produljenja kako bi se uključile dodatne države članice. Komisija svoju procjenu predstavlja skupini. Kad je riječ o projektima koji se prijavljuju za status projekta od uzajamnog interesa, predstavnici trećih zemalja i regulatorna tijela pozivaju se na predstavljanje procjene.
 10. Svaka država članica na čije se državno područje predloženi projekt ne odnosi, ali na koju može imati neto pozitivan učinak ili znatan učinak, na primjer na okoliš ili na rad energetske infrastrukture na njezinu državnom području, može iznijeti svoje mišljenje skupini navodeći svoju zabrinutost.
 11. Skupina ispituje, na zahtjev države članice iz te skupine, utemeljene razloge koje je država članica iznijela u skladu s člankom 3. stavkom 3., za neodobravanje projekta koji se odnosi na njezino državno područje.
 12. Skupina razmatra primjenjuje li se načelo energetske učinkovitosti na prvom mjestu u pogledu utvrđivanja potreba regionalne infrastrukture i u pogledu svakog od predloženih projekata. Skupina osobito prioritarnim rješenjima smatra rješenja kao što su upravljanje potražnjom, rješenja za uređenje tržišta, provedba digitalnih rješenja, renoviranje zgrada kada se procijeni da su iz perspektive cijelog sustava troškovno učinkovitiji od izgradnje nove infrastrukture na strani opskrbe.
 13. Skupina se sastaje kako bi ispitala i rangirala predložene projekte na temelju transparentne procjene projekata pomoću kriterija iz članka 4. uzimajući u obzir procjenu regulatora ili, ako je riječ o projektima koji nisu u nadležnosti nacionalnih regulatornih tijela, procjenu Komisije.
 14. Nacrt regionalnih popisa predloženih projekata u nadležnosti nacionalnih regulatornih tijela koje sastavljaju skupine, sa svim mišljenjima navedenima u točki 10. ovog odjeljka, podnose se Agenciji šest mjeseci prije datuma donošenja Unijina popisa. Agencija ocjenjuje nacrt regionalnih popisa i pripadajuća mišljenja u roku od tri mjeseca od datuma primitka. Agencija daje mišljenje o nacrtu regionalnih popisa, posebno o dosljednoj primjeni kriterija te analize troškova i koristi po regijama. Mišljenje Agencije donosi se u skladu s postupkom iz članka 22. stavka 5. Uredbe (EU) 2019/942.
 15. U roku od mjesec dana od datuma primitka mišljenja Agencije tijelo odlučivanja svake skupine donosi konačni regionalni popis predloženih projekata, poštujući odredbe iz članka 3. stavka 3., na temelju prijedloga skupina i uzimajući u obzir mišljenje Agencije i procjenu nacionalnih regulatornih tijela podnesenu u skladu s točkom 8. ili, ako je riječ o projektima koji nisu u nadležnosti nacionalnih regulatornih tijela, procjenu Komisije predloženu u skladu s točkom 9., te savjete Komisije čija je svrha osigurati ukupan broj projekata s Unijina popisa kojima se može upravljati, osobito na granicama u vezi s konkurentnim ili potencijalno konkurentnim projektima. Tijela odlučivanja skupina dostavljaju Komisiji konačne regionalne popise sa svim mišljenjima kako je navedeno u točki 10.
 16. Ako bi na temelju nacrt regionalnih popisa i nakon što se uzme u obzir mišljenje Agencije ukupan broj predloženih projekata na Unijinu popisu bio toliki da se njima ne može upravljati, Komisija savjetuje svaku predmetnu skupinu da na regionalni popis ne uvrsti projekte koje je predmetna skupina najniže rangirala u skladu s rangiranjem utvrđenim na temelju članka 4. stavka 5.
-

PRILOG IV.

PRAVILA I POKAZATELJI U VEZI S KRITERIJIMA ZA PROJEKTE

1. Projekt od zajedničkog interesa sa znatnim prekograničnim učinkom je projekt na državnom području države članice koji ispunjava sljedeće uvjete:
 - (a) kad je riječ o prijenosu električne energije, projektom se povećava kapacitet prijenosa mreže ili kapacitet raspoloživ za komercijalne protoke na granici te države članice s jednom državom članicom ili više drugih država članica, čime se prekogranični kapacitet prijenosa mreže na granici te države članice s jednom ili više drugih država članica povećava za najmanje 500 megavata (MW) u usporedbi sa situacijom bez puštanja projekta u rad ili se projektom smanjuje energetska izoliranost međusobno nepovezanih sustava u jednoj državi članici ili više njih ili se povećava prekogranični kapacitet prijenosa na granici između dvije države članice za najmanje 200 MW;
 - (b) kad je riječ o skladištenju električne energije, projektom se osigurava instalirani kapacitet od najmanje 225 MW te on ima kapacitet za skladištenje kojim se omogućuje neto godišnja proizvodnja električne energije od 250 gigavatsati godišnje;
 - (c) kad je riječ o pametnim elektroenergetskim mrežama, projekt je namijenjen opremi i instalacijama pri visokom i srednjem naponu i uključuje TSO-ove, TSO-ove i ODS-ove ili ODS-ove iz najmanje dvije države članice. Projekt može uključivati samo ODS-ove pod uvjetom da su iz najmanje dvije države članice i da je osigurana interoperabilnost. Projekt ispunjava najmanje dva od sljedećih kriterija: uključuje 50 000 korisnika, proizvođača, potrošača ili proizvođača-potrošača električne energije, obuhvaća područje potrošnje od najmanje 300 GW sati godišnje, najmanje 20 % potrošnje električne energije povezane s projektom potječe iz varijabilnih obnovljivih izvora ili se njime smanjuje energetska izoliranost međusobno nepovezanih sustava u jednoj državi članici ili više njih. Projekt ne mora uključivati zajedničku fizičku granicu. Za projekte povezane s malim izoliranim sustavima kako su definirani u članku 2. točki 42. Direktive (EU) 2019/944, uključujući otoke, te su razine napona jednake najvišoj razini napona u relevantnom elektroenergetskom sustavu;
 - (d) kad je riječ o transportu vodika, projekt omogućuje transport vodika preko granica predmetnih država članica ili se postojeći kapacitet za prekogranični transport vodika na granici između dviju država članica povećava za najmanje 10 % u usporedbi sa stanjem prije puštanja projekta u rad, pri čemu mora u dovoljnoj mjeri biti vidljivo da je projekt ključan dio planirane prekogranične mreže vodika te se mora dati dostatan dokaz o postojećim planovima i suradnji sa susjednim zemljama i mrežnim operatorima, ili za projekte kojima se smanjuje energetska izoliranost međusobno nepovezanih sustava u jednoj državi članici ili više njih, cilj projekta je opskrbiti, izravno ili neizravno, najmanje dvije države članice;
 - (e) kad je riječ o objektima za skladištenje ili prihvati vodika iz točke 3. Priloga II., cilj je projekta izravno ili neizravno opskrbljivati najmanje dvije države članice;
 - (f) kad je riječ o elektrolizatorima, projektom se osigurava instalirani kapacitet od najmanje 50 MW koji osigurava jedan elektrolizator ili skup elektrolizatora koji čine jedan koordinirani projekt i izravne ili neizravne koristi za najmanje dvije države članice te, konkretno, kad je riječ o otocima i otočnim sustavima, podupiru se inovativna i druga rješenja koja uključuju najmanje dvije države članice sa znatnim pozitivnim učinkom na energetske i klimatske ciljeve Unije za 2030. i njezin cilj klimatske neutralnosti do 2050. te se znatno doprinosi održivosti otočnog energetskog sustava i energetskog sustava Unije;
 - (g) kad je riječ o pametnim plinskim mrežama, u projekt su uključeni TSO-ovi, TSO-ovi i ODS-ovi ili ODS-ovi iz najmanje dviju država članica. Operatori distribucijskih sustava mogu biti uključeni samo uz potporu operatora prijenosnih sustava iz barem dviju država članica koji su usko povezani s projektom i osiguravaju interoperabilnost;
 - (h) kad je riječ o prijenosu električne energije iz obnovljivih izvora na moru, projekt je projektiran za prenošenje električne energije s lokacija za odobalnu proizvodnju energije kapaciteta najmanje 500 MW i omogućuje prijenos električne energije u kopnenu mrežu određene države članice, čime se povećava količina električne energije iz obnovljivih izvora koja je dostupna na unutarnjem tržištu. Projekt se razvija u područjima s niskim udjelom električne energije iz odobalnih obnovljivih izvora i pokazuje znatan pozitivan učinak na energetske i klimatske ciljeve Unije za 2030. i njezin cilj klimatske neutralnosti do 2050. te znatno doprinosi održivosti energetskog sustava i integraciji tržišta, a da se pritom ne ometaju prekogranični kapaciteti i tokovi;
 - (i) kad je riječ o projektima u području ugljikova dioksida, projekt se koristi za transport i, ako je primjenjivo, skladištenje antropogenog ugljikova dioksida koji potječe iz najmanje dviju država članica.

2. Projekt od uzajamnog interesa sa znatnim prekograničnim učinkom je projekt koji ispunjava sljedeće uvjete:

- (a) kad je riječ o projektima od zajedničkog interesa u kategoriji utvrđenoj u točki 1. podtočkama (a) i (e) Priloga II., projektom se povećava kapacitet prijenosa mreže ili kapacitet dostupan za komercijalne protoke na granici te države članice s jednom trećom zemljom ili više njih te osiguravaju znatne koristi, izravno ili neizravno (međupovezanošću s trećom zemljom), u skladu s posebnim kriterijima navedenima u članku 4. stavku 3. na razini Unije. Izračun koristi za države članice provodi i objavljuje ENTSO za električnu energiju u okviru desetogodišnjeg plana razvoja mreže na razini Unije;
- (b) kad je riječ o projektima od zajedničkog interesa u kategoriji utvrđenoj u točki 3. Priloga II., projektom se omogućuje transport vodika preko granice države članice s jednom ili više trećih zemalja te osiguravaju znatne koristi, izravno ili neizravno (međupovezanošću s trećom zemljom), u skladu s posebnim kriterijima navedenima u članku 4. stavku 3. na razini Unije. Izračun koristi za države članice provodi i objavljuje ENTSO za plin u okviru desetogodišnjeg plana razvoja mreže na razini Unije;
- (c) kad je riječ o projektima od zajedničkog interesa u kategoriji utvrđenoj u točki 5. Priloga II., najmanje dvije države članice i treća zemlja mogu upotrebljavati projekt za transport i skladištenje antropogenog ugljikova dioksida.

3. Kad je riječ o projektima koji pripadaju kategorijama energetske infrastrukture utvrđenima u točki 1. podtočkama (a), (b), (c), (d) i (f) Priloga II., kriteriji navedeni u članku 4. evaluiraju se na sljedeći način:

- (a) prijenos proizvodnje energije iz obnovljivih izvora u glavne centre potrošnje i skladišta, koji se mjeri se u skladu s analizom iz posljednjeg dostupnog desetogodišnjeg plana razvoja elektroenergetske mreže na razini Unije, posebno:
 - i. kad je riječ o prijenosu električne energije, procjenjivanjem količine kapaciteta proizvodnje energije iz obnovljivih izvora (prema tehnologiji, u megavatima), koja je povezana i prenesena zahvaljujući projektu, u usporedbi s količinom planiranog ukupnog proizvodnog kapaciteta iz tih vrsta obnovljivih izvora energije u predmetnoj državi članici 2030. u skladu s nacionalnim energetske i klimatskim planovima koje su države članice dostavile na temelju Uredbe (EU) 2018/1999;
 - ii. kad je riječ o skladištenja energije, usporedbom novog kapaciteta predviđenog projektom s ukupnim postojećim kapacitetom za istu tehnologiju skladištenja u području analize iz Priloga V.;
- (b) integracija tržišta, tržišno natjecanje i fleksibilnost sustava, koji se mjere u skladu s analizom iz posljednjeg dostupnog desetogodišnjeg plana razvoja elektroenergetske mreže na razini Unije, posebno:
 - i. kad je riječ o prekograničnim projektima, uključujući projekte ponovnog ulaganja, izračunom učinka na prijenosnu sposobnost mreže u oba smjera protoka energije izmjenjenog u odnosu na količinu električne energije (u megavatima) i njihova doprinosa postizanju minimalnog cilja međupovezanosti od 15 %, a kad je riječ o projektima sa znatnim prekograničnim učinkom, izračunom učinka na prijenosnu sposobnost mreže na granicama između predmetnih država članica, između predmetnih država članica i trećih zemalja ili unutar predmetnih država članica te na ravnotežu ponude i potražnje i rada mreža u predmetnim državama članicama;
 - ii. kad je riječ o području analize iz Priloga V., procjenom učinka projekta u odnosu na troškove proizvodnje i prijenosa te razvoja i konvergencije tržišnih cijena za cjelokupni energetske sustav u okviru različitih scenarija planiranja, posebno vodeći računa o promjenama nastalima u redosljedu vrijednosti;
- (c) sigurnost opskrbe, interoperabilnost i siguran rad sustava, koji se mjere u skladu s analizom provedenom u posljednjem dostupnom desetogodišnjem planu razvoja elektroenergetske mreže na razini Unije, posebno procjenom učinka projekta na očekivani gubitak opterećenja za područje analize iz Priloga V. u smislu adekvatnosti proizvodnje i prijenosa za skup karakterističnih razdoblja opterećenja, uzimajući u obzir očekivane promjene ekstremnih vremenskih uvjeta povezanih s klimom i njihov učinak na otpornost infrastrukture. Prema potrebi, mjeri se učinak projekta na samostalnu i pouzdanu kontrolu rada sustava i usluga.

4. Kad je riječ o projektima koji pripadaju kategoriji energetske infrastrukture utvrđenoj u točki 1. podtočki (e) Priloga II., kriteriji navedeni u članku 4. evaluiraju se na sljedeći način:
- (a) razina održivosti, koja se mjeri procjenom opsega kapaciteta mreža za priključivanje i prijenos varijabilne energije iz obnovljivih izvora;
 - (b) sigurnost opskrbe, koja se mjeri procjenom razine gubitaka u distribucijskim ili prijenosnim mrežama ili u oba slučaja, postotka iskorištenosti (tj. prosječnog opterećenja) sastavnih dijelova elektroenergetske mreže, raspoloživosti sastavnih dijelova mreže (u vezi s planiranim i neplaniranim održavanjem) i utjecaja projekta na učinkovitost rada mreže te na trajanje i učestalost prekida, uključujući poremećaje povezane s klimom.
 - (c) integracija tržišta, koja se mjeri procjenom uvođenja inovacija u rad sustava, smanjenja energetske izoliranosti i međupovezanosti, kao i razine integracije s drugim sektorima i omogućavanja novih poslovnih modela i tržišnih struktura;
 - (d) sigurnost mreže, fleksibilnost i kvaliteta opskrbe, koje se mjere procjenom inovativnog pristupa fleksibilnosti sustava, kibersigurnosti, učinkovitoj operabilnosti između razina TSO-ova i ODS-ova, sposobnosti uključivanja upravljanja potrošnjom, skladištenja, mjera energetske učinkovitosti, troškovno učinkovite upotrebe digitalnih alata i IKT-a za praćenje i kontrolu, stabilnosti elektroenergetskog sustava te kvalitete napona.
5. Kad je riječ o vodiku koji pripada kategoriji energetske infrastrukture utvrđenoj u točki 3. Priloga II., kriteriji navedeni u članku 4. evaluiraju se na sljedeći način:
- (a) održivost, koja se mjeri kao doprinos projekta smanjenju emisija stakleničkih plinova u raznim primjenama u krajnjoj potrošnji u sektorima u kojima je teško smanjiti emisije, kao što su industrija ili promet; fleksibilnosti i mogućnosti sezonskog skladištenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora; ili integraciji obnovljivog i niskougljičnog vodika kako bi se uvažile potrebe tržišta i promicao obnovljiv vodik;
 - (b) integracija tržišta i interoperabilnost, koje se mjere izračunavanjem dodatne vrijednosti projekta za integraciju tržišnih područja i konvergenciju cijena u odnosu na sveukupnu fleksibilnost sustava;
 - (c) sigurnost opskrbe i fleksibilnost, koje se mjere izračunavanjem dodatne vrijednosti projekta za otpornost, raznolikost i fleksibilnost opskrbe vodikom;
 - (d) tržišno natjecanje, koje se mjeri procjenom doprinosa projekta diversifikaciji opskrbe, uključujući olakšavanje pristupa domaćim izvorima opskrbe vodikom.
6. Kad je riječ o projektima pametne plinske mreže koji pripadaju kategoriji energetske infrastrukture utvrđenoj u točki 2. Priloga II., kriteriji navedeni u članku 4. evaluiraju se na sljedeći način:
- (a) razina održivosti, koja se mjeri procjenom udjela plinova iz obnovljivih izvora i niskougljičnih plinova integriranih u plinsku mrežu, povezanih ušteda emisija stakleničkih plinova prema dekarbonizaciji ukupnog sustava i odgovarajućeg otkrivanja istjecanja;
 - (b) kvaliteta i sigurnost opskrbe, koje se mjere procjenom omjera pouzdano dostupne opskrbe plinom i vršne potražnje, udjela uvoza zamijenjenog lokalnim plinovima iz obnovljivih izvora i niskougljičnim plinovima, stabilnosti rada sustava, trajanja i učestalosti prekida po potrošaču;
 - (c) omogućavanje usluga fleksibilnosti kao što su upravljanje potrošnjom i skladištenje olakšavanjem pametne integracije energetskeg sektora stvaranjem poveznica s drugim nositeljima energije i sektorima, koje se mjeri procjenom ušteda troškova omogućenih u povezanim energetskeim sektorima i sustavima, kao što su toplinski i energetskei sustav, promet i industrija.
7. Kad je riječ o projektima elektrolizatora koji pripadaju kategoriji energetske infrastrukture utvrđenoj u točki 4. Priloga II., kriteriji navedeni u članku 4. evaluiraju se na sljedeći način:
- (a) održivost, koja se mjeri procjenom udjela obnovljivog vodika, ili niskougljičnog vodika, posebno iz obnovljivih izvora, koji ispunjava kriterije definirane u točki 4. podtočki (a) ii. Priloga II., a koji je integriran u mrežu, ili procjenom opsega upotrebe sintetičkih goriva tog podrijetla i povezanih ušteda emisija stakleničkih plinova;
 - (b) sigurnost opskrbe, koja se mjeri procjenom doprinosa zaštiti, stabilnosti i učinkovitosti rada mreže, među ostalim procjenom izbjegnuto ograničavanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora;

- (c) omogućavanje usluga fleksibilnosti kao što su upravljanje potrošnjom i skladištenje olakšavanjem pametne integracije energetskog sektora stvaranjem poveznica s drugim nositeljima energije i sektorima, koje se mjeri procjenom ušteda troškova u povezanim energetskim sektorima i sustavima, kao što su plinske mreže, mreže vodika, elektroenergetske i toplinske mreže, promet i industrija.
8. Kad je riječ o infrastrukturi ugljikova dioksida koja pripada kategoriji energetske infrastrukture utvrđenoj u točki 5. Priloga II., kriteriji navedeni u članku 4. evaluiraju se na sljedeći način:
- (a) održivost, koja se mjeri procjenom ukupnog očekivanog smanjenja emisija stakleničkih plinova tijekom životnog ciklusa projekta i nepostojanja alternativnih tehnoloških rješenja kao što su, među ostalim, energetska učinkovitost, elektrifikacija kojom se integriraju obnovljivi izvori kako bi se postigla ista razina smanjenja stakleničkih plinova kao i količina ugljikova dioksida koja se hvata u povezanim industrijskim postrojenjima po usporedivom trošku u usporedivom vremenskom okviru, uzimajući u obzir emisije stakleničkih plinova iz energije potrebne za hvatanje, transport i skladištenje ugljikova dioksida, prema potrebi, s obzirom na infrastrukturu, uključujući, ako je primjenjivo, druge potencijalne buduće upotrebe;
 - (b) otpornost i sigurnost, koje se mjere procjenom sigurnosti infrastrukture;
 - (c) ublažavanje opterećenja i rizika za okoliš stalnom neutralizacijom ugljikova dioksida.
-

PRILOG V.

ANALIZA TROŠKOVA I KORISTI ENERGETSKOG SUSTAVA

Metodologije analize troškova i koristi koje su razvili ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin moraju biti međusobno u skladu te uzeti u obzir posebnosti sektora. Metodologije za usklađenu i transparentnu analizu troškova i koristi energetskog sustava za projekte na Unijinu popisu jedinstvene su za sve kategorije infrastrukture, osim ako su određena odstupanja opravdana. Njima se uzimaju u obzir troškovi u širem smislu, uključujući vanjske učinke, s obzirom na energetske i klimatske ciljeve Unije za 2030. i njezin cilj klimatske neutralnosti do 2050. te su u skladu sa sljedećim načelima:

1. područje za analizu pojedinačnog projekta uključuje sve države članice i treće zemlje na čijem se području projekt nalazi, sve neposredno susjedne države članice i sve druge države članice u kojima projekt ima znatan učinak. U tu svrhu ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin surađuju sa svim nadležnim operatorima sustava u relevantnim trećim zemljama. U slučaju projekata koji pripadaju kategoriji energetske infrastrukture utvrđenoj u točki 3. Priloga II. ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin surađuju s nositeljem projekta i ako on nije operator sustava;
2. svaka analiza troškova i koristi obuhvaća analize osjetljivosti koje se odnose na skup ulaznih podataka, uključujući troškove proizvodnje i stakleničkih plinova te očekivani razvoj potražnje i ponude, među ostalim u pogledu obnovljivih izvora energije, te uključujući fleksibilnost potražnje i ponude, i dostupnost skladištenja, datum puštanja u rad raznih projekata u istom području analize, klimatske učinke i druge relevantne parametre;
3. u njima se utvrđuje analiza koju treba provesti na temelju relevantnog skupa višesektorskih ulaznih podataka utvrđivanjem učinka sa svakim projektom i bez njega te uključuju relevantne međuovisnosti s drugim projektima;
4. u njima se daju smjernice za razvoj i primjenu modela mreže i tržišta potrebnih za analizu troškova i koristi. Modeliranje omogućuje potpunu procjenu ekonomskih učinaka, među ostalim integracije tržišta, sigurnosti opskrbe i tržišnog natjecanja, kao i ukidanja energetske izoliranosti, te utjecaja na društvo, okoliš i klimu, među ostalim i međusektorskih učinaka. Metodologija mora biti u potpunosti transparentna te uključivati pojedinosti o tome zašto se i kako izračunavaju koristi i troškovi te što uključuju;
5. u njima se objašnjava kako se načelo energetske učinkovitosti na prvom mjestu provodi u svim koracima desetogodišnjih planova razvoja mreže na razini Unije;
6. u njima se objašnjava da se projektom neće ometati razvoj i uvođenje obnovljive energije;
7. njima se osigurava utvrđivanje država članica na koje projekt ima neto pozitivan učinak, korisnika, država članica na koje projekt ima neto negativan učinak i nositelja troškova, koji mogu biti države članice koje nisu one na čijem je državnom području izgrađena infrastruktura;
8. njima se uzimaju u obzir barem kapitalni rashodi, operativni rashodi i rashodi održavanja, kao i troškovi nastali za povezani sustav tijekom tehničkog životnog ciklusa cijelog projekta poput troškova prestanka rada i gospodarenja otpadom, uključujući vanjske troškove. U metodologijama se daju smjernice o diskontnim stopama, tehničkom životnom vijeku i preostaloj vrijednosti za upotrebu u izračunima troškova i koristi. Nadalje, one uključuju obveznu metodologiju za izračun omjera koristi i troška i neto sadašnje vrijednosti, kao i razlikovanje koristi u skladu s razinom pouzdanosti njihovih metoda procjene. U njima se također uzimaju u obzir metode za izračun utjecaja projekata na klimu i okoliš te njihova doprinosa energetskim ciljevima Unije, kao što su ciljevi povećanja udjela obnovljive energije, energetske učinkovitosti i međupovezanosti;
9. njima se osigurava da se poduzete mjere prilagodbe klimatskim promjenama za svaki projekt procjenjuju i da odražavaju troškove emisija stakleničkih plinova te da je procjena pouzdana i u skladu s drugim politikama Unije kako bi se omogućila usporedba s drugim rješenjima koja ne zahtijevaju novu infrastrukturu.

PRILOG VI.

SMJERNICE ZA TRANSPARENTNOST I SUDJELOVANJE JAVNOSTI

1. Priručnik o postupanju iz članka 9. stavka 1. sadržava barem sljedeće:

- (a) specifikacije relevantnih propisa na kojima se temelje odluke i mišljenja za razne vrste relevantnih projekata od zajedničkog interesa, uključujući pravo o okolišu;
- (b) popis relevantnih odluka i mišljenja koje treba ishoditi;
- (c) imena i kontaktne podatke nadležnog tijela, drugih predmetnih tijela i glavnih dionika o kojima je riječ;
- (d) tijek rada, s opisom svake faze postupka, uključujući okvirno razdoblje i sažet pregled postupka donošenja odluka za razne vrste relevantnih projekata od zajedničkog interesa;
- (e) informacije o opsegu, strukturi i razini pojedinosti dokumenata koji se podnose uz zahtjev za donošenje odluka, uključujući kontrolni popis;
- (f) faze i načine sudjelovanja javnosti u postupku;
- (g) način na koji nadležno tijelo, druga predmetna tijela i nositelj projekta dokazuju da su mišljenja izražena tijekom javnih savjetovanja uzeta u obzir, na primjer navodeći izmjene unesene u pogledu lokacije i nacrt projekta, ili obrazlažući zašto takva mišljenja nisu uzeta u obzir;
- (h) koliko je to moguće, prijevode sadržaja na sve jezike susjednih država članica, u koordinaciji s relevantnim susjednim državama članicama.

2. U detaljnom rasporedu iz članka 10. stavka 6. točke (b) utvrđuju se barem:

- (a) odluke i mišljenja koja treba ishoditi;
- (b) tijela, dionici i javnost na koje će se postupak vjerojatno odnositi;
- (c) pojedine faze postupka i njihovo trajanje;
- (d) glavne ključne etape koje treba postići i njihovi rokovi s obzirom na sveobuhvatnu odluku koju treba donijeti;
- (e) sredstva koja planiraju tijela i moguća dodatna sredstva koja budu potrebna.

3. Ne dovodeći u pitanje zahtjeve za javna savjetovanja u skladu s pravom o okolišu, u cilju povećanja sudjelovanja javnosti u postupku izdavanja dozvola i osiguravanja prethodne obaviještenosti i dijaloga s javnošću primjenjuju se sljedeća načela:

- (a) dionici na koje utječe projekt od zajedničkog interesa, uključujući relevantna nacionalna, regionalna i lokalna tijela, vlasnike zemljišta i građane koji žive u blizini projekta, opću javnost i njihove udruženja, organizacije ili skupine, detaljno se otvoreno i transparentno obavješćuju te se provodi savjetovanje s njima u ranoj fazi, na uključiv način, kada se mogući razlozi za zabrinutost javnosti još mogu uzeti u obzir. Prema potrebi, nadležno tijelo aktivno podupire aktivnosti koje poduzima nositelj projekta;
- (b) nadležna tijela osiguravaju da se postupci javnog savjetovanja za projekte od zajedničkog interesa grupiraju kad je to moguće, uključujući javna savjetovanja koja su već propisana nacionalnim pravom. Svako javno savjetovanje mora obuhvatiti sva predmetna pitanja povezana s određenom fazom postupka, a nijedno takvo pitanje ne smije se obrađivati u više javnih savjetovanja; međutim, jedno javno savjetovanje može se održati na više od jedne geografske lokacije. Pitanja upućena na javno savjetovanje jasno se navode u priopćenju o javnom savjetovanju;
- (c) komentare i primjedbe moguće je dati samo u razdoblju od početka javnog savjetovanja do isteka roka;
- (d) nositelji projekta osiguravaju da se savjetovanje odvija tijekom razdoblja u kojemu je omogućeno otvoreno i uključivo sudjelovanje javnosti.

4. Koncept sudjelovanja javnosti uključuje barem informacije o sljedećem:
 - (a) predmetnim i uključenim dionicima;
 - (b) predviđenim mjerama, među ostalim o predloženim općim lokacijama i datumima namjenskih sastanaka;
 - (c) vremenskom okviru;
 - (d) ljudskim resursima kojima su dodijeljene razne zadaće.
 5. U kontekstu javnog savjetovanja koje se provodi prije podnošenja spisa zahtjeva, predmetne strane najmanje:
 - (a) objavljuju u elektroničkom obliku, i kad je to relevantno, tiskanom obliku, informativni letak od najviše petnaest stranica u kojem se jasno i sažeto navode opis, namjena i preliminarni vremenski raspored razvojnih faza projekta, nacionalni plan razvoja mreže, razmatrani alternativni pravci, vrste i značajke mogućeg učinka, među ostalim prekograničnih i međunarodnih učinaka, te moguće mjere za ublažavanje; taj se informativni letak objavljuje prije početka savjetovanja te se u njemu navode i adrese internetskih stranica projekta od zajedničkog interesa iz članka 9. stavka 7., platforma za transparentnost iz članka 23. i priručnik o postupanju iz točke 1. ovog Priloga;
 - (b) objavljuju informacije o savjetovanju na internetskim stranicama projekta od zajedničkog interesa iz članka 9. stavka 7., na oglasnim pločama ureda lokalnih uprava i u najmanje jednoj lokalnoj medijskoj kući ili, ako je primjenjivo, u dvjema lokalnim medijskim kućama;
 - (c) pisanim ili elektroničkim putem pozivaju relevantne dionike, udruženja, organizacije i skupine na namjenske sastanke na kojima se raspravlja o razlozima za zabrinutost.
 6. Na internetskim stranicama projekta iz članka 9. stavka 7. objavljuje se najmanje sljedeće:
 - (a) datum posljednjeg ažuriranja internetskih stranica projekta;
 - (b) prijevodi njihova sadržaja na sve jezike država članica na koje se projekt odnosi ili na koje projekt ima znatan prekogranični učinak u skladu s točkom 1. Priloga IV.;
 - (c) informativni letak iz točke 5. ažuriran s najnovijim podacima o projektu;
 - (d) netehnički i redovito ažurirani sažetak trenutnog stanja projekta, uključujući geografske podatke, u kojem su, u slučaju ažuriranja, jasno navedene promjene u odnosu na prethodne verzije;
 - (e) plan provedbe iz članka 5. stavka 1. ažuriran s najnovijim podacima o projektu;
 - (f) sredstva koja je Unija dodijelila i isplatila za projekt;
 - (g) planovi projekta i javnog savjetovanja, u kojima se jasno navode datumi i mjesta javnih savjetovanja i rasprava te predviđena pitanja relevantna za te rasprave;
 - (h) kontaktni podaci radi dobivanja dodatnih informacija ili dokumenata;
 - (i) kontaktni podaci za prenošenje komentara i primjedbi tijekom javnih savjetovanja.
-

UREDBA (EU) 2022/870 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 30. svibnja 2022.

o privremenim mjerama liberalizacije trgovine kojima se dopunjuju trgovinske povlastice koje se primjenjuju na ukrajinske proizvode na temelju Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te njihovih država članica, s jedne strane, i Ukrajine, s druge strane

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽¹⁾,

budući da:

- (1) Sporazum o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te njihovih država članica, s jedne strane, i Ukrajine, s druge strane ⁽²⁾ („Sporazum o pridruživanju”), temelj je odnosa Unije i Ukrajine. U skladu s Odlukom Vijeća 2014/668/EU ⁽³⁾, glava IV. Sporazuma o pridruživanju, koja se odnosi na trgovinu i pitanja povezana s trgovinom, privremeno se primjenjuje od 1. siječnja 2016., a stupila je na snagu 1. rujna 2017. nakon ratifikacije od strane svih država članica.
- (2) Sporazumom o pridruživanju izražava se želja stranaka Sporazuma o pridruživanju („stranke”) za ambicioznim i inovativnim jačanjem i širenjem odnosa te olakšavanjem i ostvarenjem postupne gospodarske integracije u skladu s pravima i obvezama koje proizlaze iz članstva stranaka u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji.
- (3) Člankom 2. Sporazuma o pridruživanju utvrđuje se, među ostalim, da su poštovanje demokratskih načela, ljudskih prava i temeljnih sloboda te promicanje poštovanja načela suverenosti i teritorijalne cjelovitosti, nepovredivosti granica i neovisnosti ključni elementi Sporazuma o pridruživanju.
- (4) Člankom 25. Sporazuma o pridruživanju predviđa se postupno uspostavljanje područja slobodne trgovine između stranaka u skladu s člankom XXIV. Općeg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994. („GATT iz 1994.”). U tu se svrhu člankom 29. Sporazuma o pridruživanju predviđa postupno ukidanje carina u skladu s popisima iz Sporazuma o pridruživanju i predviđa mogućnost ubrzavanja i širenja takvog ukidanja. Člankom 48. Sporazuma o pridruživanju utvrđeno je da se prije primjene antidampinških mjera između stranaka u obzir mora uzeti javni interes.
- (5) Neizazvana i neopravdana ratna agresija Rusije na Ukrajinu koja traje od 24. veljače 2022. ima velik negativan utjecaj na sposobnost Ukrajine da trguje s ostatkom svijeta, kako zbog uništenja proizvodnih kapaciteta tako i zbog nedostupnosti znatnog dijela prijevoznih sredstava zbog zatvaranja pristupa Crnom moru. U takvim iznimnim okolnostima te kako bi se ublažile štetne gospodarske posljedice ratne agresije Rusije na Ukrajinu, potrebno je ubrzati razvoj bližih gospodarskih odnosa Unije i Ukrajine kako bi se ukrajinskim vlastima i stanovništvu pružila

⁽¹⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 19. svibnja 2022. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 24. svibnja 2022.

⁽²⁾ SL L 161, 29.5.2014., str. 3.

⁽³⁾ Odluka Vijeća 2014/668/EU od 23. lipnja 2014. o potpisivanju, u ime Europske unije, i privremenoj primjeni Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te njihovih država članica, s jedne strane, i Ukrajine, s druge strane, u pogledu glave III. (uz iznimku odredbi koje se odnose na postupanje prema državljanima trećih zemalja koji su zakonito zaposleni kao radnici na državnom području druge stranke) i glava IV., V., VI. i VII. Sporazuma, kao i povezanih priloga i protokola (SL L 278, 20.9.2014., str. 1.).

brza potpora. Stoga je potrebno i primjereno poticati trgovinske tokove i odobriti povlastice u obliku mjera liberalizacije trgovine za sve proizvode u skladu s ubrzanjem ukidanja carina na trgovinu između Unije i Ukrajine.

- (6) U skladu s člankom 21. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) Unija treba osigurati koherentnost među različitim područjima svojeg vanjskog djelovanja. Na temelju članka 207. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) zajednička trgovinska politika vodi se u kontekstu načela i ciljeva vanjskog djelovanja Unije.
- (7) Mjere liberalizacije trgovine utvrđene u ovoj Uredbi trebale bi imati sljedeći oblik: i. potpuno ukidanje uvoznih carina (povlaštene carine) na uvoz industrijskih proizvoda iz Ukrajine; ii. suspenzija primjene sustava ulaznih cijena na voće i povrće; iii. suspenzija carinskih kvota i potpuno ukidanje uvoznih carina; iv. odstupajući od članka 14. stavka 1. podstavka 1. Uredbe (EU) 2016/1036 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾, antidampinške pristojbe na uvoz podrijetlom iz Ukrajine ostvaren tijekom primjene ove Uredbe ne bi se smjele naplaćivati ni u jednom trenutku, uključujući nakon isteka ove Uredbe; i v. privremena suspenzija primjene Uredbe (EU) 2015/478 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾. Tim će mjerama Unija zapravo privremeno pružiti odgovarajuću gospodarsku i financijsku potporu u korist Ukrajine i gospodarskih subjekata na koje se odnose.
- (8) Kako bi se spriječile prijevare, povlaštene režime uspostavljene ovom Uredbom trebalo bi uvjetovati postupanjem Ukrajine u skladu sa svim relevantnim uvjetima za stjecanje povlastica iz Sporazuma o pridruživanju, među ostalim s pravilima o podrijetlu predmetnih proizvoda i postupcima koji se na njih odnose, te njezinim sudjelovanjem u bliskoj administrativnoj suradnji s Unijom, kako je predviđeno Sporazumom o pridruživanju.
- (9) Ukrajina bi se trebala suzdržati od uvođenja novih carina ili davanja s istovrsnim učinkom i novih količinskih ograničenja ili mjera s istovrsnim učinkom, ili od povećanja postojećih razina carina ili davanja ili uvođenja bilo kakvih drugih ograničenja trgovine s Unijom, osim ako je to jasno opravdano u kontekstu rata. U slučaju da Ukrajina ne ispunjava bilo koji od tih uvjeta, Komisija bi trebala biti ovlaštena privremeno suspendirati sve povlaštene režime uspostavljene ovom Uredbom ili dio njih.
- (10) Člankom 2. Sporazuma o pridruživanju utvrđeno je da su, među ostalim, poštovanje demokratskih načela, ljudskih prava i temeljnih sloboda te suzbijanje širenja oružja za masovno uništenje, povezanih materijala i sredstava za njihovu upotrebu ključni elementi Sporazuma o pridruživanju. Nadalje, u članku 3. Sporazuma o pridruživanju navodi se da su vladavina prava, dobro upravljanje, borba protiv korupcije, borba protiv različitih oblika transnacionalnog organiziranog kriminala i terorizma, promicanje održivog razvoja i djelotvoran multilateralizam od središnjeg značenja za jačanje odnosa među strankama. Primjereno je uvesti mogućnost privremene suspenzije povlaštenih režima utvrđenih ovom Uredbom ako Ukrajina ne poštuje opća načela Sporazuma o pridruživanju, kao što je to slučaj u okviru drugih sporazuma o pridruživanju koje je sklopila Unija.
- (11) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za privremeno suspendiranje povlaštenih režima i uvođenje korektivnih mjera, kako je navedeno u člancima 3. i 4. ove Uredbe, u slučajevima kad uvoz na temelju ove Uredbe ozbiljno utječe ili bi mogao ozbiljno utjecati na proizvođače iz Unije koji proizvode istovjetne ili izravno konkurentske proizvode. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾.

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2016/1036 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zaštiti od dampinškog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske unije (SL L 176, 30.6.2016., str. 21.).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2015/478 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2015. o zajedničkim pravilima za uvoz (SL L 83, 27.3.2015., str. 16.).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (12) Potrebno je predvidjeti mogućnost ponovnog uvođenja carina, na temelju ispitnog postupka Komisije, koje bi se inače primjenjivale na temelju Sporazuma o pridruživanju na uvoz bilo kojeg proizvoda obuhvaćenog područjem primjene ove Uredbe koji uzrokuje ili bi mogao uzrokovati ozbiljne poteškoće proizvođačima iz Unije koji proizvode istovjetne ili izravno konkurentske proizvode.
- (13) Godišnje izvješće Komisije o provedbi područja produbljene i sveobuhvatne slobodne trgovine, koje je sastavni dio Sporazuma o pridruživanju, trebalo bi sadržavati detaljnu ocjenu provedbe mjera liberalizacije trgovine uspostavljenih ovom Uredbom.
- (14) Uzimajući u obzir hitnost predmeta zbog situacije uzrokovane ratnom agresijom Rusije na Ukrajinu, smatra se primjerenim pozvati se na iznimku od roka od osam tjedana predviđenu u članku 4. Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji, priloženog UEU-u, UFEU-u i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju.
- (15) S obzirom na kriznu situaciju u Ukrajini, ova bi Uredba trebala stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije* i u njoj bi trebalo utvrditi prikladnu prijelaznu odredbu.

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Mjere liberalizacije trgovine

1. Uvode se sljedeći povlašteni režimi:
 - (a) povlaštene carine na uvoz u Uniju određenih industrijskih proizvoda podrijetlom iz Ukrajine na koje se primjenjuje sedmogodišnje postupno ukidanje u skladu s Prilogom I.-A Sporazumu o pridruživanju utvrđuju se na nulu.
 - (b) primjena sustava ulaznih cijena suspendira se za one proizvode na koje se primjenjuje kako je određeno u Prilogu I.-A Sporazumu o pridruživanju. Na uvoz tih proizvoda ne primjenjuju se carine.
 - (c) suspendiraju se sve carinske kvote utvrđene na temelju Priloga I.-A Sporazumu o pridruživanju i dopušta se bescarinski uvoz proizvoda obuhvaćenih tim kvotama iz Ukrajine u Uniju.
2. Odstupajući od članka 14. stavka 1. prvog podstavka Uredbe (EU) 2016/1036, antidampinške pristojbe na uvoz podrijetlom iz Ukrajine ostvaren tijekom primjene ove Uredbe ne naplaćuju se ni u jednom trenutku, uključujući nakon isteka ove Uredbe.
3. Primjena Uredbe (EU) 2015/478 privremeno se suspendira za uvoz podrijetlom iz Ukrajine.

Članak 2.

Uvjeti za stjecanje prava na povlaštene režime

Povlašteni režimi iz članka 1. stavka 1. točaka (a), (b) i (c) podliježu sljedećim uvjetima:

- (a) usklađenost s pravilima o podrijetlu proizvoda i postupcima koji se na njih odnose, kako je utvrđeno u Sporazumu o pridruživanju;
- (b) suzdržavanje Ukrajine od uvođenja novih carina ili davanja s istovrsnim učinkom i novih količinskih ograničenja ili mjera s istovrsnim učinkom za uvoz podrijetlom iz Unije ili od povećanja postojećih razina carina ili davanja ili uvođenja bilo kakvih drugih ograničenja, što uključuje i diskriminirajuće unutarnje administrativne mjere, osim ako je to jasno opravdano u kontekstu rata; i

- (c) poštovanje demokratskih načela, ljudskih prava i temeljnih sloboda, poštovanje načela vladavine prava te ulaganje stalnih i ustrajnih napora u borbi protiv korupcije i nezakonitih aktivnosti od strane Ukrajine, kako je utvrđeno u člancima 2., 3. i 22. Sporazuma o pridruživanju.

Članak 3.

Privremena suspenzija

1. Ako Komisija utvrdi da postoji dovoljno dokaza da Ukrajina ne ispunjava uvjete utvrđene u članku 2., ona može, provedbenim aktom, u cijelosti ili djelomično suspendirati povlaštene režime iz članka 1. stavka 1., točaka (a), (b) i (c). Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 5. stavka 2.
2. Ako država članica zatraži da Komisija suspendira bilo koji povlašteni režim zbog toga što Ukrajina ne ispunjava uvjete utvrđene u članku 2. točki (b), Komisija u roku od četiri mjeseca od tog zahtjeva daje obrazloženo mišljenje o utemeljenosti tvrdnje da Ukrajina ne ispunjava uvjete. Ako Komisija zaključi da je tvrdnja utemeljena, ona pokreće postupak iz stavka 1. ovog članka.

Članak 4.

Zaštitna klauzula

1. Ako se proizvod podrijetlom iz Ukrajine uvozi pod uvjetima koji uzrokuju ili mogu uzrokovati ozbiljne poteškoće proizvođačima iz Unije koji proizvode istovjetne ili izravno konkurentske proizvode, na uvoz tog proizvoda u bilo kojem trenutku mogu se ponovno uvesti carine koje bi se inače primjenjivale na temelju Sporazuma o pridruživanju.
2. Komisija pomno prati učinak ove Uredbe, među ostalim na cijene na tržištu Unije, uzimajući u obzir informacije o izvozu, uvozu i proizvodnji u Uniji proizvoda na koje se primjenjuju mjere liberalizacije trgovine uspostavljene ovom Uredbom.
3. Komisija u razumnom roku donosi odluku o pokretanju ispitnog postupka:
 - (a) na zahtjev države članice;
 - (b) na zahtjev pravne osobe ili udruženja koje nema pravnu osobnost, a djeluje u ime industrije Unije, što podrazumijeva sve proizvođače ili većinu proizvođača iz Unije koji proizvode istovjetne ili izravno konkurentske proizvode; ili
 - (c) na vlastitu inicijativu, ako je za Komisiju očito da postoje dostatni *prima facie* dokazi ozbiljnih poteškoća za proizvođače iz Unije koji proizvode istovjetne ili izravno konkurentske proizvode iz stavka 1.

Za potrebe ovog stavka, „većina proizvođača iz Unije koji proizvode istovjetne ili izravno konkurentske proizvode” znači proizvođači iz Unije čija ukupna proizvodnja čini više od 50 % ukupne proizvodnje Unije istovjetnih ili izravno konkurentskih proizvoda koje proizvodi taj dio industrije Unije, koji su izrazili potporu ili protivljenje zahtjevu i koji predstavljaju najmanje 25 % ukupne proizvodnje istovjetnih ili izravno konkurentnih proizvoda koje proizvodi industrija Unije.

4. Ako Komisija odluči pokrenuti ispitni postupak, u *Službenom listu Europske unije* objavljuje obavijest o pokretanju ispitnog postupka. U obavijesti se daje sažetak primljenih informacija i navodi da je sve relevantne podatke potrebno poslati Komisiji. U njoj se navodi rok u kojem zainteresirane strane mogu dostaviti svoja stajališta. Taj rok ne smije biti dulji od četiri mjeseca od datuma objave obavijesti.

5. Komisija traži sve informacije koje smatra potrebnima, a primljene informacije može provjeriti s Ukrajinom ili bilo kojim drugim relevantnim izvorom. Komisiji u tome mogu pomoći službenici države članice na čijem se državnom području zatraži provjera, ako ta država članica zatraži takvu pomoć tih službenika.

6. Komisija pri provjeri postojanja ozbiljnih poteškoća za proizvođače iz Unije koji proizvode istovjetne ili izravno konkurentske proizvode kako je navedeno u stavku 1. uzima u obzir, među ostalim, sljedeće čimbenike koji se odnose na proizvođače iz Unije ako su relevantne informacije dostupne:

- tržišni udio,
- proizvodnju,
- zalihe,
- proizvodni kapacitet,
- iskorištenost kapaciteta,
- zaposlenost,
- uvoz,
- cijene.

7. Ispitni postupak mora se dovršiti u roku od šest mjeseci od objave obavijesti iz stavka 4. ovog članka. U iznimnim okolnostima Komisija može provedbenim aktom donesenim u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 5. stavka 2. produljiti taj rok.

8. U roku od tri mjeseca od dovršetka ispitnog postupka Komisija odlučuje hoće li provedbenim aktom donesenim u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 5. stavka 2. ponovno uvesti carine koje bi se inače primjenjivale na temelju Sporazuma o pridruživanju. Taj provedbeni akt stupa na snagu u roku od mjesec dana od objave.

Carine koje bi se inače primjenjivale na temelju Sporazuma o pridruživanju mogu se ponovo uvesti na razdoblje koje je potrebno da bi se odgovorilo na pogoršanje gospodarske i/ili financijske situacije proizvođača iz Unije ili sve dok traje prijetnja od takvog pogoršanja. Ako je iz konačno utvrđenih činjenica vidljivo da nisu ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovog članka, Komisija donosi provedbeni akt o završetku ispitnog postupka i postupanja. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 5. stavka 2. ove Uredbe.

9. Ako je zbog iznimnih okolnosti koje zahtijevaju hitno djelovanje nemoguće provesti ispitni postupak, Komisija može, nakon što obavijesti Odbor za carinski zakonik iz članka 5. stavka 1., poduzeti svaku preventivnu mjeru koja je potrebna.

Članak 5.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže Odbor za carinski zakonik osnovan člankom 285. Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

⁽⁷⁾ Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10.10.2013., str. 1.).

*Članak 6.***Ocjena provedbe mjera liberalizacije trgovine**

Godišnje izvješće Komisije o provedbi područja produbljene i sveobuhvatne slobodne trgovine sadržava detaljnu ocjenu provedbe mjera liberalizacije trgovine predviđenih ovom Uredbom i uključuje, u mjeri u kojoj je to primjereno, ocjenu društvenog učinka tih mjera u Ukrajini i u Uniji. Podaci o uvozu proizvoda na temelju članka 1. stavka 1. točke (c) objavljuju se na internetskim stranicama Komisije.

*Članak 7.***Prijelazna odredba**

Povlašteni režimi iz članka 1. stavka 1. točaka (a), (b) i (c) primjenjuju se na proizvode koji su 4. lipnja 2022. u provozu iz Ukrajine u Uniju ili pod carinskim nadzorom u Uniji, uz uvjet podnošenja zahtjeva u tu svrhu nadležnim carinskim tijelima Unije u roku od šest mjeseci od tog datuma.

*Članak 8.***Stupanje na snagu i primjena**

1. Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. Ova Uredba primjenjuje se do 5. lipnja 2023.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 30. svibnja 2022.

Za Europski parlament
Predsjednica
R. METSOLA

Za Vijeće
Predsjednik
B. LE MAIRE

ODLUKE

ODLUKA (EU) 2022/871 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 30. svibnja 2022.

o izmjeni Odluke Vijeća 2003/17/EZ u pogledu njezina razdoblja primjene i u pogledu jednakovrijednosti pregleda usjeva na terenu koji se provode u Boliviji na sjemenskim usjevima žitarica i sjemenskim usjevima uljarica i predivog bilja te jednakovrijednosti sjemena žitarica i sjemena uljarica i predivog bilja proizvedenog u Boliviji

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 43. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Odlukom Vijeća 2003/17/EZ ⁽³⁾ propisano je da se pregledi usjeva na terenu koji se provode na određenim sjemenskim usjevima u trećim zemljama navedenima na popisu iz Priloga I. toj odluci pod određenim uvjetima smatraju jednakovrijednima pregledima usjeva na terenu koji se provode u skladu s pravom Unije. Osim toga, tom je odlukom propisano da se sjeme određenih vrsta proizvedeno u tim trećim zemljama pod određenim uvjetima smatra jednakovrijednim sjemenom proizvedenom u skladu s pravom Unije.
- (2) Jednakovrijednost je priznata tim trećim zemljama na temelju multilateralnog okvira za međunarodnu trgovinu sjemenom, odnosno Programa Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) za izdavanje certifikata o sortnosti sjemena u međunarodnoj trgovini i metoda Međunarodne udruge za ispitivanje sjemena (ISTA) ili, prema potrebi, pravila Udruge službenih analitičara kvalitete sjemena koja su jednakovrijedna metodama ISTA-e. Komisija je također provela procjene zakonodavstva i revizije u nekima od tih trećih zemalja kako bi provjerila ispunjavaju li te treće zemlje zahtjeve prava Unije prije prvog priznavanja jednakovrijednosti. Godišnja ispitivanja i izvješćivanje u okviru OECD-a, redovite ponovne revizije laboratorija za ISTA akreditaciju i službeni inspekcijski pregledi u kontekstu prava Unije pokazuju da pregledi usjeva na terenu koji se provode u tim trećim zemljama i dalje pružaju ista jamstva kao pregledi usjeva na terenu koje provode države članice te da sjeme proizvedeno i certificirano u tim trećim zemljama i dalje pruža ista jamstva kao sjeme proizvedeno i certificirano u državama članicama. Ti pregledi usjeva na terenu i sjeme stoga se i dalje trebaju smatrati jednakovrijednima Unijinim pregledima usjeva na terenu i Unijinom sjemenom.
- (3) Bolivija je 2016. podnijela zahtjev Komisiji za priznavanje jednakovrijednosti njezina sustava pregleda sjemenskih usjeva na terenu i sjemena *Sorghum* spp. (sirak), *Zea mays* (kukuruz) i *Helianthus annuus* (suncokret) koje je proizvedeno i certificirano u Boliviji.

⁽¹⁾ Mišljenje od 23. ožujka 2022. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 5. travnja 2022. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 16. svibnja 2022.

⁽³⁾ Odluka Vijeća 2003/17/EZ od 16. prosinca 2002. o jednakovrijednosti pregleda usjeva na terenu koji se provode u trećim zemljama na sjemenskim usjevima i o jednakovrijednosti sjemena proizvedenog u trećim zemljama (SL L 8, 14.1.2003., str. 10.).

- (4) Komisija je procijenila relevantno zakonodavstvo Bolivije, u 2018. provela je reviziju sustava za službene kontrole proizvodnje i certificiranja sjemena sirka, kukuruza i suncokreta u Boliviji i njihove jednakovrijednosti sa zahtjevima Unije te je objavila zaključke revizije u izvješću pod nazivom „Završno izvješće revizije provedene u Višenacionalnoj Državi Boliviji od 14. ožujka 2018. do 22. ožujka 2018. radi evaluacije sustava za službene kontrole i certificiranja sjemena i njihove jednakovrijednosti sa zahtjevima Europske unije”.
- (5) Ta je revizija pokazala da u Boliviji postoji dobro organiziran sustav proizvodnje i certificiranja sjemena. Komisija je utvrdila neke nedostatke i dostavila Boliviji preporuke. Budući da je Bolivija uklonila te nedostatke do 30. studenoga 2018., ispunjava uvjete utvrđene u Prilogu II. Odluci 2003/17/EZ i odgovarajuće zahtjeve utvrđene u direktivama Vijeća 66/402/EEZ ⁽⁴⁾ i 2002/57/EZ ⁽⁵⁾.
- (6) Stoga je primjereno priznati jednakovrijednost u pogledu pregleda usjeva na terenu koji se provode na sjemenskim usjevima sirka, kukuruza i suncokreta u Boliviji i u pogledu sjemena sirka, kukuruza i suncokreta koje je proizvedeno u Boliviji i koje su službeno certificirala njezina tijela.
- (7) S obzirom na to da Odluka 2003/17/EZ istječe 31. prosinca 2022., razdoblje za koje se priznaje jednakovrijednost u skladu s tom odlukom trebalo bi produljiti kako bi se izbjegao svaki rizik od poremećaja uvoza sjemena u Uniju. Uzimajući u obzir ulaganja i vrijeme potrebne za proizvodnju sjemena certificiranog u skladu sa pravom Unije, primjereno je to razdoblje produljiti za sedam godina.
- (8) Odluku 2003/17/EZ trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU ODLUKU:

Članak 1.

Izmjene Odluke 2003/17/EZ

Odluka 2003/17/EZ mijenja se kako slijedi:

1. u članku 6. datum „31. prosinca 2022.” zamjenjuje se datumom „31. prosinca 2029.”;
2. tablica u Prilogu I. mijenja se kako slijedi:
 - (a) sljedeći redak umeće se između redaka „AU” i „BR”:

„BO	Ministry of Rural Development and Land Bolivia Av. Camacho entre calles Loaya y Bueno N°1471, LA PAZ	66/402/EEZ – samo za <i>Zea mays</i> i <i>Sorghum</i> spp.; 2002/57/EZ – samo za <i>Helianthus annuus</i> ”;
-----	---	---

- (b) u bilješci ⁽¹⁾ sljedeći pojmovi umeću se između „AU – Australija,” i „BR – Brazil,”:

„BO – Bolivija,”;

Članak 2.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

⁽⁴⁾ Direktiva Vijeća 66/402/EEZ od 14. lipnja 1966. o stavljanju na tržište sjemena žitarica (SL P 125, 11.7.1966., str. 2309.).

⁽⁵⁾ Direktiva Vijeća 2002/57/EZ od 13. lipnja 2002. o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja (SL L 193, 20.7.2002., str. 74.).

*Članak 3.***Adresati**

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 30. svibnja 2022.

Za Europski parlament
Predsjednica
R. METSOLA

Za Vijeće
Predsjednik
B. LE MAIRE

II.

(Nezakonodavni akti)

MEĐUNARODNI SPORAZUMI

Informacije o stupanju na snagu Sporazuma između Europske unije i Republike Cabo Verdea o izmjeni Sporazuma između Europske unije i Republike Cabo Verdea o pojednostavljenju izdavanja viza za kratkotrajni boravak građanima Republike Cabo Verdeae i Europske unije

Sporazum između Europske unije i Republike Cabo Verdea o izmjeni Sporazuma između Europske unije i Republike Cabo Verde o pojednostavljenju izdavanja viza za kratkotrajni boravak građanima Republike Cabo Verdeae i Europske unije stupit će na snagu 1. srpnja 2022. budući da je postupak predviđen člankom 2. stavkom 2. Sporazuma dovršen 3. svibnja 2022.

UREDBE

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2022/872

od 1. lipnja 2022.

o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 288/2014 u pogledu izmjene modela za operativne programe u okviru cilja ulaganja u rast i radna mjesta i modela za programe suradnje u okviru cilja europske teritorijalne suradnje u vezi s djelovanjem kohezijske politike za izbjeglice u Europi (CARE)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 96. stavak 9.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1299/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o posebnim odredbama za potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj cilju „Europska teritorijalna suradnja” ⁽²⁾, a posebno njezin članak 8. stavak 11.,

nakon savjetovanja s Odborom za koordinaciju za europske strukturne i investicijske fondove,

budući da:

- (1) Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 288/2014 ⁽³⁾ utvrđuje se model za operativne programe u okviru cilja ulaganja za rast i radna mjesta i model za programe suradnje u okviru cilja europske teritorijalne suradnje.
- (2) S obzirom na izvanredno produljenje mogućnosti privremene primjene stope sufinanciranja od 100 % i na izdatke prijavljene u zahtjevima za plaćanje tijekom obračunske godine koja počinje 1. srpnja 2021. i završava 30. lipnja 2022. za jednu prioritetnu os ili više njih u programu financiranom iz sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), Europskog socijalnog fonda (ESF) ili Kohezijskog fonda, u skladu s člankom 25.a stavkom 1.a Uredbe (EU) br. 1303/2013, uvedeno Uredbom (EU) 2022/562 Europskog Parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾, model za operativne programe u okviru cilja ulaganja u rast i radna mjesta iz Priloga I. Provedbenoj uredbi (EU) br. 288/2014 i model za programe suradnje u okviru cilja europske teritorijalne suradnje iz Priloga II. Provedbenoj uredbi (EU) br. 288/2014. trebali bi se na odgovarajući način izmijeniti.

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 320.

⁽²⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 259.

⁽³⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) br. 288/2014 od 25. veljače 2014. o utvrđivanju pravila u skladu s Uredbom (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o utvrđivanju općih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo u vezi s modelom za operativne programe u okviru cilja ulaganja u rast i radna mjesta te u skladu s Uredbom (EU) br. 1299/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o posebnim odredbama o potpori cilju europske teritorijalne suradnje iz Europskog fonda za regionalni razvoj u vezi s modelom za programe suradnje u okviru cilja europske teritorijalne suradnje (SL L 87, 22.3.2014., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2022/562 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. travnja 2022. o izmjeni uredaba (EU) br. 1303/2013 i (EU) br. 223/2014 u pogledu djelovanja kohezijske politike za izbjeglice u Europi (CARE) (SL L 109, 8.4.2022., str. 1.).

- (3) Uredbom (EU) 2022/562 uvedena je i mogućnost da se operacije kojima se svladavaju migracijski izazovi kao rezultat vojne agresije Rusije mogu financirati iz EFRR-a ili ESF-a na temelju pravila koja se primjenjuju na drugi fond u skladu s člankom 98. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 1303/2013 ako su takve operacije dio namjenske prioritetne osi. Stoga bi se ta nova mogućnost trebala odražavati u modelu operativnih programa u okviru cilja ulaganja za rast i radna mjesta iz Priloga I. Provedbenoj uredbi (EU) br. 288/2014. Odabir fonda kojim se podupiru takve operacije kojima se doprinosi prioritetima ulaganja drugog fonda trebao bi biti jasan, neovisno o tome odnosi li se posebna prioritetna os na EFRR, ESF ili na oba fonda.
- (4) Provedbenu uredbu (EU) br. 288/2014 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (5) Kako bi se omogućila brza primjena mjera predviđenih ovom Uredbom, ova Uredba trebala bi stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

1. Prilog I. Provedbenoj uredbi (EU) br. 288/2014 zamjenjuje se tekstom iz Priloga I. ovoj Uredbi.
2. Prilog II. Provedbenoj uredbi (EU) br. 288/2014 zamjenjuje se tekstom iz Priloga II. ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 1. lipnja 2022.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG I.

„PRILOG I.

Model za operativne programe u okviru cilja ulaganja u rast i radna mjesta

CCI	<0.1 type="S" maxlength="15" input="S" "SME"> (¹)
Naziv	<0.2 type="S" maxlength="255" input="M" "SME" >
Verzija	<0.3 type="N" input="G" "SME" >
Prva godina	<0.4 type="N" maxlength="4" input="M" "SME" >
Posljednja godina	<0.5 type="N" maxlength="4" input="M" "SME" >
Prihvatljivo od	<0.6 type="D" input="G" "SME" >
Prihvatljivo do	<0.7 type="D" input="G" "SME" >
Broj odluke Europske komisije	<0.8 type="S" input="G" "SME" >
Datum odluke Europske komisije	<0.9 type="D" input="G" "SME" >
Br. odluke o izmjeni države članice	<0.10 type="S" maxlength="20" input="M" "SME" >
Datum odluke o izmjeni države članice	<0.11 type="D" input="M" "SME" >
Datum stupanja na snagu odluke o izmjeni države članice	<0.12 type="D" input="M" "SME" >
NUTS regije obuhvaćene operativnim programom	<0.12 type="S" input="S" "SME" >

(¹) Kazalo za karakteristike polja:

type (vrsta): N = Number (broj), D = Date (datum), S = String (niz znakova), C = Checkbox (kućica), P = Percentage (postotak), B = Booleanov operator decision (odluka): N = nije dio odluke Komisije kojom se odobrava operativni program

input (unos): M = Manual (ručno), S = Selection (odabir), G = Generated by system (generira sustav)

„maxlength” = najveći broj znakova uključujući razmake

PA – Y = Element može biti obuhvaćen samo Sporazumom o partnerstvu

TA – NA = nije primjenjivo u slučaju operativnih programa namijenjenih isključivo tehničkoj pomoći

YEI – NA = nije primjenjivo u slučaju operativnih programa namijenjenih isključivo inicijativi za zapošljavanje mladih

SME = primjenjivo i na programe namijenjene zajedničkom neograničenom jamstvu i sekuritizacijskim financijskim instrumentima za male i srednje poduzetnike (SME), koje provodi EIB.

ODJELJAK 1.

STRATEGIJA ZA DOPRINOS OPERATIVNOG PROGRAMA STRATEGIJI UNIJE ZA PAMETAN, ODRŽIV I UKLJUČIV RAST I ZA OSTVARENJE EKONOMSKE, SOCIJALNE I TERITORIJALNE KOHEZIJE ⁽¹⁾

(Poveznica: članak 27. stavak 1. i članak 96. stavak 2. prvi podstavak točka (a) Uredbe (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća te, za operativne programe namijenjene tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”, članak 92.b stavci 9. i 10. drugi podstavak)) ⁽²⁾

1.1. Strategija za doprinos operativnoga programa strategiji Unije za pametan, održiv i uključiv rast i za ostvarenje gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije**1.1.1. Opis strategije programa za pridonošenje provedbi strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast i ostvarenju gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije ⁽³⁾.**

<1.1.1 type="S" maxlength="70 000" input="M">

Za dodavanje novih prioritetnih osi postojećem operativnom programu s ciljem dodjele dodatnih sredstva tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”, opis očekivanog učinka na sanaciju krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te pripremu zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva treba predstaviti u posebnom polju za unos teksta kako je navedeno u nastavku.

Za novi operativni program namijenjen tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva” potrebno je predstaviti samo opis i polje za unos teksta u nastavku.

1.1.1.a Opis očekivanog učinka operativnog programa na sanaciju krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te pripremu zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva

<1.1.1 type="S" maxlength="10 000" input="M">

1.1.2. Obrazloženje odabira tematskih ciljeva i odgovarajućih prioriteta ulaganja u vezi sa Sporazumom o partnerstvu, na temelju određivanja regionalnih, i po potrebi, nacionalnih potreba uključujući potrebu rješavanja problema utvrđenih u relevantnim preporukama za pojedinu zemlju donesenima u skladu s člankom 121. stavkom 2. UFEU-a i relevantnim preporukama Vijeća donesenima u skladu s člankom 148. stavkom 4. UFEU-a, uzimajući u obzir ex ante ocjenjivanje ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ U tablicama u ovom Prilogu nalazi se podjela sredstava REACT-EU (članak 92.a Uredbe (EU) br. 1303/2013) po potrebi, tj. EFRR REACT-EU, ESF REACT-EU i YEI REACT-EU).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006, SL L 347, 20.12.2013., str. 320.

⁽³⁾ Ovaj odjeljak nije potreban u slučaju operativnog programa namijenjenog tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

⁽⁴⁾ Ovaj odjeljak nije potreban u slučaju operativnog programa namijenjenog tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

Za dodavanje novih prioritetnih osi postojećem operativnom programu s ciljem dodjele dodatnih sredstva tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”, potrebno je dodati opis 1.1.2.a.

Za novi operativni program namijenjen tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva” potrebno je dostaviti samo opis 1.1.2.a.

- 1.1.2.a. *Obrazloženja u vezi s očekivanim učinkom operativnog programa na sanaciju krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te pripremu zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva*

Tablica 1.

Obrazloženje odabira tematskih ciljeva i prioriteta ulaganja

Odabrani tematski cilj	Odabrani prioritet ulaganja	Obrazloženje odabira ili učinka na sanaciju krize (ako je primjenjivo)
<1.1.2 type="S" input="S" PA=Y TA="NA">	<1.1.3 type="S" input="S" PA=Y TA="NA">	<1.1.4 type="S" maxlength="1000" input="M" PA=Y TA="NA">

1.2. Obrazloženje dodjele financijskih sredstava

Obrazloženje dodjele financijskih sredstava (potpore Unije) pojedinom tematskom cilju i, po potrebi, prioritetu ulaganja, u skladu sa zahtjevima tematske koncentracije, uzimajući u obzir ex ante ocjenjivanje.

<1.2.1 type="S" maxlength="7000" input="M" PA=Y TA="NA">

Za dodavanje novih prioritetnih osi postojećem operativnom programu s ciljem dodjele dodatnih sredstva tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”, potrebno je dodati opis 1.2.a.

Za novi operativni program namijenjen tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva” potrebno je dostaviti samo sljedeći opis:

- 1.2.a. **Obrazloženje dodjele dodatnih sredstava tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva” za EFRR ili ESF i način na koji su ta sredstva usmjerena na zemljopisna područja u kojima su najpotrebnija, uzimajući u obzir različite regionalne potrebe i razine razvoja kako bi se u pružanju potpore osigurala ravnoteža između potreba regija i gradova koji su najviše pogođeni posljedicama pandemije bolesti COVID-19 i potrebe da slabije razvijene regije i dalje budu prioritet, u skladu s ciljevima ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije iz članka 174. UFEU-a.**

<1.2.1 type="S" maxlength="3000" input="M" PA=Y TA="NA">

Tablica 2.

Pregled investicijske strategije operativnog programa

Prioritetna os	Fond (EFRR ⁽¹⁾ , Kohezijski fond, ESF ⁽²⁾ , YEI ⁽³⁾ , EFRR REACT-EU, ESF REACT-EU ili YEI REACT-EU)	Potpora Unije ⁽⁴⁾ (u EUR)	Udjel ukupne potpore Unije za operativni program ⁽⁵⁾	Tematski cilj ⁽⁶⁾	Investicijski prioriteti ⁽⁷⁾	Posebni ciljevi koji odgovaraju prioritetu ulaganja	Zajednički pokazatelji rezultata i pokazatelji rezultata za pojedine programe za koje je cilj postavljen
<1.2.1 type="S" input="G">	<1.2.2 type="S" input="G">	<1.2.3 type="N" " input="G">	<1.2.4 type="P" input="G">	<1.2.5 type="S" input="G">	<1.2.6 type="S" input="G">	<1.2.7 type="S" input="G">	<1.2.8 type="S" input="G">

⁽¹⁾ Europski fond za regionalni razvoj.

⁽²⁾ Europski socijalni fond.

⁽³⁾ Inicijativa za zapošljavanje mladih.

⁽⁴⁾ Ukupna potpora Unije (uključujući glavna dodijeljena sredstva i priručnu za ostvarenje postignuća).

⁽⁵⁾ Informacije po fondovima i po prioritetnim osima.

⁽⁶⁾ Naziv tematskog cilja (nije primjenjivo na tehničku pomoć).

⁽⁷⁾ Naziv prioriteta ulaganja (nije primjenjivo na tehničku pomoć).

ODJELJAK 2.

PRIORITETNE OSI

(Poveznica: članak 96. stavak 2. prvi podstavak točke (b) i (c) Uredbe (EU) br. 1303/2013, članak 98. stavak 4. drugi podstavak Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Tablice koje se odnose na posebne fondove bit će dostupne drugom fondu za prioritete provedene primjenom članka 98. stavka 4. drugog podstavka Uredbe (EU) br. 1303/2013.

2.A Opis prioriteta osi osim tehničke pomoći

(Poveznica: članak 96. stavak 2. prvi podstavak točka (b) Uredbe (EU) br. 1303/2013)

2.A.1 Prioritetna os (ponavlja se za svaku prioritetnu os)

Ident. oznaka prioritetne osi	<2A.1 type="N" input="G" SME>
Naziv prioritetne osi	<2A.2 type="S" maxlength="500" input="M" SME>
☐ Cijela prioritetna os provodit će se samo kroz financijske instrumente	<2A.3 type="C" input="M">
☐ Cijela prioritetna os provodit će se samo kroz financijske instrumente uspostavljene na razini Unije	<2A.4 type="C" input="M" SME>
☐ Cijela prioritetna os provodit će se kroz lokalni razvoj kojim upravlja lokalna zajednica	<2A.5 type="C" input="M">
☐ Za ESF: cijela prioritetna os namijenjena je socijalnim inovacijama ili transnacionalnoj suradnji ili oboje	<2A.6 type="C" input="M">
☐ Cijela prioritetna os namijenjena je za REACT-EU	<2A.7 type="C" input="M">
☐ Cijela prioritetna os služit će za svladavanje migracijskih izazova koji proizlaze iz ruske vojne agresije, među ostalim, u skladu s člankom 98. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 1303/2013.	<2A.8 type="C" input="M">
☐ U okviru cijele prioritetne osi sredstva REACT-EU upotrijebit će se za svladavanje migracijskih izazova koji proizlaze iz ruske vojne agresije u skladu s člankom 98. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 1303/2013.	<2A.9 type="C" input="M">

2.A.2 Obrazloženje uspostave prioritetne osi koja obuhvaća više od jedne kategorije regije, tematskog cilja ili fonda (po potrebi) ^(*)

(Poveznica: članak 96. stavak 1 i članak 98. stavak 4. drugi podstavak Uredbe (EU) br. 1303/2013)

<2A.0 type="S" maxlength="3500" input="M">

2.A.3 Fond, kategorija regije i osnova izračuna za potporu Unije

(Ponavlja se za svaku kombinaciju u okviru prioritetne osi)

Fond	<2A.7 type="S" input="S" SME>
------	-------------------------------

(*) Ovaj odjeljak nije potreban u slučaju operativnog programa ili prioritetne osi namijenjene tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

Kategorija regije ⁽¹⁾	<2A.8 type="S" input="S""SME ">
Osnova izračuna (ukupni prihvatljivi rashodi ili prihvatljivi javni rashodi)	<2A.9 type="S" input="S""SME" >
Kategorija regije za najudaljenije regije i najsjevernije regije s vrlo niskom gustoćom naseljenosti (po potrebi) ⁽²⁾	<2A.9 type="S" input="S ">

⁽¹⁾ Ovaj odjeljak nije potreban u slučaju operativnog programa ili prioritetne osi namijenjene tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

⁽²⁾ Ovaj odjeljak nije potreban u slučaju operativnog programa ili prioritetne osi namijenjene tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

2.A.4 Investicijski prioritet

(Ponavlja se za svaki prioritet ulaganja u okviru prioritetne osi)

Investicijski prioritet	<2A.10 type="S" input="S""SME" >
-------------------------	----------------------------------

2.A.5 Posebni ciljevi koji odgovaraju prioritetu ulaganja i očekivanim rezultatima

(Ponavlja se za svaki posebni cilj u okviru prioriteta ulaganja)

(Poveznica: članak 96. stavak 2. prvi podstavak točka (b) podtočke i. i ii. Uredbe (EU) br. 1 303/2013)

IDENTIFIKACIJSKI BROJ	<2A.1.1 type="N" input="G""SME» >
Posebni cilj	<2A.1.2 type="S" maxlength="500" input="M""SME >
Rezultati koje država članica nastoji postići uz potporu Unije	<2A.1.3 type="S" maxlength="3500" input="M"SME ">

Tablica 3.

Pokazatelji rezultata za pojedine programe, po posebnim ciljevima

(za EFRR, Kohezijski fond i EFRR REACT-EU)

(Poveznica: članak 96. stavak 2. prvi podstavak točka (b) podtočka ii. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

IDENTIFIKACIJSKI BROJ	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (ako je relevantno)	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost ⁽¹⁾ (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
<2A.1.4 type="S" maxlength="5" input="M" "SME" >	<2A.1.5 type="S" maxlength="255" input="M""SME" >	<2A.1.6 type="S" input="M"" SME">	<2A.1.7 type="S" input="S" "SME" >	Kvantitativna <2A.1.8 type="N" input="M""SME" > Kvalitativna <2A.1.8 type="S" maxlength="100" input="M" "SME"	<2A.1.9 type="N" input="M""SME">	Kvantitativna <2A.1.10 type="N" input="M"> Kvalitativna <2A.1.10 type="S" maxlength="100" input="M" "SME" >	<2A.1.11 type="S" maxlength="200" input="M""SME">	<2A.1.12 type="S" maxlength="100" input="M" "SME" >

⁽¹⁾ Za EFRR, Kohezijski fond i EFRR REACT-EU ciljne vrijednosti mogu biti kvalitativne ili kvantitativne.

Tablica 4.

Zajednički pokazatelji rezultata za koje je ciljna vrijednost utvrđena i pokazatelji rezultata za pojedine programe koji odgovaraju posebnom cilju (po prioritetu ulaganja i kategoriji regije) (za ESF i ESF REACT-EU)

(Poveznica: članak 96. stavak 2. prvi podstavak točka (b) podtočka ii. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

IDENTIFIKACIJSKI BROJ	Pokazatelj	Kategorija regije (ako je relevantno)	Mjerna jedinica za pokazatelj	Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za utvrđivanje cilja	Početna vrijednost			Mjerna jedinica za početnu i ciljnu vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost ⁽¹⁾ (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	U			M	Ž	U		
Za pojedine programe <2A.1.13 type="S" maxlength="5" input="M"> Zajednički <2A.1.13 type="S" input="S">	Za pojedine programe <2A.1.14 type="S" maxlength="255" input="M"> Zajednički <2A.1.14 type="S" input="S">	<2A.1.15 type="S" input="S">	Za pojedine programe <2A.1.16 type="S" input="M"> Zajednički <2A.1.16 type="S" input="S">	Za pojedine programe <2A.1.17 type="S" input="M"> Zajednički <2A.1.17 type="S" input="S">	Zajednički pokazatelji ostvarenja <2A.1.18 type="S" input="S">			Kvantitativna <2A.1.19 type="S" input="M"> Zajednički <2A.1.19 type="S" input="G">	<2A.1.20 type="N" input="M">	Kvantitativna <2A.1.21 type="N" input="M"> Kvalitativna <2A.1.21 type="S" maxlength="100" input="M">			<2A.1.22 type="S" maxlength="200" input="M">	<2A.1.23 type="S" maxlength="100" input="M">

⁽¹⁾ Ovaj popis uključuje zajedničke pokazatelje rezultata za koje je ciljna vrijednost utvrđena i sve pokazatelje rezultata za pojedine programe. Ciljne vrijednosti za zajedničke pokazatelje rezultata moraju se mjeriti; za pokazatelje rezultata za pojedine programe mogu biti kvalitativne ili kvantitativne. Ciljne vrijednosti mogu se prikazati ukupno (muškarci+žene) ili podijeljene po rodu. Početne vrijednosti mogu se prilagoditi u skladu s tim. „M“ = muškarci, „Ž“=žene, „U“= ukupno.

Tablica 4.a

Pokazatelji rezultata za YEI i YEI REACT-EU i pokazatelji rezultata za pojedine programe koji odgovaraju posebnom cilju

(po prioritetnoj osi ili dijelu prioritetne osi)

(Poveznica: članak 19. stavak 3. Uredbe (EU) br. 1304/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾)

IDENTIFIKACIJSKI BROJ	Pokazatelj	Mjerna jedinica za pokazatelj	Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za utvrđivanje cilja	Početna vrijednost			Mjerna jedinica za početnu i ciljnu vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost ⁽¹⁾ (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
				M	Ž	U			M	Ž	U		
Za pojedine programe <2A.1.24 type="S" maxlength="5" input="M"> Zajednički <2A.1.24 type="S" input="S">	Za pojedine programe <2A.1.25 type="S" maxlength="255" input="M"> Zajednički <2A.1.25 type="S" input="S">	Za pojedine programe <2A.1.26 type="S" input="M"> Zajednički <2A.1.26 type="S" input="S">	Za pojedine programe <2A.1.27 type="S" input="M"> Zajednički <2A.1.27 type="S" input="S">	Zajednički pokazatelji ostvarenja <2A.1.28 type="S" input="S">			Kvantitativna <2A.1.29 type="S" input="M"> Zajednički <2A.1.29 type="S" input="G">	<2A.1.30 type="N" input="M">	Kvantitativna <2A.1.31 type="N" input="M"> Kvalitativna <2A.1.31 type="S" maxlength="100" input="M">			<2A.1.32 type="S" maxlength="200" input="M">	<2A.1.33 type="S" maxlength="100" input="M">

⁽¹⁾ Ovaj popis uključuje zajedničke pokazatelje rezultata za koje je ciljna vrijednost utvrđena i sve pokazatelje rezultata za pojedine programe. Ciljne vrijednosti za zajedničke pokazatelje rezultata moraju se mjeriti; za pokazatelje rezultata za pojedine programe mogu biti kvalitativne ili kvantitativne. Svi pokazatelji rezultata u Prilogu II. Uredbi (EU) br. 1304/2013 korišteni za praćenje provedbe Inicijative za zapošljavanje mladih (YEI) moraju biti povezani s mjerenom ciljnom vrijednosti. Ciljne vrijednosti mogu se prikazati ukupno (muškarci+žene) ili podijeljene po rodu. Početne vrijednosti mogu se prilagoditi u skladu s tim. „M“ = muškarci, „Ž“=žene, „U“= ukupno.

⁽⁶⁾ Uredba (EU) br. 1304/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom socijalnom fondu i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1081/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 470.).

2.A.6 Mjere koja će se podržati u okviru prioriteta ulaganja

(po prioritetima ulaganja)

2.A.6.1 Opis vrste i primjeri mjera koje će se podržati i njihov očekivani doprinos posebnim ciljevima uključujući, po potrebi, određivanje glavnih ciljnih skupina, posebnih ciljnih područja i vrste korisnika

(Poveznica: članak 96. stavak 2. prvi podstavak točka (b) podtočka iii. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Investicijski prioritet	<2A.2.1.1 type="S" input="S">
<2A.2.1.2 type="S" maxlength="17500" input="M">	

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

(Poveznica: članak 96. stavak 2. prvi podstavak točka (b) podtočka iii. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Prioritet ulaganja	<2A.2.2.1 type="S" input="S">
<2A.2.2.2 type="S" maxlength="5000" input="M">	

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (po potrebi)

(Poveznica: članak 96. stavak 2. prvi podstavak točka (b) podtočka iii. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Prioritet ulaganja	<2A.2.3.1 type="S" input="S">
Planirano korištenje financijskih instrumenata	<2A.2.3.2 type="C" input="M">
<2A.2.3.3 type="S" maxlength="7000" input="M">	

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata (po potrebi)

(Poveznica: članak 96. stavak 2. prvi podstavak točka (b) podtočka iii. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Prioritet ulaganja	<2A.2.4.1 type="S" input="S">
<2A.2.4.2 type="S" maxlength="3500" input="M">	

2.A.6.5 Pokazatelji ostvarenja po prioritetima ulaganja i, po potrebi, po kategorijama regije

(Poveznica: članak 96. stavak 2. prvi podstavak točka (b) podtočka iv. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Tablica 5.

Zajednički pokazatelji ostvarenja i pokazatelji ostvarenja za pojedine programe(po prioritetima ulaganja, podijeljeni po kategorijama regije za ESF i, gdje je relevantno, za EFRR ⁽⁷⁾)

IDENTIFIKA- CIJSKI BROJ	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (ako je relevantno)	Ciljna vrijednost (2023.) ⁽¹⁾			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	U		
<2A.2.5.1 type="S" input="S" SME >	<2A.2.5.2 type="S" input="S" SME >	<2A.2.5.3 type="S" input="S" SME >	<2A.2.5.4 type="S" input="S" SME >	<2A.2.5.5 type="S" input="S" SME >	<2A.2.5.6 type="N" input="M" SME >			<2A.2.5.7 type="S" maxlength="200" input="M" SME >	<2A.2.5.8 type="S" maxlength="100" input="M" SME >

⁽¹⁾ Za ESF ovaj popis uključuje zajedničke pokazatelje ostvarenja za koje je utvrđena ciljna vrijednost. Ciljne vrijednosti mogu se prikazati ili ukupno (muškarci+žene) ili podijeljene po rodu. Za EFRR REACT-EU rodna podjela u većini slučajeva nije relevantna. „M“ = muškarci, „Ž“=žene, „U“= ukupno.

2.A.7 Socijalne inovacije, transnacionalna suradnja i doprinos tematskim ciljevima 1.–7. i 13.

Posebne odredbe za ESF i ESF REACT-EU ⁽⁸⁾, gdje je primjenjivo (po prioritetnim osima i, gdje je relevantno, po kategorijama regije): socijalne inovacije, transnacionalna suradnja i doprinos ESF-a tematskim ciljevima od 1. do 7 i 13.

Opis doprinosa planiranih mjera prioritetne osi za:

- socijalne inovacije (ako nisu obuhvaćene posebnom prioritetnom osi);
- transnacionalnu suradnju (ako nije obuhvaćena posebnom prioritetnom osi).
- tematske ciljeve iz točaka od 1. do 7. prvog stavka članka 9. i članka 92.b stavka 9. Uredbe (EU) br. 1303/2013.

Prioritetna os	<2A.3.1 type="S" input="S">
<2A.3.2 type="S" maxlength="7000" input="M">	

⁽⁷⁾ Raščlamba po kategorijama regija nije potrebna u slučaju operativnog programa ili prioritetne osi namijenjene tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

⁽⁸⁾ Za ESF i ESF REACT-EU ovaj popis uključuje zajedničke pokazatelje ostvarenja za koje je ciljna vrijednost utvrđena i sve pokazatelje ostvarenja za pojedini program.

2.A.8 Okvir uspješnosti ⁽⁹⁾

(Poveznica: članak 96. stavak 2. prvi podstavak točka (b) podtočka v. i Prilog II. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Tablica 6.

Okvir uspješnosti prioritetne osi

(po fondovima i kategorijama regije za EFRR i ESF) ⁽¹⁰⁾

Prioritetna os	Vrsta pokazatelja (Glavni provedbeni korak, financijski pokazatelj, pokazatelj ostvarenja ili, po potrebi, pokazatelj rezultata)	IDENTIFIKACIJSKI BROJ	Pokazatelj ili glavni provedbeni korak	Mjerna jedinica, prema potrebi	Fond	Kategorija regije	Ključna etapa za 2018. ⁽¹⁾			Konačni cilj (2023.) ⁽²⁾			Izvor podataka	Objašnjenje značaja pokazatelja, po potrebi
							M	Ž	U	M	Ž	U		
<2A.4.1 type="S" input="S">	<2A.4.2 type="S" input="S">	Provedbeni korak ili financijski pokazatelj <2A.4.3 type="S" maxlength="5" input="M"> Ostvarenje ili rezultat <2A.4.3 type="S" input="S">	Provedbeni korak ili financijski pokazatelj <2A.4.4 type="S" maxlength="255" input="M"> Ostvarenje ili rezultat <2A.4.4 type="S" input="G" or "M">	Provedbeni korak ili financijski pokazatelj <2A.4.5 type="S" input="M"> Ostvarenje ili rezultat <2A.4.5 type="S" input="G" or "M">	<2A.4.6 type="S" input="S">	<2A.4.7 type="S" input="S">	<2A.4.8 type="S" maxlength="255" input="M">			Provedbeni korak ili financijski <2A.4.9 type="S" input="M"> Ostvarenje ili rezultat <2A.4.8 type="S" input="M">	Provedbeni korak ili financijski <2A.4.10 type="S" maxlength="200" input="M"> Ostvarenje ili rezultat <2A.4.10 type="S" input="M">	<2A.4.11 type="S" maxlength="500" input="M">		

⁽⁹⁾ Ovaj odjeljak nije potreban u slučaju operativnog programa ili prioritetne osi namijenjene tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

⁽¹⁰⁾ Ako se YEI provodi kao dio prioritetne osi, njegove etape i ciljeve mora se razlikovati od drugih etapa i ciljeva za prioritetnu os u skladu s provedbenim aktima iz petog podstavka članka 22. stavka 7. Uredbe (EU) br. 1303/2013 jer su sredstva za YEI (posebna dodijeljena sredstva i odgovarajuća potpora iz ESF-a) isključena iz pričuve za ostvarenje postignuća.

(¹) Etape se mogu prikazati ili ukupno (muškarci+žene) ili podijeljene po rodu. „M“ = muškarci, „Ž“=žene, „U“= ukupno.
(²) Ciljne vrijednosti mogu se prikazati ili ukupno (muškarci+žene) ili podijeljene po rodu. „M“ = muškarci, „Ž“=žene, „U“= ukupno.

Dodatne kvalitativne informacije o uspostavi okvira uspješnosti (neobvezno)

<2A.4.12 type="S" maxlength="7000" input="M">

2.A.9 Kategorije intervencija

(Poveznica: članak 96. stavak 2. točka (b) podtočka vi. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Kategorije intervencija koje odgovaraju sadržaju prioritetne osi na temelju nomenklature koju je prihvatila Komisija i okvirna raščlamba potpore Unije.

Tablice 7.-11.

Kategorije intervencija ⁽¹⁾

(po fondovima i kategorijama regije ako prioritetna os obuhvaća više od jednog/jedne)

Tablica 7. Dimenzija 1. – Područje intervencije		
Fond	<2A.5.1.1 type="S" input="S" Decision=N >	
Kategorija regije ⁽¹⁾	<2A.5.1.2 type="S" input="S" Decision=N >	
Prioritetna os	Šifra	Iznos (EUR)
<2A.5.1.3 type="S" input="S" Decision=N>	<2A.5.1.4 type="S" input="S" Decision=N >	<2A.5.1.5 type="N" input="M" Decision=N >

⁽¹⁾ Ovaj odjeljak nije potreban u slučaju operativnog programa ili prioritetne osi namijenjene tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

Tablica 8. Dimenzija 2. – Oblik financiranja		
Fond	<2A.5.2.1 type="S" input="S" Decision=N >	
Kategorija regije ⁽¹⁾	<2A.5.2.2 type="S" input="S" Decision=N >	
Prioritetna os	Šifra	Iznos (EUR)
<2A.5.2.3 type="S" input="S" Decision=N>	<2A.5.2.4 type="S" input="S" Decision=N >	<2A.5.2.5 type="N" input="M" Decision=N >

⁽¹⁾ Ovaj odjeljak nije potreban u slučaju operativnog programa ili prioritetne osi namijenjene tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

Tablica 9. Dimenzija 3. – Vrsta teritorija	
Fond	<2A.5.3.1 type="S" input="S" Decision=N >
Kategorija regije ⁽¹⁾	<2A.5.3.2 type="S" input="S" Decision=N >

⁽¹⁾ Iznosi uključuju ukupnu potporu Unije (glavna dodijeljena sredstva i sredstva iz pričuve za ostvarenje postignuća).

Prioritetna os	Šifra	Iznos (EUR)
<2A.5.3.3 type="S" input="S" Decision=N>	<2A.5.3.4 type="S" input="S" Decision=N >	<2A.5.3.5 type="N" input="M" Decision=N >

(¹) Ovaj odjeljak nije potreban u slučaju operativnog programa ili prioritetne osi namijenjene tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

Tablica 10. Dimenzija 4. mehanizmi teritorijalne provedbe

Fond	<2A.5.4.1 type="S" input="S" Decision=N >	
Kategorija regije (¹)	<2A.5.4.2 type="S" input="S" Decision=N >	
Prioritetna os	Šifra	Iznos (EUR)
<2A.5.4.2 type="S" input="S" Decision=N>	<2A.5.4.4 type="S" input="S" Decision=N >	<2A.5.4.5 type="N" input="M" Decision=N >

(¹) Ovaj odjeljak nije potreban u slučaju operativnog programa ili prioritetne osi namijenjene tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

Tablica 11. Dimenzija 6. – ESF i ESF REACT-EU sekundarna tema (¹) (samo ESF)

Fond	<2A.5.5.1 type="S" input="S" Decision=N >	
Kategorija regije (²)	<2A.5.5.2 type="S" input="S" Decision=N >	
Prioritetna os	Šifra	Iznos (EUR)
<2A.5.5.3 type="S" input="S" Decision=N>	<2A.5.5.4 type="S" input="S" Decision=N >	<2A.5.5.5 type="N" input="M" Decision=N >

(¹) Uključiti, po potrebi, kvantificirane informacije o doprinosu ESF-a tematskim ciljevima iz točaka od 1. do 7. prvog stavka članka 9. i iz članka 92.b stavka 9. Uredbe (EU) br. 1303/2013.

(²) Ovaj odjeljak nije potreban u slučaju operativnog programa ili prioritetne osi namijenjene tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

2.A.10 Sažetak planiranog korištenja tehničke pomoći uključujući, po potrebi, mjere za jačanje administrativnog kapaciteta tijela uključenih u upravljanje i kontrolu programa i korisnika (po potrebi) ⁽¹²⁾

(po prioritetnim osima)

(Poveznica: članak 96. stavak 2. točka (b) podtočka vii. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Prioritetna os	<3A.6.1 type="S" input="S">
<2A.6.2 type="S" maxlength="2000" input="M">	

2.B Opis prioritetnih osi za tehničku pomoć

(Poveznica: članak 96. stavak 2. prvi podstavak točka (c) Uredbe (EU) br. 1303/2013)

2.B.1 Prioritetna os (ponavlja se za svaku prioritetnu os tehničke pomoći)

Ident. oznaka prioritetne osi	<2B.0.2 type="N" maxlength="5" input="G">
Naziv prioritetne osi	<2B.0.3 type="S" maxlength="255" input="M">
☐ Cijela prioritetna os namijenjena je tehničkoj pomoći iz članka 92.b stavka 6. Uredbe (EU) br. 1303/2013.	
<2B.0.1 type="C" input="M">	

2.B.2 Obrazloženje za uspostavljanje prioritetne osi koja obuhvaća više od jedne kategorije regije (po potrebi)

(Poveznica: članak 96. stavak 1 i članak 98. stavak 4. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

<2B.0.1 type="S" maxlength="3500" input="M">

2.B.3 Fond i kategorija regije (ponavlja se za svaku kombinaciju u okviru prioritetne osi)

Fond	<2B.0.4 type="S" input="S">
Kategorija regije ⁽¹⁾	<2B.0.5 type="S" input="S">
Osnova izračuna (ukupni prihvatljivi rashodi ili prihvatljivi javni rashodi)	<2B.0.6 type="S" input="S">

⁽¹⁾ Ovaj odjeljak nije potreban u slučaju operativnog programa ili prioritetne osi namijenjene tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

2.B.4 Posebni ciljevi i očekivani rezultati

(ponavlja se za svaki posebni cilj u okviru prioritetne osi)

(Poveznica: članak 96. stavak 2. prvi podstavak točka (c) podtočke i. i ii. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

⁽¹²⁾ Ovaj odjeljak nije potreban u slučaju operativnog programa ili prioritetne osi namijenjene tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

IDENTIFIKACIJSKI BROJ	<2B.1.1 type="N" maxlength="5" input="G">
Posebni cilj	<2B.1.2 type="S" maxlength="500" input="M">
Rezultati koje država članica nastoji postići uz potporu Unije ⁽¹⁾	<2B.1.3 type="S" maxlength="3500" input="M">

⁽¹⁾ Potrebno ako potpora Unije za tehničku pomoć u programu premašuje 15 milijuna EUR.

2.B.5 Pokazatelji rezultata ⁽¹³⁾

Tablica 12.

Pokazatelji rezultata za pojedine programe (po posebnim ciljevima)

(za EFRR/ESF/Kohezijski fond/EFRR REACT-EU/ESF REACT-EU)

(Poveznica: članak 96. stavak 2. prvi podstavak točka (c) podtočka ii. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

IDENTIFIKACIJSKI BROJ	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Početna vrijednost			Početna godina	Ciljna vrijednost ⁽¹⁾ (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
			M	Ž	U		M	Ž	U		
<2.B.2.1 type="S" maxlength="5" input="M">	<2.B.2.2 type="S" maxlength="255" input="M">	<2.B.2.3 type="S" input="M">	Kvantitativna <2.B.2.4 type="N" input="M">			<2.B.2.5 type="N" input="M">	Kvantitativna <2.B.2.6 type="N" input="M"> Kvalitativna <2.B.2.6 type="S" maxlength="100" input="M">			<2.B.2.7 type="S" maxlength="200" input="M">	<2.B.2.8 type="S" maxlength="100" input="M">

⁽¹⁾ Ciljne vrijednosti mogu biti kvalitativne ili kvantitativne. Ciljne vrijednosti mogu se prikazati ukupno (muškarci+žene) ili podijeljene po rodu. Početne vrijednosti mogu se prilagoditi u skladu s tim. „M“ = muškarci, „Ž“=žene, „U“= ukupno.

2.B.6 Mjere koje će se podržati i njihov očekivani doprinos posebnim ciljevima (po prioritetnim osima)

(Poveznica: članak 96. stavak 2. prvi podstavak točka (c) podtočke i. i iii. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

2.B.6.1 Opis mjera koje će se podržati i njihov očekivani doprinos posebnim ciljevima

(Poveznica: članak 96. stavak 2. prvi podstavak točka (c) podtočke i. i iii. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Prioritetna os	<2.B.3.1.1 type="S" input="S">
<2.B.3.1.2 type="S" maxlength="7000" input="M">	

⁽¹³⁾ Potrebno ako je objektivno opravdano s obzirom na sadržaj mjera i ako potpora Unije za tehničku pomoć u programu premašuje 15 milijuna EUR.

2.B.6.2 Pokazatelji ostvarenja za koje se očekuje da će pridonijeti rezultatima (po prioritetnim osima)

(Poveznica: članak 96. stavak 2. prvi podstavak točka (c) podtočka iv. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Tablica 13.

Pokazatelji ostvarenja (po prioritetnim osima)

(za EFRR/ESF/Kohezijski fond/EFRR REACT-EU/ESF REACT-EU)

IDENTIFIKACIJSKI BROJ	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Ciljna vrijednost (2023.) ⁽¹⁾ (neobvezno)			Izvor podataka
			M	Ž	U	
<2.B.3.2.1 type="S" maxlength="5" input="M">	<2.B.2.2 type="S" maxlength="255" input="M">	<2.B.3.2.3 type="S" input="M">	<2.B.3.2.4 type="N" input="M">			<2.B.3.2.5 type="S" maxlength="200" input="M">

⁽¹⁾ Za ESF ovaj popis uključuje sve zajedničke pokazatelje ostvarenja za koje su utvrđeni ciljevi i sve pokazatelje ostvarenja za pojedine programe. Ciljne vrijednosti mogu se prikazati ili ukupno (muškarci+žene) ili podijeljene po rodu. „M“ = muškarci, „Ž“=žene, „U“= ukupno.

2.B.7 Kategorije intervencija (po prioritetnim osima)

(Poveznica: članak 96. stavak 2. prvi podstavak točka (c) podtočka v. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Odgovarajuće kategorije intervencija na temelju nomenklature koju je prihvatila Komisija i okvirna raščlamba potpore Unije.

Tablice 14.–16.

Kategorije intervencija ⁽¹⁴⁾**Tablica 14. Dimenzija 1. – Područje intervencije****Kategorija regije ⁽¹⁾:** <type="S" input="S">

Prioritetna os	Šifra	Iznos (EUR)
<2B.4.1.1 type="S" input="S" > Decision=N>	<2B.4.1.2 type="S" input="S"> Decision=N>	<2B.4.1.3 type="N" input="M"> Decision=N>

⁽¹⁾ Ovaj odjeljak nije potreban u slučaju operativnog programa ili prioritetne osi namijenjene tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

⁽¹⁴⁾ Iznosi uključuju ukupnu potporu Unije (glavna dodijeljena sredstva i sredstva iz pričuva za ostvarenje postignuća).

Tablica 15. Dimenzija 2. – Oblik financiranja

Kategorija regije ⁽¹⁾: <type="S" input="S">

Prioritetna os	Šifra	Iznos (EUR)
<2B.4.2.1 type="S" input="S" > Decision=N>	<2B.4.2.2 type="S" input="S"> Decision=N>	<2B.4.2.3 type="N" input="M"> Decision=N>

⁽¹⁾ Ovaj odjeljak nije potreban u slučaju operativnog programa ili prioritetne osi namijenjene tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

Tablica 16. Dimenzija 3. – Vrsta teritorija

Kategorija regije ⁽¹⁾: <type="S" input="S">

Prioritetna os	Šifra	Iznos (EUR)
<2B.4.3.1 type="S" input="S" > Decision=N>	<2B.4.3.2 type="S" input="S"> Decision=N>	<2B.4.3.3 type="N" input="M"> Decision=N>

⁽¹⁾ Ovaj odjeljak nije potreban u slučaju operativnog programa ili prioritetne osi namijenjene tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

PLAN FINANCIRANJA

(Poveznica: članak 96. stavak 2. prvi podstavak točka (d) i članak 92.b stavak 9. peti podstavak) Uredbe (EU) br. 1303/2013)

3.1. **Odobrena financijska sredstva iz svakog fonda i iznosi za pričuvu za ostvarenje postignuća**

(Poveznica: članak 96. stavak 2. prvi podstavak točka (d) podtočka i. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Tablica 17.

Fond	Kategorija regije	2014.		2015.		2016.		2017.		2018.		2019.		2020.		2021.	2022.	Ukupno	
		Glavna dodijeljena sredstva (')	Pričuva za ostvarenje postignuća	Glavna dodijeljena sredstva	Pričuva za ostvarenje postignuća	Glavna dodijeljena sredstva	Pričuva za ostvarenje postignuća	Glavna dodijeljena sredstva	Pričuva za ostvarenje postignuća	Glavna dodijeljena sredstva	Pričuva za ostvarenje postignuća	Glavna dodijeljena sredstva	Pričuva za ostvarenje postignuća	Glavna dodijeljena sredstva	Pričuva za ostvarenje postignuća	Ukupna dodijeljena sredstva (potpora Unije)	Ukupna dodijeljena sredstva (potpora Unije)	Glavna dodijeljena sredstva	Pričuva za ostvarenje postignuća
<3.1.1 type="S" input="G" "SME">	<3.1.2 type="S" input="G" "SM-E" >	<3.1.3 type="N" input="M" SME" >	<3.1.4 type="N" input="M" TA - "NA" YEI -"NA">	<3.1.5 type="N" input="M" SME" >	<3.1.6 type="N" input="M" TA - "NA" YEI -"NA">	<3.1.7 type="N" input="M" SME" >	<3.1.8 type="N" input="M" TA - "NA" YEI -"NA">	<3.1.9 type="N" input="M" SME" >	<3.1.10 type="N" input="M" TA - "NA" YEI -"NA">	<3.1.11 type="N" input="M" SME" >	<3.1.12 type="N" input="M" TA - "NA" YEI -"NA">	<3.1.13 type="N" input="M" SME" >	<3.1.14 type="N" input="M" TA - "NA" YEI -"NA">	<3.1.15 type="N" input="M" SME" >	<3.1.16 type="N" input="M" TA - "NA" YEI -"NA" REAC-T-EU - NA>	<3.1.17 type="N" input="M" >	<3.1.18 type="N" input="M" >	<3.1.19 type="N" input="G" SME" >	<3.1.20 type="N" input="G" TA - "NA" YEI -"NA">

(1)	EFRR	U slabije razvijenim regijama														nije primjenjivo	nije primjenjivo		
(2)		U tranzicijskim regijama														nije primjenjivo	nije primjenjivo		
(3)		U razvijenijim regijama														nije primjenjivo	nije primjenjivo		
(4)		Ukupno bez REACT-EU														nije primjenjivo	nije primjenjivo		
(5)	ESF ⁽²⁾	U slabije razvijenim regijama														nije primjenjivo	nije primjenjivo		
(6)		U tranzicijskim regijama														nije primjenjivo	nije primjenjivo		

(7)		U razvije- nijim regi- jama															nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo		
(8)		Ukupn- o bez REAC- T-EU															nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo		
(9)	Poseb- na sredst- va za inicija- tivu za zapošl- javanje mladih	nije prim- jenjivo		nije prim- jenjivo		nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije primjen- jivo
(10)	Kohe- zijski fond	nije prim- jenjivo															nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo		
(11)	EFRR	Poseb- na sredst- va dodijel- jena naju- daljeni- jim regi- jama ili sjever- nim rijetko naselje- nim regi- jama															nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo		

(12)	EFRR REAC- T-EU	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo				nije primjen- jivo
(13)	ESF REAC- T-EU ⁽¹⁾	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo				nije primjen- jivo
(14)	Poseb- na sredst- va za inicija- tivu za zapošl- javanje mladih REAC- T-EU	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo				nije primjen- jivo
(15)	REAC- T-EU	Ukupn- o	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo	nije prim- jenjivo				nije primjen- jivo
(16)	Sveu- kupno	Ukupn- o																		

⁽¹⁾ Ukupna dodijeljena sredstva (potpora Unije) umanjena za sredstva dodijeljena za pričuvu za ostvarenje postignuća.

⁽²⁾ Ukupno dodijeljena sredstva iz ESF-a, uključujući odgovarajuću potporu ESF-a za inicijativu za zapošljavanje mladih. Stupci za pričuvu za ostvarenje postignuća ne uključuju odgovarajuću potporu iz ESF-a za inicijativu za zapošljavanje mladih jer je ona isključena iz pričuve za ostvarenje postignuća.

3.2. Ukupna odobrena financijska sredstva po fondovima i nacionalno sufinanciranje (EUR)

(Poveznica: članak 96. stavak 2.) prvi podstavak točka (d) podtočka ii. Uredbe (EU) br. 1303/2013

1. Tablica prikazuje plan financiranja po prioritetnim osima.
2. Ako prioritetna os obuhvaća više od jednog fonda, potpora Unije i nacionalnog doprinosa raspodjeljuju se po fondovima sa zasebnom stopom sufinanciranja unutar prioritetne osi za svaki fond.
3. Ako prioritetna os obuhvaća više od jedne kategorije regije, potpora Unije i nacionalnog doprinosa raspodjeljuju se po kategorijama regije uz zasebnu stopu sufinanciranja unutar prioritetne osi za svaku kategoriju regije.
4. Doprinos EIB-a se prikazuje na razini prioritetne osi.

Tablica 18.a

Plan financiranja

Prioritetna os	Fond	Kategorija regije	Osnova za izračun potpore Unije (Ukupni prihvatljivi trošak ili javni prihvatljivi trošak)	Potpora Unije	Nacionalni doprinos	Okvirna raščlamba nacionalnog doprinosa		Ukupno izvori financiranja	Stopa sufinanciranja (1)	Stopa sufinanciranja od 100 % za obračunsku godinu 2020.–2021. (*)	Stopa sufinanciranja od 100 % za obračunsku godinu 2021.–2022. (**)	Za informaciju Dopri-nosi EIB-a	Glavna dodijeljena sredstva (ukupna potpora minus pričuva za ostvarenje postignuća)		Pričuva za ostvarenje postignuća		Iznos pričuve za ostvarenje postignuća kao udio u ukupnoj potpori Unije
						Nacionalno javno financiranje	Nacionalno privatno financiranje (1)						Potpora Unije	Nacionalni doprinos	Potpora Unije	Nacionalni doprinos (2)	
				(a)	(b) = (c) + (d))	(c)	(d)	(e) = (a) + (b)	(f) = (a)/(e) (2)			(g)	(H)=(a) – (j)	(i) = (b) – (k)	(j)	(k)= (b) * (j)/(a))	(l) = (j)/(a) *100
<3.2.A.1 type="S" input="G" "SME" >	<3.2.A.2 type="S" input="-G" "SME" >	<3.2.A.3 type="S" input="G" "SME" >	<3.2.A.4 type="S" input="-G" "SME" >	<3.2.A.5 type="N" input="-M" "SME" >	<3.2.A.6 type="-N" "SME" " input="G">	<3.2.A.7 type="N" input="-M" "SME" >	<3.2.A.8 type="N" input="-M" "SME" >	<3.2.A.9 type="N" input="G" "SME" >	<3.2.A.10 type="P" input="-G" "SME" >	Vidjeti bilješku (*) za pojedinosti (primjeri u nastavku)	Vidjeti bilješku (**) za pojedinosti (primjeri u nastavku)	<3.2.A.11 type="N" input="-M" "SME" >	<3.2.A.12 type="N" input="M" TA - "NA" YEI –"NA">	<3.2.A.13 type="N" input="M" TA - "NA" YEI –"NA">>	<3.2.A.14 type="N" input="M" TA - "NA" YEI –"NA" REACT-EU „NA">	<3.2.A.15 type="N" input="M" TA - "NA" YEI –"NA" REACT-EU „NA">>	<3.2.A.16 type="N" input="G" TA - "NA" YEI –"NA" REACT-EU "NA">
Prioritetna os 1.	EFRR									☐	☐						
Prioritetna os 2:	ESF									☐	☐						
Prioritetna os 3:	Inicijativa za zapošljavanje mladih (YEI) (1)	Nije primjenjivo								☐	☐				Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo

Prioritetna os 4.	ESF								☐	☐						
	Inicijativa za zapošljavanje mladih (YEI) ⁽⁴⁾	Nije primjenjivo							☐	☐				Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
Prioritetna os 5.	Kohezijski fond	Nije primjenjivo							☐	☐						
Prioritetna os 6.	EFRR REACT-EU	Nije primjenjivo							☐	☐	Nije primjenjivo			Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
Prioritetna os 7.	ESF REACT-EU	Nije primjenjivo							☐	☐	Nije primjenjivo			Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
Prioritetna os 8.	YEI REACT-EU ⁽⁵⁾	Nije primjenjivo							☐	☐	Nije primjenjivo			Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
Prioritetna os 9.	ESF REACT-EU	Nije primjenjivo							☐	☐	Nije primjenjivo			Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
	YEI REACT EU ⁽⁶⁾	Nije primjenjivo							☐	☐	Nije primjenjivo			Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
Ukupno	EFRR	Slabije razvijene regije		Jednako je ukupnom (1) u tablici 17.												
Ukupno	EFRR	Tranzi-cijske regije		Jednako je ukupnom (2) u tablici 17.												
Ukupno	EFRR	Razvijenije regije		Jednako je ukupnom (3) u tablici 17.												

Ukupno	EFRR	Posebna sredstva dodijeljena najudaljenijim regijama ili sjevernim rijetko naseljenim regijama		Jednako je ukupnom (11) u tablici 17.													
Ukupno	EFRR REACT-EU	Nije primjenjivo		Jednako je ukupnom (12) u tablici 17.								Nije primjenjivo			Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
Ukupno	ESF (7)	Slabije razvijene regije		To nije jednako ukupnom (5) u tablici 17. koja uključuje odgovarajuću potporu ESF-a za inicijativu za zapošljavanje mladih (8).													
Ukupno	ESF (9)	Tranzi-cijske regije		To nije jednako ukupnom (6) u tablici 17. koja uključuje odgovarajuću potporu iz ESF-a za inicijativu za zapošljavanje mladih.													

Ukupno	ESF ⁽¹⁰⁾	Razvijenije regije		To nije jednako ukupnom (7) u tablici 17. koja uključuje odgovarajuću potporu iz ESF-a za inicijativu za zapošljavanje mladih.												
Ukupno	ESF REACT-EU	Nije primjenjivo		Jednako je ukupnom (13) u tablici 17.							Nije primjenjivo			Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
Ukupno	Inicijativa za zapošljavanje mladih (YEI) ⁽¹¹⁾	Nije primjenjivo		To nije jednako ukupnom (9) u tablici 17. koja uključuje samo posebna dodijeljena sredstva za inicijativu za zapošljavanje mladih												
Ukupno	YEI REACT-EU ⁽¹²⁾	Nije primjenjivo		Jednako je ukupnom (14) u tablici 17.							Nije primjenjivo			Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
Ukupno	Kohezijski fond	Nije primjenjivo		Jednako je ukupnom (10) u tablici 17.												
Ukupno	REACT-EU	Nije primjenjivo		Jednako je ukupnom (15) u tablici 17.							Nije primjenjivo			Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo

Sveukupno				Jednako je ukupnom (16) u tablici 17.													
-----------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- (¹) Odstupanje od članka 120. stavka 3. prvog i drugog podstavka Uredbe o zajedničkim odredbama (iz članka 92.b stavka 11. Uredbe o zajedničkim odredbama) ne primjenjuje se na dodatna sredstva REACT-EU dodijeljena za tehničku pomoć. Ako se u okviru prioritetne osi tehničke pomoći pruža potpora za više od jedne kategorije regija, stopa sufinanciranja za takvu prioritetnu os odredit će se razmjerno odražavajući, unutar gornjih granica iz članka 120. stavka 3. Uredbe o zajedničkim odredbama, raspodjelu sredstava REACT-EU po kategorijama regija unutar te prioritetne osi.
- (²) Nacionalni doprinos dijeli se ravnomjerno između glavnih dodijeljenih sredstava i pričuve za ostvarenje postignuća.
- (³) Tom su prioritetnom osi obuhvaćena posebna sredstva dodijeljena za inicijativu za zapošljavanje mladih i odgovarajuća potpora iz ESF-a.
- (⁴) Tim su dijelom prioritetne osi obuhvaćena posebna sredstva dodijeljena za inicijativu za zapošljavanje mladih i odgovarajuća potpora iz ESF-a.
- (⁵) Tom su prioritetnom osi obuhvaćena posebna sredstva dodijeljena za inicijativu za zapošljavanje mladih i odgovarajuća potpora iz ESF-a.
- (⁶) Tim su dijelom prioritetne osi obuhvaćena posebna sredstva dodijeljena za YEI REACT-EU i odgovarajuća potpora iz ESF REACT-EU.
- (⁷) Dodijeljena sredstva iz ESF-a bez odgovarajuće potpore za inicijativu za zapošljavanje mladih.
- (⁸) Zbroj ukupne potpore ESF-a u slabije razvijenim, tranzicijskim i razvijenijim regijama i sredstava dodijeljenih za inicijativu za zapošljavanje mladih u tablici 18.a jednak je zbroju ukupne potpore iz ESF-a u tim regijama i posebnih dodijeljenih sredstava za inicijativu za zapošljavanje mladih u tablici 17.
- (⁹) Dodijeljena sredstva iz ESF-a bez odgovarajuće potpore za inicijativu za zapošljavanje mladih.
- (¹⁰) Dodijeljena sredstva iz ESF-a bez odgovarajuće potpore za inicijativu za zapošljavanje mladih.
- (¹¹) Uključuje posebna sredstva dodijeljena za inicijativu za zapošljavanje mladih i odgovarajuću potporu iz ESF-a.
- (*) Označivanjem polja država članica zahtijeva primjenu stope sufinanciranja od 100 % na izdatke prijavljene u zahtjevima za plaćanje tijekom obračunske godine koja počinje 1. srpnja 2020. i završava 30. lipnja 2021. za [sve prioritetne osi] [dio prioritetnih osi] operativnog programa, u skladu s člankom 25.a stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1303/2013.
- (**) Označivanjem polja država članica zahtijeva primjenu stope sufinanciranja od 100 % na izdatke prijavljene u zahtjevima za plaćanje tijekom obračunske godine koja počinje 1. srpnja 2021. i završava 30. lipnja 2022. za [sve prioritetne osi] [dio prioritetnih osi] operativnog programa, u skladu s člankom 25.a stavkom 1.a Uredbe (EU) br. 1303/2013.
- (¹²) Uključuje posebna dodijeljena sredstva za YEI REACT-EU i odgovarajuću potporu iz ESF REACT-EU.

- (1) Popuniti samo ako su prioritetne osi izražene u ukupnim troškovima.
- (2) Ova stopa može se zaokružiti na najbliži cijeli broj u tablici. Točna stopa upotrijebljena za povrat plaćanja jest koeficijent (f).

Tablica 18.b

Inicijativa za zapošljavanje mladih – ESF, ESF REACT-EU i posebna dodijeljena sredstva za inicijativu za zapošljavanje mladih ⁽¹⁵⁾ (po potrebi)

	Fond ⁽¹⁾	Kategorija regije	Osnova za izračun potpore Unije (Ukupni prihvatljivi trošak ili javni prihvatljivi trošak)	Potpora Unije (a)	Nacionalni doprinos (b) = (c) + (d)	Okvirna raščlamba nacionalnog doprinosa		Ukupno izvori financiranja (e) = (a) + (b)	Stopa sufinanciranja (f) = (a)/(e) (2)
						Nacionalno javno financiranje (c)	Nacionalno privatno financiranje (d) (1)		
	<3.2.B.1 type="S" input="G">	<3.2.B.2 type="S" input="G">	<3.2.B.3 type="S" input="G">	<3.2.B.1 type="N" input="M">	<3.2.B.4 type="N" input="G">	<3.2.B.5 type="N" input="M">	<3.2.B.6 type="N" input="M">	<3.2.B.7 type="N" input="G">	<3.2.B.8 type="P" input="G">
1.	Posebna sredstva za inicijativu za zapošljavanje mladih	Nije primjenjivo			0.				100 %
2.	Odgovarajuća potpora iz ESF-a	Slabije razvijene regije							
3.	Odgovarajuća potpora iz ESF-a	Tranzicijske regije							
4.	Odgovarajuća potpora iz ESF-a	Razvijenije regije							
5.	Posebna sredstva za inicijativu za zapošljavanje mladih REACT-EU	Nije primjenjivo							100 %
6.	Odgovarajuća potpora iz ESF REACT-EU	Nije primjenjivo							

⁽¹⁵⁾ Popunjuje se za svaku prioritetnu os (dio prioritetne osi) u kojoj se provodi inicijativa za zapošljavanje mladih.

7.	UKUPNO: Inicijativa za zapošljavanje mladih [dio] prioritetne osi	[Mora biti jednako [dijelu] prioritetne osi 3.]		Zbroj (1:4)	Zbroj (1:4)				
8.	UKUPNO: YEI REACT-EU [dio] Prioritetna os	[Mora biti jednako [dijelu] prioritetne osi]							
9.			Koeficijent ESF-a za slabije razvijene regije 2/zbroj(2:4)	<3.2.c.11 type="P" input="G">					
10.			Koeficijent ESF-a za tranzicijske regije 3/zbroj(2:4)	<3.2.c.13 type="P" input="G">					
11.			Koeficijent ESF-a za razvijenije regije 4/zbroj(2:4)	<3.2.c.14 type="P" input="G">					

(¹) Inicijativa za zapošljavanje mladih (posebno dodijeljena sredstva i odgovarajuća potpora ESF-a) smatra se fondom i pojavljuje se kao zaseban redak, čak i ako je dio prioritetne osi.

- (1) Popuniti samo ako su prioritetne osi izražene u ukupnim troškovima.
- (2) Ova stopa može se zaokružiti na najbliži cijeli broj u tablici. Točna stopa upotrijebljena za povrat plaćanja jest koeficijent (f).

Tablica 18.c

Raščlamba plana financiranja po prioritetnim osima, fondovima, kategorijama regije i tematskim ciljevima

(Poveznica: članak 96. stavak 2. prvi podstavak točka (d) podtočka ii. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Prioritetna os	Fond ⁽¹⁾	Kategorija regije (ako je relevantno)	Tematski cilj	Potpora Unije	Nacionalni doprinos	Ukupno izvori financiranja
<3.2.C.1 type="S" input="G">	<3.2.C.2 type="S" input="G">	<3.2.C.3 type="S" input="G">	<3.2.C.4 type="S" input="G">	<3.2.C.5 type="N" input="M">	<3.2.C.6 type="N" input="M">	<3.2.C.7 type="N" input="M">
Ukupno						

⁽¹⁾ Za potrebe ove tablice, Inicijativa za zapošljavanje mladih (posebna sredstva i odgovarajuća potpora iz ESF-a) smatra se fondom.

Tablica 19.

Okvirni iznos potpore koji će se koristiti za ciljeve u području klimatskih promjena(Poveznica: članak 27. stavak 6. Uredbe (EU) br. 1303/2013) ⁽¹⁶⁾

Prioritetna os	Okvirni iznos potpore koji će se koristiti za ciljeve u području klimatskih promjena (EUR)	Udio ukupno dodijeljenih sredstava operativnom programu (%)
<3.2.C.8 type="S" input="G">	<3.2.C.9 type="N" input="G"> Decision=N>	<3.2.C.10 type="P" input="G"> Decision=N>
Ukupno REACT-EU		
Ukupno		

⁽¹⁶⁾ Ova se tablica automatski generira na temelju tablica o kategorijama intervencija uključenima pod svakom prioritetnom osi.

ODJELJAK 4.

INTEGRIRANI PRISTUP TERITORIJALNOM RAZVOJU ⁽¹⁷⁾

(Poveznica: članak 96. stavak 3. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Opis integriranog pristupa teritorijalnom razvoju, uzimajući u obzir sadržaj i ciljeve operativnog programa i uzimajući u obzir Sporazum o partnerstvu te pokazujući kako pridonosi ostvarenju ciljeva operativnog programa i očekivanih rezultata.

<4.0 type="S" maxlength="3500" input="M">

4.1. Lokalni razvoj kojim upravlja lokalna zajednica (po potrebi)

(Poveznica: članak 96. stavak 3. točka (a) Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Pristup korištenju instrumenata lokalnog razvoja kojima upravlja zajednica i načela za utvrđivanje područja u kojima će se provoditi

<4.1 type="S" maxlength="7000" input="M" PA=Y>

4.2. Integrirane mjere za održivi urbani razvoj (po potrebi)(Poveznica: članak 96. stavak 3. točka (b) Uredbe (EU) br. 1303/2013 članak 7. stavci 2. i 3. Uredbe (EU) br. 1301/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁸⁾)

Po potrebi, okvirni iznos potpore EFRR-a integriranim mjerama za održivi urbani razvoj, koje će se provoditi u skladu s odredbama iz članka 7. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1301/2013, te okvirna dodijeljena sredstva potpore iz ESF-a za integrirane mjere.

<4.2.1 type="S" maxlength="3500" input="M">

Tablica 20.

Integrirane mjere za održivi urbani razvoj – okvirni iznosi sredstava potpore EFRR-a i ESF-a

Fond	Potpore EFRR-a i ESF-a (okvirno) (u EUR)	Udio ukupne dodjele sredstava fonda programu
<4.2.2 type="S" input="G">	<4.2.3 type="N" input="M "	<4.2.3 type="P" input="G">
Ukupno EFRR bez REACT-EU		
Ukupno ESF bez REACT-EU		
Ukupno EFRR+ESF bez REACT-EU		

⁽¹⁷⁾ U slučaju revizije operativnog programa s ciljem uspostavljanja jedne ili više zasebnih prioritetnih osi namijenjenih za tematski cilj „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”, ovaj je dio potreban samo ako se pruža odgovarajuća potpora.

⁽¹⁸⁾ Uredba (EU) br. 1301/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za regionalni razvoj i o posebnim odredbama o cilju ulaganja u rast i radna mjesta te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1080/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 289.).

4.3. Integrirana teritorijalna ulaganja (ITU) (po potrebi)

(Poveznica: članak 96. stavak 3. točka (c) Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Pristup korištenju Integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU-ovi) (kako je određen u članku 36. Uredbe (EU) br. 1303/2013) osim u slučajevima obuhvaćenim pod točkom 4.2. te okvirna dodijeljena sredstva iz svake prioritetne osi.

<4.3.1 type="S" maxlength="5000" input="M PA=Y">

Tablica 21.

Okvirna dodijeljena financijska sredstva za ITU osim onih navedenih pod točkom 4.2.

(zbrojeni iznos)

Prioritetna os	Fond	Okvirna dodijeljena financijska sredstva (potpora Unije) (EUR)
<4.3.2 type="S" input="G" PA=Y>	<4.3.3 type="S" input="G" PA=Y >	<4.3.4 type="N" input="M" PA=Y >
Ukupno EFRR [bez REACT-EU]		
Ukupno ESF [bez REACT-EU]		
Ukupno EFRR+ESF [bez REACT-EU]		
Ukupno EFRR REACT-EU		
Ukupno ESF REACT-EU		
UKUPNO EFRR REACT-EU + ESF REACT-EU		
Sveukupno		

4.4. Dogovori za međuregionalne i transnacionalne mjere, unutar operativnog programa, s korisnicima iz barem jedne druge države članice (po potrebi)

(Poveznica: članak 96. stavak 3. točka (d) Uredbe (EU) br. 1303/2013)

<4.4.1 type="S" maxlength="3500" input="M" PA=Y>

4.5. Doprinos planiranih mjera u okviru programa makroregionalnim strategijama i strategijama zatvorenih mora, ovisno o potrebama programskog područja kako ih je utvrdila država članica (po potrebi)

(Ako država članica i regije sudjeluju u makroregionalnim strategijama i strategijama zatvorenih mora)

(Poveznica: članak 96. stavak 3. točka (e) Uredbe (EU) br. 1303/2013)

<4.4.2 type="S" maxlength="3500" input="M" >

ODJELJAK 5.

SPECIFIČNE POTREBE ZEMLJOPISNIH PODRUČJA KOJA SU NAJVIŠE POGOĐENA SIROMAŠTVOM ILI CILJNIH SKUPINA IZLOŽENIH NAJVEĆEM RIZIKU OD DISKRIMINACIJE ILI SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI (po potrebi) ⁽¹⁹⁾

(Poveznica: članak 96. stavak 4. točka (a) Uredbe (EU) br. 1303/2013)

5.1. Zemljopisna područja koja su najviše pogođena siromaštvom / ciljne skupine izložene najvećem riziku od diskriminacije ili socijalne isključenosti

<5.1.1 type="S" maxlength="7000" input="M" Decision= N PA=Y>

5.2. Strategija za rješavanje specifičnih potreba zemljopisnih područja najviše pogođenih siromaštvom / ciljnih skupina izloženih najvećem riziku od diskriminacije ili socijalne isključenosti i, ako je relevantno, doprinos integriranom pristupu utvrđenom u Sporazumu o partnerstvu

<5.2.1 type="S" maxlength="7000" input="M" Decision= N PA=Y>

Tablica 22.

Mjere za rješavanje specifičnih potreba zemljopisnih područja najviše pogođenih siromaštvom / ciljnih skupina izloženih najvećem riziku od diskriminacije ili socijalne isključenosti ⁽²⁰⁾

Ciljna skupina/ zemljopisno područje	Glavne vrste planiranih mjera koje su dio integriranog pristupa	Prioritetna os	Fond	Kategorija regije (ako je relevantno)	Investicijski prioritet
<5.2.2 type="S" maxlength="255" input="M" Decision=N PA=Y >	<5.2.3 type="S" maxlength="1500" input="M" Decision= N PA=Y >	<5.2.4 type="S" input="S" Decision= N PA=Y >	<5.2.6 type="S" input="S" Decision= N PA=Y >	<5.2.7 type="S" input="S" Decision= N PA=Y >	<5.2.5 type="S" input="S" PA=Y >

⁽¹⁹⁾ Ovaj odjeljak nije potreban u slučaju operativnog programa namijenjenog tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

⁽²⁰⁾ Ako program obuhvaća više od jedne kategorije regije, može biti potrebna raščlamba po kategorijama.

ODJELJAK 6.

SPECIFIČNE POTREBE ZEMLJOPISNIH PODRUČJA KOJA SU IZLOŽENA TEŠKIM I TRAJNIM PRIRODNIM ILI DEMOGRAFSKIM TEŠKOĆAMA (po potrebi) ⁽²¹⁾

(Poveznica: članak 96. stavak 4. točka (b) Uredbe (EU) br. 1303/2013)

<6.1 type="S" maxlength="5000" input="M" Decisions=N PA=Y>

⁽²¹⁾ Ovaj odjeljak nije potreban u slučaju operativnog programa namijenjenog tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

ODJELJAK 7.

INSTITUCIJE I TIJELA NADLEŽNA ZA UPRAVLJANJE, NADZOR I REVIZIJU TE ULOGA RELEVANTNIH PARTNERA

(Poveznica: članak 92.b stavak 10. treći podstavak i članak 96 stavak 5. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

7.1. Relevantne institucije i tijela

(Poveznica: članak 96. stavak 5. točke (a) i (b) Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Tablica 23.

Relevantne institucije i tijela

Institucija/tijelo	Naziv institucije/tijela i odjela ili jedinice	Voditelj institucije/tijela (funkcija ili radno mjesto)
<7.1.1 type="S" input="S" Decision=N "SME" >	<7.1.2 type="S" maxlength="255" input="M" Decision=N "SME" >	<7.1.3 type="S" maxlength="255" input="M" Decision=N "SME" >
Upravljačko tijelo		
Tijelo za ovjeravanje, gdje je primjenjivo		
Revizorsko tijelo		
Tijelo kojem će Komisija izvršavati plaćanja		

7.2. Uključivanje relevantnih partnera

(Poveznica: članak 96. stavak 5. točka (c) Uredbe (EU) br. 1303/2013)

7.2.1. Mjere koje se poduzimaju kako bi se relevantni partneri uključili u pripremu operativnog programa i uloga tih partnera u provedbi, nadzoru i ocjenjivanju programa

<7.2.1 type="S" maxlength="14000" input="M" Decisions=N "SME">

7.2.2. Globalna bespovratna sredstva (za ESF i ESF REACT-EU, po potrebi)

(Poveznica: članak 6. stavak 1. Uredbe (EU) br. 1304/2013)

<7.2.2 type="S" maxlength="5000" input="M" Decisions=N>

7.2.3. Dodijeljena sredstva za izgradnju kapaciteta (za ESF i ESF REACT-EU, po potrebi)

(Poveznica: članak 6. stavci 2. i 3. Uredbe (EU) br. 1304/2013)

<7.2.3 type="S" maxlength="14000" input="M" Decisions=N>

ODJELJAK 8.

KOORDINACIJA FONDOVA, EPFRR-A, EFPR-A, TE DRUGIH INSTRUMENATA FINANCIRANJA UNIJE I NACIONALNOG FINANCIRANJA TE KOORDINACIJA S EIB-OM

(Poveznica: članak 96. stavak 6. točka (a) Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Mehanizmi kojima se osigurava koordinacija fondova, Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR), Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) te drugih financijskih instrumenata Unije i nacionalnih financijskih instrumenata, kao i koordinacija s Europskom investicijskom bankom (EIB), uzimajući u obzir odgovarajuće odredbe utvrđene u Zajedničkom strateškom okviru.

<8.1 type="S" maxlength="14000" input="M" Decisions=N PA=Y>

ODJELJAK 9.

EX ANTE UVJETI ⁽²²⁾

(Poveznica: članak 96. stavak 6. točka (b) Uredbe (EU) br. 1303/2013)

9.1. Ex ante uvjeti

Informacije o ocjeni primjenjivosti i ispunjavanja ex ante uvjeta (nije obvezno)

<9.0 type="S" maxLength="14000" input="M" PA=Y>

Tablica 24.

Primjenjivi ex ante uvjeti i procjena njihovog ispunjavanja

Ex ante uvjet	Prioritetne osi na koje se uvjet primjenjuje	Ex ante uvjet ispunjen (da/ne/djelomično)	Kriteriji	Kriteriji ispunjeni (da/ne)	Poveznica (upućivanje na strategije, pravne akte ili druge odgovarajuće dokumente, uklj. odgovarajuće odjeljke, članke ili stavke, uz poveznice na internetske stranice ili pristup punom tekstu)	Objašnjenja
<9.1.1 type="S" maxLength="500" input="S" PA=Y "SME" >	<9.1.2 type="S" maxLength="100" input="S" PA=Y "SME" >	<9.1.3 type="C" input="G" PA=Y "SME" >	<9.1.4 type="S" maxLength="500" input="S" PA=Y "SME" >	<9.1.5 type="B" input="S" PA=Y "SME" >	<9.1.6 type="S" maxLength="500" input="M" PA=Y "SME" >	<9.1.7 type="S" maxLength="1000" input="M" PA=Y "SME" >

⁽²²⁾ Ovaj odjeljak nije potreban u slučaju operativnog programa namijenjenog tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

9.2. **Opis mjera kojima se ispunjuju ex ante uvjeti, odgovorna tijela i vremenski raspored ⁽²³⁾**

Tablica 25.

Mjere za ispunjavanje primjenjivih općih ex ante uvjeta

Opći ex ante uvjet	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje treba poduzeti	Rok (datum)	Nadležna tijela
<9.2.1 type="S" maxlength="500" input="G" PA=Y "SME" >	<9.2.2 type="S" maxlength="500" input="G" PA=Y "SME" >	<9.2.3 type="S" maxlength="1000" input="M" PA=Y "SME" >	<9.2.4 type="D" input="M" PA=Y "SME" >	<9.2.5 type="S" maxlength="500" input="M" PA=Y "SME" >

Tablica 26.

Mjere za ispunjavanje primjenjivih tematskih ex ante uvjeta

Tematski ex ante uvjet	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje treba poduzeti	Rok (datum)	Nadležna tijela
<9.2.1 type="S" maxlength="500" input="G" PA=Y "SME" TA- "NA">	<9.2.2 type="S" maxlength="500" input="G" PA=Y "SME" TA- "NA" >	<9.2.3 type="S" maxlength="1000" input="M" PA=Y "SME" TA- "NA" >	<9.2.4 type="D" input="M " PA=Y "SME" TA- "NA" >	<9.2.5 type="S" maxlength="500" input="M" PA=Y "SME" TA- "NA">
1. X		Mjera 1.	Rok za mjeru 1.	
		Mjera 2.	Rok za mjeru 2.	

⁽²³⁾ Tablice 25. i 26. obuhvaćaju samo primjenjive opće i tematske ex ante uvjete koji su u vrijeme podnošenja programa u potpunosti neispunjeni ili su djelomično ispunjeni (vidi tablicu 24.).

ODJELJAK 10.

SMANJENJE ADMINISTRATIVNOG OPTEREĆENJA ZA KORISNIKE ⁽²⁴⁾

(Poveznica: članak 96. stavak 6. točka (c) Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Sažetak ocjene administrativnog opterećenja korisnika te, po potrebi, planirane mjere zajedno s indikativnim vremenskim okvirom smanjivanja administrativnog opterećenja.

<10.0 type="S" maxlength="7000" input="M" decision=N PA=Y>

⁽²⁴⁾ Ovaj odjeljak nije potreban u slučaju operativnog programa namijenjenog tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

ODJELJAK 11.

HORIZONTALNA NAČELA ⁽²⁵⁾

(Poveznica: članak 96. stavak 7. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

11.1. Održivi razvoj

Opis posebnih mjera kojima se u odabiru operacija u obzir uzimaju zahtjevi zaštite okoliša, učinkovitost resursa, ublažavanje klimatskih promjena i prilagodba tim promjenama, spremnost na katastrofe te suzbijanje rizika i upravljanje rizicima.

<13.1 type="S" maxlength="5500" input="M" decision=N>

11.2. Jednake mogućnosti i nediskriminacija

Opis posebnih mjera kojima se promiču jednake mogućnosti te suzbija diskriminacija na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije tijekom izrade, planiranja i provedbe operativnog programa, a posebno u pogledu pristupa financiranju, uzimajući u obzir potrebe različitih ciljnih skupina izloženih riziku od takve diskriminacije, i posebno potrebe osiguranja pristupa osobama s invaliditetom.

<13.2 type="S" maxlength="5500" input="M" decision=N>

11.3. Ravnopravnost muškaraca i žena

Opis doprinosa operativnog programa promicanju ravnopravnosti muškaraca i žena i, po potrebi, struktura kojima se osigurava integracija rodne perspektive na programskoj i operativnoj razini.

<13.2 type="S" maxlength="5500" input="M" decision=N>

⁽²⁵⁾ Ovaj odjeljak nije potreban u slučaju operativnog programa namijenjenog tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

ODJELJAK 12.

ZASEBNI ELEMENTI

12.1. Veliki projekti koji će biti provedeni tijekom programskog razdoblja

(Poveznica: članak 96. stavak 2. točka (e) Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Tablica 27.

Popis velikih projekata

Projekt	Planirani datum obavijesti/podnošenja (godina, tromjesečje)	Planirani početak provedbe (godina, tromjesečje)	Planirani datum završetka (godina, tromjesečje)	Prioritetne osi/prioriteti ulaganja
<12.1.1 type="S" maxlength="500" input="S" decision=N>	<12.1.2 type="D" input="M" decision=N >	<12.1.3 type="D" input="M" decision=N >	<12.1.4 type="D" input="M" decision=N >	<12.1.5 type="S" " input="S" decision=N >

12.2. Okvir uspješnosti operativnog programa ⁽²⁶⁾

Tablica 28.

Okvir uspješnosti po fondovima i kategorijama regije (sažeta tablica)

Prioritetna os	Fond	Kategorija regije	Pokazatelj ili glavni provedbeni korak	Mjerna jedinica, prema potrebi	Ključna etapa za 2018.	Konačni cilj (2023.) ⁽²⁷⁾		
						M	Ž	U
<12.2.1 type="S" input="G">	<12.2.2 type="S" input="G">	<12.2.3 type="S" input="G">	<12.2.4 type="S" input="G">	<12.2.5 type="S" input="G">	<12.2.6 type="S" input="G">	<12.2.7 type="S" input="G">		

12.3. Relevantni partneri uključeni u pripremu programa

<12.3 type="S" maxlength="10500" input="M" decision=N>

⁽²⁶⁾ Ovaj odjeljak nije potreban u slučaju operativnog programa namijenjenog tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

⁽²⁷⁾ Ciljna vrijednost može se prikazati kao ukupna (muškarci+žene) ili podijeljena po rodu.

PRILOZI (uneseni u sustav elektroničke razmjene podataka kao zasebne datoteke):

- Nacrt izvješća o ex ante evaluaciji s izvršnim sažetkom (obvezno)
(Poveznica: članak 55. stavak 2 i članak 92.b stavak 10. Uredbe (EU) br. 1303/2013) ⁽²⁸⁾
- Dokumentacija o ocjeni primjenjivosti i ispunjenosti ex ante uvjeta (po potrebi) ⁽²⁹⁾
- Mišljenje nacionalnih tijela za ravnopravnost o odjeljcima 11.2 i 11.3 (po potrebi) (Poveznica: članak 96. stavak 7. Uredbe (EU) br. 1303/2013) ⁽³⁰⁾
- Sažetak za građane o operativnom programu (po potrebi)."

⁽²⁸⁾ Ovaj prilog nije potreban u slučaju operativnog programa namijenjenog tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

⁽²⁹⁾ Ovaj prilog nije potreban u slučaju operativnog programa namijenjenog tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

⁽³⁰⁾ Ovaj prilog nije potreban u slučaju operativnog programa namijenjenog tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

PRILOG II.

„PRILOG II.

Model za programe suradnje u okviru cilja europske teritorijalne suradnje

CCI	<0.1 type='S' maxlength='15' input='S'> ⁽¹⁾
Naziv	<0.2 type='S' maxlength='255' input='M'>
Verzija	< 0.3 type='N' input='G'>
Prva godina	< 0.4 type='N' maxlength='4' input='M'>
Posljednja godina	<0.5 type='N' maxlength='4' input='M'>>
Prihvatljivo od	<0.6 type='D' input='G'>
Prihvatljivo do	<0.7 type='D' input='G'>>
Broj odluke Europske komisije	< 0.8 type='S' input='G'>>
Datum odluke Europske komisije	<0.9 type='D' input='G'>>
Br. odluke o izmjeni države članice	<0.10 type='S' maxlength='20' input='M'>>
Datum odluke o izmjeni države članice	<0.11 type='D' input='M'>>
Datum stupanja na snagu odluke o izmjeni države članice	<0.12 type='D' input='M'>>
Regije NUTS obuhvaćene programom suradnje	<0.13 type='S' input='S'>>

(¹) Legenda:

type (vrsta): N = Number (broj), D = Date (datum), S = String (niz znakova), C = Checkbox (kućica), P=Percentage (postotak), B=Boolean (Booleov operator)

decision (odluka): N = nije dio odluke Komisije kojom se odobrava program suradnje

input (unos): M = Manual (ručno), S = Selection (odabir), G = Generated by system (generira sustav)

„maxlength” = najveći broj znakova uključujući razmake.

ODJELJAK 1

STRATEGIJA ZA DOPRINOS PROGRAMA SURADNJE STRATEGIJI UNIJE ZA PAMETAN, ODRŽIV I UKLJUČIV RAST I ZA OSTVARENJE EKONOMSKE, SOCIJALNE I TERITORIJALNE KOHEZIJE ⁽¹⁾

(Poveznica: članak 27. stavak 1. Uredbe (EU) 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ i članak 8. stavak 2. točka (a) Uredbe (EU) 1299/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾)

1.1. Strategija za doprinos programa suradnje strategiji Unije za pametan, održiv i uključiv rast i za ostvarenje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije**1.1.1. Opis strategije programa suradnje kao doprinos provedbi strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast i ostvarenju ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije**

<1.1.1 type="S" maxlength="70000" input="M">

U slučaju revizije postojećeg programa suradnje, kako bi se dodijelila dodatna sredstva REACT-EU, opis očekivanog učinka na sanaciju krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te pripremu zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva navodi se u posebnoj polju za unos teksta kako je navedeno u nastavku.

1.1.1a Opis očekivanog učinka programa suradnje na sanaciju krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te pripremu zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva

<1.1.1 type="S" maxlength="10 000" input="M">

1.1.2. Obrazloženje izbora tematskih ciljeva i odgovarajućih prioriteta ulaganja, uzimajući u obzir Zajednički strateški okvir, na temelju analize potreba u programskom području u cjelini i odabrane strategije kao odgovor na takve potrebe, kojom se rješavaju, po potrebi, veze koje nedostaju u prekograničnoj infrastrukturi, uzimajući u obzir rezultate ex ante ocjenjivanja

U slučaju revizije postojećeg programa suradnje kako bi se dodijelila dodatna sredstva REACT-EU, dodaje se sljedeći opis.

1.1.2a Obrazloženja u vezi s očekivanim učinkom programa suradnje na sanaciju krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te pripremu zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva

(Poveznica: članak 92.b stavak 9. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

⁽¹⁾ Sredstva REACT-EU odnose se na dodatna sredstva stavljena na raspolaganje za programiranje u okviru EFRR-a kako bi se pružila pomoć u okviru tematskog cilja „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva (REACT-EU)” i tehnička pomoć (članci 92.a i 92.b Uredbe (EU) br. 1303/2013). U tablicama u ovom Prilogu predviđena je po potrebi podjela dodatnih sredstava REACT-EU.

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006, SL L 347, 20.12.2013., str. 320.

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 1299/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o posebnim odredbama za potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj cilju „Europska teritorijalna suradnja” (SL L 347, 20.12.2013., str. 259.).

Tablica 1.

Obrazloženje odabira tematskih ciljeva i prioriteta ulaganja

Odabrani tematski cilj	Odabrani prioritet ulaganja	Obrazloženje odabira ili učinka na sanaciju krize (ako je primjenjivo)
<1.1.2 type='S' input='S' >	<1.1.3 type='S' input='S'>	<1.1.4 type='S' maxlength='1000' input='M'>

1.2. Obrazloženje dodjele financijskih sredstava

Obrazloženje dodjele financijskih sredstava (tj. potpore Unije) pojedinom tematskom cilju i, po potrebi, prioritetu ulaganja, u skladu sa zahtjevima tematske koncentracije, uzimajući u obzir ex ante ocjenjivanje.

<1.2.1 type='S' maxlength='7000' input='M' >

U slučaju revizije postojećeg programa suradnje kako bi se dodijelila dodatna sredstva REACT-EU, dodaje se sljedeći opis:

1.2.a Obrazloženje dodjele dodatnih sredstava REACT-EU i načina na koji su ta sredstva usmjerena na zemljopisna područja na kojima su najpotrebnija, uzimajući u obzir različite regionalne potrebe i razine razvoja kako bi se osiguralo da se težište zadrži na slabije razvijenim regijama, u skladu s ciljevima ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije utvrđenima u članku 174. UFEU-a.

<1.2.1 type='S' maxlength='3000' input='M' >

Tablica 2.

Pregled investicijske strategije programa suradnje

Prioritetna os	Potpora EFRR-a (u EUR)	Udio (%) ukupne potpore Unije programu suradnje (po fondovima) ⁽¹⁾			Tematski cilj ⁽²⁾	Investicijski prioriteti ⁽³⁾	Posebni ciljevi koji odgovaraju prioritetima ulaganja	Pokazatelji rezultata koji odgovaraju posebnom cilju
		EFRR ⁽⁴⁾	ENI ⁽⁵⁾ (po potrebi)	IPA ⁽⁶⁾ (po potrebi)				
<1.2.1 type='S' input='G'>	<1.2.2 type='S' input='G'>	<1.2.3 type='N' ' input='G'>	<1.2.4 type='S' input='G'><1.2.9 type='P' input='G'>	<1.2.5 type='S' input='G'><1.2.1 0type='P' input='G'>	<1.2.6 type='S' input='G'>	<1.2.7 type='S' input='G'>	<1.2.8 type='S' input='G'>	<1.2.9 type='S' input='G'>
REACT-EU								

⁽¹⁾ Predstavljanje udjela koji odgovaraju iznosima ENI-ja i IPA-e ovisi o upravljanju odabranom opcijom.

⁽²⁾ Naziv tematskog cilja (nije primjenjivo na tehničku pomoć).

⁽³⁾ Naziv prioriteta ulaganja (nije primjenjivo na tehničku pomoć).

⁽⁴⁾ Europski fond za regionalni razvoj.

⁽⁵⁾ Europski instrument za susjedstvo.

⁽⁶⁾ Instrument za pretprijetnu pomoć.

ODJELJAK 2

PRIORITETNE OSI

(Poveznica: članak 8. stavak 2. točke (b) i (c) Uredbe (EU) br. 1299/2013)

ODJELJAK 2.A.

OPIS PRIORITETNIH OSI OSIM TEHNIČKE POMOĆI

(Poveznica: članak 8. stavak 2. točka (b) Uredbe (EU) br. 1299/2013)

2.A.1 **Prioritetna os** (ponavlja se za svaku prioritetnu os)

Ident. oznaka prioritetne osi	<2A.1 type='N' input='G'>
Naziv prioritetne osi	<2A.2 type='S' maxlength='500' input='M'>
☐ Cijela prioritetna os provodit će se samo kroz financijske instrumente	<2A.3 type='C' input='M'>
☐ Cijela prioritetna os provodit će se samo kroz financijske instrumente uspostavljene na razini Unije	<2A.4 type='C' input='M'>
☐ Cijela prioritetna os provodit će se kroz lokalni razvoj kojim upravlja lokalna zajednica	<2A.5 type='C' input='M'>
☐ Cijela prioritetna os namijenjena je za REACT-EU	<2A.6 type='C' input='M'>

2.A.2 **Obrazloženje uspostave prioritetne osi koja obuhvaća više od jednog tematskog cilja** (ako je primjenjivo) (*)

(Poveznica: članak 8. stavak 1. Uredbe (EU) br. 1299/2013)

<2.A.0 type='S' maxlength='3 500' input='M'>

2.A.3 **Fond i osnova izračuna za potporu Unije**

(ponavlja se za svaki fond u okviru prioritetne osi)

Fond	<2A.6 type='S' input='S'>
Osnova izračuna (ukupni prihvatljivi rashodi ili prihvatljivi javni rashodi)	<2A.8 type='S' input='S'>

(*) Ovo polje nije potrebno u slučaju prioritetnih osi namijenjenih tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

2.A.4 Prioritet ulaganja (ponavlja se za svaki prioritet ulaganja u okviru prioritetne osi)

(Poveznica: članak 8. stavak 2. točka (b) podtočka i. Uredbe (EU) br. 1299/2013)

Investicijski prioritet	<2A.7 type='S' input='S'>
-------------------------	---------------------------

2.A.5 Posebni ciljevi koji odgovaraju prioritetu ulaganja i očekivanim rezultatima

(ponavlja se za svaki posebni cilj u okviru prioriteta ulaganja)

(Poveznica: članak 8. stavak 2. točka (b) podtočke i. i ii. Uredbe (EU) br. 1299/2013)

IDENTIFIKACIJSKI BROJ	<2A.1.1 type='N' input='G'>
Posebni cilj	<2A.1.2 type='S' maxlength='500' input='M'>
Rezultati koje države članice nastoje postići uz potporu Unije	<2A.1.3 type='S' maxlength='3500' input='M'>

Tablica 3.

Pokazatelj rezultata za pojedini program (po posebnim ciljevima)

(Poveznica: članak 8. stavak 2. točka (b) podtočka ii. Uredbe (EU) br. 1299/2013)

IDENTIFIKACIJSKI BROJ	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.) ⁽¹⁾	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
<2A.1.4 type='S' maxlength='5' input='M'>	<2A.1.5 type='S' maxlength='255' input='M'>	<2A.1.6 type='S' input='M'>	Kvantitativna <2A.1.8 type='N' input='M'> Kvalitativna <2A.1.8 type='S' maxlength='100' input='M'	<2A.1.9 type='N' input='M'>	Kvantitativna <2A.1.10 type='N' input='M'> Kvalitativna <2A.1.10 type='S' maxlength='100' input='M'>	<2A.1.11 type='S' maxlength='200' input='M'>	<2A.1.12 type='S' maxlength='100' input='M'>

⁽¹⁾ Ciljne vrijednosti mogu biti kvalitativne ili kvantitativne.

2.A.6 Mjere koje će se podržati u okviru prioriteta ulaganja (po prioritetima ulaganja)**2.A.6.1 Opis vrste i primjeri mjera koje će se podržati i njihov očekivani doprinos posebnim ciljevima, uključujući, po potrebi, određivanje glavnih ciljnih skupina, posebnih ciljnih područja i vrste korisnika**

(Poveznica: članak 8. stavak 2. točka (b) podtočka iii Uredbe (EU) br. 1299/2013)

Prioritet ulaganja	<2A.2.1.1 type='S' input='S'>
<2A.2.1.2 type='S' maxlength='14000' input='M'>	

2.A.6.2 Osnovna načela odabira operacija

(Poveznica: članak 8. stavak 2. točka (b) podtočka iii Uredbe (EU) br. 1299/2013)

Investicijski prioritet	<2A.2.2.1 type='S' input='S'>
<2A.2.2.2 type='S' maxlength='3500' input='M'>	

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (prema potrebi)

(Poveznica: članak 8. stavak 2. točka (b) podtočka iii Uredbe (EU) br. 1299/2013)

Investicijski prioritet	<2A.2.3.1 type='S' input='S'>
Planirano korištenje financijskih instrumenata	<2A.2.3.2 type='C' input='M'>
<2A.2.3.3 type='S' maxlength='7000' input='M'>	

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata (po potrebi)

(Poveznica: članak 8. stavak 2. točka (b) podtočka iii Uredbe (EU) br. 1299/2013)

Investicijski prioritet	<2A.2.4.1 type='S' input='S'>
<2A.2.4.2 type='S' maxlength='3500' input='M'>	

2.A.6.5 Pokazatelji ostvarenja (po prioritetima ulaganja)

(Poveznica: članak 8. stavak 2. točka (b) podtočka iv. Uredbe (EU) br. 1299/2013)

Tablica 4.

Zajednički pokazatelji ostvarenja i pokazatelji ostvarenja za pojedine programe

IDENTIFIKACIJSKI BROJ	Pokazatelj (naziv pokazatelja)	Mjerna jedinica	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
<2A.2.5.1 type='S' input='S'>	<2A.2.5.2 type='S' input='S'>	<2A.2.5.3 type='S' input='S'>	<2A.2.5.6 type='N' input='M'>	<2A.2.5.7 type='S' maxlength='200' input='M'>	<2A.2.5.8 type='S' maxlength='100' input='M'>

2.A.7 Okvir uspješnosti ⁽³⁾

(Poveznica: članak 8. stavak 2. točka (b) podtočka v. Uredbe (EU) br. 1299/2013 i Prilog II. Uredbi (EU) br. 1303/2013)

Tablica 5.

Okvir uspješnosti prioritetne osi

Prioritetna os	Vrsta pokazatelja (Glavni provedbeni korak, financijski pokazatelj, pokazatelj ostvarenja ili, po potrebi, pokazatelj rezultata)	IDENTIFIKACIJSKI BROJ	Pokazatelj ili glavni provedbeni korak	Mjerna jedinica, prema potrebi	Ključna etapa za 2018.	Konačni cilj (2023.)	Izvor podataka	Objašnjenje značaja pokazatelja, po potrebi
<2A.3.1 type='S' input='S'>	<2A.3.2 type='S' input='S'>	Provedbeni korak ili financijski <2A.3.3 type='S' maxlength='5' input='M'> Ostvarenje ili rezultat <2A.3.3 type='S' input='S'>	Provedbeni korak ili financijski <2A.3.4 type='S' maxlength='255' input='M'> Ostvarenje ili rezultat <2A.4.4 type='S' input='G' or 'M'>	Provedbeni korak ili financijski <2A.3.5 type='S' input='M'> Ostvarenje ili rezultat <2A.3.5 type='S' input='G' or 'M'>	<2A.3.7 type='S' maxlength='255' input='M'>	<2A.3.8 type='S' input='M'> Ostvarenje ili rezultat <2A.3.8 type='S' input='M'>	<2A.3.9 type='S' maxlength='200' input='M'> Ostvarenje ili rezultat <2A.3.9 type='S' input='M'>	<2A.3.10 type='S' maxlength='500' input='M'>

Dodatne kvalitativne informacije o uspostavi okvira uspješnosti (neobvezno)

<2A.3.11 type='S' maxlength='7000' input='M'>

⁽³⁾ Ovaj odjeljak nije potreban u slučaju prioritetnih osi namijenjenih tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

2.A.8 Kategorije intervencija

(Poveznica: članak 8. stavak 2. točka (b) podtočka vii. Uredbe (EU) br. 1299/2013)

Kategorije intervencija koje odgovaraju sadržaju prioritetne osi na temelju nomenklature koju je prihvatila Komisija i okvirna raščlamba potpore Unije

Tablice 6.–9.

Kategorije intervencija**Tablica 6. Dimenzija 1. Područje intervencije**

Prioritetna os	Šifra	Iznos (EUR)
<2A.4.1.1 type='S' input='S' Decision=N>	<2A.4.1.1 type='S' input='S' Decision=N >	<2A.4.1.3 type='N' input='M' Decision=N >

Tablica 7. Dimenzija 2. Oblik financiranja

Prioritetna os	Šifra	Iznos (EUR)
<2A.4.1.4 type='S' input='S' Decision=N>	<2A.4.1.5 type='S' input='S' Decision=N >	<2A.4.1.6 type='N' input='M' Decision=N >

Tablica 8. Dimenzija 3. Tip teritorija

Prioritetna os	Šifra	Iznos (EUR)
<2A.4.1.7 type='S' input='S' Decision=N>	<2A.4.1.8 type='S' input='S' Decision=N >	<2A.4.1.9 type='N' input='M' Decision=N >

Tablica 9. Dimenzija 6. Mehanizmi teritorijalne provedbe

Prioritetna os	Šifra	Iznos (EUR)
<2A.4.1.10 type='S' input='S' Decision=N>	<2A.4.1.11 type='S' input='S' Decision=N >	<2A.4.1.12 type='N' input='M' Decision=N >

- 2.A.9 **Sažetak planiranog korištenja tehničke pomoći uključujući, po potrebi, mjere za jačanje administrativne sposobnosti tijela uključenih u upravljanje i kontrolu programa i korisnika te, po potrebi, mjere za jačanje administrativne sposobnosti relevantnih partnera za sudjelovanje u provedbi programa** (ako je potrebno) ⁽⁶⁾

(Poveznica: članak 8. stavak 2. točka (b) podtočka vi. Uredbe (EU) br. 1299/2013)

Prioritetna os	<3A.5.1 type='S' input='S'>
<2A.5.2 type='S' maxlength='2000' input='M'>	

ODJELJAK 2.B.

OPIS PRIORITETNIH OSI ZA TEHNIČKU POMOĆ

(Poveznica: članak 8. stavak 2. točka (c) Uredbe (EU) br. 1299/2013)

2.B.1 Prioritetna os

IDENTIFIKACIJSKI BROJ	<2B.0.1 type='N' maxlength='5' input='G'>
Naziv	<2B.0.2 type='S' maxlength='255' input='M'>
☐ Cijela prioritetna os namijenjena je za REACT-EU	<2B.1 type="C" input="M">

2.B.2 Fond i osnova izračuna za potporu Unije (ponavlja se za svaki fond u okviru prioritetne osi)

Fond	<2B.0.3 type='S' input='S'>
Osnova izračuna (ukupni prihvatljivi rashodi ili prihvatljivi javni rashodi)	<2B.0.4 type='S' input='S'>

2.B.3 Posebni ciljevi i očekivani rezultati

(Poveznica: članak 8. stavak 2. točka (c) podtočke i. i ii. Uredbe (EU) br. 1299/2013)

Posebni cilj (ponavlja se za svaki posebni cilj)

IDENTIFIKACIJSKI BROJ	<2B.1.1 type="N" maxlength="5" input="G">
Posebni cilj	<2B.1.2 type='S' maxlength='500' input='M'>
Rezultati koje država članica nastoji postići uz potporu Unije ⁽¹⁾	<2B.1.3 type='S' maxlength='3500' input='M'>

⁽¹⁾ Potrebno ako potpora Unije za tehničku pomoć u programu suradnje premašuje 15 milijuna EUR.

⁽⁶⁾ Ovo polje nije potrebno u slučaju prioritetnih osi namijenjenih tematskom cilju „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

2.B.4 **Pokazatelji rezultata** ⁽⁷⁾

Tablica 10.

Pokazatelji rezultata za pojedine programe (po posebnim ciljevima)

(Poveznica: članak 8. stavak 2. točka (c) podtočka ii. Uredbe (EU) br. 1299/2013)

IDENTIFIKA-CIJSKI BROJ	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Početna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost ⁽¹⁾ (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
<2.B.2.1 type='S' maxlength='5' input='M'>	<2.B.2.2 type='S' maxlength='255' input='M'>	<2.B.2.3 type="S" input="M">	Kvantitativna <2.B.2.4 type='N' input='M'>	<2.B.2.5 type='N' input='M'>	Kvantitativna <2.B.2.6 type='N' input='M'> Kvalitativna <2.A.1.10 type='S' maxlength='100' input='M'>	<2.B.2.7 type='S' maxlength='100' input='M'>	<2.B.2.8 type='S' maxlength='100' input='M'>

⁽¹⁾ Ciljne vrijednosti mogu biti kvalitativne ili kvantitativne.2.B.5 **Djelovanja koja će se podržati i njihov očekivani doprinos posebnim ciljevima** (po prioritetnim osima)

(Poveznica: članak 8. stavak 2. točka (c) podtočka iii. Uredbe (EU) br. 1299/2013)

2.B.5.1 **Opis djelovanja koja će se podržati i njihov očekivani doprinos posebnim ciljevima**

(Poveznica: članak 8. stavak 2. točka (c) podtočka iii. Uredbe (EU) br. 1299/2013)

Prioritetna os	<2.B.3.1.1 type="S" input="S">
<2.B.3.1.2 type='S' maxlength='7000' input='M'>	

2.B.5.2 **Pokazatelji ostvarenja za koje se očekuje da će pridonijeti rezultatima** (po prioritetnim osima)

(Poveznica: članak 8. stavak 2. točka (c) podtočka iv. Uredbe (EU) br. 1299/2013)

Tablica 11.

Pokazatelji ostvarenja

IDENTIFIKACIJSKI BROJ	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Ciljna vrijednost (2023.) (neobvezno)	Izvor podataka
<2.B.3.2.1 type='S' maxlength='5' input='M'>	<2.B.3.2.2 type='S' maxlength='255' input='M'>	<2.B.3.2.3 type='S' input='M'>	<2.B.3.2.4 type='N' input='M'>	<2.B.3.2.5 type="S" maxlength="100" input="M">

⁽⁷⁾ Potrebno ako je objektivno opravdano s obzirom na sadržaj aktivnosti i ako potpora Unije za tehničku pomoć u programu suradnje premašuje 15 milijuna EUR.

2.B.6 Kategorije intervencija

(Poveznica: članak 8. stavak 2. točka (c) podtočka v. Uredbe (EU) br. 1299/2013)

Odgovarajuće kategorije intervencija na temelju nomenklature koju je prihvatila Komisija i okvirna raščlamba potpore Unije.

Tablice 12.–14.

Kategorije intervencija

Tablica 12. Dimenzija 1. Područje intervencije		
Prioritetna os	Šifra	Iznos (EUR)
<2B.4.1.1 type='S' input='S' Decision=N >	<2B.4.1.2 type='S' input='S' Decision=N >	<2B.4.1.3 type='N' input='M' Decision=N '>

Tablica 13. Dimenzija 2. Oblik financiranja		
Prioritetna os	Šifra	Iznos (EUR)
<2B.4.2.1 type='S' input='S' Decision=N>	<2B.4.2.2 type='S' input='S' Decision=N >	<2B.4.2.3 type='N' input='M' Decision=N >

Tablica 14. Dimenzija 3. Tip teritorija		
Prioritetna os	Šifra	Iznos (EUR)
<2B.4.3.1 type='S' input='S' Decision=N >	<2B.4.3.2 type='S' input='S' Decision=N S'>	<2B.4.3.3 type='N' input='M' Decision=N '>

ODJELJAK 3.

PLAN FINANCIRANJA

(Poveznica: članak 8. stavak 2. točka (d) Uredbe (EU) br. 1299/2013)

3.1. **Odobrena financijska sredstva iz EFRR-a (EUR)**

(Poveznica: članak 8. stavak 2. točka (d) podtočka i. Uredbe (EU) br. 1299/2013)

Tablica 15.

Fond <3.1.1 type='S' input='G'>	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Ukupno
EFRR bez REACT-EU	<3.1.3 type="N" input="M">	<3.1.4 type="N" input="M">	<3.1.5 type="N" input="M">	<3.1.6 type="N" input="M">	<3.1.7 type="N" input="M">	<3.1.8 type="N" input="M">	<3.1.9 type="N" input="M">	nije primjenjivo	nije primjenjivo	<3.1.10 type='N' input='G'>
EFRR REACT-EU	nije primjenjivo	nije primjenjivo	nije primjenjivo	nije primjenjivo	nije primjenjivo	nije primjenjivo	nije primjenjivo	<3.1.10 type='N' input='M'>	<3.1.11 type='N' input='M'>	
IPA iznosi (po potrebi)								nije primjenjivo	nije primjenjivo	
ENI iznosi (po potrebi)								nije primjenjivo	nije primjenjivo	
Sveukupno										

3.2.A **Ukupna odobrena financijska sredstva potpore iz EFRR-a i nacionalno sufinanciranje (EUR)**

(Poveznica: članak 8. stavak 2. točka (d) podtočka ii Uredbe (EU) br. 1299/2013)

1. U financijskoj tablici trebao bi se utvrditi plan financiranja programa suradnje po prioritetnim osima. Ako programi za najudaljenije regije kombiniraju prekogranična i transnacionalna dodijeljena sredstva, potrebno je utvrditi zasebne prioritetne osi za svaki od njih.
2. Financijska tablica prikazuje za informaciju sve doprinose trećih zemalja koje sudjeluju u programu suradnje (osim doprinosa iz IPA-e i ENI-ja)
3. Doprinosi EIB-a ⁽¹⁾ trebao bi se prikazati na razini prioritetne osi.

⁽¹⁾ Europska investicijska banka.

Tablica 16.

Plan financiranja

Prioritetna os	Fond	Osnova za izračun potpore Unije (Ukupni prihvatljivi trošak ili javni prihvatljivi trošak)	Potpora Unije (a)	Nacionalni doprinos (b) = (c) + (d)	Okvirna raščlamba nacionalnog doprinosa		Ukupno izvori financiranja (e) = (a) + (b)	Stopa sufinanciranja ⁽¹⁾ (f) = (a)/(e) (2)	Stopa sufinanciranja od 100 % za obračunsku godinu 2020.–2021. (*)	Stopa sufinanciranja od 100 % za obračunsku godinu 2021.–2022. (*)	Za informaciju	
					Nacionalno javno financiranje (c)	Nacionalno privatno financiranje (d) (1)					Doprinosi trećih zemalja	Doprinosi EIB-a
<3.2.A.1 type='S' input='G'>	<3.2.A.2 type='S' input='G'>	<3.2.A.3 type='S' input='G'>	<3.2.A.4 type='N' input='M'>	<3.2.A.5 type='N' input='G'>	<3.2.A.6 type='N' input='M'>	<3.2.A.7 type='N' input='M'>	<3.2.A.8 type='N' input='G'>	<3.2.A.9 type='P' input='G'>	Vidjeti bilješku (*) za pojedinosti (primjeri u nastavku)	Vidjeti bilješku (**) za pojedinosti (primjeri u nastavku)	<3.2.A.10 type='N' input='M'>	<3.2.A.11 type='N' input='M'>
Prioritetna os 1.	EFRR (po mogućnosti uklj. iznose prenesene iz IPA-e i ENI-ja) ⁽²⁾								☐	☐		
	IPA											
	ENI											

Prioritetna os N.	EFRR (po mogućnosti uklj. iznose prenesene iz IPA-e i ENI-ja)								☐	☐		
	IPA											
	ENI											
Prioritetna os N.	EFRR REACT-EU								☐	☐	nije primjenjivo	nije primjenjivo
Ukupno	EFRR											
	IPA											
	ENI											
	EFRR REACT-EU											
Ukupno	Ukupno svi fondovi											

(¹) Odstupanje od članka 120. stavka 3. prvog i drugog podstavka Uredbe (EU) br. 1303/2013 (iz članka 92.b stavka 11. Uredbe (EU) br. 1303/2013) ne primjenjuje se na dodatna sredstva REACT-EU dodijeljena za tehničku pomoć. Stopa sufinanciranja za takvu prioritetnu os tehničke pomoći trebala bi biti jednaka stopi sufinanciranja za prioritetnu os za tehničku pomoć koja se ne odnosi na REACT-EU.

(²) Predstavljanje iznosa prenesenih iz ENI-ja i IPA-e ovisi o odabranoj opciji upravljanja.

(*) Označivanjem polja države članice zahtijevaju primjenu stope sufinanciranja od 100 % na izdatke prijavljene u zahtjevima za plaćanje tijekom obračunske godine koja počinje 1. srpnja 2020. i završava 30. lipnja 2021. za [sve prioritetne osi] [dio prioritetnih osi] operativnog programa, u skladu s člankom 25.a stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1303/2013.

(**) Označivanjem polja države članice zahtijeva primjenu stope sufinanciranja od 100 % na izdatke prijavljene u zahtjevima za plaćanje tijekom obračunske godine koja počinje 1. srpnja 2021. i završava 30. lipnja 2022. za [sve prioritetne osi] [dio prioritetnih osi] operativnog programa, u skladu s člankom 25.a stavkom 1.a Uredbe (EU) br. 1303/2013.

- (1) Popuniti samo ako su prioritetne osi izražene u ukupnim troškovima.
- (2) Ova stopa može se zaokružiti na najbliži cijeli broj u tablici. Točna stopa upotrijebljena za povrat plaćanja jest koeficijent (f).

3.2.B Raščlamba po prioritetnim osima i tematskim ciljevima

(Poveznica: članak 8. stavak 2. točka (d) podtočka ii Uredbe (EU) br. 1299/2013)

Tablica 17.

Prioritetna os	Tematski cilj	Potpore Unije	Nacionalni doprinos	Ukupno izvori financiranja
<3.2.B.1 type='S' input='G'>	<3.2.B.2 type='S' input='G'>	<3.2.B.3 type='N' input='M'>	<3.2.B.4 type='N' input='M'>	<3.2.B.5 type='N' input='M'>
Ukupno EFRR bez REACT-EU				
Ukupno EFRR REACT-EU				
Sveukupno				

Tablica 18.

Okvirni iznos potpore koji će se koristiti za ciljeve u području klimatskih promjena

(Poveznica: članak 27. stavak 6. Uredbe (EU) br. 1303/2013) ⁽⁸⁾

Prioritetna os	Okvirni iznos potpore koji će se koristiti za ciljeve u području klimatskih promjena (EUR)	Udio ukupno dodijeljenih sredstava za program (%)
<3.2.B.8 type='S' input='G'>	<3.2.B.9 type='N' input='G' Decision=N >	<3.2.B.10 type='P' input='G' Decision=N >
Ukupno EFRR REACT-EU		
Ukupno		

⁽⁸⁾ Ova se tablica automatski generira na temelju tablica o kategorijama intervencija uključenima pod svakom prioritetnom osi.

ODJELJAK 4

INTEGRIRANI PRISTUP TERITORIJALNOM RAZVOJU ⁽⁹⁾

(Poveznica: članak 8. stavak 3. Uredbe (EU) br. 1299/2013)

Opis integriranog pristupa teritorijalnom razvoju, uzimajući u obzir sadržaj i ciljeve programa suradnje, uključujući u vezi s regijama i područjima iz članka 174. stavka 3. UFEU-a, uzimajući u obzir Sporazum o partnerstvu država članica sudionica i pokazujući kako pridonosi ostvarenju ciljeva programa i očekivanih rezultata

<4.0 type='S' maxlength='3500' input='M'>

4.1. Lokalni razvoj kojim upravlja lokalna zajednica (po potrebi)

Pristup korištenju instrumenata lokalnog razvoja kojima upravlja zajednica i načela za utvrđivanje područja u kojima će se provoditi (ako je prikladno)

(Poveznica: članak 8. stavak 3. točka (a) Uredbe (EU) br. 1299/2013)

<4.1 type='S' maxlength='7000' input='M' >

4.2. Integrirana djelovanja za održivi urbani razvoj (po potrebi)

Načela za određivanje urbanih područja u kojima se moraju provesti integrirana djelovanja za održivi urbani razvoj i okvirna dodjela potpore EFRR-a za ta djelovanja

(Poveznica: članak 8. stavak 3. točka (b) Uredbe (EU) br. 1299/2013)

<4.2.1 type='S' maxlength='3500' input='M'>

Tablica 19.

Integrirana djelovanja za održivi urbani razvoj – okvirni iznosi potpore EFRR-a

Fond	Okvirni iznos potpore EFRR-a (u EUR)
<4.2.2 type='S' input='G'>	<4.2.3 type='N' input='M'>
EFRR bez REACT-EU	

4.3. Integrirana teritorijalna ulaganja (ITU) (gdje je primjenjivo)

Pristup korištenju Integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU) (kako je određen u članku 36. Uredbe (EU) br. 1303/2013) osim u slučajevima obuhvaćenim pod točkom 4.2. i njihovim okvirnim dodijeljenim sredstvima iz svake prioritetne osi

(Poveznica: članak 8. stavak 3. točka (c) Uredbe (EU) br. 1299/2013)

<4.3.1 type='S' maxlength='5000' input='M'>

⁽⁹⁾ U slučaju revizije programa s ciljem uspostavljanja jedne ili više zasebnih prioritetnih osi za tematski cilj „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”, ovaj je dio potreban samo ako se pruža odgovarajuća potpora.

Tablica 20.

Okvirna dodijeljena financijska sredstva za ITU osim onih navedenih pod točkom 4.2. (zbrojeni iznos)

Prioritetna os	Okvirna dodijeljena financijska sredstva (potpora Unije) (EUR)
<4.3.2 type='S' input='G'>	<4.3.3 type='N' input='M'>
Ukupno EFRR bez REACT-EU	
Ukupno EFRR REACT-EU	
UKUPNO	

- 4.4. **Doprinos planiranih intervencija makroregionalnim strategijama i strategijama zatvorenih mora, ovisno o potrebama programskog područja kako ih utvrde odgovarajuće države članice i uzimajući u obzir, ako je primjenjivo, strateški važne projekte utvrđene u tim strategijama (po potrebi).**

(Ako države članice i regije sudjeluju u makroregionalnim strategijama i strategijama zatvorenih mora)

(Poveznica: članak 8. stavak 3. točka (d) Uredbe (EU) br. 1299/2013)

<4.4.1.2 type='S' maxlength='7000' input='M'>

ODJELJAK 5

PROVEDBENE ODREDBE ZA PROGRAM SURADNJE

(Poveznica: članak 8. stavak 4. Uredbe (EU) br. 1299/2013)

5.1. Relevantne institucije i tijela

(Poveznica: članak 8. stavak 4. Uredbe (EU) br. 1299/2013)

Tablica 21.

Nadležna tijela za program

(Poveznica: članak 8. stavak 4. točka (a) podtočka i. Uredbe (EU) br. 1299/2013)

Institucija/tijelo	Naziv institucije/tijela i odjela ili jedinice	Voditelj institucije/tijela (funkcija ili radno mjesto)
Upravljačko tijelo	<5.1.1 type='S' maxlength='255' input='M' decision='N' >	<5.1.2 type='S' maxlength='255' input='M' decision='N' >
Tijelo za ovjeravanje, gdje je primjenjivo	<5.1.3 type='S' maxlength='255' input='M' decision='N' >	<5.1.4 type='S' maxlength='255' input='M' decision='N' >
Revizorsko tijelo	<5.1.5 type='S' maxlength='255' input='M' decision='N' >	<5.1.6 type='S' maxlength='255' input='M' decision='N' >

Tijelo kojem će Komisija izvršavati plaćanja je:

(Poveznica: članak 8. stavak 4. točka (b) Uredbe (EU) br. 1299/2013)

☐ tijelo za ovjeravanje	<5.1.8 type='C' input='M' >
--	-----------------------------

Tablica 22.

Jedno ili više tijela za izvršavanje zadataka kontrole i revizije

(Poveznica: članak 8. stavak 4. točka (a) podtočke ii. i iii. Uredbe (EU) br. 1299/2013)

Institucija/tijelo	Naziv institucije/tijela i odjela ili jedinice	Voditelj institucije/tijela (funkcija ili radno mjesto)
Tijelo ili tijela imenovana za provedbu zadataka kontrole	<5.1.9 type='S' maxlength='255' input='M' >	<5.1.10 type='S' maxlength='255' input='M' >
Tijelo ili tijela imenovana za provedbu zadataka revizije	<5.1.11 type='S' maxlength='255' input='M' >	<5.1.12 type='S' maxlength='255' input='M' >

5.2. Postupak za osnivanje zajedničkog tajništva

(Poveznica: članak 8. stavak 4. točka (a) podtočka iv. Uredbe (EU) br. 1299/2013)

<5.2 type='S' maxlength='3500' input='M' >

5.3. Sažeti opis struktura upravljanja i kontrole

(Poveznica: članak 8. stavak 4. točka (a) podtočka v. Uredbe (EU) br. 1299/2013)

<5.3. type='S' maxlength='35000' input='M' >

5.4. **Podjela obveza među državama članicama sudionicama u slučaju financijskih ispravaka koje zahtijeva upravljačko tijelo ili Komisija**

(Poveznica: članak 8. stavak 4. točka (a) podtočka vi. Uredbe (EU) br. 1299/2013)

<5.4 type='S' maxlength='10500' input='M' >

5.5. **Korištenje eura (ako je primjenjivo)**

(Poveznica: članak 28. Uredbe (EU) br. 1299/2013)

Način odabran za konverziju izdataka nastalih u drugoj valuti koja nije EUR

<5.5. type='S' maxlength='2000' input='M' >

5.6. **Uključivanje partnera**

(Poveznica: članak 8. stavak 4. točka (c) Uredbe (EU) br. 1299/2013)

Aktivnosti poduzete za uključivanje partnera iz članka 5. Uredbe (EU) br. 1303/2013 u pripremu programa suradnje i uloga tih partnera u pripremi i provedbi programa suradnje, uključujući njihovo sudjelovanje u odboru za praćenje

<5.6 type='S' maxlength='14000' input='M' Decisions=N>

ODJELJAK 6

KOORDINACIJA

(Poveznica: članak 8. stavak 5. točka (a) Uredbe (EU) br. 1299/2013)

Mehanizmi kojima se osigurava učinkovita koordinacija između EFPR-a, Europskog socijalnog fonda, Kohezijskog fonda, Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj i Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo i drugih instrumenata financiranja Unije i nacionalnog financiranja, uključujući koordinaciju i moguću kombinaciju s Instrumentom za povezivanje Europe, ENI-jem, Europskim fondom za razvoj i IPA-om te s EIB-om uzimajući u obzir odredbe utvrđene u Zajedničkom strateškom okviru kako je utvrđeno u Prilogu I. Uredbe (EU) br. 1303/2013. Ako države članice i treće zemlje sudjeluju u programima suradnje koji uključuju korištenje sredstava EFRR-a za najudaljenije regije i sredstva iz Europskog fonda za razvoj, mehanizmi koordinacije na odgovarajućoj razini olakšat će djelotvornu koordinaciju korištenja tih sredstava

<6.1 type='S' maxlength='14000' input='M' Decisions=N>

ODJELJAK 7.

SMANJENJE ADMINISTRATIVNOG OPTEREĆENJA ZA KORISNIKE

(Poveznica: članak 8. stavak 5. točka (b) Uredbe (EU) br. 1299/2013 ⁽¹⁰⁾)

Sažetak ocjene administrativnog opterećenja za korisnike i, po potrebi, planirane aktivnosti uz indikativni vremenski okvir za smanjenje administrativnog opterećenja.

<7.0 type='S' maxlength='7000' input='M' decision=N>

⁽¹⁰⁾ Nije potrebno za INTERACT i ESPON.

ODJELJAK 8

HORIZONTALNA NAČELA

(Poveznica: članak 8. stavak 7. Uredbe (EU) br. 1299/2013)

8.1. **Održivi razvoj** ⁽¹¹⁾

Opis posebnih mjera kojima se u odabiru operacija u obzir uzimaju zahtjevi zaštite okoliša, učinkovitost resursa, ublažavanje klimatskih promjena i prilagodba tim promjenama, spremnost na katastrofe te suzbijanje rizika i upravljanje rizicima.

<7.1 type='S' maxlength='5500' input='M' decision=N>

8.2. **Jednake mogućnosti i nediskriminacija** ⁽¹²⁾

Opis posebnih mjera kojima se promiču jednake mogućnosti te suzbija svaka diskriminacija na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije tijekom izrade, planiranja i provedbe programa suradnje, a posebno u pogledu pristupa financiranju, uzimajući u obzir potrebe različitih ciljnih skupina izloženih riziku od takve diskriminacije, i posebno potrebe osiguranja pristupa osobama s invaliditetom.

<7.2 type='S' maxlength='5500' input='M' decision=N>

8.3. **Ravnopravnost muškaraca i žena**

Opis doprinosa programa suradnje promicanju ravnopravnosti muškaraca i žena i, po potrebi, struktura kojima se osigurava integracija rodne perspektive na programskoj i operativnoj razini.

<7.3 type='S' maxlength='5500' input='M' decision=N>

⁽¹¹⁾ Ne primjenjuje se na URBACT, INTERACT i ESPON.

⁽¹²⁾ Ne primjenjuje se na URBACT, INTERACT i ESPON.

ODJELJAK 9

ZASEBNI ELEMENTI

9.1. **Veliki projekti za provedbu tijekom programskog razdoblja**

(Poveznica: članak 8. stavak 2. točka (e) Uredbe (EU) br. 1299/2013)

Tablica 23.

Popis velikih projekata ⁽¹³⁾

Projekt	Planirani datum obavijesti/podnošenja (godina, tromjesečje)	Planirani početak provedbe (godina, tromjesečje)	Planirani datum završetka (godina, tromjesečje)	Prioritetne osi/prioriteti ulaganja
<9.1.1 type="S" maxlength="500" input="S" decision=N>	<9.1.2 type='D' input='M' decision='N' >	<9.1.3 type='D' input='M' decision='N' >	<9.1.4 type='D' input='M' decision='N' >	<9.1.5 type='S' input='S' decision='N'>

9.2. **Okvir uspješnosti programa suradnje ⁽¹⁴⁾**

Tablica 24.

Okvir uspješnosti programa suradnje (sažeta tablica)

Prioritetna os	Pokazatelj ili glavni provedbeni korak	Mjerna jedinica, prema potrebi	Ključna etapa za 2018.	Konačni cilj (2023.)
<9.2.1 type='S' input='G'>	<9.2.3 type='S' input='G'>	<9.2.4 type='S' input='G'>	<9.2.5 type='S' input='G'>	<9.2.6 type="S" input="G">

9.3. **Relevantni partneri uključeni u pripremu programa suradnje**

 <9.3 type='S' maxlength='15000' input='M' decision=N>

9.4. **Primjenjivi uvjeti provedbe programa koji uređuju financijsko upravljanje, programiranje, nadzor, ocjenjivanje i kontrolu sudjelovanja trećih zemalja u transnacionalnim i međuregionalnim programima kroz doprinos sredstava ENI-ja i IPA-e**

(Poveznica: članak 26. Uredbe (EU) br. 1299/2013)

 <9.4 type='S' maxlength='14000' input='S'>

⁽¹³⁾ Ne primjenjuje se na INTERACT i ESPON.⁽¹⁴⁾ Nije primjenjivo na tematski cilj „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”.

PRILOZI (uneseni u sustav elektroničke razmjene podataka kao zasebne datoteke):

- Nacrt izvješća o ex ante evaluaciji s izvršnim sažetkom (obvezno)
(Poveznica: članak 55. stavak 2 i članak 92.b stavak 10. Uredbe (EU) br. 1303/2013)
 - Pisana potvrda prihvatanja sadržaja programa suradnje (obvezna)
(Poveznica: članak 8. stavak 9. Uredbe (EU) br. 1299/2013)
 - Karta područja obuhvaćenog programom suradnje (po potrebi)
 - Sažetak za građane o programu suradnje (po potrebi)."
-

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2022/873**od 2. lipnja 2022.****o 331. izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 881/2002 o uvođenju određenih posebnih mjera ograničavanja protiv određenih osoba i subjekata povezanih s organizacijama ISIL-om (Da'esh) i Al-Qaidom**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 881/2002 od 27. svibnja 2002. o uvođenju određenih posebnih mjera ograničavanja protiv određenih osoba i subjekata povezanih s organizacijama ISIL-om (Da'esh) i Al-Qaidom ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 7. stavak 1. točku (a) i članak 7.a stavak 5.,

budući da:

- (1) U Prilogu I. Uredbi (EZ) br. 881/2002 navode se osobe, skupine i subjekti na koje se odnosi zamrzavanje financijskih sredstava i gospodarskih izvora na temelju te uredbe.
- (2) Odbor za sankcije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda odlučio je 27. svibnja 2022. izmijeniti šest unosa na popisu osoba, skupina i subjekata na koje bi se trebalo primjenjivati zamrzavanje financijskih sredstava i gospodarskih izvora.
- (3) Prilog I. Uredbi (EZ) br. 881/2002 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Prilog I. Uredbi (EZ) br. 881/2002 mijenja se u skladu s Prilogom ovoj Uredbi.

Članak 2.Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 2. lipnja 2022.

Za Komisiju

U ime predsjednice

Glavni director

Glavna uprava za financijsku stabilnost, financijske usluge i
uniju tržišta kapitala

⁽¹⁾ SL L 139, 29.5.2002., str. 9.

PRILOG

Podaci za utvrđivanje identiteta u sljedećim unosima pod naslovom „Fizičke osobe” u Prilogu I. Uredbi (EZ) br. 881/2002 mijenjaju se kako slijedi:

- (1) „HAJJI 'ABD AL-NASIR (lažna imena Hajji Abdelnasser; Hajji Abd al-Nasr; Taha al-Khuwayt). Datum rođenja: Između 1965. i 1969. Adresa: Sirijska Arapska Republika. Mjesto rođenja: Tall 'Afar, Irak. Državljanstvo: iračko. Datum uvrštenja iz članka 7.d stavka 2. točke (i): 19.11.2018.”

zamjenjuje se sljedećim:

„Taha Ibrahim Abdallah Bakr Al Khuwayt (izvorno pismo: طه إبراهيم عبد الله بكر الخويث (pouzđano lažno ime (a) Hajji Abdelnasser, (b) Hajji Abd al-Nasr, (c) Hajji 'Abd Al-Nasir (prethodno uvršten kao); nepouzđano lažno ime (a) Taha al-Khuwayt, (b) Mullah Taha, (c) Mullah Khuwayt). Datum rođenja: Između 1965. i 1969. Mjesto rođenja: Tall 'Afar, Irak. Državljanstvo: iračko. Adresa: Zatvor u Iraku. Ostali podaci: Bivši ISIL-ov guverner pokrajine al-Jazire, vojni čelnik Sirijske Arapske Republike te član i predsjednik delegiranog odbora ISIL-a. Od 2019. u pritvoru u Iraku. Datum uvrštenja iz članka 7.d stavka 2. točke (i): 19.11.2018.”

- (2) „Amir Muhammad Sa'id Abdal-Rahman al-Mawla (izvorno pismo: أمير محمد سعيد عبد الرحمن المولى (pouzđano lažno ime (a) Abu Ibrahim al-Hashimi al-Qurashi, (b) Hajji Abdallah, (c) Abu 'Umar al-Turkmani, (d) Abdullah Qardash, (e) Abu 'Abdullah Qardash, (f) al-Hajj Abdullah Qardash, (g) Hajji Abdullah Al-Afari, (h) 'Abdul Amir Muhammad Sa'id Salbi, (i) Muhammad Sa'id 'Abd-al-Rahman al-Mawla, (j) Amir Muhammad Sa'id 'Abd-al-Rahman Muhammad al-Mula; nepouzđano lažno ime (a) Al-Ustadh, (b) Ustadh Ahmad). Datum rođenja: (a) 5.10.1976., (b) 1.10.1976. Mjesto rođenja: (a) Tall'Afar, Irak, (b) Mosul, Irak. Državljanstvo: iračko. Ostali podaci: Vođa Islamske države Iraka i Levanta, uvrštene kao Al-Qaida u Iraku. Datum uvrštenja iz članka 7.d stavka 2. točke (i): 21.5.2020.”

zamjenjuje se sljedećim:

„Amir Muhammad Sa'id Abdal-Rahman al-Salbi (izvorno pismo: أمير محمد سعيد عبد الرحمن السليبي (pouzđano lažno ime (a) Abu Ibrahim al-Hashimi al-Qurashi, (b) Hajji Abdallah, (c) Abu 'Umar al-Turkmani, (d) Abdullah Qardash, (e) Abu 'Abdullah Qardash, (f) al-Hajj Abdullah Qardash, (g) Hajji Abdullah Al-Afari, (h) 'Abdul Amir Muhammad Sa'id Salbi, (i) Muhammad Sa'id 'Abd-al-Rahman al-Mawla, (j) Amir Muhammad Sa'id 'Abd-al-Rahman Muhammad al-Mula, (k) Amir Muhammad Sa'id Abdal-Rahman al-Mawla (prethodno uvršten kao); nepouzđano lažno ime (a) Al-Ustadh, (b) Ustadh Ahmad). Datum rođenja: (a) 5.10.1976., (b) 1.10.1976., (c) 6.1.1976. Mjesto rođenja: (a) Tall'Afar, Irak, (b) Mosul, Irak. Državljanstvo: iračko. Nacionalni identifikacijski broj: 00278640 (izdan 2.5.2012.). Adresa: (a) House 110, Street 704, District 704, Tall'Afar, Irak (prethodna adresa), (b) kraj džamije Shahid Mazen i bolnice al-Khansa, Mosul, Irak (prethodna adresa), (c) Idlib, Sirijska Arapska Republika. Ostali podaci: Vođa Islamske države Iraka i Levanta, uvrštene kao Al-Qaida u Iraku. Ime majke: Samira Shareef (سميرة شريف) ili Sahra Sharif Abd al-Qader (سهره شريف عبد القادر). Visina 170 cm, amputirana desna noga. Uhidbeni nalog izdao Irak 2018. Navodno preminuo 3. veljače 2022. Datum uvrštenja iz članka 7.d stavka 2. točke (i): 21.5.2020.”

- (3) „Aris Sumarsono (pouzđano lažno ime (a) Zulkarnan, (b) Zulkarnain, (c) Zulkarnin, (d) Arif Sunarso, (e) Zulkarnaen, (f) Aris Sunarso, (g) Ustad Daud Zulkarnaen; Nepouzđano lažno ime Murshid). Datum rođenja: 1963. Mjesto rođenja: selo Gebang, Masaran, Sragen, središnja Java, Indonezija. Državljanstvo: indonezijsko. Datum uvrštenja iz članka 7.d stavka 2. točke (i): 16.5.2005.”

zamjenjuje se sljedećim:

„Aris Sumarsono (pouzđano lažno ime (a) Zulkarnan, (b) Zulkarnain, (c) Zulkarnin, (d) Arif Sunarso, (e) Zulkarnaen, (f) Aris Sunarso, (g) Ustad Daud Zulkarnaen; nepouzđano lažno ime (a) Murshid, (b) Daud, (c) Pak Ud, (d) Mbah Zul, (e) Zainal Arifin, (f) Zul, (g) Abdullah Abdurrahman, (h) Abdul, (i) Abdurrahman). Datum rođenja: 19.4.1963. Mjesto rođenja: selo Gebang, Masaran, Sragen, središnja Java, Indonezija. Državljanstvo: indonezijsko. Adresa: (a) Desa Gebang, Kecamatan Masaran, Kabupaten Sragen, Jawa Tengah, Indonezija, (b) Desa Taman Fajar, Kecamatan Probolinggo, Kabupaten Lampung Timur, Lampung, Indonezija. Datum uvrštenja iz članka 7.d stavka 2. točke (i): 16.5.2005.”

- (4) „Mochammad Achwan (lažno ime (a) Muhammad Achwan, (b) Muhammad Akhwan, (c) Mochtar Achwan, (d) Mochtar Akhwan, (e) Mochtar Akwan). Adresa: Jalan Ir. H. Juanda 8/10, RT/RW 002/001, Jodipan, Blimbing, Malang, Indonezija. Datum rođenja: (a) 4.5.1948. (b) 4.5.1946. Mjesto rođenja: Tulungagung, Indonezija. Državljanstvo: indonezijsko. Nacionalni identifikacijski broj: 3573010405480001 (indonezijska osobna iskaznica na ime Mochammad Achwan). Datum uvrštenja u skladu s člankom 2.a stavkom 4. točkom (b): 12.3.2012.”

zamjenjuje se sljedećim:

„Mochammad Achwan (pouzđano lažno ime (a) Muhammad Achwan, (b) Muhammad Akhwan, (c) Mochtar Achwan, (d) Mochtar Akhwan, (e) Mochtar Akwan). Datum rođenja: (a) 4.5.1948. (b) 4.5.1946. Mjesto rođenja: Tulungagung, Indonezija. Državljanstvo: indonezijsko. Nacionalni identifikacijski broj: (a) 3573010405480001 (indonezijska nacionalna osobna iskaznica), (b) 353010405480001 (indonezijska nacionalna osobna iskaznica). Adresa: Jalan Ir. H. Juanda 8/10, RT/RW 002/001, Jodipan, Blimbing, Malang, 65127, Indonezija. Ostali podaci: Vršitelj dužnosti emira za Jemmah Anshorut Tauhid (JAT). Povezan s: Abu Bakar Ba'asyir, Abdul Rahim Ba'aysir i Jemaah Islamiyah. Datum uvrštenja iz članka 7.d stavka 2. točke (i): 12.3.2012.”

- (5) „Mounir Ben Dhaou Ben Brahim Ben Helal (lažno ime (a) Mounir Helel, (b) Mounir Hilel, (c) Abu Rahmah, (d) Abu Maryam al-Tunisi. Datum rođenja: 10.5.1983. Mjesto rođenja: Ben Guerdane, Tunis. Državljanstvo: tunisko. Datum uvrštenja iz članka 7.d stavka 2. točke (i): 29.2.2016.”

zamjenjuje se sljedećim:

„Mounir Ben Dhaou Ben Brahim Ben Helal (nepouzđano lažno ime (a) Mounir Helel, (b) Mounir Hilel, (c) Abu Rahmah, (d) Abu Maryam al-Tunisi). Datum rođenja: 10.5.1983. Mjesto rođenja: Ben Guerdane, Tunis. Državljanstvo: tunisko. Nacionalni identifikacijski broj: 08619445. Adresa: Amria Ben Guerdane, Medenine, Tunis. Ostali podaci: *Pomagač stranim terorističkim borcima, s iskustvom u uspostavi i osiguravanju ruta za putovanje. Duboko uključen u pružanje materijalne potpore Organizaciji Al-Qaide u islamskom Magrebu u sjevernoj Africi. Pomagao stranim terorističkim borcima da putuju kroz cijelu sjevernu Afriku i u Sirijsku Arapsku Republiku kako bi se pridružili Islamskoj državi Iraka i Levanta, uvrštenoj kao Al-Qaida u Iraku.* Zanimanje: radnik na poljoprivrednom gospodarstvu. Ime majke: Mbarka Helali. Datum uvrštenja iz članka 7.d stavka 2. točke (i): 29.2.2016.”

- (6) „Muhammad Sholeh Ibrahim (lažno ime (a) Mohammad Sholeh Ibrahim, (b) Muhammad Sholeh Ibrohim (c) Muhammad Soleh Ibrahim (d) Sholeh Ibrahim (e) Muh Sholeh Ibrahim). Datum rođenja: rujan 1958. Mjesto rođenja: Demak, Indonezija. Državljanstvo: Indonezija. Datum uvrštenja iz članka 7.d stavka 2. točke (i): 20.4.2016.”

zamjenjuje se sljedećim:

„Muhammad Sholeh Ibrahim (pouzđano lažno ime (a) Mohammad Sholeh Ibrahim, (b) Muhammad Sholeh Ibrohim, (c) Muhammad Soleh Ibrahim, (d) Sholeh Ibrahim, (e) Muh Sholeh Ibrahim). Titula: Ustad. Datum rođenja: rujan 1958. Mjesto rođenja: Demak, Indonezija. Državljanstvo: Indonezija. Nacionalni identifikacijski broj: (a) 3311092409580002 (indonezijska nacionalna osobna iskaznica), (b) 3311092409580003 (indonezijska nacionalna osobna iskaznica). Adresa: (a) Masjid Baitul Amin, Waringinrejo RT 01 RW 02, Grogol, Cemani, Sukoharjo, Jawa Tengah 57572, Indonezija, (b) Desa Cemani, Waringinrejo RT 001/021, Kecamatan Grogol, Kabupaten Sukoharjo, Jawa Tengah, Indonezija. Ostali podaci: *Vršitelj dužnosti emira za Jemmah Anshorut Tauhid (JAT) od 2014., podupire Islamsku državu Iraka i Levanta (ISIL), uvrštenu kao Al-Qaida u Iraku.* Zanimanje: Predavač/privatni nastavnik. Datum uvrštenja iz članka 7.d stavka 2. točke (i): 20.4.2016.”

ODLUKE

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2022/874

od 1. lipnja 2022.

o uvjetima odobrenja biocidnog proizvoda koji sadržava N-(triklormetiltilio)ftalimid (folpet) na koje je uputila Nizozemska u skladu s člankom 36. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2022) 3465)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o stavljanju na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 36. stavak 3.,

budući da:

- (1) Društvo TROY CHEMICAL BV („podnositelj zahtjeva”) podnijelo je 29. rujna 2016. nadležnim tijelima više država članica, među ostalim Njemačke, zahtjev za usporedno međusobno priznavanje biocidnog proizvoda za zaštitu vlaknastih ili polimeriziranih materijala (vrsta proizvoda 9 iz Priloga V. Uredbi (EU) br. 528/2012) koji sadržava N-(triklorometiltio)ftalimid (folpet) kao aktivnu tvar („biocidni proizvod”). Nizozemska je referentna država članica odgovorna za ocjenjivanje zahtjeva u skladu s člankom 34. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 528/2012.
- (2) U skladu s člankom 35. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 528/2012 Njemačka je 1. listopada 2020. uputila koordinacijskoj skupini prigovore, navodeći da biocidni proizvod ne ispunjava uvjete iz članka 19. stavka 1. točke (d) te uredbe.
- (3) Njemačka smatra da biocidni proizvod ne ispunjava uvjete iz članka 19. stavka 1. točke (d) Uredbe (EU) br. 528/2012 jer nije postignut zaključak o razvrstavanju biocidnog proizvoda s obzirom na određene fizikalne opasnosti i sigurnosna svojstva, odnosno o tome smatra li se zapaljivom čvrstom tvari, samoreagirajućom tvari ili smjesom, samozagrijavajućom tvari ili smjesom, tvari ili smjesom koja u dodiru s vodom oslobađa zapaljive plinove i o relativnoj temperaturi samozapaljenja za čvrste tvari, što pripada osnovnoj skupini podataka u skladu s glavom 1. točkom 4. Priloga III. Uredbi (EU) br. 528/2012, te se stoga od tih zahtjeva za podatke ne može odstupiti, osim ako je moguća prilagodba u skladu s Prilogom IV. toj uredbi.
- (4) Nizozemska je navela da je biocidni proizvod identičan aktivnoj tvari N-(triklormetiltilio)ftalimid (folpet). Za folpet trenutačno nije utvrđeno usklađeno razvrstavanje s obzirom na fizikalne opasnosti u Prilogu VI. Uredbi (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ o razvrstavanju, označavanju i pakiranju tvari i smjesa.

⁽¹⁾ SL L 167, 27.6.2012., str. 1.

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označavanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31.12.2008., str. 1.).

- (5) Budući da koordinacijska skupina nije postigla dogovor, Nizozemska je neriješeni prigovor 5. siječnja 2021. uputila Komisiji u skladu s člankom 36. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 528/2012. Nizozemska je Komisiji dostavila detaljnu izjavu o pitanjima oko kojih se države članice nisu mogle dogovoriti i razlozima njihova neslaganja. Primjerak te izjave proslijeđen je predmetnim državama članicama i podnositelju zahtjeva.
- (6) U skladu s člankom 19. stavkom 1. točkom (d) Uredbe (EU) br. 528/2012 jedan je od uvjeta za davanje odobrenja da su fizikalna i kemijska svojstva biocidnog proizvoda određena i da se smatraju prihvatljivima za primjerenu uporabu i prijevoz proizvoda.
- (7) Člankom 20. stavkom 1. točkom (a) podtočkom i. Uredbe (EU) br. 528/2012 utvrđuje se da podnositelj zahtjeva za odobrenje biocidnog proizvoda podnosi dokumentaciju ili odobrenje za pristup podacima za biocidni proizvod koji ispunjava zahtjeve iz Priloga III. toj uredbi.
- (8) U skladu s člankom 21. Uredbe (EU) br. 528/2012 podnositelj zahtjeva ne mora dostaviti podatke koji se zahtijevaju u skladu s člankom 20. te uredbe ako oni nisu potrebni zbog izloženosti povezane s namijenjenom uporabom, ako ih nije potrebno dostaviti iz znanstvenih razloga ili ako ih je tehnički nemoguće pribaviti te može predložiti prilagodbu tih zahtjeva za podatke u skladu s Prilogom IV. Uredbi (EU) br. 528/2012, pri čemu u zahtjevu jasno obrazlaže predložene prilagodbe zahtjeva za podatke, upućujući na posebna pravila iz Priloga IV. toj uredbi.
- (9) U skladu s glavom 1. točkom 4. Priloga III. Uredbi (EU) br. 528/2012 podaci na temelju kojih se utvrđuje treba li biocidni proizvod smatrati eksplozivnom tvari, zapaljivom čvrstom tvari, samoreagirajućom tvari ili smjesom, piroforom čvrstom tvari, samozagrijavajućom tvari ili smjesom, tvari ili smjesom koja u dodiru s vodom oslobađa zapaljive plinove, oksidirajućom čvrstom tvari, organskim peroksidom ili tvari koja je nagrizaćuća za metale te na temelju kojih se određuje relativna temperatura samozapaljenja za čvrste tvari pripadaju osnovnoj skupini podataka koji se dostavljaju uz zahtjev za izdavanje odobrenja za biocidne proizvode. U skladu s točkom 18. podtočkom (a) Priloga VI. toj uredbi procjenom rizika utvrđuju se opasnosti koje proizlaze iz fizikalno-kemijskih svojstava.
- (10) Nadalje, u skladu s člankom 4. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1272/2008, uvoznici i daljnji korisnici obvezni su razvrstati tvari ili smjese u skladu s glavom II. te uredbe prije njihova stavljanja na tržište. U skladu s člankom 8. stavkom 2. te uredbe proizvođači, uvoznici ili daljnji korisnici provode ispitivanja predviđena u dijelu 2. Priloga I. te uredbe kako bi utvrdili je li s tvari ili smjesom povezana bilo koja od fizikalnih opasnosti iz toga dijela, osim ako su već raspoložive prikladne i pouzdane informacije.
- (11) Stoga samorazvrstavanje zahtijeva novo ispitivanje fizikalnih opasnosti ako, u skladu s člankom 8. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1272/2008, nisu raspoložive prikladne i pouzdane informacije. Prema samorazvrstavanju iz popisa o razvrstavanju i označivanju koji vodi Europska agencija za kemikalije ⁽³⁾, trenutačno nijedan od 2 572 podnositelja prijave za folpet ne razvrstava tu tvar s obzirom na fizikalne opasnosti i podnositelji prijave obrazložili su da su za neke fizikalne opasnosti dostupni dostatni podaci da bi se zaključilo da kriteriji za razvrstavanje nisu ispunjeni, dok za druge fizikalne opasnosti nedostaju podaci.
- (12) Unatoč obvezi iz članka 20. stavka 1. točke (a) Uredbe (EU) br. 528/2012 u vezi s glavom 1. točkom 4. Priloga III. toj uredbi i obvezi iz članka 8. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 1272/2008, nisu dostavljene informacije o razvrstavanju biocidnog proizvoda s obzirom na fizikalne opasnosti i sigurnosna svojstva.

⁽³⁾ Pojediniosti o prijavi – popis o razvrstavanju i označivanju (europa.eu).

- (13) Komisija je 19. svibnja 2021. podnositelju zahtjeva dala priliku da dostavi pismene primjedbe u skladu s člankom 36. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 528/2012. Podnositelj zahtjeva dostavio je primjedbe 18. lipnja 2021.
- (14) U primjedbama je obrazložio odstupanje od zahtjeva za podatke utvrđenih u glavi 1. točki 4. Priloga III. Uredbi (EU) br. 528/2012 za neke fizikalne opasnosti (samoreagirajuće tvari i smjese, piroforne čvrste tvari, samozagrijavajuće tvari i smjese, oksidirajuće čvrste tvari, organski peroksidi, tvari koje su nagrizajuće za metale) upućivanjem na postojeće iskustvo, dok je za druge (eksplozivne tvari, zapaljive čvrste tvari, tvari i smjese koje u dodiru s vodom oslobađaju zapaljive plinove i relativna temperatura samozapaljenja za čvrste tvari) uputio na izvješće o ocjenjivanju aktivne tvari.
- (15) Nakon pažljivog razmatranja primjedbi koje je dostavio podnositelj zahtjeva i savjetovanja s Europskom agencijom za kemikalije, Komisija smatra da, uz iznimku svojstva „nagrizajuće za metale”, za koje se može prihvatiti obrazloženje odstupanja koje je dostavio podnositelj zahtjeva, sve ostale informacije koje je dostavio podnositelj zahtjeva ne omogućuju donošenje zaključka o razvrstavanju proizvoda s obzirom na fizikalne opasnosti i sigurnosna svojstva iz osnovne skupine podataka iz glave 1. točke 4. Priloga III. Uredbi (EU) br. 528/2012 te nije dostavljeno primjereno obrazloženje prilagodbe zahtjeva za podatke u skladu s Prilogom IV. Uredbi (EU) br. 528/2012. Stoga Komisija smatra da nije moguće utvrditi ispunjava li biocidni proizvod uvjete iz članka 19. stavka 1. točke (d) Uredbe (EU) br. 528/2012.
- (16) Mjere predviđene u ovoj Odluci u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za biocidne proizvode,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Ova se Odluka primjenjuje na biocidni proizvod evidentiran pod identifikacijskim brojem BC-FS027255-29 u registru biocidnih proizvoda.

Članak 2.

Bez dostavljanja relevantnih podataka iz glave 1. točke 4. Priloga III. Uredbi (EU) br. 528/2012, podložno općim mogućnostima za prilagodbu zahtjeva za podatke iz Priloga IV. toj uredbi, nije dokazano da biocidni proizvod ispunjava uvjete iz članka 19. stavka 1. točke (d) Uredbe (EU) br. 528/2012.

Članak 3.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 1. lipnja 2022.

Za Komisiju
Stella KYRIAKIDES
Članica Komisije

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2022/875**od 1. lipnja 2022.****o određenim privremenim hitnim mjerama povezanim s afričkom svinjskom kugom u Italiji***(priopćeno pod brojem dokumenta C(2022) 3727)***(Vjerodostojan je samo tekst na talijanskom jeziku)****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o prenosivim bolestima životinja te o izmjeni i stavljanju izvan snage određenih akata u području zdravlja životinja („Zakon o zdravlju životinja“) ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 259. stavak 2.,

budući da:

- (1) Afrička svinjska kuga zarazna je virusna bolest koja pogađa držane i divlje svinje te može ozbiljno utjecati na populaciju tih životinja i unosnost uzgoja jer uzrokuje poremećaje u premještanjima pošiljaka tih životinja i proizvoda dobivenih od njih unutar Unije te u izvozu u treće zemlje.
- (2) U slučaju izbijanja afričke svinjske kuge kod divljih svinja postoji ozbiljan rizik od širenja te bolesti na druge divlje svinje i objekte u kojima se drže svinje.
- (3) Delegiranom uredbom Komisije 2020/687 ⁽²⁾ dopunjuju se pravila za kontrolu bolesti s popisa koje su navedene u članku 9. stavku 1. točkama (a), (b) i (c) Uredbe (EU) 2016/429 i definirane kao bolesti kategorije A, B i C u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1882 ⁽³⁾. Konkretno, u člancima od 63. do 66. Delegirane uredbe (EU) 2020/687 propisano je poduzimanje određenih mjera u slučaju službene potvrde izbijanja bolesti kategorije A kod divljih životinja, uključujući afričku svinjsku kugu kod divljih svinja. Tim je odredbama posebno propisano uspostavljanje zaražene zone i zabrana premještanja divljih životinja vrsta s popisa i proizvoda od tih životinja.
- (4) Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2021/605 ⁽⁴⁾ utvrđuju se posebne mjere za kontrolu afričke svinjske kuge. Konkretno, u članku 3. točki (b) te provedbene uredbe propisano je uspostavljanje zaražene zone u slučaju izbijanja te bolesti kod divljih svinja na području države članice, u skladu s člankom 63. Delegirane uredbe (EU) 2020/687. Osim toga, člankom 6. te provedbene uredbe utvrđeno je da to područje treba navesti kao zonu ograničenja II u dijelu II. njezina Priloga I. i da zaraženu zonu uspostavljenu u skladu s člankom 63. Delegirane uredbe (EU) 2020/687 treba odmah prilagoditi kako bi obuhvaćala barem zonu ograničenja II. Posebne mjere za kontrolu afričke svinjske kuge utvrđene u Provedbenoj uredbi (EU) 2021/605 među ostalim uključuju zabrane premještanja pošiljaka svinja držanih u zonama ograničenja II i od njih dobivenih proizvoda izvan tih zona ograničenja.

⁽¹⁾ SL L 84, 31.3.2016., str. 1.

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2020/687 od 17. prosinca 2019. o dopuni Uredbe (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu pravila za sprečavanje i kontrolu određenih bolesti s popisa (SL L 174, 3.6.2020., str. 64.).

⁽³⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/1882 od 3. prosinca 2018. o primjeni određenih pravila za sprečavanje i suzbijanje bolesti na kategorije bolesti s popisa i o utvrđivanju popisa vrsta i skupina vrsta koje predstavljaju znatan rizik za širenje tih bolesti s popisa (SL L 308, 4.12.2018., str. 21.).

⁽⁴⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2021/605 od 7. travnja 2021. o utvrđivanju posebnih mjera za kontrolu afričke svinjske kuge (SL L 129, 15.4.2021., str. 1.).

- (5) Italija je obavijestila Komisiju o trenutačnoj situaciji u pogledu afričke svinjske kuge na svojem državnom području nakon izbijanja te bolesti kod divlje svinje u pokrajini Rieti u regiji Lacij potvrđenog 27. svibnja 2022. Stoga je nadležno tijelo te države članice dužno uspostaviti zaraženu zonu u skladu s Delegiranom uredbom (EU) 2020/687 i Provedbenom uredbom (EU) 2021/605.
- (6) Kako bi se spriječili nepotrebni poremećaji trgovine u Uniji i izbjeglo da treće zemlje nametnu neopravdane prepreke trgovini, potrebno je u Italiji na razini Unije utvrditi zaraženu zonu za afričku svinjsku kugu u suradnji s tom državom članicom.
- (7) Kako bi se spriječilo daljnje širenje afričke svinjske kuge, do uvrštenja područja u Italiji na kojem je zabilježeno nedavno izbijanje kao zone ograničenja II u dio II. Priloga I. Provedbenoj uredbi (EU) 2021/605, posebne mjere za kontrolu afričke svinjske kuge utvrđene u toj uredbi, koje se primjenjuju na premještanja pošiljaka svinja držanih u zonama ograničenja II i od njih dobivenih proizvoda izvan tih zona, trebale bi se primjenjivati i na premještanja tih pošiljaka iz zaražene zone koju je Italija uspostavila nakon tog nedavnog izbijanja, uz mjere utvrđene u člancima od 63. do 66. Delegirane uredbe (EU) 2020/687.
- (8) Stoga bi tu zaraženu zonu u Italiji trebalo navesti u Prilogu ovoj Odluci i na nju bi se trebale primjenjivati posebne mjere za kontrolu afričke svinjske kuge koje se primjenjuju na zone ograničenja II iz Provedbene uredbe (EU) 2021/605. Međutim, zbog ozbiljnosti te nove epidemiološke situacije u pogledu afričke svinjske kuge u Uniji i uzimajući u obzir povećani neposredni rizik od daljnjeg širenja te bolesti, u skladu s tom provedbenom uredbom ne bi trebala biti odobrena premještanja pošiljaka držanih svinja i od njih dobivenih proizvoda iz zaražene zone u druge države članice i treće zemlje. U ovoj bi Odluci trebalo utvrditi i trajanje navedenog zoniranja.
- (9) Stoga bi se radi ublažavanja rizika koji proizlaze iz nedavnog izbijanja afričke svinjske kuge kod divljih svinja u Italiji ovom Odlukom trebalo propisati da do datuma njezina isteka Italija ne bi smjela odobravati premještanja pošiljaka svinja držanih u zaraženoj zoni i proizvoda dobivenih od njih u druge države članice i treće zemlje.
- (10) S obzirom na hitnost epidemiološke situacije u Uniji u pogledu širenja afričke svinjske kuge, važno je da se mjere utvrđene u ovoj Odluci što prije počnu primjenjivati.
- (11) U skladu s tim, do donošenja mišljenja Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje, trebalo bi odmah uspostaviti zaraženu zonu u Italiji i navesti je u Prilogu ovoj Odluci te utvrditi trajanje tog zoniranja.
- (12) Ova će se Odluka preispitati na sljedećem sastanku Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Italija osigurava da nadležno tijelo te države članice odmah uspostavi zaraženu zonu za afričku svinjsku kugu u skladu s člankom 63. Delegirane uredbe (EU) 2020/687 i člankom 3. točkom (b) Provedbene uredbe (EU) 2021/605 i da ta zona obuhvaća barem područja navedena u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 2.

Italija osigurava da se posebne mjere za kontrolu afričke svinjske kuge koje se primjenjuju na zone ograničenja II utvrđene u Provedbenoj uredbi (EU) 2021/605 primjenjuju i na područjima koja su u Prilogu ovoj Odluci navedena kao zaražena zona, uz mjere utvrđene u člancima od 63. do 66. Delegirane uredbe (EU) 2020/687.

Članak 3.

Italija osigurava da se ne odobravaju premještanja pošiljaka svinja držanih na područjima koja su u Prilogu navedena kao zaražena zona i od njih dobivenih proizvoda u druge države članice i treće zemlje.

Članak 4.

Ova se Odluka primjenjuje do 31. kolovoza 2022.

Članak 5.

Ova je Odluka upućena Talijanskoj Republici.

Sastavljeno u Bruxellesu 1. lipnja 2022.

Za Komisiju
Stella KYRIAKIDES
Članica Komisije

PRILOG

Područja u Italiji utvrđena kao zaražena zona iz članka 1.	Datum do kojeg se primjenjuje
Sljedeće općine pokrajine Rieti: — Borgo Velino; — Micigliano; — Posta; — Borbona; — Cittaducale; — Castel Sant'Angelo; — Antrodoco; — Petrella Salto; — Fiamignano; Sljedeće općine pokrajine L'Aquila: — Cagnano Amiterno.	31. kolovoza 2022.

ISSN 1977-0847 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-0596 (tiskano izdanje)

Ured za publikacije
Europske unije
L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR